शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे

राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर

अधिकारप्रदत्त स्वायत

NAAC Accredited - 'A+' Grade with 3.49 CGPA (IV Cycle)

शिव छत्रपती शिक्षण संस्था लातूर

॥ आरोह तमसो ज्योति: ॥

स्थापना : १९७०

शब्दगंध

2025-26

Email : principal@shahucollegelatur.org.in
Website : https://www.shahucollegelatur.org.in

मान्यवरांच्या भेटी

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेडचे
प्र. कुलगुरू डॉ. अशोक महाजन यांचे समवेत,
शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष कै. मा. डॉ. गोपाळराव
पाटील व महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे.

पद्मश्री मा. श्री. शरद काळे यांचा सत्कार करताना
महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे,
उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे

ज्येष्ठ सामाजिक कार्यकर्ते, पद्मश्री डॉ. अभय बंग,
शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे माजी अध्यक्ष
कै. डॉ. गोपाळराव पाटील, वर्तमान अध्यक्ष डॉ. अजय जाधव,
प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे

महाविद्यालयाच्या विकासाचा आढावा घेताना
शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष कै. डॉ. गोपाळराव
पाटील, महाविद्यालयाचे माजी प्राचार्य कै. डॉ. जे. एम.
वाघमारे व माजी गृहमंत्री कै. डॉ. शिवराज पाटील
चाकूरकर.

आमचे मार्गदर्शक

डॉ. अजय अनिरुद्ध जाधव
अध्यक्ष,
शिव छत्रपती शिक्षण संस्था, लातूर

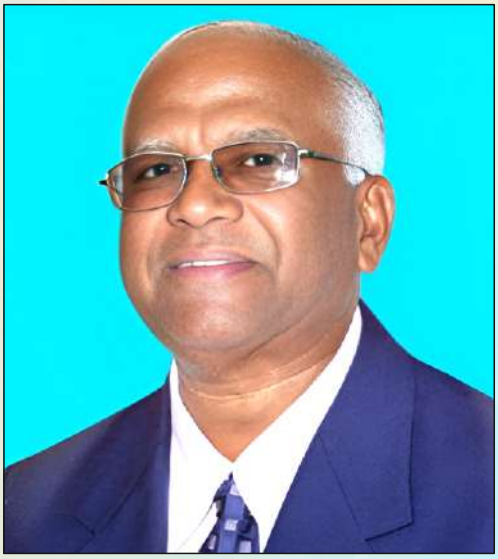

मा. श्री. भैरवनाथ भगवानराव ठोंबरे
सचिव,
शिव छत्रपती शिक्षण संस्था, लातूर

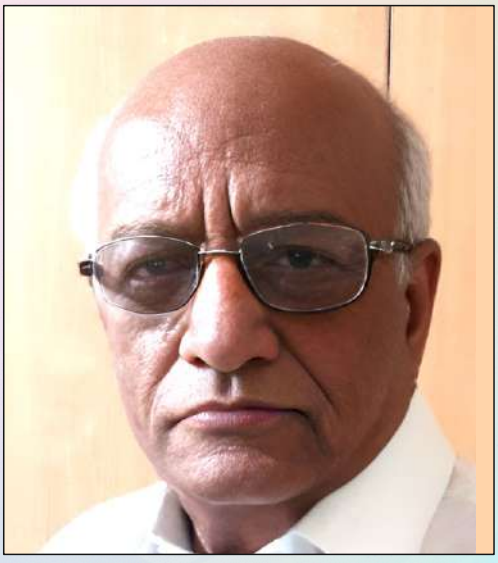

मा. डॉ. शिवाजीराव हरिश्चंद्र सूर्यवंशी
सह-सचिव,
शिव छत्रपती शिक्षण संस्था, लातूर

मा. श्री उद्धव नारायणराव पाटील
सह-सचिव,
शिव छत्रपती शिक्षण संस्था, लातूर

भावपूर्ण श्रद्धांजली

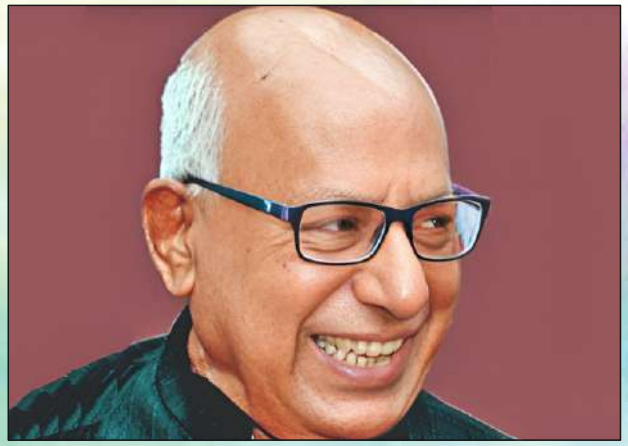

स्व. डॉ. गोपाळराव पाटील
अध्यक्ष, शिव छत्रपती शिक्षण संस्था, लातूर.

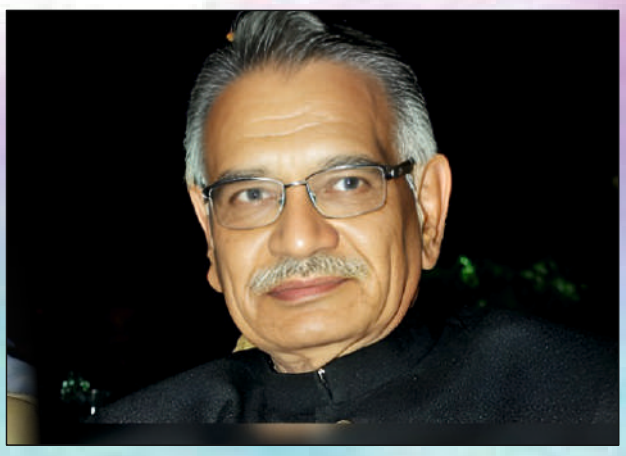

स्व. ॲड. शिवराज पाटील चाकूरकर
माजी सभापती, लोकसभा, भारत सरकार.

स्व. डॉ. जनार्दन वाघमारे
माजी कुलगुरू, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
माजी प्राचार्य, राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर

स्व. अजितदादा पवार
उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

ध्वजारोहण समारंभ : २०२५ - २०२६

१५ ऑगस्ट स्वातंत्र्य दिनानिमित्त ध्वजारोहण प्रसंगी
शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे संचालक मा.श्री.बब्रुवान गोमसाळे

२६ जानेवारी प्रजासत्ताक दिनानिमित्त ध्वजारोहण प्रसंगी
शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे संचालक मा.श्री.गोपाळ शिंदे

१७ सप्टेंबर मराठवाडा मुक्तीसंग्राम दिनानिमित्त ध्वजारोहण
प्रसंगी संगीत विभागप्रमुख श्री. हरिसर्वोत्तम जोशी

१ मे महाराष्ट्र दिनानिमित्त ध्वजारोहण प्रसंगी उपप्राचार्य
प्रा.सदाशिव शिंदे व परीक्षा नियंत्रक डॉ.ओमप्रकाश शहापूरकर

क्रिडा स्पर्धांचे आयोजन

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड व राजर्षी शाहू महाविद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित कबड्डी स्पर्धेचे उद्घाटन करताना कुलगुरू डॉ. मनोहर चासकर, शिक्षक आमदार मा.विक्रम काळे, संस्थेचे अध्यक्ष डॉ.गोपाळराव पाटील व प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड व राजर्षी शाहू महाविद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित कबड्डी स्पर्धेतील क्षणचित्र

राज्यस्तरीय शालेय जलतरण स्पर्धेच्या उद्घाटन प्रसंगी बोलतानाब ऑलिपियन जलतरणपट्टू श्री.विरधवल खाडे, संस्थेचे उपाध्यक्ष डॉ.पी.आर.देशमुख,प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे व इतर मान्यवर

राज्यस्तरीय शालेय जलतरण स्पर्धेतील क्षणचित्र

भारताचे संविधान

उद्देशिका

आम्ही, भारताचे लोक, भारताचे एक सार्वभौम
समाजवादी धर्मनिरपेक्ष लोकशाही गणराज्य घडवण्याचा
व त्याच्या सर्व नागरिकांस :

सामाजिक, आर्थिक व राजनैतिक न्याय;
विचार, अभिव्यक्ती, विश्वास, श्रध्दा
व उपासना यांचे स्वातंत्र्य;
दर्जाची व संधीची समानता;

निश्चितपणे प्राप्त करून देण्याचा
आणि त्या सर्वांमध्ये व्यक्तीची प्रतिष्ठा
व राष्ट्राची एकता आणि एकात्मता
यांचे आश्वासन देणारी बंधुता

प्रवर्धित करण्याचा संकल्पपूर्वक निर्धार करून;

आमच्या संविधानसभेत
आज दिनांक २६ नोव्हेंबर, १९४९ रोजी
याद्वारे हे संविधान अंगीकृत आणि अधिनियमित
करून स्वत:प्रत अर्पण करीत आहोत.

Teacher's Achievement : 2025-2026

Dhanashri Jagtap
MH-SET (Life Science)

Rupali Katkar
MH-SET (Physics)

Bapusaheb Jawalgekar
Ph.D. (Marathi)

Anant Panchal
Book on " English Grammar for Competitive Exam."

Suryakant Chavan
Jaishankar Prasad Antarrashtriya Sanman Puraskar - 2025

Student's Achievement : 2025-2026

Vyankat Panchal
MH-SET (Sociology)

Anil Kendre
MH-SET (Pol. Sci.)

Saniya Shaikh
MH-SET (Pol. Sci.)

Vaishnavi Jagtap
MH-SET (Pol. Sci.)

Kamble Shubhangi
NET (Commerce)

Kiran Shirure
MH-SET (Pol. Sci.)

Chaitanya Jadhav
Veterinary Doctor

Pratiksha Mandole
PET Exam.

Amruta Patil
B.Sc. (BT) INSA Fellowship

Prathmesh Deshpande
B.Sc. (CA) INSA Fellowship

Nishat Patel
M.Sc. (Botany) INSA Fellowship

२०२५-२६ मध्ये विविध पदावर निवड झालेले गुणवंत विद्यार्थी

रोहीत फुलगामे
अग्निवीर
(भारतीय सैन्य दल)

गोपाळ शिंदे
अग्निवीर
(भारतीय सैन्य दल)

राहुल वाघमोडे
कालवा निरीक्षक
(जलसंपदा विभाग)

वेदिका वंटेकर
पोस्ट मास्टर
(भारतीय डाक घर)

विजय हंडरगुळे
सशस्त्र पोलीस शिपाई
(महाराष्ट्र राज्य)

गायत्री दंडनाईक
नगरसेविका
(धाराशिव नगरपालीका)

शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे

राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर

अधिकारप्रदत्त स्वायत्त संस्था

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ चे गुणवंत विद्यार्थी

Bachelor of Arts

ALTE ANJALI MAHADEV
Merit First
CGPA : 8.65

SHINDE DATTATRAY DILIP
Merit Second
CGPA : 8.41

OVHAL SANIYA BALASAHEB
Merit Third
CGPA : 8.33

Bachelor of Commerce

MORE GAYATRI AJAY
Merit First
CGPA :9.01

SHAIKH SANIYA ABDUL MAJJEED
Merit Second
CGPA : 8.83

TELANGE SANDHYA BALAJI
Merit Third
CGPA : 8.80

Bachelor of Science

DARADE VAISHNAVI MANOHAR
Merit First
CGPA : 8.99

JADHAV OMKAR PRAKASH
Merit Second
CGPA : 8.69

CHOUDHARY SAFURA MUSTAK
Merit Third
CGPA : 8.68

Bachelor of Computer Application

KAMBLE PALLAVI JANARDHAN
Merit First
CGPA : 8.91

SURYAWANSHI SHUBHANGI D.
Merit Second
CGPA : 8.65

PATIL VISHAKHA S.
Merit Third
CGPA : 8.52

शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे

राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर

अधिकारप्रदत्त स्वायत्त संस्था

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ चे गुणवंत विद्यार्थी

Bachelor of Science (Computer Science)

BIRADAR ASHWINI GOVIND
Merit First
CGPA : 9.20

LOKARE NIKITA BALASAHEB
Merit Second
CGPA : 8.99

MUSALE ANJALI BHIMA
Merit Third
CGPA : 8.83

Bachelor of Science (Biotechnology)

BOLEGAVE RUCHITA GOVINDRAO
Merit First
CGPA : 9.08

MASHALKAR GANESH D.
Merit Second
CGPA : 8.57

SURYAWANSHI GAYATRI MARUTI
Merit Third
CGPA : 8.57

Bachelor of Vocation (Computer Technology)

SHINDE SHWETA SURESH
Merit First
CGPA : 8.85

KAMBLE PRIYANKA DATTA
Merit Second
CGPA : 8.38

BIRGE ALOK MANMATH
Merit Third
CGPA : 7.64

Master of Commerce

BEG ASIYA YUSUF
Merit First
CGPA : 9.38

SUDE SHREYA DINKAR
Merit Second
CGPA : 9.25

MANE SHRADDHA DATTATRAY
Merit Third
CGPA : 8.95

शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे

राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर

अधिकारप्रदत्त स्वायत्त संस्था

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ चे गुणवंत विद्यार्थी

Master of Science (Computer Science)

KATAMBE MAHESH SANJAY
Merit First
CGPA : 8.55

BAJULGE ABHISHEK BALAJI
Merit Second
CGPA : 8.51

BORADE RUSHIKESH B.
Merit Third
CGPA : 7.80

Master of Science (Botony)

MANIYAR SANA NOOR ALI
Merit First
CGPA : 8.20

BHOOMKAR SHWETA SUDHIR
Merit Second
CGPA : 7.69

SURWASE DHIRAJ NARSING
Merit Third
CGPA : 7.45

Master of Science (Biotechnology)

THAKURDESHMUK DIVYA S.
Merit First
CGPA : 8.99

KUBER ADITYA DHANANJAY
Merit Second
CGPA : 8.47

KATKAR MOHAMADHAHANIF G.
Merit Third
CGPA : 8.42

Master of Science (Physics)

RAJE SHWETA CHANDRAKANT
Merit First
CGPA : 8.67

GHUMRE KALYANI B.
Merit Second
CGPA : 8.25

FISKE KANCHAN SANJIV
Merit Third
CGPA : 8.23

शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे

राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर

अधिकारप्रदत्त स्वायत्त संस्था

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ चे गुणवंत विद्यार्थी

Master of Science (Chemistry)

DEVAKATE SHRUTI SUNIL
Merit First
CGPA : 8.90

SAYYAD HINA NABISAB
Merit Second
CGPA : 8.38

DESHPANDE GANESH ANAND
Merit Third
CGPA : 8.04

Master of Science (Zoology)

MULLA AYESHA NAIMODDIN
Merit First
CGPA : 8.37

SHAIKH AFSHA JABEEN LAYAK
Merit Second
CGPA : 7.98

SHAIKH ASMA AMIR
Merit Third
CGPA : 7.79

Master of Science (Mathematics)

KALAL TAIMINA BEGUM ISMAILSAB
Merit First
CGPA :7.89

KAMALKAR PRAGATI P.
Merit Second
CGPA : 7.73

PATIL REVATI GORAKH
Merit Third
CGPA : 7.50

Master of Science (Microbiology)

CHANGLERKAR SHRAVANI P.
Merit First
CGPA : 7.76

DAHIWADE SAYALI BABURAO
Merit Second
CGPA : 6.93

SWAMI SIDDHESHVAR V.
Merit Third
CGPA : 6.88

शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे

राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर

अधिकारप्रदत्त स्वायत्त संस्था

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ चे गुणवंत विद्यार्थी

Master of Arts (Economics)

KAMBLE VAISHALI NAMDEV
Merit First
CGPA : 7.68

MANE CHAITALI RAJENDRA
Merit Second
CGPA : 7.35

PATEL SUMAIYA IQBAL
Merit Third
CGPA : 7.03

Master of Arts (Geography)

LOMTE SRUSHTI RAMESH
Merit First
CGPA : 8.38

BANSODE ANUSHKA ANIRUDHA
Merit Second
CGPA : 8.31

GURHALE MOHINI PIRAJI
Merit Third
CGPA : 8.22

Master of Arts (English)

KAZI AZMINA SABER HUSSAIN
Merit First
CGPA : 6.78

GARAD HARSHADA SUDHIR
Merit Second
CGPA : 6.74

DIXIT DNYANESHWAR RAM
Merit Third
CGPA : 6.36

Master of Arts (Political Science)

GANDLE ROHIT RAMESH
Merit First
CGPA : 7.09

SHAIKH SEEMA AKBAR
Merit Second
CGPA : 7.07

YERNALE PRAVIN VISHNU
Merit Third
CGPA : 6.92

शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे

राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर

अधिकारप्रदत्त स्वायत्त संस्था

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ चे गुणवंत विद्यार्थी

Master of Arts (Pali)

DESHMANE KANCHAN ANANT
Merit First
CGPA : 8.23

KALE USHA BHASKAR
Merit Second
CGPA : 8.12

TILEKAR JYOTI ROHIDAS
Merit Third
CGPA : 8.11

IIT JAM Examination - 2026

ARVIND MURKUTE
AIR - 570 (MS)

MOHINI MALI
AIR - 581 (Math)

SAKSHI SAWANT
AIR - 895 (BT)

RUPALI DHAIGUDE
AIR - 1850 (Maths)

VAISHNAVI SHINDE
AIR - 1971 (Chem.)

NANDINI SONAR
AIR - 2121 (Chem.)

ATHARV SURVASE
AIR - 3798 (Phy.)

राहूश्री २०२५-२६

Fardeen Asif Shaikh
M.Sc. BT - II

SUO Hitesh Santram Surwase
B.Sc. CS - III

Aditya Dattatraya Sonkamble
M.A. Geography - I

क्रीडा विभाग गुणवंत खेळाडू २०२५-२६

१) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ खेळाडू व राष्ट्रीय खेळाडू प्राविण्य प्राप्त

चि. सुशांत हजारे
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ खो-खो क्रीडा स्पर्धा २०२५-२६ **तृतीय पदक**

चि. शुभम थोरात
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ खो-खो क्रीडा स्पर्धा २०२५-२६ **तृतीय पदक**

चि. विशाल टेकाळे
वेस्ट झोन सॉफ्टबॉल राष्ट्रीय अजिंक्यपद स्पर्धा, उज्जैन (मध्यप्रदेश) **तृतीय पारितोषिक**

कु. प्रांजली शंकर शिंदे
शालेय राष्ट्रीय सॉफ्टबॉल स्पर्धा, नागपूर **(प्रथम)**

चि. सक्षम गायकवाड
ज्युनिअर नॅशनल सॉफ्टबॉल स्पर्धा चंदीगड **तृतीय**

चि. सोहेल रहिमोद्दीन फारूकी
शालेय राष्ट्रीय बास्केट बॉल स्पर्धा, राजस्थान सहभाग

२. अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ खेळाडू

चि. विशाल घुगे
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा, सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती)

चि. यश देडे
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा, सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती)

चि. तुषार जाधव
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा, सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती)

चि. अवेज पठाण
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा, सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती)

कु. प्रगती कांबळे
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा, सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती)

कु. साक्षी समसापुरे
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती)

कु. राऊत मुक्ताई
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती)

कु. नम्रता पवार
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा, सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती)

कु. कल्याणी साखरे
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ
वेसवॉल क्रीडा स्पर्धा, सावित्रीबाई फुले
पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती)

कु. सानिया शेख
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ
वेसवॉल क्रीडा स्पर्धा, सावित्रीबाई फुले
पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती)

कु. मेघा वाघमारे
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ
वेसवॉल क्रीडा स्पर्धा, सावित्रीबाई फुले
पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती)

कु. राजनंदनी माने
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ
वेसवॉल क्रीडा स्पर्धा, सावित्रीबाई फुले
पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती)

कु. साधना पवार
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ
वेसवॉल क्रीडा स्पर्धा, सावित्रीबाई फुले
पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती)

कु. प्रिती धनगर
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ
वेसवॉल क्रीडा स्पर्धा, सावित्रीबाई फुले
पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती)

चि. आदित्य सोनकांबळे
अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ
बॉक्सिंग क्रीडा स्पर्धा,
कुरूक्षेत्र विद्यापीठ, कुरूक्षेत्र

४. पश्चिम विभागीय आंतर विद्यापीठ खेळाडू

कु. सताक्षी जाधव
पश्चिम विभाग आंतर विद्यापीठ हॅन्डबॉल क्रीडा स्पर्धा,
सौराष्ट्र युनिर्व्हसिटी, राजकोट, गुजरात.

चि. भुवनेश सगरे
पश्चिम विभागीय आंतर विद्यापीठ बास्केटबॉल क्रीडा स्पर्धा,
भोपाळ नोवेल युनि. उदयपूर, राजस्थान

कु. प्रणिता क्षीरसागर
बुध्दीवळ पश्चिम विभागीय अंतर विद्यापीठ
बुध्दीवळ स्पर्धा, जयपूर

४. महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ खेळाडू

चि. प्रतीक कोपरकर
व्हॉलीबॉल-महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ
क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

कु. श्रावणी लगडे
बॉस्केटबॉल महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ
क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

कु. साक्षी हाके
बॉस्केटबॉल-महाराष्ट्र राज्य
आंतर विद्यापीठ क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

कु. अन्वी खंडेलवाल
बॉस्केटबॉल-महाराष्ट्र राज्य
आंतर विद्यापीठ क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

चि. विश्वजीत उडते
बॉस्केटबॉल - महाराष्ट्र राज्य
आंतर विद्यापीठ क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

चि. सुरज भुजंगा
बॉस्केटबॉल - महाराष्ट्र राज्य
आंतर विद्यापीठ क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

कु. प्रणिता कांबळे
खो-खो, महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ
क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

कु. सुहासिनी काळे
खो-खो, महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ
क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

कला व सांस्कृतिक विभाग : गुणवंत विद्यार्थी

राष्ट्रीय, मध्यवर्ती विभागीय व इंद्रधनूष्य राज्यस्तरीय आंतरविद्यापीठ युवक महोत्सव

शिवम सुतार

पृथ्वीराज चव्हाण

ईश्वरी जोशी

मयुरी वाघमारे

महेक अन्सारी

अनुजा कुलकर्णी

किशोर मगर

वैष्णवी महाजन

अंजु कांबळे

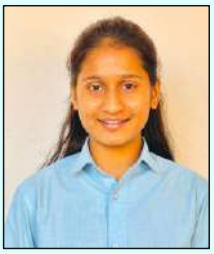
योगिता जाधव

निकिता कोकाटे

प्रतिक वाघमारे

श्रेया काटवटे

ज्ञानेश्वरी जाधव

ऋतुजा डोने

आकांक्षा सारंगे

सागर शिंदे

केतकी कुलकर्णी

अर्पिता पांचाळ

गौरव साठे

चारूशिला काळम

अनिकेत गायकवाड

आदिती जहागीरदार

पवनराज चव्हाण

आदित्य स्वामी

श्रीराम शिंगण

गणेश झिपरे

NCC (Boys' and Girls') Achievements : 2025-26

Hitesh Surwase
Republic Day Camp - 2026
Kartavya Path of RDC - 2026

Rushikesh Chate
RDC-IGC - 2025
Army Attachment Camp - 2025

Vignesh Yeotikar
RDC-IGC - 2025
Army Attachment Camp - 2025

Shreyash Gurav
Army Attachment Camp - 2025

Pradeep Takpire
Army Attachment Camp - 2025

Warad Omkar
EBSB - II Camp

Omkar Mane
EBSB - I Camp

Ashwin Adsare
EBSB - I Camp

Shubham Marsune
Army Attachment Camp - 2025

Rohit Fulgame
Indian Army as Agniveer GD

Abhishek Shendre
Indian Army as Agniveer GD

Narsing Bhosale
Indian Airforce as a Airman

Yogesh Nagargoje
Indian Army as Agniveer
Tech and CLK

Pritam Jadhav
Indian Army as Agniveer
GD

Parmeshwar Birajdar
SRPGF GR - 2 and
Maharashtra Police

Samarth Kale
Maharashtra Police

NCC (Boys' and Girls') Achievements : 2025-26

Prashant Panchal
Maharashtra Police

Sumit Gore
Maharashtra Police

Officer Commissioning – NCC Special Entry 2025 marked a proud and memorable occasion with the Passing Out Parade held on 7 March 2026 at Officers Training Academy Chennai. It is a moment of great pride for the NCC Boys Unit of Rajarshi Shahu Mahavidyalaya Latur as two of its cadets achieved this significant milestone. OC Vikas Birajdar (RHS) has been commissioned into The Punjab Regiment (26 Punjab), while OC Suyash Tekale (LHS) has been allotted 21 PARA (Special Forces), reflecting dedication, discipline, and commitment to serving the nation.

Sandhya Nandgave
RDC - IGC - 2025

Anju Kamble
All India Trekking Expedition, Kerala 2025

Anushka Gathade
All India Trekking Expedition, Kerala 2025

Shital Raut
Army Attachment Camp 2025

Shraddha Nikam
Army Attachment Camp 2025

SUO Kalyani Sakhare
Maharashtra Police at Mumbai

NSS Unit Achievements : 2025-26

Prajakta Borule
Pre NRD / SRD / National International Camp 2026

Mujawar Shadul Rehemat
Pre NRD / SRD / State Level Adventure Camp 2026

Nisha Chavan
State Republic Day 2026

Namrata Taur
State Level Road Safety Camp 2026 / Road Safety Camp 2026

Hamdule Rasul Imran
State Level Utkarsh Camp 2026

Pruthviraj Chavan
State Level Avhaan Camp 2025

Deshmukh Juber Riyaz
State Level Avhaan Camp 2025

Sayyad Ayan Isteeyak
State Level Avhaan Camp 2025

Aarti Kate
State Level Avhaan Camp 2025

Vaishnavi Patil
State Level Avhaan Camp 2025

Namdev Panchal
State Level Road Safety Camp 2026

Omkar Devkatte
State Level Utkarsh Camp 2026

Omkar Suryawanshi
My Bharat BUDGET QUEST Youth Dialogue 2026

जी. एच. रायसोनी करंडक राज्यस्तरीय आंतरमहाविद्यालयीन एकांकीका स्पर्धा, नागपूर

तृतीय क्रमांकाचे रू ५१,०००/- व सन्मान चिन्ह पारितोषिक स्विकारताना महाविद्यालयाचा संघ

सर्वोत्कृष्ट दिग्दर्शन - द्वितीय व पुरूष अभिनय तृतीय क्रमांकाचे पारितोषिक स्विकारताना संदीप घुगरे व सर्वोत्कृष्ट संगीत - प्रथम क्रमांकाचे पारितोषिक स्विकारताना सागर शिंदे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड 'ज्ञानतीर्थ' युवक महोत्सव

'कव्वाली' गीत प्रकाराचे सादरीकरण करतेवेळी महाविद्यालयाचा संघ.

'वारकरी दिंडी' लोकनृत्य सादर करतेवेळी महाविद्यालयाचे विद्यार्थी कलावंत.

'भारतीय समुहगीत' सादर करतेवेळी महाविद्यालयाचे विद्यार्थी कलावंत.

'ड्रायव्हर' एकांकीका सादरीकरण करत असताना विद्यार्थी कलावंत.

वार्षिक स्नेहसंमेलन २०२५-२६ कांही क्षणचित्रे

वार्षिक स्नेहसंमेलन उद्घाटन कार्यक्रम प्रसंगी आपले मनोगत व्यक्त करत असताना प्रमुख पाहुणे सुप्रसिध्द अभिनेत्री मा. रूपलक्ष्मी शिंदे.

गोंधळी लोकनृत्य सादर करतेवेळी विद्यार्थी कलावंत.

'पोतराज' लोकनृत्य सादर करतेवेळी विद्यार्थी कलावंत.

'लावणी' नृत्य करताना कु. योगीता जाधव व 'गीतगायन' करतेवेळी ऋषी कांबळे

'धनगरी लोकनृत्य' सादर करतेवेळी विद्यार्थी कलावंत.

कु. सृष्टी वाघमारे 'महाकाल नृत्य' सादर करताना.

'समुहनृत्य' सादर करतेवेळी महाविद्यालयातील विद्यार्थीनींचा संघ.

अझर खादीम 'वैयक्तिक नृत्य' सादर करताना.

वार्षिक स्नेहसंमेलन २०२५-२६ कांही क्षणचित्रे

चंद्रकांत मुगळे व विश्वनाथ खलसे गीतगायन करताना.

कु. साक्षी बोडके व कु. श्रृती माचवे गीतगायन करताना.

कु. साक्षी पवार लावणी नृत्य सादर करतेवेळी.

रियाज शेख व कु. वैष्णवी महाजन गीतगायन करताना.

कु. चारूशिला काळम व कु. केतकी कुलकर्णी गीतगायन करताना.

कु. अंजु कांबळे लावणी नृत्य व कु. निकीता कोकाटे एकपात्री अभिनय करते वेळी.

प्रयाग पौळ व नामदेव पांचाळ गीतगायन करताना.

महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे व परिक्षा नियंत्रक डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर यांना वार्षिक स्नेहसंम्मेलना निमित्त निरोप देतेवेळी सर्व पदाधिकारी.

PM-USHA : Activities Under Soft Component

Workshop on NET/SET Preparation

Chief Guest Dr. Gajanan Rashinkar addressing to the participants

Chief Guest Dr. Gajanan Rashinkar interacting with participants

Workshop on Innovative Pedagogy

Principal, Dr. Mahadev Gavhane delivering Welcome address

Resource Person, Dr. Suyog A. Amrutrao addressing the participants

Workshop on LMS

Principal, Dr. Mahadev Gavhane delivering Welcome address

Dr. Omprakesh Mandge delivering expert talk on LMS

PM-USHA : Activities Under Soft Component

National Conference on STEM

Dr. Prakash Wadgaonkar delivering Keynote Address

Dr. Prakash Wadgaonkar interacting with participants

National Seminar on Smart Solutions for Modern Food Processing Challenges

Proceeding Publication with the auspicious hands of Hon. Principal, Hon. Dr. P. R. Deshmukh and respected dignitaries

Presidential address by Hon. Dr. P. R. Deshmukh, Vice-President of SCSS, Latur

National Seminar on use of ICT tools in Teaching Learning and Evaluation

Organising Secretory Dr. Mahesh Wavare delivering preface of Seminar

Resource person Dr Shaikash Wadkar delivering expert talk.

PM-USHA : Activities Under Soft Component

Workshop on Preparation / Implementation of IDP

Dr Renuka Londhe introducing the Chief Guest of the inaugural function of the workshop

Dr Smita Acharya delivering talk on Concepts and Importance of Institutional Development Plan (IDP)

Industry Academia Interaction

Organising Secretory Mr. Vishwanath Panchal introducing resource persons

Resource person Mr. Vivek Naragude interacting with student participants

National Conference on Re-Imagining Libraries : The Future of Traditional and Modern Synergy

Principal, Dr. Mahadev Gavhane delivering the welcome address

Resource person Dr. Savitri Krishna delivering expert lecture on AI and the Human Touch

PM-USHA : Activities Under Soft Component

State Level Conference on IKS

Participant giving feedback

Dr. Gaurav is guiding the session on Indian Knowledge System on Indian Knowledge System

National Seminar / Conference on effective implementation of NEP-2020 Guidelines

NEP coordinator Dr. Anuja Jadhav delivering preface of seminar

Resource Person Mr. Mithilesh Bhakre delivering expert talk

Workshop on ABC

Organising Secretory Dr Omprakash Shahapurkar delivering preface of workshop.

Presidential address by Chief organizer Principal Dr. Mahadev Gavhane

PM-USHA : Activities Under Soft Component

National Conference on Effective Implementation of Innovative and best practices in Higher Education.

Resource person Dr Rajendra Shinde delivering expert talk

Resource person Dr. Nilesh Berad delivering session

FDP on e-content Development and MOOCs

Dr. Sachin Surve delivering Inaugural Address

Dr. Kavita Unbarhande explaining Digital Tools for Teaching Learning & Assessment

International Conference on Sustainable Developments in Life Sci. & Technology.

Dr. Birendranath Mallick delivering Keynote Address

Padmashri Awardee and Special Invited attendee Hon. Dr. Sharad Kale addressing participants on sustainable waste management technologies

PM-USHA : Activities Under Soft Component

International Conference on Developments in Physical Sci., Mathematical Sci. & Computational Sci.

Hon. B. B. Thombre, Secretory, SCSS, delivering precedential address during conference opening ceremony

Group Photo of Conference Participants.

Two Days Workshop on Digital Teaching Methodologies, Content Creation & Technical Skills.

Resource Person Dr. Manawa Divekar-Joshi delivering expert talk

Resource Person Mr Amit Patwardhan delivering expert talk.

Career Guidance Program (Civil Services, Competitive Exams)

Chief Guest Shri. Dnyaneshwar Rathod addressing to Students

Shri. Sumitkumar Rao delivering his lecture on mains exam answer writing & importance of current affairs.

शब्दगंध पदाधिकारी

प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे
संपादक

उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे
सहसंपादक

प्रा. विश्वनाथ पांचाळ
सहसंपादक

डॉ. व्यंकट धुमाळ
कार्यकारी संपादक

प्रा. सूर्यकांत मस्के
कार्यकारी सहसंपादक

सहाय्यक संपादक मंडळ

डॉ. संभाजी पाटील
मराठी विभाग

प्रा. सूर्यकांत चव्हाण
हिंदी विभाग

डॉ. चंद्रशेखर दवणे
इंग्रजी विभाग

प्रा. मारोती सुद्देवाड
विज्ञान विभाग

प्रा. सोमदेव शिंदे
संस्कृत विभाग

प्रा. राजीव सावरे
रशियन विभाग

डॉ. उदयभानू सरदेशमुख
बी. टी. विभाग

प्रा. महादेव भाताडे
आय. टी. विभाग

प्रा. ज्ञानोबा आवाड
विज्ञान विभाग

डॉ. शिवराज काचे
मराठी विभाग

अक्षर जुळवणी : पार्वती ग्राफिक्स, खंडोबा गल्ली, लातूर

२०२५-२६

या वार्षिक अंकातील साहित्य स्वलिखित आहे असे गृहीत धरले आहे. साहित्यात व्यक्त झालेली मते संबंधित लेखक व कवींची आहेत. त्याच्याशी संस्थाचालक, प्राचार्य, संपादक मंडळ व मुद्रक हे सहमत असतीलच असे नाही.

Shiv Chhatrapati Shikshan Sanstha's

Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur

Empowered Autonomous Institution

Student Council : 2025-26

फरदिन शेख
(एम.एससी. बी.टी. II)
सचिव

श्रावणी लगडे
(बी.एससी. सी.एस. III)
सहसचिव

शैलेश जामगे
(बी.एससी. सी.एस. III)
सहसचिव

आदित्य सोनकांबळे
(एम.ए. भूगोल I)
सहसचिव

गणेश गव्हाणे
(एम.ए. राज्यशास्त्र I)
समन्वयक

S.N.	Class	Name	Designation
1	M.Sc.BT II	Shaikh Fardeen Asif	Secretary
2	B.Sc.CS III	Lagde Shravani Sharadrao	Joint Secretary
3	B.Sc.(CS) III (Div: 'B')	Jamge Shailesh Balaji	Joint Secretary
4	M.A.(Geo.) I	Sonkamble Aditya Dattatraya	Joint Secretary
5	M.A. (Pol.Sci.) I	Gavhane Ganesh Pramod	Student Co-ordinator
6	B.A.- I- (Div: 'A')	Shaikh Javeriya Faruk	Member
7	B.A.- I- (Div: 'B')	Shelke Mathura Dnyaneshwar	Member
8	B.A.- I- (Div: 'C')	Kamble Kamini Bhimrao	Member
9	B.A.- II- (Div: 'A')	Uddeval Arti Ramesh	Member
10	B.A.- II- (Div: 'B')	Gidde Alfiya Abdul Rajjak	Member
11	B.A.- III- (Div: 'A')	Doifode Amruta Jalindhar	Member
12	B.A.- III- (Div: 'B')	Patade Pratik Govind	Member
13	B.Com.- I- (Div: 'A')	Prasad Pragati Chandan	Member
14	B.Com.- I- (Div: 'B')	Chincholakar Ankita Sudhakar	Member
15	B.Com.- I- (Div: 'C')	Dukare Puja Rameshwar	Member
16	B.Com.- II- (Div: 'A')	Shaikh Amir Sallauddin	Member
17	B.Com.- II- (Div: 'B')	Jagtap Tanuja Datta	Member
18	B.Com.- II- (Div: 'C')	Patange Bhumika Amarnath	Member
19	B.Com.- III- (Div: 'A')	Sude Shambhavi Dinkar	Member
20	B.Com.- III- (Div: 'B')	Bhosle Rutuja Indrajeet	Member
21	B.Com.- III- (Div: 'C')	Pathan Sadiya Nabi	Member
22	B.Sc.I	Jadhav Shreyash Shivajirao	Member
23	B.Sc.II	Momin Ayesha Rajak	Member
24	B.Sc.III	Shinde Vaishnavi Bhagwan	Member
25	B.Sc.CA I (Div: 'A')	Kotwal Zohabegam Maqsoodsab	Member
26	B.Sc.CA I (Div: 'B')	Dhalagade Rugwedraj Sanjay	Member
27	B.Sc. CA II (Div: 'A')	Bulani Nehal Ramkumar	Member
28	B.Sc. CA II (Div: 'B')	Gajile Akanksha Bharat	Member
29	B.Sc. CA II (Div: 'C')	Dhumal Risha Pradip	Member
30	B.C.A.III (Div: 'A')	Bhure Shweta Ishwar	Member
31	B.C.A.III (Div: 'B')	Pandage Dnyanoba Naganath	Member
32	B.C.A.III (Div: 'C')	Sayyad Shahin Shamad	Member
33	B.Sc.(CS) I (Div: 'A')	Dalvi Amruta Govind	Member
34	B.Sc.(CS) I (Div: 'B')	Patil Vaishnavi Deepak	Member
35	B.Sc.(CS) I (Div: 'C')	Fulware Sayali Babruwan	Member

Shiv Chhatrapati Shikshan Sanstha's

Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur

Empowered Autonomous Institution

Student Council : 2025-26

S.N.	Class	Name	Designation
36	B.Sc.(CS) II (Div: 'A')	Jadhav Rutuja Babruvan	Member
37	B.Sc.(CS) II (Div: 'B')	Bhandare Dnyaneshwari Hanumant	Member
38	B.Sc.(CS) II (Div: 'C')	Barbhade Suryankit Sudhakar	Member
39	B.Sc.(CS) III (Div: 'A')	Gaikwad Nikhil Raghunath	Member
40	B.Sc.(CS) III (Div: 'C')	Yedle Ankita Vinod	Member
41	B.Sc.(BT) I	Kutwade Sakshi Pradip	Member
42	B.Sc.(BT) II	Deshmukh Shravani Venkatesh	Member
43	B.Sc.(BT) III	Shaikh Shaista Ahemad	Member
44	B.Voc. (CT) II	Pawar Mahadevi Govind	Member
45	B.Voc. (CT) III	Shaikh Aqsa Khalil	Member
46	B.Sc.DS I	Bondar Shweta Angad	Member
47	M.A.(Eco.) I	Rathode Divya Dhanraj	Member
48	M.A.(Eco.) II	Kamble Sakshi Tanaji	Member
49	M.A.(Geo.) II	Suryawanshi Rushikesh Bapurao	Member
50	M.A.(Pol.Sci.) I	Shinde Dattatray Dilip	Member
51	M.A.(Pol.Sci.) II	Chavan Mohini Prakash	Member
52	M.A.(Eng.) I	Dhumale Amit Santosh	Member
53	M.A.(Eng.) II	Aute Om Dinkar	Member
54	M.Com. I	More Gayatri Ajay	Member
55	M.Com. II	Mhetre Ankita Arvind	Member
56	M.Sc.(CS) I	Sonkamble Anjali Rahul	Member
57	M.Sc.(CS) II	Shaikh Aiman Fatema Ismail	Member
58	M.Sc.(Phy) I	Suryawanshi Dnyaneshwari Sudhakar	Member
59	M.Sc.(Phy) II	Khape Vaishnavi Suryakant	Member
60	M.Sc.(Chem) I	Choudhary Safura Mustak	Member
61	M.Sc.(Chem) II	Shaikh Mariya Mujeeb	Member
62	M.Sc.(Math) I	Jagtap Omkar Balaji	Member
63	M.Sc.(Math) II	Lad Sushma Suryakant	Member
64	M.Sc.(Bot.) I	Shinde Tanuja Ashok	Member
65	M.Sc.(Bot.) II	Birajdar Mayawati Dhanaji	Member
66	M.Sc.(BT) I	Shukla Abha Fatehbahadur	Member
67	M.Sc.(BT) II	Kousik Nisha Ankush	Member
68	M.Sc.(Micr.) I	Sonwane Kajal Nilkanth	Member
69	M.Sc.(Micr.) II	Shaikh Javeriya Begum Lateef	Member
70	M.Sc.(Zool.) I	Dharmadhikari Padmavati Pravinkumar	Member
71	M.Sc.(Zool.) II	Shaikh Arshafatema Pashamiya	Member
72	B.Voc.CT III	Hamdule Rasul Imran	Member
73	B.Sc.CS III	Surwase Hitesh Santram	Member
74	B.A. III	Kamble Anju Santosh	Member
75	B.C.A. III	Udate Vishvajeet Vitthal	Member
76	B.Com. III	Sarange Akanksha Mangesh	Member

संपादकीय

प्रिय विद्यार्थी, प्राध्यापक, पालक आणि वाचकहो..!

महाविद्यालयाचा वार्षिक अंक हा केवळ लेख, कविता, कथा किंवा छायाचित्रांचा संग्रह नसून तो संपूर्ण शैक्षणिक वर्षातील सर्जनशीलता, बौद्धिकता, कर्तृत्व आणि सांस्कृतिक जीवनाचा दस्तऐवज असतो. प्रत्येक लेखामागे विद्यार्थ्यांची कल्पकता, शिक्षकांचे मार्गदर्शन आणि महाविद्यालयाच्या प्रगतीची वाटचाल दडलेली असते. शिक्षणाचा खरा उद्देश केवळ पदवी प्राप्त करणे नसून व्यक्तिमत्त्वाचा सर्वांगीण विकास घडविणे हा आहे. वर्गातील अध्ययनाबरोबरच साहित्य, कला, क्रीडा, संशोधन, सामाजिक बांधिलकी आणि नवोपक्रम यांमध्ये विद्यार्थ्यांनी सक्रिय सहभाग घ्यावा, हीच आमच्या महाविद्यालयाची भूमिका होती आणि आहे. या वार्षिक अंकातून विद्यार्थ्यांच्या विचारांना, भावनांना आणि सर्जनशील अभिव्यक्तीला मुक्त विचारपीठ उपलब्ध करून देण्याचा प्रयत्न करण्यात आला आहे. लेख, कविता लिहिण्याकरिता पुढील विषय सुचविण्यात आले होते- कृत्रिम बुध्दीमत्ता, व्यापार युद्धाचे परिणाम, आर्थिक साम्राज्य व भू-राजकीयवाद, सामाजिक माध्यमांचा युवकांवर होणारा परिणाम, Cyber security काळाची गरज, NEP-2020 आणि रोजगार, हवामानातील बदल व मानवी जीवन, स्पर्धा परीक्षेतील बदलते प्रवाह आणि परिणाम, लोकशाहीतील स्वायत्त संस्था व आव्हाने, वाचन संस्कृतीचे बदलते स्वरुप, मानसिक आरोग्य समस्या व उपाय, भारतीय स्वातंत्र्याचा साक्षीदार वंदे मातरम, नवीन रोजगार कायदा, रोजगार प्राप्ती: एक दिव्यस्वप्न, Gen-z : नव्या क्रांतीचा उदय यासारखे विद्यार्थ्यांच्या आणि एकूणच मानवी जीवनाच्या दृष्टीने वर्तमान काळातील महत्त्वाचे विषय विद्यार्थ्यांना सुचविण्यात आले होते. विविध साहित्यप्रकारातून, संशोधनपर लेखातून वरील विषयाची उत्तम मांडणी विद्यार्थ्यांनी केली आहे. हा लेखनाचा अनुभव प्रेरणादायी, सामाजिक प्रश्नांवरील चिंतन व्यक्त करणारा तर आहेच; पण वर्षभरातील विविध सांस्कृतिक उपक्रम, कला, क्रीडा व शैक्षणिक यशाची नोंद, तसेच वर्षभरातील महत्त्वाच्या घटनांचे प्रतिबिंब वाचकांना या अंकातून अनुभवता येईल. या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या लेखनकौशल्याला चालना मिळावी, चिकित्सक विचार विकसित व्हावा आणि समाजाभिमुख दृष्टिकोन अधिक व्यापक व्हावा, अशी अपेक्षा आहे.

महाविद्यालयाच्या दृष्टीने या वर्षातील सर्वात आनंदाची बाब म्हणजे आपल्या राजर्षी शाहू महाविद्यालयास स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठाने शैक्षणिक अंकेक्षणात UG & PG मध्ये १०० टक्के गुण मिळाले असून प्रस्तुत विद्यापीठाच्या इतिहासातील हे सर्वाधिक गुण आहेत. दुसरी बाब म्हणजे महाविद्यालयास २०१३ मध्ये Autonomous दर्जा प्राप्त झाल्यानंतर मागील बारा वर्षात केलेल्या शैक्षणिक प्रगतीमुळे पुढचा टप्पा म्हणून 'Emowered Autonomous Institution' दर्जा बहाल करण्यात आला आहे. तिसरी बाब 'पीएम-उषा योजना' (PM-USHA: Pradhan Mantri Uchchatar Shiksha Abhiyan) ही भारत सरकारची एक उच्चशिक्षण क्षेत्रातील सुधारणा व विकासासाठी राबवण्यात येणारी योजना आहे. उच्च शिक्षणातील गुणवत्ता सुधारणे, देशातील विद्यापीठे व महाविद्यालयांमध्ये दर्जेदार शिक्षणाची सुविधा उपलब्ध करून देणे, ही 'पीएम उषा योजने'ची उद्दिष्टे आहेत. याच 'पीएम-उषा योजने'तून महाविद्यालयास यावर्षी सुमारे ५ कोटी रुपयांचे अनुदान मंजूर झाले, त्यामुळे अंतर्बाह्य रूप पालटण्यास मदत झाली. महाविद्यालयाचे 'डिजिटलायझेशन' होण्यास मदत होणार आहे. ही आपल्या सर्वांसाठी आनंदाची बाब आहे. याच अनुदानातून आंतरराष्ट्रीय, राष्ट्रीय चर्चासत्रांचे, कार्यशाळेचे आयोजन मोठ्या प्रमाणात करण्यात आले होते.

विद्यार्थी मित्रांनो, यावर्षी महाविद्यालयाच्या उत्कृष्ट निकालाबरोबरच कला, क्रीडा, सांस्कृतिक, एनएसएस, एनसीसी, आविष्कार आणि आयआयटी प्रवेश परीक्षा या क्षेत्रातही दैदिप्यमान यश संपादित करत केवळ राज्यस्तरावरच नव्हे, तर राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर आपल्या महाविद्यालयाचा लौकिक वाढविला आहे. प्राचार्य म्हणून मला या सर्व विद्यार्थ्यांचा सार्थ अभिमान आहे. 'इन्सा समर रिसर्च फेलोशिप', वकृत्व, वादविवाद स्पर्धेत घवघवीत यश संपादन केले आहे. महाविद्यालयाच्या खेळाडूंनी आपला ठसा उमटविला आहे.

'जलतरण' आणि 'कबड्डी' राष्ट्रीय स्पर्धांचे यशस्वी आयोजन महाविद्यालयाने केले आहे.

मागील तीन वर्षापासून नवीन शैक्षणिक धोरणास सुरुवात झाली असून या धोरणाने दूरगामी परिणाम साधला जाणार आहे. प्रभावी अंमलबजावणीतून NEP ची पहिली बॅच यावर्षी बाहेर पडत आहे.. मागील दोन वर्षापासून पदवी आणि पदव्युत्तर स्तरावर या धोरणानुसार प्रारंभ करणारे मराठवाड्यातील पहिले आणि एकमेव आपले महाविद्यालय ठरले आहे. या नव्या पद्धतीमध्ये विद्यार्थ्यांनी फार लवकर हे धोरण स्वीकारल्याचे दिसून येते. विद्यार्थी मेजर- मायनर विषयांची निवड अतिशय हुशारीने करत आहेत. ही फार सकारात्मक बाब आहे. या धोरणानुसार आता बहुविद्याशाखीय शिक्षणाची सुविधा उपलब्ध झाली आहे. व्यावसायिक कौशल्य शिकविण्यावर भर दिला जात आहे. हे धोरण भारतीय शिक्षण व्यवस्थेत अमूलाग्र बदल करणारे ठरू शकते.

या सरत्या वर्षामध्ये शिक्षण, आरोग्य, समाजकारण, राजकारण, वैचारिक आणि साहित्यविषयक क्षेत्रातील तीन मौल्यवान हिरे आपण गमावलेले आहेत. शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष तथा माजी खा. डॉ. गोपाळराव पाटील, माजी केंद्रीय गृहमंत्री शिवराज पाटील चाकूरकर, ज्येष्ठ साहित्यिक, विचारवंत डॉ. जनार्दन वाघमारे हे तिघेही लातूरचे सुपुत्र होते. शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष तथा माजी खा. डॉ. गोपाळराव पाटील यांनी आरोग्य, शिक्षण आणि समाजसेवा या तिन्ही क्षेत्रांत उल्लेखनीय आणि चिरकाळ टिकणारे योगदान दिले आहे. शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेच्या माध्यमातून ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांसाठी गुणवत्तापूर्ण शिक्षणाच्या संधी उपलब्ध करून दिल्या. 'Pursuit of Excellence' हे त्यांच्या कार्याचे ब्रीद होते. त्यांची दूरदृष्टी, लोकाभिमुख कार्यपद्धती, सेवाभाव आणि शिक्षण-आरोग्य क्षेत्रातील समर्पित नेतृत्व यांमुळे ते महाराष्ट्राच्या जडणघडणीत मोलाचे योगदान देणारे व्यक्तिमत्त्व म्हणून ओळखले जातात. शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेच्या स्थापनेपासून ते आजपर्यंत त्यांच्या नेतृत्वात संस्थेची वाटचाल राहिलेली आहे. त्यांच्या जाण्याने संस्थेचीही अपरिमित हानी झालेली आहे.

काँग्रेसचे ज्येष्ठ नेते आणि देशाचे माजी केंद्रीय गृहमंत्री मा. शिवराज पाटील चाकूरकर यांनी भारतीय संसदीय लोकशाही, प्रशासन आणि सार्वजनिक जीवनात उल्लेखनीय योगदान दिले आहे. लोकसभा अध्यक्ष म्हणून त्यांनी सभागृहाचे कामकाज संयम, शिस्त आणि संसदीय परंपरांचा आदर राखत प्रभावीपणे चालविले. केंद्रीय गृहमंत्री म्हणून अंतर्गत सुरक्षा, प्रशासन आणि राष्ट्रीय एकात्मतेसाठी कार्य केले. संसदीय मूल्ये, घटनात्मक तत्त्वे आणि लोकशाहीवरील त्यांची दृढ निष्ठा त्यांच्या कार्यातून दिसून येते. लातूर जिल्ह्याच्या विकासासाठीही त्यांनी विविध पायाभूत, शैक्षणिक आणि सामाजिक उपक्रमांना चालना दिली. त्यांचे सुसंस्कृत नेतृत्व, अभ्यासू वृत्ती आणि सार्वजनिक सेवाभाव प्रेरणादायी मानले जातात.

ज्येष्ठ साहित्यिक, विचारवंत तथा स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठाचे संस्थापक कुलगुरू, आपल्या राजर्षी शाहू महाविद्यालयाचे माजी प्राचार्य डॉ. जनार्दन वाघमारे यांनी शिक्षण, साहित्य, समाजचिंतन आणि सार्वजनिक जीवन या सर्व क्षेत्रांत मोलाचे योगदान दिले आहे. इंग्रजी आणि मराठी साहित्याचे गाढे अभ्यासक म्हणून त्यांनी दलित साहित्य, सामाजिक परिवर्तन, समता आणि मानवीमूल्यांचा सखोल विचार मांडला. संस्थापक कुलगुरू म्हणून विद्यापीठाच्या शैक्षणिक, संशोधनपर आणि मूल्याधिष्ठित वाटचालीचा भक्कम पाया रचला. माजी खासदार म्हणून त्यांनी शिक्षण, ग्रामीण विकास आणि सामाजिक न्यायाच्या प्रश्नांना प्रभावीपणे आवाज दिला. त्यांचे विद्वत्तापूर्ण लेखन, दूरदर्शी नेतृत्व आणि समाजाभिमुख कार्य पुढील पिढ्यांसाठी प्रेरणादायी ठेवा आहे. या तिन्ही लातूरच्या सुपुत्रांना राजर्षी शाहू महाविद्यालय प्राचार्य, प्राध्यापक, शिक्षक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी व विद्यार्थ्यांच्या वतीने अभिवादन करतो.

हा वार्षिक अंक आकारास आणण्यासाठी लेखन करणारे विद्यार्थी, त्यां विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देणारे प्राध्यापक, संपादक मंडळ, वार्षिक अंक समिती, तांत्रिक सहकारी, मुद्रक तसेच प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष सहकार्य करणाऱ्या सर्वांचे मनःपूर्वक आभार. त्यांच्या सामूहिक प्रयत्नांमुळे हा अंक अधिक समृद्ध आणि आकर्षक स्वरूपात साकार झाला आहे. विद्यार्थ्यांच्या प्रतिभेला नवे क्षितिज लाभो, त्यांच्या स्वप्नांना यशाची पंखे फुटोत आणि ज्ञान, संस्कार, संवेदनशीलता व सामाजिक उत्तरदायित्व या मूल्यांच्या आधारावर ते उज्ज्वल भविष्य घडवोत, हीच सदिच्छा !

आम्हां घरी धन शब्दांचीच रत्नें । शब्दांचीच शस्त्रे यत्न करूं
शब्दचि आमुच्या जीवाचे जीवनें शब्दें वाटू धन जनलोकां - संत तुकाराम

(प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे)
संपादक

मनोगत

राजर्षी शाहू महाविद्यालयाचा सन २०२५-२६ चा वार्षिक अंक प्रकाशन करतांना अत्यंत आनंद होत आहे. वार्षिक अंक हा केवळ एका वर्षातील घटनांचा संग्रह नसून, संस्थेच्या प्रगतीचा, गुणवत्तेचा, शैक्षणिक वाटचालीचा आणि भविष्यातील दिशेचा आरसा असतो. या अहवालामधून महाविद्यालयाने शैक्षणिक, सांस्कृतिक, क्रीडा, सामाजिक बांधिलकी, नवोपक्रम आणि विद्यार्थी विकास या सर्व क्षेत्रांत केलेल्या उल्लेखनीय कार्याचा आढावा मिळतो. महाविद्यालयाने विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी विविध उपक्रम राबविलेले असून वार्षिक अंक हे त्यांचे दस्तऐवजीकरण करण्याचे महत्त्वपूर्ण माध्यम आहे.

मला विशेष आनंद आहे की राजर्षी शाहू महाविद्यालयाने शिक्षणाच्या गुणवत्तेबरोबरच संशोधन, कौशल्य विकास, रोजगाराभिमुख शिक्षण, डिजिटल तंत्रज्ञानाचा प्रभावी वापर, राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण (NEP-२०२०) ची प्रभावी अंमलबजावणी आणि विद्यार्थीकेंद्रित उपक्रमांवर विशेष भर दिला आहे. या सर्व यशामागे प्राचार्य, प्राध्यापक, प्रशासकीय कर्मचारी, विद्यार्थी, पालक, माजी विद्यार्थी आणि संस्थेच्या व्यवस्थापनाचे सामूहिक योगदान आहे. २०२५-२६ हे वर्ष कृत्रिम बुध्दीमत्ता (AI), डिजिटल परिवर्तन, नविन कर सुधारणा आणि शाश्वत विकासाचे वर्ष म्हणून ओळखले जाते. सदर अंकात कु. भाग्यश्री कुंभार हिने राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० यावर टाकलेला प्रकाश अभ्यासपूर्ण आहे. कु. श्रावणी लगडे यांचा GEN-Z आणि कु. मृणाल माने यांचा कृत्रिम बुध्दिमत्ता (AI) यावरचा लेख अभ्यासपूर्ण आहे.

हा अंक प्रकाशित करण्यासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे, उप-प्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, गुणवत्ता हमी कक्षाचे संचालक प्रा. विश्वनाथ पांचाळ यांचे वेळोवेळी मार्गदर्शन लाभले. त्यांच्या मार्गदर्शनामुळेच हा अंक सुबक, आकर्षक आणि वेळेत पूर्ण होऊ शकला. महाविद्यालयातील विविध विभागाचे विभागप्रमुख व प्रभारी प्राध्यापक यांनी अत्यल्प काळात आपापल्या विभागाचा अहवाल सादर करून हा अंक वेळेत प्रकाशित करण्यासाठी मदत केली, त्याबददल संपादकीय मंडळ आभार व्यक्त करते. तसेच हा अंक प्रकाशित करण्यासाठी शब्दगंध समितीच्या सर्व सदस्यांनी मोलाचा वाटा उचलला आहे. मी प्राचार्य, उप-प्राचार्य, समन्वयक गुणवत्ता हमी कक्ष तसेच शब्दगंध समितीचे सर्व सदस्य, विभागप्रमुख यांचे आभार व्यक्त करतो.

पार्वती ग्राफिक्स, लातूर यांनी वेळ देऊन हा अंक सुबक बनविण्यासाठी मोलाचे सहकार्य केले, त्यांचे संपादक मंडळ आभारी आहे. हा अंक प्रकाशित करण्यासाठी प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष ज्यांनी ज्यांनी सहकार्य केले, त्या सर्वांचे संपादक मंडळ आभारी आहे.

आज प्रकाशित होत असलेला हा वार्षिक अंक म्हणजे आपल्या सर्वांच्या परिश्रमांचे, समर्पणाचे आणि उत्कृष्टतेच्या ध्यासाचे प्रतिबिंब आहे. प्रत्येक यशामागे अनेक व्यक्तींचे अथक परिश्रम आणि सातत्यपूर्ण प्रयत्न असतात. त्या सर्वांचे मी मन:पूर्वक आभार व्यक्त करतो.

डॉ. व्यंकट धुमाळ

(कार्यकारी संपादक)

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	लेख / कविता	पृष्ठ क्र.
	मराठी विभाग	
१	रोजगार प्राप्ती : एक दिव्यस्वप्न	१
२	राष्ट्रीय शिक्षण धोरण २०२० : कागदावरील क्रांती की वर्गखोलीतील परिवर्तन?	३
३	काळाच्या ओघात	४
४	भारतीय स्वातंत्र्याचा साक्षीदार - वंदे मातरमब राष्ट्रचेतनेचा अनंत स्वर	५
५	आर्थिक साम्राज्य व भूराजकीय वाद	६
६	GEN-Z	७
७	महिला सक्षमीकरण आणि न्याय : 'मुझे पंख दोगे'	८
८	कृत्रिम बुद्धिमता (AI) आणि निर्माण होणारी आव्हाने	९
९	सामाजिक माध्यमांचा युवकांवर होणारा परिणाम	१०
१०	विश्वास	११
११	वाचन संस्कृतीत होणारे बदल	१२
१२	GEN-Z नव्या क्रांतीचा उदय	१४
	हिंदी विभाग	
१३	NEP 2020 : शिक्षा का नया सवेरा	१७
१४	प्रकृति का कोरा मन	१८
१५	राही का सपना	१९
१६	आओ भारत को विकसित बनाएँ	२०
	इंग्रजी विभाग	
१७	I	२१
१८	Why Do We Overthink ?	२२
१९	A Woman is the Heart of Every Relationship	२३
२०	The Words "If Only"	२४
२१	On the Absurdity of the First Cry	२५
२२	Impact of Social Media on Youth	२६
२३	Let Us Build a Developed India	२७
२४	Cyber Security : The Need of the Hour	२८
	संस्कृत विभाग	
२५	उपजीविकाविषयका: समस्या: ।	२९
२६	भारतीय स्वातंत्रयस्य साक्षी : वन्दे मातरमब ।	३०
२७	जलवायुपरिवर्तनं मानवीयजीवनं च ।	३१
२८	सामाजिक माध्यमानां युवकेषु प्रभाव: ।	३२
२९	वृक्षाणां पर्यावरणीयं महत्वम ।	३३
३०	संस्कृतमाहात्म्यम ।	३४
३१	वृद्ध: आम्रवृक्षश्च लघुकथा।	३४
३२	विनाशकारी पूर :।	३५
३३	संस्कृतस्य आधुनिककाले उपयोगिता।	३६
३४	मित्रताया: महत्त्वम।	३८

अ.क्र.	लेख / कविता / विभाग	पृष्ठ क्र.
	रशियन विभाग	
३५	Индийская и Русская кухни имеют много общего	३९
३६	Русский чай	४०
	वार्षिक अहवाल	
३७	मराठी विभाग	४१
३८	हिंदी विभाग	४४
३९	इंग्रजी विभाग	४६
४०	संस्कृत विभाग	६१
४१	राज्यशास्त्र व लोकप्रशासन विभाग	६५
४२	इतिहास विभाग	७०
४३	अर्थशास्त्र विभाग	७७
४४	समाजशास्त्र विभाग	८३
४५	भूगोल विभाग	८५
४६	संगीत विभाग	८७
४७	बी.ए. (सी.ई.पी.) विभाग	८९
४८	वाणिज्य विभाग	९२
४९	रसायनशास्त्र विभाग	१०५
५०	गणित विभाग	१११
५१	भौतिकशास्त्र विभाग	११६
५२	वनस्पतीशास्त्र विभाग	११९
५३	संगणकशास्त्र विभाग	१२९
५४	माहितीतंत्रज्ञान विभाग	१३४
५५	सुक्ष्मजीवशास्त्र विभाग	१४९
५६	प्राणीशास्त्र विभाग	१५५
५७	जैवतंत्रज्ञान विभाग	१६६
५८	ग्रंथालय विभाग	१७५
५९	क्रीडा विभाग	१७८
६०	एन.सी.सी. (मुले)	१८६
६१	एन.सी.सी. (मुली)	१९६
६२	राष्ट्रीय सेवा योजना	१९९
६३	सांस्कृतिक विभाग	२३२
६४	अविष्कार विभाग	२३३
६५	वत्कृत्व व वादविवाद विभाग	२३५
६६	विद्यार्थी परिषद	२३८
६७	हेल्थ केअर सेंटर	२४०
६८	IIT - JAM / Placement Cell	२४४
६९	Science Association	२४९
७०	Green Club	२५१

मराठी भाषा

कु. मैथिली भाडूळे

विद्यार्थीनी प्रतिनिधी

डॉ. शिवराज काचे

प्रभारी प्राध्यापक

रोजगार प्राप्ती: एक दिव्यस्वप्न

कु. भाग्यश्री कुंभार
बी.एस्सी. (बी.टी.) द्वितीय वर्ष

भारत हा लोकसंख्येच्या शक्तीवर उभा असलेला देश आहे; पण आज हीच लोकसंख्या एक प्रश्न बनली आहे. शिक्षण घेतलं... कौशल्य मिळवलं... स्वप्न पाहिली... पण रोजगार कुठे आहे? आजच्या भारताचा सर्वात अस्वस्थ करणारा प्रश्न विचारायचा झाला, तर तो महागाई नाही, तो लोकसंख्या नाही - तो आहे रोजगार. कारण भूक शरीराला त्रास देते, पण बेरोजगारी आत्म्याला कुरतरडते. आजचा तरुण पदवीधर आहे, तांत्रिक आहे, डिजिटल आहे; पण तरीही दार ठोठावताना त्याच्या हातात अर्ज असतो, नियुक्तीपत्र नाही ही शोकांतिका केवळ व्यक्तीची नाही, ती व्यवस्थेची सामूहिक अपयश कथा आहे. रोजगाराचा प्रश्न आज इतका तीव्र झाला आहे की, तो केवळ आर्थिक राहिलेला नाही - तो सामाजिक असंतोष, मानसिक ताण आणि राजकीय अस्थिरतेचं मूळ बनत चालला आहे. म्हणूनच रोजगारप्राप्ती आज स्वप्न नाही, तर दिव्यस्वप्न वाटू लागली आहे.

भारतीय राजकारणात रोजगार हा सर्वाधिक उच्चारला जाणारा शब्द आहे; पण सर्वात कमी प्रत्यक्षात उतरलेला आश्वासक घटक आहे. प्रत्येक निवडणुकीत रोजगार निर्मितीची घोषणाबाजी होते. लाखो नोकरींची आश्वासनं दिली जातात. कौशल्य योजनांची उद्घाटनं होतात; पण प्रश्न असा आहे की, या घोषणा रोजगारात का परिवर्तित होत नाहीत? कारण धोरणं कागदावर तयार होतात, पण मनुष्यबळ समाजात तयार होतं. जेव्हा धोरण आणि वास्तव यांच्यातील दरी वाढते, तेव्हा बेरोजगारी आकड्यांत दिसत नाही - ती निराश चेहऱ्यांत दिसते.

मला वाटतं, या परिस्थितीचा मूळ आरसा जर पाहायचा असेल, तर तो भारतीय शिक्षण पद्धतीत दिसतो. भारतात शिक्षण दिलं जातं; पण रोजगारासाठी तयार केलं जात नाही. आज शिक्षण आत्मशोधाची प्रक्रिया न राहता आत्मविक्रीची स्पर्धा बनली आहे. जिथे विद्यार्थी स्वतःला 'मी कोण आहे? असा प्रश्न विचारतच नाही, तर माझी किंमत किती? असा प्रश्न विचारायला शिकतो आणि याच क्षणी नागरिक हळूहळू ग्राहकात रुपांतरित होतो. बाजाराला विचार करणारा माणूस नको असतो. कारण विचार प्रश्न निर्माण करतो आणि प्रश्न सत्तेला अस्वस्थ करतात. म्हणूनच शिक्षणाला कौशल्यामध्ये, क्रेडिट्समध्ये आणि आकड्यांमध्ये अडकवण्यात आलं; पण आपलं संविधान लिहिताना भारताला फक्त शिस्तबद्ध, आज्ञाधारक समाज बनवण्याचा विचार केला नव्हता, त्यांनी विवेकशील प्रश्न विचारणारा आणि अस्वस्थ सत्य सहन करणारा समाज घडवण्याचा प्रयत्न केला होता. त्यामुळे आपण फक्त स्पर्धा शिकतो, समस्या सोडवण्याची वृत्ती, व्यवहारज्ञान यांचा अभाव राहतो. परिणामी पदवीधरांची संख्या वाढते; पण रोजगारक्षमता वाढत नाही. ही शिक्षण व्यवस्थेतील विसंगती 'शिक्षित बेरोजगारी' या धोकादायक सामाजिक वास्तवाला जन्म देते.

या शिक्षणपद्धतीचा मानसशास्त्रीय परिणाम अधिक गंभीर आहे.कारण शिक्षण विद्यार्थ्याला आश्वासन देतं - 'तू शिक, आयुष्य बदलेल' पण जेव्हा मुलाखतीत नकार मिळतो, तेव्हा त्याच मनात प्रश्न उभा राहतो - 'माझं शिक्षण अपुरं होतं की व्यवस्था अपुरी आहे?' हा प्रश्न आत्मविश्वासाला तडा देतो. प्रयत्न थांबवत नाही; पण मन थकवतं आणि जेव्हा मन थकतं, तेव्हा क्षमता असूनही प्रयत्नांची धार बोथट होते. अशा अवस्थेत बेरोजगारी केवळ आर्थिक राहत नाही - ती मानसिक आरोग्य संकट बनते.

ग्रामीण भारताचा संदर्भ घेतला, तर ती समस्या आणखी गुंतागुंतीची दिसते. गावातील तरुण बुद्धीने कमी नसतो, तो संधींनी कमी असतो. शहरात डिजिटल साधनं उद्योग संपर्क, करिअर मार्गदर्शन, इंग्रजी संवाद कौशल्य, सहज उपलब्ध असतं गावात मात्र मर्यादित प्रयोगशाळा, अपुरी तांत्रिक साधनं, करिअर मार्गदर्शनाचा अभाव आणि आर्थिक अडचणी या वास्तवाशी झूंज द्यावी लागते. त्यामुळे शहरातील

विद्यार्थी करिअरचं नियोजन करतो, तर ग्रामीण विद्यार्थी नशीब आजमावतो. ही दरी केवळ भौगोलिक नाही, ती संधीची दरी आहे.

याच ग्रामीण वास्तवात आणखी एक मूक पण घातक घटक प्रवेश करतो - व्यसन, बेरोजगारी, रिकामपण, अपयश आणि मानसिक ताण यांच्या संगमातून व्यसन जन्म घेतं. दारू, तंबाखू, गुटखा किंवा स्थानिक मादक पदार्थ हे केवळ आरोग्य बिघडवत नाहीत ते इच्छाशक्ती खिळिखळी करतात. उद्योगक्षेत्राला हवा असतो विश्वासार्ह आणि स्थिर कर्मचारी व्यसन त्याच विश्वासार्हतेवर गंज लावतो. त्यामुळे रोजगाराची दारं उघडण्याआधीच बंद होतात.

व्यसनाचा परिणाम केवळ व्यक्तीपुरता मर्यादित राहत नाही. तो कुटुंबावर आर्थिक ताण आणतो, शिक्षण खंडित करतो आणि पुढील पिढीलाही स्पर्धेत मागे ढकलतो. अशा प्रकारे व्यसन वर्तमानात नाही तर भविष्यही ग्रासू लागतं. जेव्हा निकृष्ट शिक्षण, संधीचा अभाव आणि व्यसन एकत्र येतात, तेव्हा रोजगार प्राप्ती स्वप्न राहत नाही, तर ती अशक्यतेची भावना बनते.

रोजगार समस्या सोडवण्यासाठी केवळ नोकऱ्या निर्माण करणं पुरेसं नाही. आपल्याला अशा शिक्षणाची गरज आहे. जे विद्यार्थ्यांच्या वैयक्तिक कौशल्याला ओळखेल. प्रत्येक विद्यार्थी एकसारखा नसतो. शिक्षणाने कौशल्याची विविधता मान्य करून प्रत्येकाला त्याच्या सामर्थ्यानुसार घडवलं पाहिजे. लहान वयापासूनच कौशल्य नकाशीकरण, प्रायोगिक शिक्षण, स्थानिक उद्योगांशी संलग्न प्रशिक्षण आणि उद्योजकाचे मूलभूत धडे दिले गेले, तर तरुण केवळ नोकरीसाठी अर्ज करणार नाही, तर तो संधी निर्माण करणारा बनेल.

हा दृष्टिकोन घडवण्याचं माध्यम शिक्षण आहे आणि तो दृष्टिकोन शिक्षक घडवतो. जर शिक्षकाचं ध्येय फक्त विद्यार्थ्याला परीक्षा पास करवणं असेल, तर तो कर्मचारी तयार करेल. मात्र त्याचं स्वप्न विद्यार्थ्याला सर्जनशील, धाडसी, उद्योजक बनवण्याचं असेल, तर तो रोजगारनिर्माता घडवेल. म्हणूनच परिवर्तनाची सुरुवात संसदेत नाही, ती वर्गखोलीतच होते. ती धोरणातून नाही, तर ती शिक्षकाच्या ध्येयवेड्या विचारापासून होते. ज्या दिवशी प्रत्येक शिक्षक हा विचार स्वीकारेल त्या दिवशी रोजगारप्राप्ती दिव्यस्वप्न राहणार नाही. ती भारतीय शिक्षणाची साकारलेली क्रांती बनेल.

जगातील काही देशांपैकी विशेषतः जपानसारख्या राष्ट्रांनी शिक्षणातून शिस्त, सामूहिक जबाबदारी यांनी नवोपक्रम यांची संस्कृती रुजवली. तिथे तरूण स्वतःच्या प्रगतीसोबत राष्ट्राच्या प्रगतीचा विचार करतो. आपल्याकडेही अशीच मानसिकता विकसित झाली पाहिजे. शिक्षण फक्त पगारासाठी नाही, तर समाजासाठी सुध्दा आहे. ही केवळ शैक्षणिक सुधारणा नाही - ही राष्ट्रीय सुरक्षा आणि स्थैर्याची बाब आहे. कारण रोजगार देणारी पिढी निर्माण झाली, तर बेरोजगारी आपोआप कमी होईल. सरकारची भूमिका इथे केवळ अनुदान देण्याची नसून, संधीसाठी सक्षम वातावरण तयार करण्याची आहे.

भारताकडे जगातील सर्वात मोठी तरुणाई आहे. ही केवळ लोकसंख्या नाही. ही अपार उर्जा आहे; पण ही उर्जा योग्य दिशेला वळली नाही, तर ती असंतोषात रुपांतरित होऊ शकते आणि जर ती उद्योजकाकडे वळली, तर ती जागतिक शक्तीत परिवर्तित होऊ शकते. म्हणून रोजगार हा प्रश्न राहू नये. तो राष्ट्रीय सामर्थ्याचा स्तंभ व्हावा, ही शिक्षण, शासन आणि समाज यांची संयुक्त जबाबदारी आहे.

प्रत्येक जिल्ह्यातून उद्योग उभे राहिले, प्रत्येक गावातून कौशल्याधारित व्यवसाय निर्माण झाले आणि प्रत्येक महाविद्यालयातून रोजगारनिर्माते बाहेर पडले, तर भारत आयात करणारा देश राहणार नाही. तो संधी निर्यात करणारा देश बनेल. ही मानसिकता बदलली, तर रोजगार ही समस्या न राहता भारताची ओळख बनेल. तो भारताच्या प्रगतीचा सर्वात मोठा अभिमान बनेल. म्हणूनच रोजगाराला समस्या म्हणून नव्हे, तर भारताच्या नव्या शक्तीचा आधार म्हणून पाहण्याची वेळ हीच ती - 'रोजगार एक - सर्जनशीलतेची संधी'

राष्ट्रीय शिक्षण धोरण २०२०: कागदावरील क्रांती की वर्गखोलीतील परिवर्तन ?

✍ कु. भाग्यश्री कुंभार
बी.एस्सी. (बी.टी.) द्वितीय वर्ष

शिक्षण हे कोणत्याही राष्ट्राचा आत्मा असते. अर्थसंकल्प बदलतात, सरकारे बदलतात, योजना बदलतात; पण शिक्षणाची दिशा बदलली, तर पिढ्या बदलतात. म्हणूनच राष्ट्रीय शिक्षण धोरण (NEP) -२०२० जाहीर झाले तेव्हा त्याकडे केवळ शैक्षणिक सुधारणेच्या दृष्टीने न पाहता, राष्ट्राच्या भविष्यातील परिवर्तनाची घोषणा म्हणून पाहिलं गेले. या धोरणाने विद्यार्थी केंद्रितता, बहुविषयक शिक्षण, कौशल्याधारित अभ्यासक्रम, नवोपक्रम, संशोधन आणि रोजगारक्षमतेचा मार्ग दाखवला. नवे शैक्षणिक धोरण सांगतं - 'विद्यार्थ्याला माहिती देऊ नका त्याला विचार करायला शिकवा' परंतु प्रश्न असा आहे - हा विचार वर्गखोलीपर्यंत पोहोचला आहे का?

धोरणातील आत्मा आणि वास्तवातील अनुभव यांच्यातील अंतर शांतपणे जाणवतं. काही महाविद्यालयांमध्ये अभ्यासक्रम बदलला असेल, विषयांची रचना नव्याने आखली गेली असेल; परंतु अध्यापनाची पद्धत अजूनही पारंपरिक चौकटीत अडकलेली दिसते. वर्गात माहितीचा ओघ असतो; पण संवादाचा अभाव असतो. नोट्स सांगितल्या जातात, स्लाइड्स दाखवल्या जातात, अभ्यासक्रम पूर्ण केला जातो; परंतु 'हा विषय आपण का शिकतो?' 'याचा जीवनाशी काय संबंध आहे?', 'या ज्ञानातून आपण काय निर्माण करु शकतो?' या प्रश्नांना पुरेशी जागा मिळतेच असं नाही.

शिक्षणाचा उद्देश केवळ अभ्यासक्रम पूर्ण करणे नसतो तो समज निर्माण करणे असतो. जर विदयार्थी संकल्पना न समजता केवळ परीक्षा पास होत असेल, तर तो पदवीधर होईल; पण तो सक्षम नागरिक बनेलच असं नाही आणि हेच अंतर पुढे जाऊन रोजगाराच्या प्रश्नात रुपांतरित होतं. NEP-२०२० ने बहुविषयकता आणि विषय निवडीची लवचिकता यावर भर दिला. विद्यार्थ्यांना त्यांच्या आवडीनुसार विषय निवडण्याची संधी देण्याचा हेतू मांडला गेला. परंतु काही ठिकाणी ही प्रक्रिया केवळ ओपचारिक राहते. सुरुवातीला विषयांची यादी दिली जाते. मात्र शिक्षकांची उपलब्धता, वेळापत्रकाची रचना किंवा संस्थात्मक मर्यादा यांमुळे शेवटी सर्व विद्यार्थ्यांना समान विषय देण्याचा पर्याय सुचवला किंवा स्वीकारला जातो. व्यवस्थापनाच्या दृष्टीने ही पद्धत सोयीची असू शकते, परंतु विद्यार्थ्यांच्या वैयक्तिक क्षमतेचा आणि आवडींचा पुरेसा विचार होतो का - हा प्रश्न राहतोच की?

प्रत्येक विद्यार्थी वेगळा असतो. कोणाची विश्लेषण क्षमता उत्तम असते. कोण सर्जनशील असतो. कोण नेतृत्वगुणांनी समृद्ध असतो. समान संधी देणं आवश्यक आहे; पण समानतेच्या नावाखाली एकसारखेपणा लादणं हा शिक्षणाचा हेतू नाही. शिक्षण जर व्यक्तिमत्त्वाला वाव देणार नसेल, तर ते केवळ प्रमाणपत्र निर्माण करेल.

येथे हेतू दोषारोपाचा मुळीच नाही. शिक्षणसंस्था अनेक मर्यादांना सामोरं जात असतात - शिक्षकांची कमतरता, निधीची बंधनं, पायाभूत सुविधांची मर्यादा, ग्रामीण भागात डिजिटल साधनांचा अभाव हे वास्तव आहे, परंतु या मर्यादांपेक्षा मोठा प्रश्न मनोवृत्तीचा आहे. अध्यापन माहिती केंद्रित राहणार की, विद्यार्थी केंद्रित होणार हा निर्णय वर्गात घेतला जातो. शिक्षकाने जर का या प्रश्नाला महत्त्व दिलं, विद्यार्थ्यांना विचार मांडायला संधी दिली, तर संसाधनांच्या मर्यादांनाही ओलांडता येऊ शकतं.

रोजगाराच्या संदर्भात हा मुद्दा अधिक गंभीर ठरतो. भारतात दरवर्षी विद्यार्थी पदवीधर होतात, पण सर्वच रोजगारक्षम असतात असं म्हणता येत नाही. कारण रोजगार हा केवळ पदवीवर अवलंबून नसतो तो कौशल्य, संकल्पनात्मक स्पष्टता, समस्या सोडवण्याची क्षमता आणि संवाद कौशल्य यांवर अवलंबून असतो. जर शिक्षणाने ही क्षमता विकसित केली नाही, तर रोजगाराचा प्रश्न कायम राहील.

NEP-२०२० ने व्यावसायिक शिक्षण, इंटर्नशिप, उद्योग संलग्नता आणि उद्योजकतेला प्रोत्साहन दिलं आहे; पण

काही ठिकाणी इंटर्नशिप केवळ कागदोपत्री राहते, उद्योग संपर्क मर्यादित असतो आणि विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष अनुभव कमी मिळतो. अशा परिस्थितीत धोरण आणि वास्तव यांच्यातील दरी वाढते. याचा खरा उद्देश नोकरी देणारा विद्यार्थी घडवणं हा असला पाहिजे. जर विद्यार्थी फक्त नियुक्तीपत्राची वाट पाहत राहिला, तर बेरोजगारी वाढेल. मात्र शिक्षणाने त्याला उद्योजगता, नवोपक्रम आणि सामाजिक जबाबदारी शिकवली, तर तो स्वतः उभा राहिल आणि इतरांनाही उभं करेल. यासाठी आवश्यक आहे - 'शिक्षक सक्षमीकरण'

तसेच विद्यार्थ्यांच्या मानसिक आरोग्याचा आणि समुपदेशनाचा प्रश्न दुर्लक्षित करता येणार नाही. बेरोजगारीची भीती, स्पर्धेचा ताण आणि अनिश्चितता यामुळे अनेक विद्यार्थी मानसिक दबावाखाली असतात. शिक्षणाने त्यांना आत्मविश्वास, संवाद कौशल्य आणि भावनिक स्थैर्य दिलं पाहिजे. आत्मविश्वास असेलला तरुण अपयशानंतरही पुन्हा उभा राहतो हीच रोजगार संस्कृतीची पायाभरणी आहे.

शैक्षणिक धोरणाचा आत्मा आणि वर्गखोलीतील अनुभव यांच्यातील अंतर कमी करण्यासाठी संस्थात्मक प्रामाणिकपणा आवश्यक आहे. केवळ अहवालांमध्ये अंमलबजावणी दाखवणं पुरेसं नाही. विदयार्थ्यांच्या अनुभवात बदल दिसला पाहिजे, विषय समजला पाहिजे, संवाद वाढला पाहिजे आणि शिकण्याचा अर्थ व गोडी निर्माण झाली पाहिजे.

ज्या दिवशी शिक्षण माहितीच्या पलीकडे जाईल - त्या दिवशी धोरणाचा आत्मा साकार होईल तेव्हाच शिक्षण केवळ कागदावरील आराखडा राहणार नाही. ते राष्ट्रनिर्मितीची खरी शक्ती बनेल.

शेवटी ही संधी आहे. क्रांतीचे बीज आहे; पण बीज पेरुनच चालत नाही, तर पाणी, माती आणि काळजी घ्यावी लागते. शासनाची जबाबदारी आहे, संसाधनांची, शिक्षकांची जबाबदारी आहे. दृष्टिकोनाची, विद्यार्थ्यांची जबाबदारी आहे. ज्या दिवशी या तिन्ही शक्ती एकत्र येतील, त्या दिवशी रोजगार हा प्रश्न राहणार नाही. तो भारताची ओळख बनेल आणि शिक्षण खऱ्या अर्थाने राष्ट्रशक्ती ठरेल.

काळाच्या ओघात....

उद्देवाल आरती रमेश

बी. ए. द्वितीय वर्ष

काळाच्या ओघात मानवी पिढी दोन पाउले पुढे आली
मानवी प्रगतीत वाढ झाली; पण थोडीशी गती मंदावली
नवनवीन माध्यमांपुढे पारंपरिकतेने मान वाकवली
आता डिजीटल माध्यमे मात्र त्वेषाने पुढे आली.

पुस्तकांची जागा कालांतराने भ्रमणध्वनीने घेतली
वाचकांपुढे डिजीटल माध्यमांनी वेळीची मर्यादा आखली
माहितीचा अवाका भरपूर; पण वेळ मर्यादित
काळाच्या ओघात बदलत चालली वाचनाची रीत

माहिती तीच, वाचक तोच, माध्यम मात्र बदलले
व्हॉटसॲपवरचे संदेश वाचण्यातच मन मग्न झाले
वाचता वाचता रंगून जायचं पुस्तकांच्या पानांत
कधी कादंबरीच्या कथानकात, तर कधी शब्दांच्या विश्वात

काळाच्या ओघात वाचनाची गोडी कमी झाली
पुस्तकांच्या पानांची जागा मात्र स्क्रोलने घेतली
डिजीटल माध्यमामुळे वाचनाचे स्वरुप बदलले मान्य करुया
पूर्वजाकडून मिळालेली वाचन संस्कृती आजही तेवत ठेऊया !

भारतीय स्वातंत्र्याचा साक्षीदार - वंदे मातरम राष्ट्रचेतनेचा अनंत स्वर

✍ कु. भाग्यश्री कुंभार
बी.एस्सी. (बी.टी.) द्वितीय वर्ष

भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यात काही शब्द असे आहेत की, ज्यांनी केवळ उच्चार घडवले नाहीत, तर इतिहास घडवला आहे. 'वंदे मातरम' हा त्यापैकीच एक पवित्र घोष. हा घोष जरी केवळ काही शब्दांचा असला, तरी त्यामागे शतकांचा संस्कार, वेदनेची जाणीव, संघर्षाची ठिणगी आणि स्वातंत्र्याची आकांक्षा जडलेली आहे. तो केवळ क्रांतीचा नारा नव्हता, तो आत्मसन्मानाचा जागर होता. गुलामगिरीच्या अंधारात भारतीय मनाला ज्याने प्रकाश दिला तो हा घोष - 'वंदे मातरम' भारतीय अस्मितेचा, आत्मसन्मानाचा आणि राष्ट्रनिष्ठेचा शाश्वत मंत्र आहे. आजच्या लोकशाही भारतालाही या घोषाने आत्मपरीक्षणाची हाक दिली आहे. संसदीय दृष्टिकोनातून पाहिले, तर वंदे मातरम हे केवळ भूतकाळाचे गौरवगीत नसून वर्तमानाची जबाबदारी आणि भविष्याचे मार्गदर्शक तत्त्व आहे.

बंकिमचंद्र चट्टोपाध्याय यांनी रचलेले 'वंदे मातरम हे गीत प्रथम आनंदमठ या कादंबरीत प्रकटले गेले. त्या काळात हे गीत केवळ साहित्य नव्हते, तर ते एक वैचारिक शस्त्र बनले होतं. 'मातरम' या शब्दात मातृभूमीला देवीच्या स्वरुपात पाहण्याची भारतीय परंपरा आहे. भूमी ही केवळ भौगोलिक सीमारेषा नसून ती संस्कृती, इतिहास, भाषा, परंपरा आणि संघर्ष यांचा समुच्चय आहे. एखादया घोषणेची सत्ताधाऱ्यांना भीती वाटली, तर त्यात परिवर्तनाची ताकद असते हे 'वंदे मातरम' ने सिद्ध केले आहे. वंदे मातरम आणि जन गण मन यांचा सन्मान राखणे म्हणजे इतिहास आणि वर्तमान यांचा सुसंवाद राखणे होय.

वन्दे मातरम - अधिकृत पहिली दोन कडवी

वन्दे मातरम

सुजलां सुफलां मलयजशीतलाम

शस्यशामलां मातरम

वन्दे मातरम

शुभ्र ज्योत्स्ना पुलकितयामिनीम

फुल्लकुसुमित द्रुमदलशोभिनीम,

सुहासिनीं सुमधूर भाषिणीम,

सुखदां वरदां मातरम

वन्दे मातरम

या ओळींमध्ये आलेले मातृभूमीचं वर्णन केवळ भौगोलिक नाही, तर भावनिक आणि सांस्कृतिक आहे. सुजलामब सुफलाम हे समृध्दीचे प्रतिक, शस्यश्यामलाम ही कष्टकरी शेतकऱ्यांच्या श्रमांची साक्ष, सुहासिनी सुमधूर भाषिणीम ही संवादशील आणि सौहार्दपूर्ण समाजाची ओळख. या प्रत्येक प्रतिमेत राष्ट्रनिर्मितीची दिशा आहे.

आजच्या वर्ममानात या गीताचा अर्थ अधिक व्यापक झाला आहे. मातृभूमी सुजलाम आहे, तर तिच्या नद्यांचे रक्षण करणे हे आपलेच कर्तव्य आहे. ती सुफलाम आहे, तर प्रत्येक शेतकऱ्याला न्याय मिळाला पाहिजे. ती सुखदां वरदां आहे, तर प्रत्येक नागरिकाला शिक्षण, रोजगार आणि सुरक्षा मिळाली पाहिजे. राष्ट्रप्रेम हे केवळ भावनेत न राहता धोरणांत आणि कृतीत उतरलं, तरच आणि तरच या घोषाचा खरा सन्मान होईल.

आजच्या काळात 'वंदे मातरम्' चा अर्थ केवळ ऐतिहासिक संदर्भापुरता मर्यादित नाही. तो आधुनिक भारताच्या जबाबदाऱ्यांशी निगडित आहे. तंत्रज्ञानाच्या प्रगतीत, शिक्षणाच्या विस्तारात, स्त्रीसक्षमीकरणात, संविधान सक्षमीकरणात, पर्यावरणसंवर्धनात आणि सामाजिक समतेत प्रामाणिक प्रयत्न दिसले तरच या घोषाचा आत्मा जिवंत राहील. राष्ट्रप्रेम घोषणांनी सिद्ध होत नाही. ते कृतीतून प्रकट होते.

कधी कधी हा घोष वादाच्या केंद्रस्थानी येतो; परंतु वैचारिक दृष्टीने पाहिलं, तर तो वादाचा विषय नसून संवादाचा विषय आहे. कारण राष्ट्रप्रेम विभाजनासाठी नसतं. ते एकात्मतेसाठी असतं मतभेद असू शकतात; पण राष्ट्रनिष्ठा समान असावी लागते. वंदे मातरम् हा त्या सामायिक निष्ठेचा स्वर आहे.

ही घोषणा आपल्याला स्मरण करुन देते की, स्वातंत्र्य केवळ १९४७ मध्ये मिळालेलं राजकीय स्वातंत्र्य नाही. ते सतत जपायचं आणि विकसित करायचं मूल्य आहे. प्रत्येक निर्णय, प्रत्येक कायदा, प्रत्येक धोरण मातृभूमीच्या उन्नतीसाठी असेल, तर तोच खरा 'वंदे मातरम' चा अर्थ आहे. घोषणांच्या राजकारणापलीकडे जाऊन मूल्यांच्या राष्ट्रकारणाची गरज आज अधिक आहे.

शेवटी 'वंदे मातरम् हा भारतीय स्वातंत्र्याचा साक्षीदार आहे; पण त्याहून अधिक तो भारतीय जबाबदारीचा प्रहरी आहे. जोपर्यंत युवक जागृत आहेत, लोकशाहीचा आत्मा जिवंत आहे आणि मातृभूमीप्रती समर्पणाची ज्योत प्रखर आहे तोपर्यंत हा घोष केवळ शब्द राहणार नाही. तो भारताच्या स्वाभिमानाचा, एकात्मतेचा आणि भविष्याचा अखंड दीपस्तंभ असणार आहे.

आर्थिक साम्राज्य व भूराजकीय वाद

संकेत अरुण कुलकर्णी
बी.एस्सी. (बी.टी.) द्वितीय वर्ष

मानवाचा इतिहास सत्तेच्या संघर्षाचा इतिहास आहे. मानव हा सत्तेच्या जोरावर जमिनीसाठी वाद करत आला आहे; परंतु २१ व्या शतकात मानव हा आपल्या तिजोरीच्या जोरावर युद्ध करत आहे. जो देश सर्वाधिक धनवान आहे तो सर्वशक्तीशाली मानला जात आहे. उदा. अमेरिकासारखे देश अमेरिका हा जगातील सर्वशक्तीशाली देश मानला जातो. तो तिजोरीच्या जोरावर ताकद दाखवत आहे. जसे कोणत्याही देशावर वार करणे, कोणत्याही देशाचा विरोध करणे किंवा निर्बंध लावणे इत्यादी कामे अमेरिका करत आहे. याला आर्थिक साम्राज्यवाद म्हणतात. विकसित देश आपल्या ताकतीच्या जोरावर विकसनशील व गरीब देशांवर आपला ताबा मिळवण्याचा प्रयत्न करत असतो.

अशा प्रकारे भांडवलशाही देश आपले साम्राज्य वाढवत आहेत. या माध्यमातून ते दुसऱ्या देशातील खनिजे, त्यांचे साठे, ताब्यात घेतात व आपले साम्राज्य वाढवतात. यामुळे दोन्ही देशांच्या जनतेचे नुकसानच होते. युद्धामुळे तेथील घरांचे, शाळांचे आणि दवाखान्यांचे नुकसान होते. जमिनीच्या एखाद्या तुकड्यासाठी असो किंवा हजारो एकरसाठी असो, असे वाद पैश्यांच्या जोरावर दाबले जातात. यामध्ये गरीब देशांचे व सर्वसामान्यांचे नुकसानच होत आहे.

यामध्ये मोठ्या कंपन्यांचा फायदा होतो कारण कमी पैशांमध्ये त्यांना मोठा जमिनीचा भाग मिळतो. या कारणामुळे ज्या ठिकाणी विकासाची खरीच गरज आहे, तेथील लोक जमीन देत नाहीत व विकास थांबतो. या सर्व गोष्टींमध्ये सरकारने लक्ष घातले पाहिजे व दोन्ही बाबींचा विचार करुन निर्णय घेतला पाहिजे.

GEN Z :

✍ लगडे श्रावणी एस.
बी.एस्सी. सीएस (तृतीय वर्ष)

आम्ही फक्त पुढची पिढी नाही

आम्ही बदल घडवणारी पिढी आहोत.

डिजिटल युगात जन्मलेली GEN-Z ही पहिली पिढी आहे. त्यांनी केवळ तंत्रज्ञानाला स्वीकारलेच नाही, तर तंत्रज्ञानासोबतच ती वाढली आहे. मोबाईल, इंटरनेट आणि सोशल मीडिया ही आमच्यासाठी केवळ मनोरंजनाची साधने नाहीत, ती आमच्या विचारांची, अभिव्यक्तीतची आणि संधीची नवी दारे आहेत. Instagram आणि YouTube सारख्या माध्यमांमुळे आजचा तरुण केवळ प्रेक्षक नसून निर्माताही बनला आहे.

GEN Z म्हणजे फक्त ट्रेंड्स आणि रील्स नाहीत.

ही पिढी प्रश्न विचारते

ही पिढी अन्यायाविरुद्ध आवाज उठवते

ही पिढी मानसिक आरोग्य, लैंगिक समानता, पर्यावरण संरक्षण Greta Thunberg यांसारख्या विषयांवर खुलेपणाने बोलते. यांसारख्या तरुण कार्यकर्त्यांकडून प्रेरणा घेऊन आजची तरुणाई शांत राहण्याऐवजी कृती करण्यावर विश्वास ठेवते.

भारतातील महाविद्यालयीन तरुणांमध्येही मोठा बदल दिसून येतो आहे. यशाची व्याख्या अलीकडे बदलली आहे. डॉक्टर किंवा अभियंता होणे, हेच अंतिम ध्येय राहिलेले नाही. आजचा विद्यार्थी स्टार्टअप्स, फ्रीलान्सिंग, क्रीडा, सामाजिक कार्य, डिजिटल क्रिएशन, प्रोग्रामिंग अशा विविध क्षेत्रांत स्वतःची ओळख निर्माण करत आहे. आम्हाला केवळ नोकरी नको आहे. आम्हाला उद्देशपूर्ण आयुष्य हवे आहे.

होय! आव्हानेही आहेत.

सोशल मीडियामुळे होणारी तुलना, शैक्षणिक दबाव, करिअरची अनिश्चितता, मोठं काहीतरी करुन दाखवण्याची सततची अपेक्षा. या सर्वांचा सामना आम्हाला करावा लागतो; पण या दबावाखाली न तुटता त्यातूनच अधिक मजबूत होण्याची क्षमता GEN Z मध्ये आहे.

आम्ही प्रामाणिकपणावर विश्वास ठेवतो.

आम्ही समावेशकतेवर विश्वास ठेवतो.

आम्ही बदल घडविण्यावर विश्वास ठेवतो.

GEN Z भविष्याची वाट पाहत नाही. आम्हीच भविष्य घडवत आहोत. ही बंडखोरी नाही. ही सजगतेची क्रांती आहे.

GEN Z नव्या क्रांतीचा उदय ही केवळ एक संकल्पना नाही, तर वर्गखोल्यांत, स्टार्टअप्समध्ये, सामाजिक चळवळीमध्ये आणि रोजच्या संवादात घडणारी वास्तवता आहे.

'आजची आमची जिद्दच उद्याच्या जगाचे रुप ठरवणार आहे'.

महिला सक्षमीकरण आणि न्यायः 'मुझे पंख दोगेफ

✍ प्रियंका कांदे पाटील

प्राध्यापक सुक्ष्मजीवशास्त्र

भारतीय स्त्री-पुरुष नेहमी मुलगा होण्यासाठी प्रार्थना करतात. मुलीसाठी नाही. ज्येष्ठांचे आशीर्वाद मुलासाठी असतात, मुलीसाठी नाहीत; पण संपत्ती हवी असली की, लोक माता लक्ष्मीकडे प्रार्थना करतात. शिक्षणात यश हवे असले की, लोक माता सरस्वतीकडे प्रार्थना करतात. तणाव दूर करण्यासाठी लोक माता अंबाबाईकडे प्रार्थना करतात आणि राक्षसांपासून सुटका हवी असली की, लोक माता कालीकडे प्रार्थना करतात. आता मला सांगा लोक ज्या देवतांकडे प्रार्थना करतात त्या स्त्री आहेत, तेव्हा घरात मुलगी असण्यास हेच लोक का संकोच करतात?

महिला केवळ आपल्या घराचा कणा नाहीत, तर त्या आपल्या भविष्याच्या शिल्पकार आहेत. शतकानुशतके त्यांचा आवाज दाबला गेला आहे. त्यांच्या स्वप्नांकडे दुर्लक्ष केले गेले आहे. त्यांच्या क्षमतेचा कमी अंदाज लावला गेला आहे. महिलांचे सक्षमीकरण करणे ही काही देणगी नाही. तो न्याय आहे. तो उपकार नसून ती एक गरज आहे. कारण जेव्हा स्त्रियांचा उत्कर्ष होतो तेव्हा सक्षमीकरणाची सुरुवात संधीपासून होते. शिक्षण ही स्वातंत्र्याची दारे उघडणारी गुरुकिल्ली आहे. आर्थिक स्वातंत्र्य महिलांना निवडीची शक्ती देते. जेव्हा हे आधारस्तंभ मजबूत होतात, तेव्हा स्त्रिया केवळ स्वतःचे जीवन बदलत नाहीत, तर त्या संपूर्ण समाजाचे परिवर्तन घडवून आणतात.

सक्षम स्त्रिया हे संकट नसून एक वरदान आहेत. त्या शास्त्रज्ञ बनून शोध लावत आहेत. शेतकरी बनून राष्ट्राचे पोट भरत आहेत. नेत्या बनून समाजाला दिशा देत आहेत आणि माता बनून पिढ्या घडवत आहेत. एका महिलेला सक्षम करणे म्हणजे मानवतेलाच सक्षम करणे होय. तिची स्वप्ने, तिचा आवाज आणि तिचे जीवन महत्त्वाचे आहे. एखादी स्त्री खंबीरपणे उभी राहते, तेव्हा जग संकुचित राहू शकत नाही. एखादी स्त्री चमकते, तेव्हा संपूर्ण जग उजळून निघते. महिलांचे सक्षमीकरण हे केवळ महिलांबद्दल नाही ते आपल्या सर्वांबद्दल आहे. 'स्त्रीवर प्रेम केल्यामुळेच ती सुंदर भासते. सौंदर्यामुळे तिच्यावर प्रेम होत नाही' बलात्कार हा केवळ एका महिलेविरुद्धचा गुन्हा नाही तो मानवतेविरुध्द, प्रतिष्ठेविरुध्द आणि आपल्या समाजाच्या आत्म्याविरुद्धचा गुन्हा आहे. जेव्हा जेव्हा अशी घटना घडते, तेव्हा तेव्हा केवळ एक महिलाच पीडित नसते, तर संपूर्ण राष्ट्राची सदसद्विवेकबुद्धी रक्ताळते. ही हिंसा वासनेबद्दल नसून ती सत्ता, क्रुरता आणि ताकदीच्या दुरुपयोगाबद्दल आहे. याविषयी मौन तोडणे हे आपले कर्तव्य आहे. १७ व्या शतकात शिवाजी महाराज त्यांच्या कडक नैतिक संहितेसाठी आणि महिलांच्या संरक्षणासाठी ओळखले जात असत. त्यांनी बलात्कार करणाऱ्यांना इतकी कठोर शिक्षा दिली की, पुन्हा असा गुन्हा करण्याचे धाडस कोणीही केले नाही. त्यांनी सिद्ध केले की, खऱ्या नेतृत्वाचा अर्थ या भूमीतील प्रत्येक कन्येच्या सन्मानाचे रक्षण करणे हा आहे; परंतु २०२५-२०२६ मध्येही आपल्याला अशा घटना ऐकायला मिळतात ज्या आपल्या सदसद्विवेकबुद्धीला हादरवून सोडतात. पीडित न्यायाची प्रतीक्षा करतात, कुटुंबे शांतपणे सोसतात आणि समाज लाजेने ग्रासलेला असतो. आपण छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या उदाहरणातून शिकायला हवे. आपण गप्प बसणार नाही, आपण कठोर कायदे, जलद खटले आणि सर्वात महत्वाचे म्हणजे मानसिकतेत बदल करण्याची मागणी करु. कारण आपण अशी व्यवस्था निर्माण करायला हवी की, जिथे न्याय जलद मिळेल, जिथे प्रतिष्ठेचे रक्षण होईल आणि जिथे प्रत्येक महिला न घाबरता मुक्तपणे वावरु शकेल? कारण महिलांचे रक्षण करणे हा केवळ इतिहासाचा धडा नाही, तर ते

आजचे तातडीचे कर्तव्य आहे.

लैंगिक शिक्षण म्हणजे लवकर सक्रिय होण्यास प्रोत्साहन देणे नाही, तर लवकर जबाबदारी घेण्यास प्रोत्साहित करणे होय. आपल्या मुलांना शिकवायला हवे की, त्यांचे शरीर मौल्यवान आहे. त्यांच्या निवडी महत्त्वाच्या आहेत आणि त्यांच्या प्रतिष्ठेचा नेहमी सन्मान केला पाहिजे. आपण त्यांना ज्ञान देतो, तेव्हा आपण त्यांना स्वतःचे रक्षण करण्याची, इतरांचा आदर करण्याची आणि एक निरोगी, सुरक्षित समाज निर्माण करण्याची शक्ती देतो.

मैने किताबे मांगी, मुझे चुल्हा मिला
मैने दोस्त मांगा, मुझे दुल्हा मिला
मैने सपने मांगे, मुझे प्रतिबंध मिले
मैने संबंध मांगे, मुझे अनुबंध मिले
कल मैने धरती मांगी थी, मुझे समाधी मिली थी
अब मैं आकाश माँगती हूँ मुझे पंख दोगे.....

'PANKH' चा पूर्ण अर्थः P – Power (शक्ती) - महिलांना त्यांच्या अंतर्गत शक्तीची ओळख करुन देणे आणि त्याचा उपयोग करण्यास प्रोत्साहित करणे.

A – Awareness (जागरुकता) - हक्क, आरोग्य, शिक्षण आणि संधीबद्दल ज्ञान पसरवणे.

N – Nurture (संगोपन) - वाढ, आत्मविश्वास आणि नेतृत्व कौशल्यांना समर्थन देणे.

K - Knowledge (ज्ञान) - स्वातंत्र्यासाठी शिक्षण आणि कौशल्य विकासाला प्रोत्साहन देणे.

H - Hope (आशा) - उज्ज्वल, आत्मनिर्भर भविष्यावर विश्वास निर्माण करणे.

कृत्रिम बुध्दिमत्ता (AI) आणि निर्माण होणारी आव्हाने

कु. मृणाल ए. माने
बी.एस्सी. सीएस (तृतीय वर्ष)

मानवाने आपल्या बुद्धीच्या बळावर यत्रांची निर्मिती केली; परंतु आज अशी वेळ आली आहे की, ही यंत्रे मानवासारखी विचार करु लागली आहेत. या अद्भूत परिवर्तनामागे असलेली शक्ती म्हणजे कृत्रिम बुद्धीमत्ता (Artificial Intelligence - AI) संगणक किंवा मशीनरींना शिकण्याची, निर्णय घेण्याची आणि समस्यांचे निराकरण करण्याची क्षमता होय. आज ही केवळ वैज्ञानिक कल्पना नसून आधुनिक समाजाच्या घडणीत महत्त्वाची भूमिका बजावणारी वास्तव शक्ती बनली आहे.

AI: बदलत्या जगाचा आधार

आज आपण नकळत AI चा वापर करत आहोत. मोबाईलमधील व्हॉइस कमांड, सोशल मीडियावरील आपल्याला आवडणाऱ्या पोस्टचे सुचवलेले पर्याय, ऑनलाइन खरेदी करताना दिसणाऱ्या शिफारशी, बँकिंग व्यवहारामधील सुरक्षा तपासणी आणि मार्गदर्शन करणारी नेव्हिगेशन प्रणाली या सर्व सेवा AI वर आधारित आहेत. यामुळे मानवी जीवन अधिक सोयीस्कर, जलद आणि अचूक झाले आहे.

विविध क्षेत्रांतील AI चे योगदान -

AI च्या साहाय्याने रोगांचे अचूक निदान, वैद्यकीय प्रतिमांचे विश्लेषण आणि उपचार पद्धती सुधारल्या आहेत. त्यामुळे प्रत्येक विद्यार्थ्याला वैयक्तिक पातळीवर शिकण्याची संधी मिळते.

AI मुळे निर्माण होणारी आव्हाने

१.रोजगारावर परिणाम

२. गोपनीयतेचा प्रश्न

३. नैतिकतेचा प्रश्न

४. तंत्रज्ञानावर अवलंबित्व

५. बनावट माहितीचा प्रसार

६. सायबर सुरक्षा धोके

निष्कर्ष -

१) कृत्रिम बुद्धिमत्ता ही आधुनिक युगातील परिवर्तनाची प्रमुख शक्ती आहे. ती मानवी जीवन अधिक सोपे, कार्यक्षम आणि प्रगत बनवत आहे; परंतु तिच्या वाढत्या प्रभावामुळे निर्माण होणाऱ्या आव्हानांकडे दुर्लक्ष करुन चालणार नाही.

२) जागरुकता, नैतिकता आणि योग्य नियोजन यांच्या साहारय्याने AI मानवजातीसाठी वरदान ठरु शकते.

३) AI च्या मदतीने तंत्रज्ञानाचा स्वामी बनणे हीच खरी प्रगती आणि कृत्रिम बुद्धिमत्ता ही प्रगतीचा मार्गदर्शक दीप आहे.

सामाजिक माध्यमांचा युवकांवर होणारा परिणाम

पाटील अर्पिता शिवराज

बी.एस्सी. सीएस (तृतीय वर्ष)

सामाजिक माध्यमांचा युवकांवर होणार परिणाम आपण पाहिला तर तो सर्वाधिक मोबाईलचा दिसेल. हल्लीच्या काळात युवकांवर मोबाईलच्या व्यसनामुळे जास्त परिणाम होत आहे. मला माहिती आहे मोबाईल हा गरजेचा आहे व त्यातून आपल्याला खूप गोष्टी शिकायला भेटतात. खूप गोष्टींचा फायदाही आपल्याला होतो. मोबाईलमुळे युवकांवर गुन्हेगारीचे परिणाम जास्त होताना दिसून येत आहेत. मोबाईल हे घातक माध्यम आपल्याला ज्ञान मिळावून देतो. जगाशी नातं जोडायला शिकवतो; पण स्वत:ला एकट करून सोडतो. वेळ वाया जातो, स्वप्न मागेच राहून जातात. आपल्या व्यक्तीसाठी आपण वेळ देत नाहीत. हा युवकांवर होणारा गंभीर परिणाम आजच्या समाजात दिसून येत आहे. या माध्यमांचा चांगलाही उपयोग तेवढाच होतो आणि वाईटपण परिणाम तेवढाच होत असतो. आजच्या पिढीतील युवकांना या माध्यमापासून दूर ठेवणे गरजेचे आहे. वेळेचा अपव्यय होतो, अभ्यासाकडे दुर्लक्ष होते. युवकांवर मानसिक ताण आणि नैराश्य वाढते.

नात्यांमध्ये दुरावा निर्माण होतो. युवक व्यसनाच्या अधीन जात आहेत. सामाजिक माध्यमांची वाढती दुनिया, येणाऱ्या पढीची, युवकांची नवीन कहाणी झाली आहे. सामाजिक माध्यमे ही दोन्ही बाजूंनी धार असलेली तलवार आहेत. त्यामुळे आपण कोणत्याही बाजूने गेलो, तरी आपणच अडकणार आहेत.

फेक आयुष्य हे आपल्याला रील्स, व्हिडीओ पाहून असे वाटते की, हे आपल्याकडे पाहिजे. मात्र आपल्या युवकांना हे समजत नाही. रियल आयुष्यामध्ये होणाऱ्या गोष्टी अशा प्रकारे नसतात. त्या गोष्टींचा परिणाम आपल्या युवकांवरती जास्त होत चाललेला आहे. फेक आयुष्याची स्पर्धा करताना युवक हल्ली जास्त दिसत आहेत. सायबर bullying वाढली

आहे. कोणत्या तरी अनोळखी व्यक्तीच्या व्हिडीओखाली जाऊन trolling, harassment करणे या गोष्टी युवकांमध्ये जास्त दिसून येत आहेत.

समाजामध्ये privacy risk म्हणजे personal information leak होण्याचा धोका अधिक प्रमाणात युवांवर होत आहे. सामाजिक माध्यमांमुळे युवकांवर वाईट संगतीचा प्रभाव पडत आहे. चुकीच्या सवयी लागत आहेत. एकमेकांबद्दल गैरसमज आणि अफवा पसरत आहेत.

या गोष्टीमुळे दबाब वाढून युवक चुकीचे निर्णय घेऊन चुकीच्या मार्गावरती चालतात. अशा गोष्टीमुळे युवकांचा आत्मविश्वास कमी होऊ लागतो. युवक गुन्हेगारी क्षेत्रात जाण्याचा धोका होऊ शकतो. त्यामागचे कारण समाजात असे माध्यमेच युवकांच्या मनावर विपरीत परिणाम करून जात आहेत.

मला ऐवढेच म्हणायचे आहे की, समाजिक माध्यमांत गुंतल्यामुळे सगळं आयुष्य कुठेतरी हरवलं आहे. हसू आणि नाती सगळी अस्पष्ट अशा सामाजिक माध्यमांत आनंद शोधत आहेत आयुष्यभर; पण मन मात्र शांततेसाठी रडत बसले आहे. रात्रभर आई-वडीलांशी, वडिलधाऱ्या व्यक्तींशी बोलणं कमी झालं, नवीन नवीन माध्यमांमुळे जगणे हरपले आहे. आपले म्हणणारे आहेत तुझ्याकडे खूप सारे; पण त्यातले खरे मात्र कोणी नाही रे तुझ्याकडे. सामाजिक माध्यमामध्ये वेळ निघून जाईल तुला कळणारही नाही, स्वप्न मात्र तसेच राहतील तुला समजणारही नाही. थोडं थांब, सामाजिक माध्यमातून वेळ काढून स्वत:कडे पाहून घे, त्यांचे वाईट परिणाम तुझ्यावर हवी नको होऊ देऊ. खरं आयुष्य अजूनही तुझ्या समोर आहे, जरा डोळे उघडून पाहून तरी घे! युवकांनी सामाजिक माध्यमांमुळे त्यांच्यावर होणाऱ्या नुकसानापासून दूर राहण्याचा प्रयत्न करावा. यातून आपल्याला ऐवढेच समजते की, सामाजिक माध्यमे ही उपयुक्त साधन आहे; पण त्याचा योग्य वापर करणे गरजेचे आहे. युवक त्याचा समतोल वापर करून यश मिळवू शकतात. मला अस म्हणायचे आहे की, युवक हा समाजाचा आरसा असतो, समाज जसा आहे, तसा युवक घडत असतो.

विश्वास

कु. चारुशिला रविंद्र काळम
एम.एस्सी. भौतिकशास्त्र प्रथम वर्ष

आपण एखाद्यावर विश्वास ठेवतो, म्हणजे नक्की काय करतो? ती व्यक्ती एखादी गोष्ट करेलच किंवा करणार नाही असं म्हणण्याचे कारण, की त्या व्यक्तीबद्दलच्या आपण बाळगलेल्या अपेक्षा.

या प्रश्नाचं उत्तर मला तरी आजपर्यंत मिळालेलं नाही; पण एक गोष्ट मला पटलेली आहे, ती म्हणजे आपल्या माणसांवर विश्वास दाखवणं होय. ती व्यक्ती जर सत्याच्या बाजूने असेल, बरोबर असेल, तर कोणत्याही परीस्थितीत त्या व्यक्तींची साथ देणं आणि ती जर चुकत असेल, अनीतिच्या मार्गाकडे वळत असेल, तर तिला सुधरण्यासाठी मदत करणे. विश्वास ठेवण्याने ज्याने विश्वास ठेवलाय आणि ज्याच्यावर विश्वास ठेवलाय असे दोघेही दबावाखाली येतात, तर विश्वास दाखवण्याने दोघांमध्येही मोकळेपणा येतो. विचार करा, जर प्रत्येक माणसाने आपल्यावर दाखवला गेलेला विश्वास सार्थ ठरवला, तर जग किती सुंदर होऊन जाईल.

तसंही विश्वास या शब्दातही एक श्वास असतो. जो एकदा गेला की, परत येत नाही. कारण जग सगळ्यांत आधी आणि सगळ्यात शेवटी विश्वासावरच चालतं...

वाचन संस्कृतीत होणारे बदल

✍ अदित्य अनिल पाटील
बी.एस्सी. सीएस (तृतीय वर्ष)

आम्हा घरी धन शब्दांचीच रत्ने
शब्दाचीच शस्त्रे यत्न करु
शब्दची आमुच्या जीवाचे जीवन
शब्द वाटू धन जनलोका
तुका म्हणे पहा शब्दचि हा देव
शब्देची गौरव पूजा करु

याचा अर्थ - शब्द हे केवळ उच्चार नसतात. ते विचारांचे बीज असतात. संस्कृतीचे अधिष्ठान असतात आणि मानवजातीच्या प्रगतीचे मूळ स्त्रोतही असतात. ज्या समाजात वाचनाची परंपरा सशक्त असते, तो समाज विचारांनी समृद्ध, संस्काराने परिपूर्ण आणि प्रगतीच्या मार्गावर अग्रेसर असतो.

मानवाच्या बौद्धिक उत्क्रांतीचा इतिहास पाहिला तर एक गोष्ट ठळकपणे जाणवते आणि ती म्हणजे शब्दांचा प्रवास. शब्दांच्या माध्यमातून विचारांना आकार मिळाला, संस्कृती घडली आणि समाज प्रगल्भ झाला. वाचन ही त्या शब्दप्रवासाची सजीव परंपरा आहे. काळाच्या ओघात ही वाचन संस्कृती विविध टप्प्यांतून विकसित होत गेली. कधी हस्तलिखित ग्रंथाच्या स्वरुपाने, कधी छापील पुस्तकांच्या माध्यमातून. आज डिजिटल विश्वाच्या व्यापक पटावर ती विस्तारत आहे.

भारतीय ज्ञानपरंपरेत वाचन संस्कृतीला आत्युच्च स्थान आहे. वेद, उपनिषदे, पुराणे यांपासून संत साहित्यापर्यंत ज्ञानाचा अखंड प्रवाह वाहताना दिसतो आहे. संत ज्ञानेश्वर महाराज यांनी भावार्थदीपिका (ज्ञानेश्वरी) ग्रंथाद्वारे आध्यात्मिक ज्ञान लोकाभिमुख केले. संत एकनाथ, संत नामदेव यांनी भक्तीपर साहित्याच्या माध्यमातून वाचन संस्कृती अधिक सशक्त केली. मराठी साहित्यात वि. स. खांडेकर, पु. ल. देशपांडे, कविवर्य कुसुमाग्रज, बालकवी (त्र्यंबक बापुजी ठोंबरे), शिवाजी सावंत यांसारख्या दिग्गजांनी आपल्या साहित्यकृतीमधून वाचन संस्कृती अधिक समृद्ध केली.

वाचन संस्कृती या वैभवशाली परंपरेबाबत काही लिहिल गेल आणि त्यामध्ये लातूर जिल्ह्याची वाचन चळवळ हा महत्वपूर्ण मुद्दा मागे राहावा असे कधी होत नाही. वाचन संस्कृतीच्या जतन व संवर्धनासाठी ग्रंथालय चळवळीचे योगदान अत्यंत मोलाचे आहे. डॉ. एस. आर. रंगनाथन यांच्या तत्त्वांनी या चळवळीला दिशा दिली. या चळवळीला व्यापक रुप प्राप्त झाले असून, लातूर जिल्ह्यात या कार्याची एक विलक्षण आणि प्रेरणादायी परंपरा निर्माण झाली आहे. 'लातूर जिल्हा ग्रंथालय संघ' ही संस्था या चळवळीचे एक सशक्त केंद्र म्हणून ओळखले जाते. लातूर जिल्हा ग्रंथालय संघाच्या कार्याचा विचार केला असता एक नाव ठळकपणे समोर येते ते म्हणजे डॉ. त्र्यंबकदास झंवर ही केवळ व्यक्ती नाही, तर एक चालती बोलती वाचन चळवळ होती. त्यांनी आपल्या अफाट बुद्धीमत्ता, दूरदृष्टी आणि अथक परिश्रमाच्या जोरावर संपूर्ण जिल्ह्यात ग्रंथालयाची उभारणी केली. त्यांचे कार्य केवळ कागदावर मर्यादित नव्हते, त्यांनी गावोगावी जाऊन वाचनाच महत्त्व लोकांच्या मनात रुजवले. प्रत्येक गावात ग्रंथालय असावे प्रत्येक घरात पुस्तक असावे, आणि प्रत्येक व्यक्ती वाचनशील व्हावी, हा त्यांचा ध्यास होता. काकाचे सातत्याने बोलताना 'ग्रंथालयाविना जो गाव राहील, त्याच्या जीवनाला काहीच अर्थ नाही' हे एक ब्रीदवाक्य होते. त्यांनी वाचन संस्कृतीला एक चळवळ बनवले.

ग्रंथालय म्हणजे केवळ पुस्तकांचा साठा नाही. ते ज्ञानाच मंदिर आहे, हे त्यांनी लोकांना पटवून दिले. त्यांच्या भाषणांमधून, मार्गदर्शनातून आणि कृतीतून त्यांनी असंख्य तरुणांना वाचनाची गोडी लावली. त्यांच्या या कार्यामुळे लातूर जिल्ह्यात

वाचन चळवळीला एक वेगळीच ओळख मिळाली. त्यांच्या या कार्याचा प्रभाव व्यापक होता. आज लातूर जिल्ह्यात शेकडो गावांमध्ये वाचनालय सुरु झाले. गावा-गावांमध्ये उभी असलेली ग्रंथालये त्यांच्या विचारांची साक्ष देतात. त्यांनी उभी केलेली ही चळवळ केवळ काही काळापुरती मर्यादित राहीली नाही.ती पुढील पिढ्यानांही प्रेरणा देणारी ठरली. डॉ. त्र्यंबदास झंवर काकांनी उभारलेल्या वाचन चळवळीने लातूर जिल्ह्यात वाचन संस्कृतीत लक्षणीय बदल घडवून आणले. पूर्वी पारंपरिक स्वरुपात असलेल वाचन आता काळानुसार बदलत गेले.

एकेकाळी ग्रंथालयात जाऊन पुस्तक वाचणारा वाचक आज मोबाईल, संगणक आणि इंटरनेटच्या माध्यमातून ई-पुस्तके, लेख आणि विविध माहिती सहज मिळवू लागला आहे. त्यामुळे वाचनाची साधने बदलली; पण वाचनाची गरज आणि महत्त्व अजूनही तितकेच टिकून आहे. पूर्वी वाचन केवळ ज्ञान मिळवण्यासाठी केल जायचं; पण आज वाचनाचं स्वरुप अधिक व्यापक झालं आहे. स्पर्धापरीक्षा, करिअर, व्यक्तिमत्वविकास आणि मनोरंजन यांसाठी वाचन केलं जात आहे. त्यामुळे वाचनाची दिशा आणि उद्दिष्टे बदलली आहेत.

तसेच वाचनाची सवयही पूर्वी शांत आणि एकट्याने करण्याची गोष्ट होती. आज वाचन कट्टे, पुस्तक चर्चा, सोशल मीडियावरील लेख आणि अभिप्राय यामुळे वाचन अधिक संवादात्मक झाले आहे. वाचक आता केवळ वाचक राहिला नाही, तर तो विचार मांडणारा, लिहिणारा आणि चर्चेत सहभागी होणारा बनला आहे. या सर्व बदलांमुळे वाचन संस्कृती अधिक गतिमान, आधुनिक आणि सर्वसमावेशक झाली आहे. लातूर जिल्ह्यातील ही बदलती वाचन संस्कृतीपरंपरा आणि आधुनिकता यांचा सुंदर संगम घडताना दिसतो. या सर्व बाबी आपण पाहत असताना वाचन संस्कृतीमध्ये झालेले बदल पाहिले. मात्र वाचलेच पाहिजे यासाठी सहाय्यक ग्रंथालय संचालक सुनील हुसे लिहतात-

जगणे सुंदर करण्यासाठी वाचावे
अंतरी आनंद भरण्यासाठी वाचावे
पार अथांग आहे हा जीवन प्रवास
भवसागर सुखे तरण्यासाठी वाचावे
प्रेमभावना स्नेह वाढी लावण्या
अन करता विसरण्यासाठी वाचावे.
विसर न पडावा थोरांच्या कार्याचा
गाथा त्यांची सदा स्मरण्यासाठी वाचावे
करुनी मनाची चौफेर मशागत
छान विचार पेरण्यासाठी वाचावे
वाचावे कुणाचे मन जिंकण्यासाठी
कुणास्तव मन हरण्यासाठी वाचावे
स्पर्धाच स्पर्धा जाता हर क्षेत्री
यशाचा मार्ग धरण्यासाठी वाचावे

वरील ओळींचा आशय हाच आहे की, वाचन चळवळ व ग्रंथालय हे समाजाचा वाटाड्या म्हणून ग्रंथालयाची भूमिका अत्यंत महत्वाची आहे. समाजाला दिशादर्शन म्हणून ग्रंथालये दीपस्तंभाची भूमिका बजावतात. वाचन संस्कृतीतील बदलांचे चित्र पहिले तर एक गोष्ट स्पष्ट दिसते- काळ बदलतो, साधने बदलतात; पण ज्ञानाची तहान कायम असते. आज डिजीटल माध्यमांनी वाचनाला वेग दिला असला, तरी पुस्तकांचा सुगंध आणि ग्रंथालयाची उब अजुनही तितकीच जिवंत आहे.

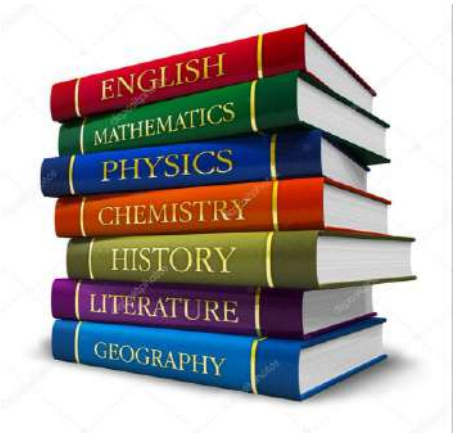

GEN-Z नव्या क्रांतीचा उदय

✍ अमृता धनराज पाटील

बी.एस्सी. बायोटेक द्वितीय वर्ष

आज कालच्या Modern युगात GEN-Z हा शब्द खूपच Trending आहे. मनामध्ये पहिला प्रश्न उद्भवतो की काय आणि कोण आहेत हे GEN-Z ? तर GEN-Z या शब्दाचा Fullform म्हणजेच पुर्णार्थ Generation-Z असा होतो. Generation चे पहिले तीन अक्षर मिळून GEN-Z हा शब्द तयार झालेला आहे.

नेमक GEN-Z म्हणजे काय हे जाणून घेण्यासाठी आपल्याला काळाच्या थोडसं मागे जायला हवं. आपण म्हणू शकतो की हे MODERN AGE साधारणतः भारतात मोबाईल आपल्यापासूनच सुरु झालं जवळपास १९९० ज्याला आपण आज ९०' चा काळ असे म्हणतो. त्याकाळापासूनच नवीन Trends यायला लागले आणि आता हे जग फारच पुढे गेलेले आहे. आजच्या नवजवान पिढीने आतापर्यंतच्या प्रत्येक वयातील व्यक्तीचे गट पाडून त्यांना एक वेगळे नाव दिले आहे. ते खालीलप्रमाणे-

काळ (Period)	पिढीचे नाव (Generation Name)
1926 – 1945	Silent Generation
1946 – 1964	Baby Boomers
1965 – 1980	Generation – V
1987 – 1996	Generation y (Millenials)
1997 – 2012	Generation- z
2013 – 2024	Generation- α
2025 – 2026	Generation- β

Silent Generation, Baby Boomers, Generation x, y, z, α, β हे Generation चे प्रकार आहेत.

आता दुसरा प्रश्न मनामध्ये उद्भवतो की, हे प्रकार कोणत्या आधारावर पाडले गेले आहेत? तर हे प्रकार वयोगटानुसार तर पाडलेच गेले; पण त्याहूनही पलीकडे हे गट बुद्धिमत्ता, विचारशक्ती आणि विचारशैली यावर आधारित आहेत. प्रत्येक वयोगटातील व्यक्तींचे विचार वेगवेगळे असतात त्यांचा समाज प्रतीचा दृष्टिकोनही वेगवेगळा आहे. जुन्या काळामध्ये अर्थात MODERN AGE च्या अगोदर भारतीय समाजामध्ये खूपच अंधविश्वास पसरलेला होता. त्या काळानुसारच Silent Generation, Baby boomer Generation x आणि y चे विचार आहेत. ते विचार भारताला मागे टाकणारे आहेत, असे म्हणणे चुकीचे नाही.

तो समाज खूपच कुचकट आणि निर्दयी होता. त्या काळामध्ये जातीवाद, धर्मवाद, हिंदू वर्णवाद, राजा रंक या विचार पद्धतीचा होता. या सर्वांनी भारताला काळोख अंधारामध्ये टाकून दिले होते. गरीब वर्गांना बोलण्याचा अधिकार नव्हता, ना शिक्षणाचा अधिकार. आपली भारत माता स्वतंत्र असूनही आपल्या माता-भगिनी ना स्वतंत्र होत्या, ना सुरक्षित होत्या.

आजचे युग नव्या क्रांतीचे आणि नवउदयाचे आहे. आजचे नवयुवक तसेच नवपीढी हे Generation-Z आहेत. म्हणजेच GEN-Z आहेत. GEN-Z चे विचार नव्या क्रांतीला आव्हान देणारे आहेत. हा प्रवर्ग कोणत्याही रुढी आणि परंपरांचा विचार करत नाही.

काहीही अनुचित घडले तर हे GEN-Z त्याचा ठाम विरोध करतात. यांच्यामध्ये कसलाही जातीवाद आणि धर्मवाद नाही आहे ते छत्रपतींच शौर्य, महात्मा फुलेंच बंधुत्व आणि भारतरत्न डॉ. बाबासाहेबांच ज्ञान आहे.

जवळपास वयाच्या १६-१७ व्या वर्षापासूनच हे लोक सामाजिक भेदभावांचा विरोध करतात. स्वतःचे मत मांडताना धाडसाने आणि आत्मविश्वासाने सादर करतात. यांना पाहताना वाटते की, आता कुठे भारत यशाच्या मार्गाला लागला आहे. हे मी खात्री ने सांगू शकते की, GEN-Z च्या सानिध्यात भारत एकेदिवशी गगनभेदी बनेल. ते म्हणतात ना Sky is the limit. अर्थात आकाश एक अशी पातळी आहे. ज्याच्यावर कोणी नाही आणि अशा ठिकाणी आपल्या भारत देशाला पाहण्याचा विचारच मनाला आत्मानंद देणारा आहे.

GEN-Z ची विचारशैली, बुद्धिक्षमता आणि त्यांचे सामाजिक कार्य खूपच चांगले व यशाचे आहे; परंतु काही असे गुणधर्म त्यांच्यामध्ये आहेत जे त्यांना प्रवाहविरोधक बनवू शकतात. जसे की बुद्धिमत्ता खूप आहे; परंतु धैर्य आणि विवेक कमी आहे. एक काम अर्धवट सोडून लगेच दुसर करावेसे वाटते. राग खूप जास्त आणि सहन करण्याची शक्ती खूपचं कमी आहे. वत्कृत्व चांगले आहे; परंतु शब्दवर्ण अयोग्य आहेत. कुठलेही कार्य जलद करु शकतात; परंतु मनामध्ये आळस खूप आहे. या अशा गुणधर्मामुळे वडिलधाऱ्या पिढीचा नवयुवकावरचा विश्वास उडून गेला आहे. आज जे Social Media नावाचं जे अस्त्र आहे ते खूपचं विचित्र आहे. चांगला वापर केला, तर प्रेमअस्त्र तयार होतो. नाहीतर ब्रम्हस्त्र होतो आणि ते सर्व विध्वंस करतो.

आता वेळ आलेली आहे स्वतःला आवरायची, स्वतःला सावरायची. वडिलांना विश्वास द्यायची आणि देशावर विश्वास ठेवायची. स्वतःचा अहंकार आणि आळस कमी करुन आपण कोणतीही गोष्ट प्राप्त करु शकतो. आपल्या देशाला प्रथमश्रेणी मध्ये पोहचवू शकतो. हे काम आता सर्व देशवाशियांनी GEN-Z वर सोपवलं आहे आणि मला खात्री आहे, हे काम ते अतिशय विवेक आणि चंचलतेने पार पाडतील.

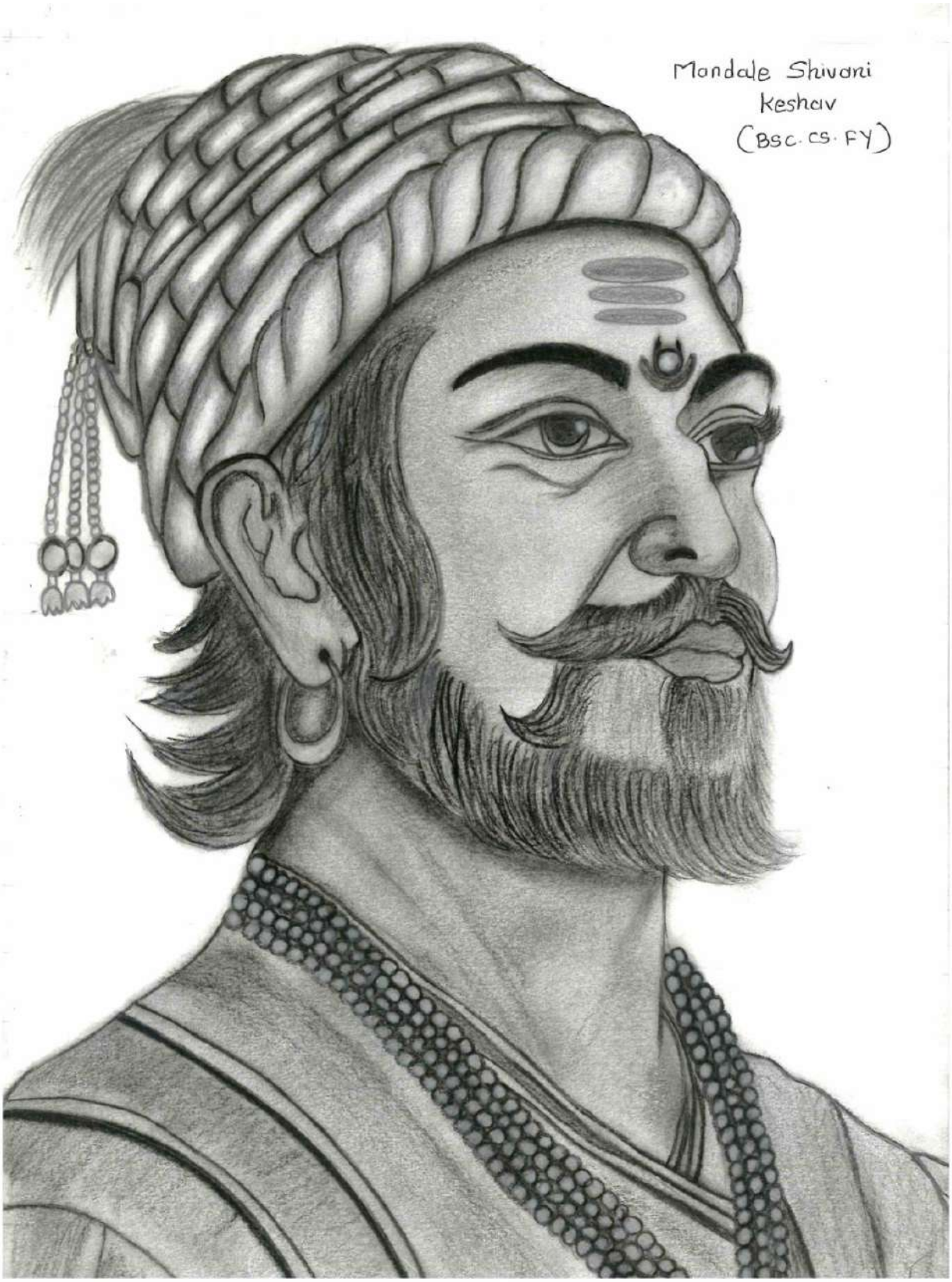

Mandale Shivani Keshav
B.Sc. (CS) First Year

हिंदी भाषा

कु. जोगदंड भाग्यश्री

विद्यार्थीनी प्रतिनिधी

प्रा. सूर्यकांत चव्हाण

प्रभारी प्राध्यापक

NEP 2020 : शिक्षा का नया सवेरा

✍ जोगदंड भाग्यश्री उत्तम

(बी.ए. तृतीय)

रामपुर की तंग गलियों के एक छोटे से मकान में आर्यन अपने माता-पिता और भाई-बहन के साथ रहता था। बचपन में आर्यन का व्यक्तित्व दो हिस्सों में बँटा था। मैदान पर वह एक उभरता खिलाड़ी और दोस्तों के बीच बेहद लोकप्रिय था लेकिन किताबों के बीच आते ही उसकी चमक फीकी पड़ जाती थी। पहली से चौथी कक्षा तक तो सब ठीक रहा पर असली चुनौती तब शुरू हुई जब उसके पिता विठ्ठलराव ने उसका स्कूल बदल दिया।

विठ्ठलराव एक साधारण सी नौकरी करते थे लेकिन सामाजिक समझ के मामले में उनका कद बहुत ऊँचा था। उनका बड़ा बेटा मेधावी था और एक नामी कॉलेज से पढ़कर अच्छी नौकरी कर रहा था। वहीं उनकी बेटी भी पढ़ाई में अव्वल थी। विठ्ठलराव चाहते थे कि आर्यन भी अपनी बहन की तरह होशियार बने। इसलिए उन्होंने आर्यन का दाखिला उसी के स्कूल में करा दिया।

डर की धुंध और उम्मीद की किरण पाँचवीं कक्षा के उस बड़े स्कूल में आर्यन एकदम अकेला पड़ गया। वह ऐसा महसूस करता था जैसे किसी बोरी के मेंढक को अचानक समंदर की लहरों के बीच छोड़ दिया गया हो। घर में अनुशासन का सख्त पहरा था। पिता और बड़े भाई का रौब ऐसा कि माँ भी सहमी रहती थी। ऐसे में आर्यन अपने मन का डर किससे कहता? वह खामोश रहने लगा और क्लास की आखिरी बेंच उसकी दुनिया बन गई।

वक्त का पहिया घूमा और आर्यन आठवीं में पहुँचा। यहाँ उसकी मुलाकात अरुण पांडे सर से हुई। पांडे सर के इतिहास और भूगोल पढ़ाने का अंदाज कुछ ऐसा था कि आर्यन के मन पर जमी डर की बर्फ पिघलने लगी। जब पहली बार उसके ३० में से १८ अंक आए तो उसे अपनी आँखों पर यकीन नहीं हुआ। यह १८ अंक उसके लिए किसी गोल्ड मेडल से कम नहीं थे क्योंकि आज तक उसने ०५ का आंकड़ा कभी पार नहीं किया था। आत्मविश्वास बढ़ा तो अंकों का ग्राफ भी चढ़ा; साल के अंत तक वह ६० में से ४५ अंक लाने लगा।

कोरोना का संकट और आर्ट्स का चुनाव के दरम्यान आर्यन आगे बढ़ रहा था लेकिन घर के टॉपर्स के बीच उसके ये अंक मामूली ही माने गए। दसवीं में पहुँचते ही 'कोरोना' की पहली लहर ने दस्तक दी। घर बैठे पढ़ाई हुई और परिवार को लगा कि आर्यन पढ़ाई में कमजोर है, इसलिए उसे आर्ट्स (कला संकाय) लेने पर मजबूर किया गया। आर्यन के सपने कुछ और थे, पर वह चुप रहा।

ग्यारहवीं और बारहवीं के बाद वह D.Ed करना चाहता था लेकिन तब तक नियमों में बदलाव होने के कारण उसे B.A. में दाखिला लेना पड़ा। उसकी बहन ने लातूर के एक प्रतिष्ठित कॉलेज में उसका एडमिशन करा दिया। आर्यन फिर से घबराहट के साये में था। उसे लगा कि इतने बड़े कॉलेज के मेधावी छात्रों के बीच वह फिर से पिछड़ जाएगा। कॉलेज में कदम रखते ही उसे नई शिक्षा नीति (NEP 2020) का सामना करना पड़ा। शुरुआत में उसे गहरा धक्का लगा। जब कम अंकों के कारण उसे हिंदी विषय मिला तब वह रोया, उसे लगा कि मोबाइल और ऑनलाइन गेमिंग के चक्कर में उसने अपना भविष्य बिगाड़ लिया है।

लेकिन जैसे ही क्लासेस शुरू हुई, आर्यन का नजरिया बदल गया। NEP ने उसे वह मौका दिया जो पुरानी व्यवस्था में असंभव था। वह आर्ट्स का छात्र था पर उसे साइंस की केमिस्ट्री लैब देखने का अवसर मिला। उसने बॉटनी में 'बटर मशरूम' की बारीकियों को समझा और साथ ही भारतीय संविधान का भी गहराई से अध्ययन किया।

उसकी रचनात्मकता को पंख तब मिले जब एक प्रोफेसर ने उसे कविता लिखने को कहा। आर्यन ने अपनी माँ पर

एक मराठी कविता लिखी- 'काही स्वार्थ आहे का तुझा?' (कोई स्वार्थ है क्या तेरा?)। वह कविता इतनी मर्मस्पर्शी थी कि उसे कॉलेज के पोस्टर पर जगह मिली और आर्यन का सम्मान हुआ। इसके बाद G-२० के एक कार्यक्रम में आर्यन द्वारा लिखे गए नारों (Slogans) ने धूम मचा दी। अब लोग उसे 'बैकबेंचर' नहीं बल्कि एक 'प्रतिभाशाली युवा' के रूप में पहचानने लगे थे।

छुट्टियों में जब आर्यन घर गया तो समाज का नजरिया अब भी पुराना था। लोग पूछते, 'बेटा क्या कर रहा है?' और विठ्ठलराव झेंपते हुए कहते, 'बस B.A. कर रहा है।' उन्हें लगता था कि B.A.की क्या अहमियत? पर आर्यन जानता था कि वह सिर्फ डिग्री नहीं ले रहा, वह 'कौशल' (Skill) सीख रहा है। वह हिंदी पढ़ नहीं रहा था, बल्कि हिंदी की नई संभावनाओं की खोज कर रहा था।

पढ़ाई पूरी हुई, आर्यन ने CET पास की और अंततः नांदेड़ के एक नामी कॉलेज से होते हुए वह 'आर्यन सर' बन गया। कहानी का सबसे बड़ा मोड़ तब आया जब आर्यन का एक पुराना दोस्त मिला, जिसने पुरानी पद्धति से डिग्री ली थी और अब बेरोजगार था। उसने चिढ़कर पूछा, 'भेदभाव क्यों? डिग्री दोनों के पास है पर नौकरी सिर्फ तुम्हें मिली ?' आर्यन ने मुस्कुराकर जवाब दिया, 'दोस्त, यह भेदभाव नहीं, NEP का प्रभाव है। तुमने सिर्फ किताबें रटीं, लेकिन NEP ने मुझे बोलने की कला (Communication Skills) और अपनी भावनाओं को व्यक्त करने का साहस दिया। मेरे पास सिर्फ कागज का टुकड़ा नहीं, बल्कि काम करने का हुनर है।' आर्यन ने उसे अपने एक छात्र का उदाहरण दिया, जिसे पढ़ाई से ज्यादा स्कूटर मैकेनिक बनने में रुचि थी। NEP के तहत उसे उसी क्षेत्र में विशेषज्ञता मिली और आज वह स्वावलंबी है।

प्रकृति का कोरा मन

✍ **सिद्दीकी सादिया**
(बी.ए. तृतीय)

क्या प्रकृति का राजा रूठ गया है?
हवाओं की दिशा खो गई है
कभी भीषण सूखा पड़ता है
तो कभी बाढ़ का डर सताता है।

कड़ाके की धूप तप रही है
धरती माता झुलस रही है
इंसान के लालच के आगे
अब धरती माँ थक रही है।

कंक्रीट के इन जंगलों के सामने
शुद्ध हवा अब झुक रही है
पहाड़ ढह गए, जमीनों में दरारें आ गई,
फिर भी इंसान का 'मैं-मैं' का राग खत्म नहीं हुआ।

हमने प्रकृति को मुफ्त समझकर बहुत लूटा है
इसीलिए आज धरती का कलेजा फट गया है
सूरज प्रकाश देता है, चाँद चाँदनी देता है
पर हम मूर्ख इंसान ज़मीन के एक टुकड़े के लिए लड़ते हैं।

प्रकृति ही असली 'मालिक' है
हम तो केवल यहाँ 'किरायेदार' हैं
कितना हक़ जताते हो इन फूलों पर?
उन्हें जन्म देनेवाले तो ये पेड़ हैं।

समझ तब आएगा जब-साँस लेने के लिए
हवा भी किराया माँगेगी!

राही का सपना

✍ मोहिते संध्या ईश्वर

(बी.ए. तृतीय)

यहां मैंने तीन-तीन जॉब छोडी वहां आज एक जॉब मिलना बहुत मुश्किल है। मुझे अभी भी याद है कि मैं कितनी खुश थी अपनी पहली जॉब पाकर। हालांकि वह मेरे सपनों की कंपनी नहीं थी। फिर भी पहली जॉब थी। मेरा सपना था की मैं टाटा कंपनी में काम करूँ। किंतु वहाँ जाने के लिए मेरे पास डिग्री नहीं थी। मैं आज २४ वर्ष की हूं। अपने परिवार से दूर घर को छोडकर या भाग के आयी हूं, अपने सपने को सच करने सपनों के शहर। उन्हें उडान देने के लिए अकेली आयी हूं।

यह सिलसिला शुरू हुआ १९ वें जन्मदिन से। मैंने अपने माँ-पापा से कहा था कि मुझे पढ़ाई के लिए बाहर जाना है। पापा ने मना किया और कहा, 'जो पढ़ना है अपने शहर में रहकर पढ़ो, बाहर जाने की जरुरत नहीं।' खुशी के मौके पर मुड का बैंड बाजा बज गया। राही अपने मन ही मन में कहती है, 'मुझे जो चाहिए वह दे दो, वरना अपने हिसाब से मैं ले सकती हूं।' ऐसा पापा को कहने की हिम्मत न थी। कुछ दिन राही खामोश थी। एक बार प्रथम वर्ष की परीक्षा खत्म हुई। उसी दिन झगड़कर सभी के सो जाने के बाद आधी रात ठीक ११:३० बजे की रेल से मुंबई भाग आयी। जितना सोचा उतना आसान तो कुछ नहीं था। मुंबई आयी तो कई धक्के खाये किंतु कभी अपना गुरूर नहीं बेचा। जब तक पैसा था तब तक शुरु के कुछ दिन सुहाने थे। उसी में थोडी मुंबई घुमी, रहने के लिये किराये से मकान लिया।

अब शुरू हुआ आत्मनिर्भर स्त्री के लिए सूख का सफर। लगभग तीन हफ्ते बीते, न पैसा था न काम था। ऊपर से मुंबई में रहने का खर्चा। साथ लाए ८०-९० हजार जो बहुत बडी रक्कम थी। तीन हफ्तो में कहाँ गई पता ही नहीं चला। खैर, कई तकलीफ के बाद एक जॉब मिली थी। दस हजार रुपये के साथ मेरी पहली जॉब। इतने से तो कुछ न होता फिर भी कुछ तो गुजारा हो रहा था। आधा पैसा भाडे में जाता, बचा हुआ किराने में जाता। हालात बुरे थे। घर की याद आ ही थी फिर सोचा जब तक खुद का मकान, गाडी नहीं लेती तब तक घर वापसी नहीं होगी। यह जॉब कुछ छह-सात महिने की थी। फिर एक फायनास कंपनी में काम मिला। इस तनख्वाह से डबल में वहां तनख्वाह पच्चीस हजार रुपये की थी, यह सोचकर खुश थी कि खुद के लिए खुद की कमाई से कुछ ले सकती थी। पहली तनख्वाह कहां जाती पता नहीं चलता था।

दूसरी जॉब से मैंने पनी पढ़ाई शुरू की। डिग्री प्राप्त की और फोन लिया। इतनी खुशी थी कि खुद का खर्चा खुद उठा रही थी। खुशी में शामिल होने के लिये मेरे अलावा कोई नहीं था। कई महिने काम किया फिर ऐसे-ऐसे लोगों से पाला पड़ा कि लड़की देखी नहीं कि लार टपकाते रहे। इस डर से यह भी जॉब छोड़ दी। एक महिना तो जॉब ढूँढने में गया, बचा-खुचा पैसा भी गया।

आगे फिर एक ऐसा काम मिला जो सुरक्षित भी और ज्यादा पैसेवाला भी था। यह काम कॉकी शॉप पर था । यह जगह हर वक्त भीड़ से भरी हुई रहती थी। यहां तनख्वाह भी पैंतीस हजार थी। यहां पर पैर टूटनेवाला काम था। हर वक्त उस टेबल पर जाओ, इस टेबल को साफ करो, उस टेबल की ऑडर ले लो; इन सबसे खुद के लिए समय नहीं मिलाता था। कुछ वक्त बाद इस जॉब को छोडने फैसला किया तो तनख्वाह बढ़ाकर चालीस हजार रुपये की गई। फिर कितना भी काम दो, मना नहीं कर सकते थे।

इसी दौरन मैंने शेअर मार्केट का कोर्स किया, बची हुई पढ़ाई पूरी की और फिर एक दिन उस कंपनी में इंटरव्ह्यू देने गई, जहाँ काम करने का मेरा सपना था। शाम को वहीं से मेल आया कि 'आप कल से काम पर आ सकती हैं।' मेरा तो खुशी का ठिकाना ही नहीं रहा। जिस कंपनी में हमेशा से जाना चाहती थी आज मैं उसी का हिस्सा बन गयी थी। शुरु में मुझे शेअर मार्केट के विभाग में काम मिला कि कंपनी ने किस-किस वस्तु के उत्पादन पर कितने शेअर लगाया गया है? कंपनी में मेरी तनख्वाह नब्बे हजार रुपये थी। राही के हालात सुधर गए। किराये के घर से खुद का मकान और नई गाडी भी ले ली।

धीरे-धीरे लगन ओर मेहनत से वहां काम करने लगी। इसी मेहनत को देखकर दो साल बाद राही विभाग प्रमुख बन गयी। साथ ही मेरी तनख्वाह भी डेढ़ लाख हो गई। अब राही के

पास खुद का सब कुछ था। वह खुश थी किंतु मन में एक सवाल बार-बार उठ रहा था कि माँ-पापा की तीसवीं सालगिरा पर घर जाऊँ या नहीं? गयी तो गल्ली-मोहल्ले के लोग बातें बनाएंगे। माँ-पापा की नाक कट जायेगी। किंतु सोचा कि गई तो मैंने ऐसा कुछ किया ही नहीं। अगर मैं सही थी तो घर से भाग क्यों गयी? फिर जवाब नहीं.. इस सोच में दो दिन गए। फिर यह कहकर घर चल पड़ी कि जो होगा सो देखा जाएगा। राही छुट्टी लेकर घर आ गई किंतु जो सोचा था उससे ठीक उलटा हुआ। डांटने के बजाए सब प्रेम से बात कर रहे थे। पापा मोहल्ले में मिठाई बाँट रहे थे कि मेरी बेटी बडी कंपनी में काम करती है और मुंबई में खुद का मकान है। खुशी का ठिकाना ही नहीं था। यह देखकर राही भी खुश हुई, अब उसकी खुशी में उसका परिवार साथ था।

इसी दरम्यान माँ की आवाज आयी, 'राही उठो...उठो राही... कॉलेज जाना नहीं है? कितनी देर हो रही है उठो.....'

सुंदर हसीन सपना चूर-चूर हो गया। राही उठी खुद को संभालते हुए कहा, 'आज यह भले ही सपना हैं किंतु एक दिन इसे मेरी जिंदगी का हिस्सा जरूर बनाऊँगी। भाग कर नहीं पापा की सहमति के साथ इसे अवश्य पूर्ण करूंगी।' यह कहकर राही कॅलेज चली जाती है।

आओ भारत को विकसित बनाएँ

✍ **डॉ.प्रकाश रोडिया**

सहयोगी प्राध्यापक वाणिज्य विभाग

आओ भारत को विकसित बनाएँ
सपनों को साकार सजाएँ।
नारा नहीं, यह प्रण हो हमारा
हर दिल में दीपक प्यार भाईचारा।
गाँव-गाँव तक विकास पहुँचाए।
शहरों में संवेदना आए।
कोई भूखा ना सोने. पाये।
हर चेहरे पर मुस्कान खिलाये।
शिक्षा गढ़े सशक्त इंसान
ज्ञान संग चरित्र महान।
कौशल, विज्ञान, शोध, नवाचार
बनें भारत की नई पहचान।
डिजिटल दीपक हर हाथ में हो
तकनीक की शक्ति हर बात में हो
काग़ज़ नहीं, पारदर्शिता बोले
ई-शासन से समृद्धि डोले
किसान के खेतों में हरियाली,
उद्योगों में आत्मनिर्भरता निराली।
मेक-इन-इंडिया, स्टार्ट-अप की उड़ान
रोज़गार बने भारत की पहचान।
नारी सशक्त, समर्थ युवा
बुजुर्गों को भी लगे ना दवा
जाति, धर्म, भाषा से ऊपर
मानवता की मिसाल जगभर ।
स्वच्छ हवा, स्वच्छ जल
प्रकृति से नाता हर पल ।
विकास हो टिकाऊ, संतुलित,
धरती माँ हो जाये पुलकित
सीमाओं पर हमारे वीर खडे
देश की तरक्की का धीर बढे
शांति, शक्ति, संयम के साथ,
विश्व को दें भारत मजबूत साथ ।
सुशासन हो, जवाबदेही,
भ्रष्टाचार की नामो निशान नही ।
कानून समान, न्याय सुलभ,
आम जन का पूरा हो मतलब
भारत केवल अर्थव्यवस्था नहीं,
संस्कृति और मूल्यो के संस्कार यहीं ।
वसुधैव कुटुम्बकमब का संदेश हमारा
लगे दुनिया को सबसे प्यारा
करे २०४७ का स्वप्न साकार,
सिर्फ़ सरकार नहीं, हम सब तैयार।
हर नागरिक बने राष्ट्र निर्माता,
विकसित कहलाए भारत माता।
कलम, कर्म और श्रम से नींव रचाए,
अपने हिस्से का दीप जलाए।
मैं नहीं, हम हम सबका प्रण प्यारा
विकसित कहलाए भारत हमारा ।

English
Department

कु. धनश्री दळवे
विद्यार्थीनी प्रतिनिधी

शिव छत्रपती शिक्षण संस्था लातूर
॥ आत्मेह तमसो ज्योतिः॥
स्थापना - १९७०

डॉ. चंद्रशेखर दवणे
प्रभारी प्राध्यापक

'I'

Sayyed Zoha

BA II Year

The word **"I"** is more than just a pronoun. It represents who you are your thoughts, feelings, values, dreams, strengths, weaknesses, and everything that makes you unique. Even though we live with ourselves every day, many of us do not truly know who we are.

Today, we spend more time paying attention to other people than to ourselves. We are interested in what they wear, what they achieve, what they think, and how they live. We know so much about others, but very little about ourselves. Instead of asking, **"Who am I?"**, we often ask, **"What are other people doing?"**

As the saying goes, **"I know about the ocean, and I wonder about the sky, but I still don't know how deep my own ocean is."** This reminds us that we often try to understand the world around us while forgetting to understand ourselves. Knowing yourself is important because this is your life, not someone else's. You are the one who has to live it. If you do not know yourself, how will you know what truly makes you happy or what you want to achieve?

Many people spend years feeling confused. They ask themselves, **"Do I really like this?"**, **"Is this what I want?"**, or **"Am I just following everyone else?"** These questions come up because they have never taken the time to understand themselves.

Many people also copy others without realizing it. If a friend likes something, they start liking it too. If everyone follows a trend, they follow it as well. Sometimes they even hide their real opinions just to fit in. Although this may seem harmless, it slowly takes away their identity and confidence.

However, every person is different. Everyone has different talents, abilities, dreams, and goals. No two people are the same. Therefore, comparing yourself with others or trying to become someone else only takes you further away from your true self. You were not meant to become another person. You were meant to become the best version of yourself. When you truly know yourself, your life becomes clearer. You make better decisions, set meaningful goals, and stop living only to please other people. Instead, you begin to live according to your own values and purpose.

Sadly, many people give themselves away to others. They give away their attention, time, energy, and even the power to decide how they should feel about themselves. As a result, they become so focused on everyone else that they forget the most important person to understand themselves. Life is yours to live. No one else can live it for you. Before worrying about what other people expect from you, ask yourself what truly matters to you. Discover your interests, take care of your physical and mental health, and work towards becoming the person you really want to be.

When you start valuing yourself, other people are also more likely to value you. Real confidence comes from trusting yourself, even when no one else is standing beside you. Self-respect begins with knowing yourself.

In conclusion, the word **"I"** is not just a word. It is your identity, your voice, your purpose, and your true self. Before trying to understand the world, take time to understand yourself. Before looking at others, look within. The day you truly discover your **"I"** is the day your life becomes clearer, more confident, and more meaningful.

Why Do We Overthink?

✍ Sayyed Zoha

BA II Year

Overthinking is the habit of thinking about something too much and too often. It usually begins with a simple situation, but soon the mind starts creating extra questions, fears, and possible outcomes. A small mistake, a short message, or an uncertain decision can turn into hours of worry. This is why overthinking is so common today: people live with constant pressure, uncertainty, and too much information, so the mind keeps searching for answers and safety even when there is no real danger.

It is important to understand the difference between thinking and overthinking. Thinking is useful because it helps us solve problems, make decisions, and learn from experience. Overthinking, on the other hand, repeats the same thoughts again and again without leading to action or peace. Thinking moves us forward, while overthinking keeps us stuck.

Psychologically, we overthink because the brain is designed to protect us. It tries to predict danger, avoid mistakes, and reduce uncertainty. When we feel stressed, insecure, or afraid of failure, the mind becomes more active and starts replaying situations. It asks "What if?" again and again because it wants control. However, not every problem can be solved by thinking more. Sometimes the mind creates more fear than the situation actually deserves.

Today, overthinking has become even more common because of social media, pressure, uncertainty, and comparison. Social media makes people compare their lives with others, which can create self-doubt and insecurity. Academic pressure, work stress, and the fear of making the wrong choice also push people into constant mental activity. In a world where everything changes quickly, many people feel they must always be prepared for the worst. This makes the mind restless and unable to relax.

Overthinking affects mental, emotional, and physical health. Mentally, it can reduce concentration, memory, and decision-making. Emotionally, it can increase anxiety, fear, sadness, and frustration. Physically, it may cause headaches, tiredness, muscle tension, poor sleep, and a racing heart. Over time, overthinking can make everyday life feel heavier and more exhausting than it should be.

One reason overthinking becomes a habit is that repeated thoughts strengthen the same mental pattern. The brain learns by repetition, so when we keep returning to the same worries, it becomes easier for the mind to do it again. This is a psychological fact: what we repeat often becomes automatic. That is why overthinking can feel difficult to stop, even when we know it is not helping us.

It is also important to remember that thoughts are not always facts. Just because something enters your mind does not mean it is true. Fear, insecurity, and past experiences can make thoughts seem real even when there is no evidence. Learning to question your thoughts instead of believing every one of them is a powerful way to reduce overthinking.

There are many simple ways to reduce overthinking. First, try to notice when your mind is repeating the same worry. Then, pause and ask yourself whether the thought is based on facts or fear. Deep breathing, journaling, exercise, and enough sleep can help calm the mind. Limiting social media and comparison can also reduce unnecessary stress. It is also helpful to focus on action instead of endless thinking. When possible, solve the problem, make a decision, and move forward. If the thought is not useful, let it pass.

In conclusion, overthinking is common because the human mind wants safety, certainty, and control. However, too much thinking can harm our peace, health, and happiness. Healthy thinking helps us grow, but overthinking keeps us trapped in fear and doubt. By understanding our thoughts, questioning them, and practicing calmer habits, we can learn to live with more clarity and less stress.

***

A Woman is the Heart of Every Relationship

Pathan Zikra
B.A second year

A woman is a beautiful gift from God. There is no one more beautiful than a woman.

The whole world admires her intelligence, simplicity, and beauty. A woman is the beauty of relationships. With her kindness and love, she fills every home with happiness. She teaches people the true meaning of love and keeps every relationship strong. As a daughter, a sister, a wife, and a mother, she fulfills every responsibility with patience and sincerity. She faces many hardships and difficulties in life, yet she overcomes them with courage. This is the greatness of her strength. Women spend their entire lives facing countless hardships and challenges. They bear physical pain and many responsibilities, yet they continue moving forward with patience and determination. Examples of such great wornen are Rani Lakshmibai, Kalpana Chawla. Mother Teresa, Indira Gandhi, Savitribai Phule, and Fatima Sheikh. They inspire us with their courage, kindness, leadership, and dedication to society. As John Keats said, "Truth is beauty, beauty is truth." This is especially true of a woman because she remains truthful and sincere in every relationship. Her honesty strengthens every bond and earns the trust and respect of everyone around her. A mother sacrifices herself to give birth to her child. Despite all this, how can this world call women weak? How can ariyone say that women are powerless...?

A Mother who sold her soul only for her child.
A Daughter who sails through a sea so blind.
A Sister's love for her brother is deeper than any ocean.
And all women's beauty lies in love and devotion.

The Words "If Only"

✍ **Sayyed Alisha**

B.A Second Year

Have you ever noticed ? how often we say the words "if only"?

"If only I had more money."

"If only my life was better."

"If only I had one more chance."

These two words may seem small, but they can slowly take away our happiness.

Many of us spend too much time thinking about the things we don't have. We keep wishing for a better life, more success, or different opportunities. At the same time, we forget to appreciate the blessings we already have.

Life does not always give us everything we want. Some dreams remain unfinished. Some opportunities are missed. Some wishes never come true. That is a part of life, and everyone experiences it.

Instead of always saying "if only," we should learn to say "it's okay." Accepting reality does not mean giving up. It means understanding that we cannot control everything, but we can choose how we move forward.

Many people think:

"If only my dreams had come true."

"If only time could stop."

"If only there was no pain behind every smile."

"If only imagination became reality."

"If only every wait had an ending."

These thoughts are normal. However, if we keep thinking about them all the time, we may forget to enjoy the present.

There is a saying:

"While saying 'if only,' we slowly left reality behind. When we finally accepted reality, we realized we had already lost so much."

Some dreams stay unfinished.

Some losses can never be replaced.

But life does not stop because of them.

If something is important to you, work hard for it. Give your best and never stop trying. But if things still do not happen the way you hoped, learn to let them go and say, "It's okay."

Be thankful for what you have.

Accept what you cannot change.

Keep moving forward with hope.

Because sometimes, peace begins the moment we stop saying "if only" and start saying "it's okay."

On the Absurdity of the First Cry

✍Aditya Kadam

(Asst. Prof. Dept of Microbiology)

A baby in a womb relies completely on its mother for everything. Nutrition and oxygen, bath come from the placenta. The moment it separates from its mother. it no longer has placental support. it is forced to rebel against the pressure difference between its lungs and atmosphere for that purpose, it has to inflate its lungs for the very first time. Crying becomes the reflex that force ais into lungs, lungs, clears. the amniotic fluid out, and kickstarts proper Ling If the baby laughs instead of crying. it wouldn't be able to generate enough pressure needed to open up the lungs. Crying in a way turns out to be nature's CPR. breathing begun CPR. a loud announcement that life has begun.

But crying symbolizes something deeper than just arrival or inception It symbolizes the eternal state of human existence that is grief. If life were to be such a merry thing, why'd it starts with such a gesture that's associated with woe? "An infant unaware of any meaning. is untouched with any feelings of life, bliss and cure alike." some may argue. Laughter demands cognition. An infant. until it develops cognition, doesn't smile of laugh Crying on the other hand, remains primal instinct. It poses as a purely physiological reflex, not as despair. This is a way shows that laughter requires effort and crying does not, making the latter a natural instinct. Sadness of despair is more hardwired into our biology, while happiness needs to be cultivated overlay. Crying at birth illustrates this perfectly. The body automatically reacts to distress by signalling a primitive, built-in awareness of pain or need. It requires no thought. learning, all that it requires is a sensation, a trigger. ger Biology equips us to feel discomfort first. It first teaches us to rebel before we can learn of joy. Pleasure, I after, contentment needs to be acquired through experiences or constructed. Pain is free in the universe; happiness must be negotiated.

The first cry is a pure, unfiltered reaction of the infant to the sudden invasion of air, light, cold, noise, and bodily needs. Life begins with a series of cold, hunger, irritations for the being and the moral weight of existence isn't even in play yet. The world just hits and the infant responds to it. As mentioned before, if life were beautiful, it would have started with a gen gentle welcome. But reality doesn't appear to be that way. Pain comes before the first cry is the ac understanding. Biology understands sensation, not meaning and A tiny rebel against the existence itself. acknowledgement of suffering. A tiny rebel against the existence itself.

Impact of Social Media on Youth

✍ **Dhanashri Dattatraya Dalave**
B.A.S.Y

As a young person, I believe social media plays a major role in our daily lives. Being part of the youth generation, I understand what we face today. Social media platforms like Instagram, WhatsApp, YouTube, and Facebook have become a daily habit for many of us.

Social media helps us stay connected with the world. Through social media, we get information about different countries, cultures, news, and current events. It also helps students learn new skills, explore career options, and express their talents. In many ways, social media works as a useful tool for communication and awareness.

However, social media has also become an addiction for many youths. Excessive use of mobile phones makes us forget outdoor games and physical activities that were once a part of childhood. Many young people spend hours scrolling instead of playing, studying, or talking with family members. This addiction slowly affects our daily routine.

Due to excessive screen time, youth health is getting affected. Lack of physical activity causes problems like eye strain, headache, poor sleep, stress, and tiredness. Sitting for long hours and constant phone usage reduces energy and concentration. Mental health is also affected as social media increases anxiety, fear of missing out, and self-doubt.

Social media also creates pressure among youths. Constant comparison with others makes us feel that our life is not good enough. Perfect pictures, lifestyle, and success stories shown online are often unreal, but they affect confidence. Negative comments and online criticism further harm mental peace.

Another important issue related to social media is dopamine addiction. Dopamine is a chemical in our brain that makes us feel happy. Likes, comments, and notifications release dopamine, which makes us want to use social media again and again. Because of this, youths find it difficult to focus on studies or real-life activities. Dopamine detox, which means reducing social media use for some time, helps the mind relax and improves concentration and emotional balance.

Social media also plays a role in the economy of many countries. It helps businesses grow, promotes digital marketing, and creates job opportunities. However, this economic growth does not always benefit young users directly. Instead of growth, youths often face distraction, addiction, and pressure.

At the same time, social media is not completely bad. It has both positive and negative sides. When used wisely, it helps us stay informed about the world and connected with people. When overused, it becomes harmful to health, studies, and mental peace.From my experience, the solution is not to stop using social media but to use it in a balanced way. Limiting screen time, taking breaks, focusing on real-life goals, and spending time with family and friends are important. Youths should learn to control social media instead of letting it control them.

In conclusion, social media has a strong impact on today's youth. It can act as a helpful tool or a harmful addiction. Being a part of the youth generation, I believe the future depends on how wisely we choose to use social media.

Let Us Build a Developed India

✍ **Dr. Prakash Rodiya**
Associate Professor
Faculty of Commerce

Let us build a developed India bright,
Where dreams turn real in guiding light.
Not empty words or passing cheer,
But a shared resolve both strong and clear.

Let growth reach villages far and wide,
And cities glow with hearts open-eyed.
Let none sleep hungry on this land,
Let every smile reflect a helping hand.

Let education shape the human soul,
Where knowledge and values make us whole.
Skills and science, research new,
Innovation lights the path avenue.

Let digital lamps in every hand shine,
Technology serve all humankind.
No paper trails, no hidden plea,
Just transparent, fair e-governance free.

Let farmers' fields stay green and fair,
Let self-reliant industries rise with care.
Make-in-India, start-ups soar,
Creating jobs and opening doors.

Let women lead with strength and grace,
Let youth move forward at a confident pace.
Let elders live with dignity true,
A caring nation through and through.

Beyond all borders of caste and creed,
Beyond language, race, or human need,
Let humanity be our proudest sign,
India's message to all mankind.

Let air stay clean and waters pure,
A bond with nature strong and sure.
Let growth be balanced, wise, and kind,
So Earth smiles back at humankind.

At guarded borders, brave hearts stand,
Protecting peace across the land.
With strength restrained and courage bright,
India offers the world a guiding light.

Let governance be honest and clear,
With accountability drawing near.
Let corruption fade, justice stand,
Accessible law for every hand.

India is more than wealth or trade,
It is culture, values, foundations laid.
“Vasudhaiva Kutumbakam” we say,
One world, one family, shown the way.

Let 2047's dream come true,
Not just by a few but me and you.
Each citizen a builder proud,
Raising India strong and loud.

With pen and purpose, work and will,
Let every duty we fulfil.
Not “I” but “We” shall be our cry
A developed India, reaching high.

*****

Cyber Security : The Need of the Hour

✍ **Rutuja Indrajeet Bhosle.**

B.Com T.Y.,

In today's fast-growing digital world, the internet has become an essential part of our lives. From Online banking and shaping to communication and education, everything now is now just a click away. However, along with these conveniences Comes a Serious risk-cybercrime. This is why cyber security has become the need of the hour,

Cyber security refers to the protection of our digital devices. networks, and personal data from unauthorized access and cyber attacks. With increasing dependence on technology, cyber threats Such as phishing, hacking, and online fraud are rising at an alarming rate. Many people fall victim to these crimes due to lack of awareness

A shocking reallife incident from our own college highlights the seriousness of this issue. One of our professors had taken a loan of & 13 Lakh from a bank for his daughter's marriage. Un fortunately, due to cyber fraud, the entire amount was stolen. This incident shows how even educated individuals can become victims of cybercrime it proper precautions are not taken.

Another incident happened with me personally. I received a call from a person who claimed that my father had asked him to called money through me. He spoke very confidently, which made the Situation seem genuine. However, this was actually an attempt to cheat and manipulate me. Such fraud calls are very today and can Common easily trap innocent people.

These examples clearly show that cyber threats are not just theoretical. they are real and happening around us. Therefore, it is important to take preventive measures. We should never Share Sensitive information like OTPs, Passwords, or bank details with anyone. Using strong passwords, av unknown links, and staying alert while receiving Suspicious avoiding Calls or messages Can help protect us from Cyber attacks

Cyber security is not only the responsibility of the government or organisations, but also of every individual Awareness and careful use of technology are the keys to staying safe in the digital world.

In conclusion, as technology continues to grow, cyber risks are also increasing. Cyber security is no longer optional, it is a necessity. By being aware and cautious, We can protect Ourselves and Contribute to a safer and more secure digital environment.

संस्कृत भाषा

कु. प्रणाली कुलकर्णी
विद्यार्थीनी प्रतिनिधी

शिव छत्रपती शिक्षण संस्था लातूर
॥ आत्मेह तमसो ज्योतिः॥
स्थापना - १९७०

प्रा. सोमदेव शिंदे
प्रभारी प्राध्यापक

उपजीविकाविषयकाः समस्याः।

कु. प्रणाली कुलकर्णी

(एकादशकला)

अस्माकं भारतदेशः विश्वे अधिकतमजनसङ्ख्यायुतःदेशःअस्ति। अत्र तरुणानां सङ्ख्या अधिका अस्ति। जनसङ्ख्यायाः अयं वर्गः देशस्य कृते महदवसरः वर्तते। परम् अपरम् एतत् कारणम् अस्ति यत् वृत्तेः अवसराः न्यूनाः सन्ति। एषा परिस्थितिः गम्भीरा सामाजिकी आर्थिकी च समस्या जाता अस्ति। शिक्षिताः, कुशलाः चापि युवकाः अनुद्योगिनः सञ्जाताः। शिक्षणात् वृत्तिः, वृत्तेः आर्थिकं स्थैर्यम् एषा पारम्परिकी श्रृङ्खला सम्प्रति भग्ना अभवत्। अतः भारते वृत्त्यवसराणां कृते याः च समस्याः समुद्भूताः दृश्यन्ते तेषां गभीरः विचारः कर्तव्य इति अहं मन्ये।

१. जनसङ्ख्यायाः प्रचण्डः भारः -

भारतस्य जनसङ्ख्या सम्प्रति वेगेन वर्धमाना अस्ति। प्रतिवर्ष लक्षाधिकाः युवकाः वृत्तिम् अन्वेष्टुं देशे इतस्ततः भ्रमन्तः सन्ति। परं ते वृत्तिं न लभन्ते। कृषिक्षेत्रे पूर्वमेव जनसंसर्गः अधिकः अस्ति। औद्योगिकक्षेत्रे सेवाक्षेत्रे च मर्यादिता नियुक्तिः अस्ति। अतः तत्र स्पर्धा प्रचण्डा भवति। जनसङ्ख्यायाः एषः असमतोलः वृत्यवसरान् बाधयति।

२. शिक्षणव्यवस्थायाः वृत्तेः च विसंगतता -

भारतस्य शिक्षणपद्धतिः उद्योगविश्वस्य आवश्यकता च इति एतयोः मध्ये महदन्तरम् अस्ति। पुरातनः अभ्यासक्रमः, कौशल्याधारित -शिक्षणस्य अभावः प्रत्यक्षतया कार्यानुभवस्य अभावः इति एतैः कारणैः पदवीयुक्ताः तरुणाः अनुद्योगिनः भवन्ति। उद्योगसंस्थानां कृते आवश्यककौशल्यं युवकेषु न दृश्यते। अतः ते वृत्तिम् न अधिगच्छन्ति।

३. कौशल्यविकासस्य अभावः -

अद्यतनीये युगे केवला पदवी पर्याप्ता नास्ति अपितु कौशल्यमपि आवश्यकम् अस्ति। संवादकौशल्यम् तान्त्रिकं ज्ञानम्, सङ्गणकसाक्षरता इत्यादीनि कौशल्यानि आवश्यकानि ।

४. कृषिक्षेत्रे मर्यादिताः अवसराः -

भारते अधिका जनसङ्ख्या कृषिकार्येषु आश्रिता वर्तते। परं कृषिक्षेत्रे उत्पादनस्य न्यूनता, अस्थिरा वृत्तिः, आधुनिक-तन्त्रज्ञानस्य अभावः इति एतैः कारणैः कृषिक्षेत्रात् स्थिरा वृत्तिः न जायते। कृषिकार्ये आश्रिताः युवकाः नगरान् प्रति प्रव्रजन्ति। परं तत्र अपि वृत्तिः पर्याप्ता न भवति।

५. औद्योगिकीकरणस्य मन्दा गतिः -

उद्योगक्षेत्रं वृत्तिनिर्माणस्य प्रमुखं साधनम् अस्ति। तथापि लघु-मध्यम-उद्योगानां वित्ताभावः, जटिला अनुमतिप्रक्रिया, आधारभूतसुविधानां न्यूनता इति एतानि कारणानि विकासं मन्दीकुर्वन्ति।

६. स्वचालनं तथा तान्त्रिका प्रगतिः -

आधुनिक तन्त्रज्ञानस्य विकासेन यन्त्राणि मानवस्य स्थानं गृह्णन्ति, कृत्रिम-बुद्धिमत्ता च प्रयुज्यते। अतः न्यूनं मनुष्यबलम् अपेक्ष्यते। अनेन कारणेन परम्परागत-वृत्तयः क्षीयन्ते।

७. ग्रामनगरयोः असन्तुलनम् -

ग्रामीणेषु क्षेत्रेषु वृत्यवसराः न्यूनाः सन्ति। उद्योगाः नगरकेन्द्रिताः। ग्रामेषु सुविधानाम् अभावः शिक्षायाः न्यूनता च दृश्यते। अतः जनाः नगरं प्रति पलायन्ते।

भारतीय स्वातन्त्र्यस्य साक्षी : वन्दे मातरम्।

कु. पूनम जांगीड

(द्वादशवाणिज्य)

भारतीय स्वातन्त्र्यसङ्ग्रामस्य इतिहासः त्यागेन, बलिदानेन, सङ्घर्षेण, राष्ट्रभक्त्या च परिपूर्णः अस्ति। अस्मिन् महत्सङ्ग्रामे प्रेरणां ददतां घोषणानां, गीतानां, मन्त्राणां च मध्ये 'वन्दे मातरम' इति केवलं न गीतम्, अपितु भारतीयस्वातन्त्र्यान्दोलनस्य जीवनसाक्षी अस्ति। मातृभूमिं प्रति भक्तिः, आत्मबलिदानस्य सज्जता, राष्ट्रैक्यभावः च अस्य गीतस्य शब्देषु स्पष्टतया प्रकटीभवन्ति।

वन्दे मातरम् : उद्गमः महत्त्वं च -

'वन्दे मातरम्' इति अमरघोषणा सुप्रसिद्धेन साहित्यकारेण बङ्किम-चन्द्र-चट्टोपाध्यायेन १८७० तमे वर्षे रचिता। अनन्तरं तस्य 'आनन्दमठ' नाम्नि उपन्यासे अस्य गीतस्य समावेशः कृतः। संस्कृतप्रधानया बाङ्ग्लाभाषया लिखिते अस्मिन् गीतमध्ये भारतमातुः सजीवम्, तेजस्वि, पवित्रं च रूपं चित्रितम् अस्ति। अस्य गीतस्य शब्दाः भारतीयानां हृदये स्वातन्त्र्यज्योतिं प्राज्वालयन्।

स्वातन्त्र्यसङ्ग्रामे भूमिका -

ब्रिटिशशासनकाले 'वन्दे मातरम्' इति घोषणा केवलं शब्दानां समुच्चयः न, अपितु क्रान्तेः गर्जना आसीत्। स्वातन्त्र्यसैनिकानाम् ओष्ठयोः एषा घोषणा वर्तमाना आसीत्। हृदये तु देशार्थं प्राणत्यागस्य भावना वसति स्म। काँग्रेस-अधिवेशनात् आरभ्य आन्दोलन-सञ्चलन-कारागृहवासपर्यन्तं सर्वत्र 'वन्दे मातरम्', इत्यस्य जयघोषः निनदति स्म। अनेन भारतीयेषु राष्ट्रप्रेम, धैर्यम्, एकता च सुदृढीकृता।

ब्रिटिश-शासनस्य विरोधः -

'वन्दे मातरम्' इत्यस्य प्रभावः अतिशयेन प्रबलः आसीत्, यतः ब्रिटिश-सर्वकारेण अस्य घोषणायाः निषेधं कर्तुं प्रयत्नः कृतः। बहवः स्वातन्त्र्यसैनिकाः एतां घोषणाम् उच्चार्य कारागारं, दण्डनं, यातनाः च सहन्ते स्म। तथापि भारतीयाः एतां घोषणां न त्यक्तवन्तः। एतस्मात् कारणात् 'वन्दे मातरम्' इति स्वातन्त्र्यसङ्ग्रामस्य अचलः साक्षी अभवत्।

राष्ट्रैक्यस्य प्रतीकम् -

'वन्दे मातरम्' इति गीतं भाषा-धर्म-प्रदेशभेदान् अतिक्रम्य सम्पूर्णं भारतम् एकसूत्रे बध्नाति। भारतमातुः देवतारूपेण पूजनस्य भावना अत्र व्यक्ता जाता अस्ति। अतः अस्य गीतस्य माध्यमेन राष्ट्रं माता इति भावना भारतीयानां हृदयेषु दृढा जाता।

अद्यतनकाले महत्त्वम् -

स्वातन्त्र्यानन्तरम् अपि 'वन्दे मातरम्' इत्यस्य महत्त्वं न्यूनं न अभवत्। अद्यापि एतत् गीतं देशभक्तेः प्रेरणां ददाति, राष्ट्रियाभिमानं जागरयति, स्वातन्त्र्यसङ्ग्रामस्य बलिदानानां स्मरणं च कारयति। यदि युवानः अस्य घोषणायाः इतिहासं ज्ञास्यन्ति, तर्हि तेषां राष्ट्रप्रेम अधिकं दृढं भविष्यति।

'वन्दे मातरम्' इति केवलं घोषणा न, अपितु भारतीय स्वातन्त्र्यस्य श्वासः, आत्मा, साक्षी च अस्ति। ये शब्दाः दास्ये स्थितं भारतं जागरितवन्तः, ते एव स्वतन्त्रभारतस्य अस्मितां निर्मितवन्तः। अतः 'वन्दे मातरम्' इति गीतं भारतीयानां हृदयेषु सदा आदरेण, अभिमानेन, कृतज्ञतया च निनदिष्यति।

जलवायुपरिवर्तनं मानवीयजीवनं च।

स्वराज पाटील

(द्वादशवाणिज्य)

मानवः तथा प्रकृतिः इति एतयोः सम्बन्धः स्थायी वर्तते। पृथिव्याः जलवायुः, ऋतुचक्रम्, वर्षामानम्, तापमानम् च मानवजीवनस्य सर्वाङ्गीणविकासे अत्यन्तं महत्त्वपूर्णानि सन्ति। किन्तु अद्यतनकाले मानवीय-क्रियाकलापानां कारणेन प्रकृतेः सन्तुलनं भङ्गं प्राप्नोति। अस्य परिणामः 'जलवायुपरिवर्तनम्' इति दृश्यते। एतत् परिवर्तनं केवलं नैसर्गिक-प्रक्रिया न, अपितु मानवकृत-कारणैः तीव्रतया वर्धते, यस्य गम्भीराः प्रभावाः मानवीयजीवने दृश्यन्ते।

जलवायुपरिवर्तनं नाम किम्?

जलपरिवर्तनम् नाम पृथिव्याः माध्यतापमानस्य वृद्धिः, वर्षायाः अनियमितता, ऋतूनां कालपरिवर्तनम्, तथा दीर्घकालीन - पर्यावरणपरिवर्तनानि। औद्योगिकीकरणेन, वाहनानाम् अधिकप्रयोगेन, वनोच्छेदेन यन्त्रागारोत्पन्न धूमवायुभिः च वातावरणे हरितगृहवायूनां मात्रा वर्धिता । अतः वैश्विक-उष्णता-वृद्धिः गम्भीरा समस्या जाता।

कारणानि-

जलवायुपरिवर्तनस्य मुख्यकारणानि अनेकानि सन्ति। जीवाश्म-इन्धनानाम् अतिप्रयोगः वनोच्छेदः, जनसङ्ख्यावृद्धिः, नागरीकरणम् औद्योगिक-अपशिष्टं, रासायानिक-उर्वरकाणाम्, अतिप्रयोगः इत्येतेषां कारणानां फलतः पृथिव्याः प्राकृतिक-सन्तुलनं नष्टं भवति।

मानवीयारोग्ये प्रभावाः -

जलवायुपरिवर्तनस्य गम्भीरः प्रभावः मानवस्वास्थ्ये दृश्यते। तापमानवृद्ध्या उष्माघातः, निर्जलीकरणम्, हृदयरोगाः च वर्धन्ते। सङ्क्रमणरोगाः, मशकजन्यरोगाः (ज्वरादयः) च अधिकाः भवन्ति। वायुप्रदूषणात् श्वसनरोगाः वर्धन्ते। बालकाः, वृद्धाः, रोगिणः च विशेषतः प्रभाविताः भवन्ति। मानसिकोद्विग्नता, भयम् असुरक्षाभावः च वर्धते।

कृषौ तथा अन्नसुरक्षायां प्रभावः -

भारते बहवःजनाः कृषिम् आश्रिताः सन्ति। जलवायु-परिवर्तनेन वृष्टिः अनियमिततया भवति। अनेन कृषेः हानिः भवति, अतिवृष्टिः, अनावृष्टिः वा जायते, अन्नोत्पादनं न्यूनं भवति, कृषकाणाम् आर्थिक-हानिः भवति, अन्नमूल्यानि च वर्धन्ते। अतः अन्नसुरक्षा सङ्कटग्रस्ता भवति।

जलसम्पत्तौ प्रभावः -

जलवायुपरिवर्तनस्य प्रभावः जलस्रोतस्सु अपि दृश्यते । हिमनगानां गलनम्, नदीनां जलक्षयः, भूजलस्तरस्य अवनमनम्, पेयजलस्य अभावः च जायते। अनेन जनानां स्थानान्तरगमनं वर्धते, जलसङ्घर्षस्य सम्भावना अपि जायते।

नैसर्गिकापदां वृद्धिः –

अद्यतनकाले जलप्लवाः, चक्रवाताः दुर्भिक्षम्, वनाग्नयः इत्याद्यः आपदः अधिकाः जाताः। एतेन जनजीवनं, सम्पत्तिः, पर्यावरणं च महतीं हानिं प्राप्नुवन्ति। विशेषतः दरिद्राः जनाः अधिकं प्रभाविताः भवन्ति।

सामाजिकार्थिकप्रभावाः -

जलवायुपरिवर्तनस्य प्रभावः समाजस्य सर्वस्तरेषु दृश्यते। जीविकावसराः न्यूनाः भवन्ति। स्थलान्तरगमनं वर्धते, नगराणां भारः वर्धते, सामाजिका समानता अपि वर्धते । विशेषतः दरिद्रदेशाः तथा दरिद्रजनाः अधिकं पीड्यन्ते।

उपायाः तथा मानवीयम् उत्तरदायित्वम् -

जलवायुपरिवर्तनस्य नियन्त्रणार्थं सामूहिक-प्रयत्नाः आवश्यकाः। एतदर्थं नवीकरणीय-ऊर्जा-स्त्रोतसाम् उपयोगः, वृक्षारोपणम् , जलसंरक्षणम्, प्लास्टिकोपयोगस्य न्यूनता, प्रदूषण-नियन्त्रणम्, शाश्वत-विकासः एतादृशाः प्रयत्नाः करणीयाः। सर्वकारः, उद्योगाः, नागरिकाः च मिलित्वा उत्तरदायित्वेन कार्यं कुर्वन्तु।

जलवायुपरिवर्तनं केवलं पर्यावरणीय-समस्या न, अपितु मानवीय-अस्तित्वस्य समस्या अस्ति। अतः प्रकृतेः संरक्षणम्, सन्तुलित-जीवनशैली शाश्वत-विकासः च अत्यावश्यकाः सन्ति। यदि प्रत्येकमानवः स्वकर्तव्यं ज्ञात्वा आचरेत्, तर्हि मानवजीवनं सुरक्षितं समृद्धं च भविष्यति।

सामाजिकमाध्यमानां युवकेषु प्रभावः।

कु. प्रगती भरडे

(एकादश कला)

एकविंशतितमे शतके विज्ञान-तन्त्रज्ञानयोः विकासेन मानवीयजीवने आमूलपरिवर्तनम् अभवत्। अन्तर्जालस्य तथा स्मार्ट-दूरभाषाणां प्रसारेण सामाजिक माध्यमानि मानवजीवनस्य अविभाज्याङ्गानि जातानि। फेसबुक, इन्स्टाग्राम्, व्हाट्स्ॲप्, एक्स् (ट्विटर्), युट्यूब, स्नैपचैट्, इत्यादीनि माध्यमानि विशेषतः युवकेषु गाढं प्रभावं जनयन्ति। अद्यतनयुवकाः तन्त्रज्ञानयुगे वर्धमानाः सन्ति, अतः एतेषां माध्यमानां प्रभावः तेषां चिन्तनपद्धतौ, आचरणे, शिक्षायाम्, सामाजिकसम्बन्धेषु च स्पष्टतया दृश्यते।

सामाजिकमाध्यमानि : सङ्कल्पना स्वरूपं च -

सामाजिकमाध्यमानि नाम तानि तन्त्रयुतानि व्यासपीठानि यत्र जनाः स्वविचारान्, भावनाः, चित्राणि, दृश्यचित्राणि, सूचनाः च अन्यैः सह संविभजन्ति तथा परस्परं संवादं कुर्वन्ति। एतेषां माध्यमानां कारणेन विश्वं समीपं प्राप्तम्, संवादः च शीघ्रतरः जातः। तथापि, अनेन उपयोगेन सह केचन नकारात्मकाः प्रभावाः अपि युवकेषु दृश्यन्ते।

सकारात्मकाः प्रभावाः-

१.ज्ञानविस्तारः - सामाजिकमाध्यमैः युवकानां कृते विविधविषयकं ज्ञानं सुलभं जातम्। शैक्षणिक-दृश्यचित्राणि, ऑनलाइन-व्याख्यानानि, स्पर्धापरीक्षासबद्धं मार्गदर्शनम्, कौशलविकासकार्यक्रमाः च प्राप्यन्ते। अनेन ज्ञानस्य विस्तारः जातः।

२. व्यक्तित्वविकासः - सामाजिकमाध्यमेषु लेखनम्, दृश्यचित्रनिर्माणम्, भाषणप्रस्तुतिः, कलाप्रदर्शनम् इत्यादीभिः युवकानां सृजनशीलता वर्धते। आत्मविश्वासः अपि वर्धते तथा स्वमत-प्रकाशन-क्षमता विकसिता भवति।

३. सामाजिक -जागरूकता - सामाजिक समस्याः, अन्यायः, पर्यावरण-संरक्षणम्, जनजागरूकता-आन्दोलनानि इत्यादिषु विषयेषु युवकाः अधिकं जागरूकाः भवन्ति। सामाजिकमाध्यमैः आन्दोलनस्य वेगः अपि वर्धितः।

४. जीविकावसराः - डिजिटल - मार्केटिङ्ग्, विषयवस्तुनिर्माणम्, स्वावलम्बनम्, ऑनलाइन-व्यवसायः इत्यादयः नूतनाः अवसराः युवकेभ्यः लभ्यन्ते। एतानि माध्यमानि आयस्य साधनानि अपि जातानि।

नकारात्मक प्रभावाः -

१. समयापव्ययः दुर्व्यसनं च -

सामाजिकमाध्यमानाम् अतिप्रयोगः महती समस्या अस्ति। युवकाः निरन्तरं चलभाषस्य उपयोगं कुर्वन्ति, अनावश्यकं सञ्चरणम् अपि कुर्वन्ति। अनेन अध्ययनस्य उपेक्षा भवति। दुर्व्यसनाधीनता च वर्धते।

२. मनसः आरोग्यं प्रभावितं भवति -

सामाजिकमाध्यमानाम् अतिप्रयोगेन मनुष्यः अन्यैः सह स्वस्य तुलनां करोति। अनेन मनसि नकारात्मक प्रभावः वर्धते। परिणामतः नैराश्यं वर्धते। आभासिक-जगतः तथा वास्तविक-जीवनस्य भेदः मानसिक-अस्वस्थतां जनयति।

३. नैतिकमूल्यानां ह्रासः -

सामाजिकमाध्यमानाम् अतिप्रयोगेन नैतिकमूल्याना ह्रासः भवति। यतो हि तत्र जनाः अशोभनीयां भाषां, हिंसात्मकं विषयवस्तु, मिथ्यासूचनाः च प्रसारयन्ति । अनेन युवकानां नैतिकमूल्यानि क्षीयन्ते।

यथोचित-उपयोगेन सामाजिकमाध्यमानि शिक्षायाः कृते उपयोगिनि सन्ति, किन्तु अतिप्रयोगः अध्ययनं बाधते, एकाग्रतां नाशयति, स्मरणशक्तिम् अपि प्रभावितं करोति। अतः सन्तुलनम् आवश्यकम्। अतः अस्माभिः सामाजिकमाध्यमानां मर्यादितः उद्देश्यपूर्णः च उपयोगः करणीयः। अभिभावकाः शिक्षकाःच मार्गदर्शक-भूमिकां निर्वहन्तु। प्रत्यक्षसंवादः, वाचनम्, क्रीडा, व्यायामः च प्राध्यान्येन स्वीकरणीयः। सामाजिकमाध्यमानि द्विधाराखड्गवत् सन्ति। यथायोग्य-उपयोगेन एतानि युवकानां प्रगतये प्रभाविसाधनानि सन्ति।

वृक्षाणां पर्यावरणीयं महत्त्वम्।

कु. दिव्या जाधव

(एकादशकला)

'वृक्षो रक्षति रक्षितः' इति प्राचीनोक्तिः अस्मान् अत्यन्तं गूढं सन्देशं ददाति। अस्याः उक्तेः अर्थः अस्ति-यदि वयं वृक्षान् रक्षामः तर्हि ते अपि अस्मान् रक्षन्ति। आधुनिके युगे यत्र औद्योगिकीकरणस्य तीव्रगत्या विकासः भवति, तत्र पर्यावरणस्य सन्तुलनं सङ्कटग्रस्तम् अस्ति। सन्दर्भेऽस्मिन् वृक्षाणां महत्त्वं वर्धितमेव। वृक्षाः केवलं छायां वा फलानि एव न ददति, अपितु ते जीवनस्य आधारभूताः स्तम्भाः सन्ति।

वृक्षाः प्रकृतेः सन्तुलनस्य मुख्यकारणम् अस्ति। ते वायुमण्डलात् कार्बन-डाइऑक्साइड् गृह्णन्ति तथा प्राणवायुन् उत्सृजन्ति। एतत्क्रियायाः नाम 'प्रकाशसंश्लेषणम्' इति अस्ति। अस्याः प्रक्रियायाः कारणेन पृथिव्यां जीवनं सम्भवति। यदि वृक्षाः न स्युः, तर्हि वायुमण्डले कार्बनडाइऑक्साइड् अत्यधिकं स्यात्, येन वैश्विकतापम् तीव्रं भवेत्।

वृक्षाः वर्षानिर्माणे अपि सहायकाः भवन्ति। ते जलवाष्पम् उत्सृजन्ति, येन मेघाः निर्मीयन्ते तथा वृष्टिः भवति। यत्र वनानि अधिकानि सन्ति, तत्र वृष्टिः सम्यक् भवति। अतः वृक्षाणाम् अभावः अनावृष्टेः कारणं भवति।

वृक्षाणां मूलानि भूमिं दृढीकुर्वन्ति। एते मृदां क्षरणं निवारयन्ति। यदि वृक्षाः न स्युः, तर्हि वर्षाकाले मृद् प्रवहति, येन कृषि-भूमिः निष्फला भवति। पर्वतीयेषु प्रदेशेषु वृक्षाः भूस्खलनम् अपि निवारयन्ति तथा वृक्षाः जलं धारयन्ति। तेषां मूलानि जलम् अवशोष्य भूमौ संचिन्वन्ति, येन भूजलस्य स्तरः वर्धते। अतः कूपाः सरांसि, नद्यः च जीविताः भवन्ति।

वृक्षाः मानवजीवनस्य अविभाज्यभागाः सन्ति। ते फलानि, पुष्पाणि, काष्टम्, औषधानि च ददति। आम्राः, नारिकेलाः, निम्बाः, अश्वत्थाः इत्यादयः वृक्षाः केवलम् आहारं न ददति, अपितु आरोग्यस्य रक्षणम् अपि कुर्वन्ति। आयुर्वेदे बहूनि औषधानि वृक्षेभ्यः एव लभ्यन्ते। उदाहरणार्थम् निम्बवृक्षस्य पत्राणि, तुलसीदलम्, अशोकवृक्षस्य त्वक् इत्यादीनि रोगनिवारणाय उपयुज्यन्ते। तथैव वृक्षाः पशुपक्षिणां निवासस्थानानि भवन्ति। यदि वृक्षाः न स्युः, तर्हि बहवः जीवाः नाशं प्राप्नुयुः। अतः जैवविविधतायाः संरक्षणे वृक्षाणां महत्त्वम् अत्यधिकम् अस्ति भारतीयसंस्कृतौ वृक्षाणां विशेषः आदरः अस्ति। अश्वत्थः, वटः, तुलसी इत्यादयः पूजनीयाः मन्यन्ते। प्राचीनग्रन्थेषु अपि वृक्षारोपणं पुण्यकर्म इति निर्दिष्टम्। वेदेषु पुराणेषु च वृक्षाणां स्तुतिः दृश्यते। अस्माकम् ऋषयः वनेषु एव तपः कुर्वन्ति स्म। यतो हि तत्र शुद्धः वायुः, शान्तं वातावरणं च आस्ताम्।

अद्यतनकाले वृक्षच्छेदनम् अत्यधिकं वर्धितम्। नगरनिर्माणार्थं, उद्योगस्थापनार्थं, मार्गनिर्माणार्थ च बहवः वृक्षाः छिद्यन्ते। अस्य परिणामः अत्यन्तं भयानकः अस्ति। वृक्षाणाम् अभावेन वायुप्रदूषणं वर्धते, तापः उन्नीयते, वृष्टिः अनियमिततया भवति। मरूभूमिकरणम् अपि वृक्षच्छेदनस्य फलम् अस्ति। वन्यजीवाः स्वस्थानं त्यजन्ति। अनेकाः प्रजातयः विलुप्तिं गच्छन्ति। एते सर्वे परिणामाः मानवजीवनाय अपि सङ्कटं जनयन्ति।

एतदर्थं वृक्षसंरक्षणम् अत्यावश्यकम् अस्ति। तदर्थं सर्वे जनाः जागरूकाः भवेयुः। प्रथमम् अधिकं वृक्षारोपणं करणीयम्। द्वितीयं, विद्यमानानां वृक्षाणां रक्षणं करणीयम्। तृतीयम्, जनानां मध्ये जागरूकता वर्धनीया। विद्यालयेषु, महाविद्यालयेषु च पर्यावरणशिक्षा दातव्या। सर्वेकारेण अपि कठोराः नियमाः स्थापनीयाः । येन वृक्षच्छेदनं न्यूनं भवेत् ।

वृक्षसंरक्षणं केवलं सर्वकारस्य कर्तव्यं नास्ति अपितु प्रत्येकस्य नागरिकस्य दायित्वम् अस्ति। वयं स्वजीवने वृक्षाणां महत्त्वं ज्ञात्वा तेषां संरक्षणं कर्तुं यतामहे। अतः अद्य एव अस्माभिः सङ्कल्पः करणीयः - 'वयं वृक्षान् रक्षाम, वृक्षान् रोपयाम, पर्यावरणं च पालयाम।

संस्कृतमाहात्म्यम् ।

प्रा. सोमदेव शिंदे

संस्कृतं नाम भाषा तु ज्ञानस्य परमो निधिः।
ऋषीणां वचनैः पूता संस्कृतिर्मूलरूपिणी ।।१।।

वेदशास्त्रपुराणानि यस्या भूषणवाचकाः।
गीता रामायणं चैव संस्कृते निहितं महत्।।२।।

मधुरा सुगमा भाषा व्याकृतिनियमाश्रिता।
सूत्रैश्च पाणिनेरेषा परिमृष्टपरिच्छदा।।३।।

संस्कृतं भारतस्यात्मा संस्कृतेः धारिणी सदा।
एतां रक्षाम सर्वेऽपि वर्धयेम पुनः पुनः ।।४।।

यदा वयं पठिष्यामः वदिष्यामः प्रयत्नतः।
तदा जीविष्यति सैषा दिव्यज्योतिरिवानिशम्।।५।।

संस्कृतं देवभाषेयं सर्वविद्याप्रसूः परा।
तां भारतीं सदा वन्दे यस्यां ज्ञानं हि राजते।।६।।

मधुरा ललिता वाणी संस्कृतं नाम भाषितम्।
श्रवणे हृदये चैव प्रह्लादं जनयेद् ध्रुवम्।।७।।

वृद्धः आम्रवृक्षश्च - लघुकथा।

कु. निष्ठा जटाळ
(द्वादशवाणिज्य)

कस्मिंश्चित् दूरस्थे ग्रामे एकः वृद्धः वसति स्म। तस्य जीवने अल्पानि एव वर्षाणि अवशिष्टानि आसन्। सः प्रायः अशीतिवर्षीयः वा तस्मात् अधिकः वा आसीत्। कश्चित् तस्य यथार्थं वयः न जानाति स्म। ग्रामे सः केवलं वृद्धः इति एव प्रसिद्धिः आसीत्। सः प्रतिदिनं प्रातः उत्थाय गृहात् निर्गच्छति स्म। किञ्चित् ग्रामात् बहिः गत्वा पुनः प्रतिनिवर्तते स्म।

विजयः नामकः कश्चन बालकः स्वपरिवारेण सह तस्य वृद्धस्य समीपस्थे गृहे निवसति स्म। विजयः सावधानः आसीत्। सः प्रतिदिनं तस्मिन् एव काले वृद्धं बहिः गच्छन्तं पश्यति स्म।

विजयः जिज्ञासुः अपि आसीत्। सः वृद्धः एकां द्रोणीं गृहीत्वा ग्रामतडागात् जलं पूरयित्वा एकं नवरोपितं वृक्षं सिञ्चति स्म। एतत् दृष्ट्वा विजयः अत्यन्तं विस्मितः अभवत्। सः चिन्तां विना एव वृद्धस्य समीपं गत्वा अवदत्- भोः महोदय। भवान् अतिवृद्धः अस्ति, तथापि एतं लघुवृक्षं सिञ्चति, भवान् अस्य वृक्षस्य फलानि भोक्तुं कदापि न शक्नुयात्।

वृद्धः हसित्वा प्रत्यवदत् - अहं जानामि यत् अहं स्वकर्मणः फलानि न प्राप्स्यामि, किन्तु अहम् एतं वृक्षं सिञ्चामि यतः आगामिनः जनाः तस्य लाभं प्राप्नुयुः। एषा पदयात्रा अपि मम प्रिया अस्ति, सा च मम जीवनाय एकम् उद्देश्यं ददाति।

नीतिः- अस्माकं बहूनि कर्माणि फलप्राप्त्यर्थं भवन्ति। किन्तु, एषा कथा अस्मान् स्मारयति यत् कदाचित् कर्म एव फलम् अस्ति, सर्वदा फलाभिमुखाः न भवेम।

विनाशकारी पूरः।

कु. स्नेहा शिन्दे

(द्वादशवाणिज्य)

पूरः मानवजीवनेषु अत्यन्तं भीषणं, विनाशकारि, प्राकृतिकं सङ्कटम् अस्ति। यदा अत्यधिकं जलं सामान्यतः शुष्कं प्रदेशम् आवृत्य तिष्ठति, तदा सा स्थितिः 'पूरः'इति नाम्ना निगद्यते। एषः प्रायः अतिवृष्ट्या, नदीनां तटभङ्गेन, हिमद्रवणेन, चक्रवातैः, सेतुबन्धानां भङ्गेन वा जायते। अद्यतनकाले मानवकृतकारणैः पर्यावरण परिवर्तनैश्च पूराणां संख्या तीव्रता च वर्धते।

पूराः विविधप्रकारकाः भवन्ति-

१. नदीपूरः -

यदा नद्यः स्वसीमानं लङ्घयन्ति, तदा एषः पूरः भवति।

२. आकस्मिकपूरः-

अल्पकालेन अत्यधिकवृष्ट्या सहसा उत्पद्यते।

३. समुद्रतटीय-पूरः -

चक्रवातेन, ज्वरभाटैः वा समुद्रजलस्य वृध्द्या भवति।

४. नगरपूरः-

दुर्व्यवस्थितनालिकायाः कारणेन नगरेषु जलसञ्चयः भवति।

५. बन्धभङ्गजन्यः पूरः-

सदा बन्धाः भिद्यन्ते तदा सहसा जलप्रवाहः उद्गच्छति।

पूरस्य कारणानि – पूरस्य कारणानि द्विधा- प्राकृतिकानि मानव-निर्मितानि च। अतिवृष्टिः हिमस्य शीघ्रद्रवणम्, चक्रवाताः प्रचण्डवायवः, भूमेः निम्नप्रदेशत्वम् इत्यादयः प्राकृतिककारणानि भवन्ति। वनोन्मूलनम्, निकृष्टा जलनिकासव्यवस्था, नदीतीराणाम् अतिक्रमणम्, जलवायुपरिवर्तनम् इत्यादयः मानवनिर्मितकारणानि सन्ति ।

पूरस्य प्रभावाः अत्यन्तं व्यापकाः भवन्ति। पूरः जनानां जीवनं नाशयति, बहून् जनान् गृहेभ्यः विस्थापयति। अन्नजलाभावः रोगप्रसारः च दृश्यते। गृहाणि, मार्गाः, सेतवः, कृषिक्षेत्राणि च विनश्यति। पशवः अपि नश्यन्ति। पूरानन्तरं जलजन्यरोगाः यथा - अतिसारः, ज्वरः, मलेरिया च वर्धन्ते। दूषितं जलं रोगाणां कारणं भवति। पूरः अर्थ-व्यवस्थां बाधते। सर्वकारेण उद्धारकार्येषु, पुनर्निर्माणे च बहु धनं व्ययीक्रियते।

भारतदेशः पूरस्य दृष्ट्या अत्यन्तं संवेदनशीलः अस्ति। वर्षाकाले अतिवृष्ट्या बहवः प्रदेशाः पूरैः पीड्यन्ते। गङ्गा , ब्रह्मपुत्रा इत्यादयः प्रदेशाः वारंवारं पूरपीडिताः भवन्ति। नगराणि यथा मुम्बई, चेन्नै, बेंगलुरू च अपि नगरपूरस्य समस्याम् अनुभवन्ति।

पूरः एकः प्रबला प्राकृतिकी आपद् अस्ति, या महतीं हानिं जनयति। मानवकृतदोषैः अस्य तीव्रता वर्धते। अतः आवश्यकं यत् वयं प्रकृत्या सह सामञ्जस्येन जीवेम। यदा वयं यथोचित-योजनां, सज्जतां, जागरूकतां च धारयामः, तदा पूरस्य दुष्प्रभावान् न्यूनान् कर्तुं शक्नुम। पूरः अस्मान् स्मारयति यत् प्रकृतेः शक्तिः महान् अस्ति, अतः तस्याः संरक्षणं कर्तव्यम्।

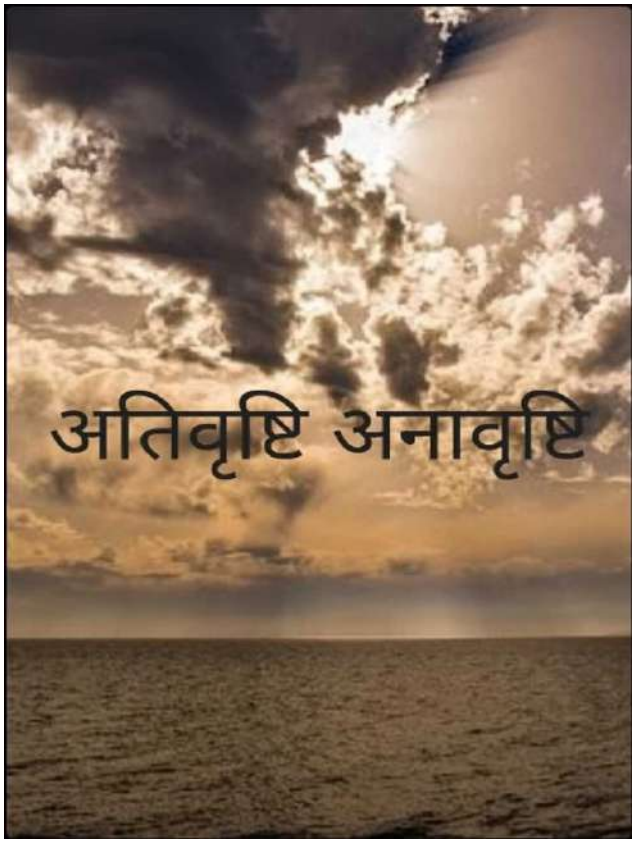

संस्कृतस्य आधुनिककाले उपयोगिता।

राउ पांचाळ

(एकादशकला)

संस्कृतभाषा भारतस्य प्राचीनतमासु भाषासु प्रमुखा अस्ति। एषा भाषा केवलं प्राचीनग्रन्थेषु सीमिता नास्ति, अपि तु आधुनिककाले अपि अत्यन्तं महत्त्वपूर्णा, उपयोगीनि च अस्ति। यद्यपि केचन जनाः मन्यन्ते यत् संस्कृतं केवलं मन्दिराणां, पूजाविधेः, प्राचीनग्रन्थानां च भाषा अस्ति, तथापि वस्तुतः संस्कृतस्य उपयोगिता आधुनिकजीवने बहुविधा दृश्यते। अस्मिन् निबन्धे वयं संस्कृतस्य आधुनिककाले महत्त्वम्, उपयोगितां, प्रभावं च विस्तरेण ज्ञास्यामः।

संस्कृतभाषा भारतीयसंस्कृतेः मूलाधारः अस्ति। वेदाः उपनिषदः, पुराणानि, रामायणं, महाभारतं च सर्वे ग्रन्थाः संस्कृतभाषायामेव लिखिताः सन्ति। एतेषां ग्रन्थानाम् अध्ययनं विना भारतीयसंस्कृतेः सम्यग्ज्ञानं न सम्भवति। अतः आधुनिकाले अपि संस्कृतभाषायाः अध्ययनम् आवश्यकं भवति, यतः एषा अस्माकं सांस्कृतिकपरम्परायाः वाहिका अस्ति।

संस्कृतं विज्ञानस्य अपि भाषा अस्ति। बहवः वैज्ञानिकाः स्वीकुर्वन्ति यत् संस्कृतभाषा अत्यन्तं वैज्ञानिकरीत्या व्यवस्थितं व्याकरणं धारयति। पाणिनीयव्याकरणं विश्वे अद्वितीयं मन्यते। अस्यां व्याकरणस्य नियमाः स्पष्टाः, तर्कसङ्गताः च सन्ति। आधुनिककाले सङ्गणकविज्ञानक्षेत्रे अपि संस्कृतस्य उपयोगः आरब्धः अस्ति। केचन वैज्ञानिकाः मन्यन्ते यत् संस्कृतं कृत्रिमबुध्देः विकासाय अत्यन्तम् उपयुक्ता भाषा अस्ति, यतः अस्याः व्याकरणं स्पष्टं तथा निःसंदिग्धम् अस्ति।

संस्कृतं मानसिकविकासे महत्त्वपूर्णां भूमिकां निर्वहति। संस्कृतश्लोकानां पठनेन, स्मरणेन च मानवस्य स्मरणशक्तिः वर्धते। अद्यतनसमये कानिचन अनुसन्धानानि दर्शयन्ति यत् संस्कृतमन्त्राणां जपेन मस्तिष्कस्य विकासः भवति, एकाग्रता वर्धते, मनः शान्तिं च प्राप्नोति। अतः विद्यालयेषु संस्कृतशिक्षणं छात्राणां बौद्धिकविकासाय अत्यन्तं लाभदायकं भवति।

संस्कृतं योगध्यानादीनां मूलभाषा अस्ति। योगः अद्य वैश्विकदृष्ट्या स्वीकृतः अस्ति। पतञ्जलिमहामुनेः योगसूत्राणि संस्कृते एव सन्ति। यदि कश्चन योगस्य गूढार्थं ज्ञातुमिच्छति, तर्हि संस्कृतज्ञानम् अत्यावश्यकं भवति। आधुनिककाले योगस्य प्रसारेण सह संस्कृतभाषायाः अपि महत्त्वं वर्धमानं दृश्यते।

संस्कृतं भाषिकदृष्ट्या अपि उपयोगी अस्ति। संस्कृतभाषा अन्यासां भारतीयभाषाणां जननी इति कथ्यते। हिन्दी, मराठी, गुजराती, बंगाली, कन्नड, तेलुगू इत्याद्याः बह्व्यः भारतीयभाषाः संस्कृतशब्द प्रचुराः सन्ति। अतः संस्कृतज्ञानं प्राप्य अन्यभाषाणाम् अध्ययनं सरलतरं भवति। एषा भाषा शब्दसम्पदं वर्धयति, भाषाज्ञानं च दृढं भवति।

संस्कृतं नैतिकमूल्यप्रदायिनी भाषा अस्ति। अस्यां भाषायां लिखिताः श्लोकाः, सुभाषितानि च मानवजीवनस्य मार्गदर्शनं कुर्वन्ति 'सत्यमेव जयते।' 'विद्या ददाति विनयम्।' इत्यादीनि वचनानि अद्यापि समाजे प्रचलितानि सन्ति। एतेषां शिक्षां विना समाजस्य नैतिकविकासः असम्भवः इव दृश्यते। अतः संस्कृतभाषा केवलं भाषामात्रं न, अपि तु जीवनदर्शनस्य स्रोतः अपि अस्ति।

संस्कृतं धार्मिककार्येषु अत्यन्तम् उपयोगी अस्ति। हिन्दुधर्मस्य अधिकाः विधयः संस्कृतेनैव क्रियन्ते। मन्त्राः स्तोत्राणि पूजाविधयः च संस्कृतभाषायामेव सन्ति। यदि जनाः एतेषाम् अर्थं ज्ञातुम् इच्छन्ति, तर्हि संस्कृतज्ञानम् अनिवार्यं भवति। आधुनिकाकाले अपि धर्मसंस्कृतेः संरक्षणाय संस्कृतस्य महत्त्वम् अवश्यं स्वीकर्तव्यम्।

संस्कृतं वैश्विकस्तरे अपि प्रसिद्धिं प्राप्नोति। विश्वस्य

बहुषु विश्वविद्यालयेषु संस्कृतशिक्षणं क्रियते । विदेशेषु अपि जनाः संस्कृतभाषायां रुचिं दर्शयन्ति। योगस्य, आयुर्वेदस्य, भारतीयदर्शनस्य च प्रसारेण संस्कृतस्य वैश्विकमहत्त्वं वर्धते। एतत् दर्शयति यत् संस्कृतं केवलं भारतस्य न, अपि तु सम्पूर्णविश्वस्य अमूल्यधनम् अस्ति।

अन्ते निष्कर्षरूपेण वयं वक्तुं शक्नुमः यत् संस्कृतभाषा न केवलं प्राचीनकाले अपि तु आधुनिककाले अपि अत्यन्तम् उपयुक्ता प्रासङ्गिका च अस्ति। अतः अस्माभिः सर्वैः संस्कृतभाषायाः अध्ययनं कर्तव्यम्।

मित्रतायाः महत्त्वम्।

आदित्य काटकर

(एकादशकला)

मानवजीवनं सम्बन्धानां जालेन निर्मितम् अस्ति। तेषु सम्बन्धेषु मित्रता अत्यन्तं महत्त्वपूर्णा, मधुरा च भावना अस्ति। मित्रता न केवलं सामाजिक जीवनस्य आधारः अस्ति, अपि तु मानसिकशान्तेः, सुखस्य, प्रगतेः च मूलकारणम् अपि अस्ति। अतः अस्मिन् निबन्धे वयं मित्रतायाः स्वरूपं, तस्याः महत्त्वं, प्रकाराः, गुणाः च विस्तरेण विचारयिष्यामः।

प्रथमं तु 'मित्रता' इति किम्? इति प्रश्नः समुद्भवति। यत्र द्वयोः अधिकानां व्यक्तीनां वा मध्ये परस्परं विश्वासः, स्नेहः, सहकार्यं, सहानुभूतिः च भवति, सा मित्रता इति कथ्यते। मित्रं सः भवति यः अस्माकं सुखे दुःखे च समभावेन तिष्ठति, अस्मान् न परित्यजति, अपि तु सर्वदा सहाय्यं करोति।

मित्रतायाः महत्त्वं जीवनस्य सर्वेषु पक्षेषु दृश्यते। बाल्यावस्थानां मित्राणि क्रीडासु सहचराः भवन्ति, युवावस्थायां ते मार्गदर्शकाः प्रेरकाः च भवन्ति, वृद्धावस्थायां तु ते सान्त्वनादातारः भवन्ति। अतः जीवनस्य प्रत्येकस्याम् अवस्थायां मित्राणाम् आवश्यकता भवति।

मित्रता मानवस्य मानसिकस्वास्थाय अत्यन्तम् उपयोगी अस्ति। यदा कश्चन मनुष्यः दुःखेन चिन्तया वा पीडितः भवति, तदा मित्रं तस्य सान्त्वनां करोति, तं प्रोत्साहयति च। मित्रेण सह संवादः मनसः भारं न्यूनं करोति। अतः आधुनिककाले यदा उद्वेगः सर्वत्र वर्धते, तदा मित्रतायाः महत्त्वम् अधिकं वर्धते।

मित्रता नैतिकमूल्यविकासाय अपि आवश्यकी भवति। सन्मित्राणि अस्मान् सदाचारमार्गे नयन्ति। ते अस्मान् सत्कर्मसु प्रवर्तयन्ति, दुर्व्यसनात् रक्षन्ति च। सत्सङ्गतिः किं न करोति पुंसाम् इति उक्तिः सत्यं प्रतिपादयति।

Russian
Language

नाबदे विश्वजीत
विद्यार्थी प्रतिनिधी

शिव छत्रपती शिक्षण संस्था लातूर
॥ आत्मेह तमसो ज्योतिः॥
स्थापना - १९७०

प्रा. राजीव सावरे
प्रभारी प्राध्यापक

Индийская и Русская кухни имеют много общего

✍ Nagbhujange Shrawani

✍ Raut Anandi

12th Commerce.

Индийская и русская кухни на первый взгляд очень разные, но у них есть много общего. Эти кухни формировались в разных странах, с разным климатом и культурой, однако люди везде любят вкусную и питательную еду. Поэтому можно найти сходства между традиционными блюдами Индии и России.Во-первых, в обеих кухнях важную роль играют зерновые продукты. В России люди часто едят хлеб, кашу и блины. Основные зёрна — это пшеница, рожь и гречка. В Индии тоже есть похожие продукты. Там едят рис и лепёшки, например роти и наан. Эти продукты являются основой питания в обеих странах и подаются почти каждый день.Во-вторых, и в России, и в Индии популярны супы. В России это борщ, щи и другие горячие супы. Они особенно важны зимой, потому что согревают. В Индии есть дал — это блюдо из чечевицы, которое похоже на густой суп. Также готовят овощные супы с разными специями. Такие блюда полезные и сытные.В-третьих, овощи занимают важное место в обеих кухнях. В России часто используют картофель, капусту, морковь и свёклу. В Индии популярны картофель, баклажаны, помидоры и шпинат. Овощи варят, жарят или тушат. Они делают блюда полезными и недорогими.Ещё одно сходство — это использование молочных продуктов. В России люди любят молоко, сметану, творог и кефир. В Индии тоже есть много молочных продуктов. Например, йогурт, панир (сыр) и гхи (топлёное масло). Эти продукты добавляют в разные блюда и десерты.Также в обеих странах есть традиция делать заготовки. В России это солёные огурцы, квашеная капуста и грибы. В Индии есть ачар — маринованные овощи с острыми специями. Такие продукты можно хранить долго, и они делают еду вкуснее.Конечно, есть и различия. Индийская кухня очень острая и ароматная, потому что там используют много специй. Русская кухня более простая и менее острая. Но и там, и там люди стараются готовить вкусную и сытную еду для семьи.В конце можно сказать, что индийская и русская кухни имеют много общего. Они используют простые продукты и готовят полезные блюда. Еда в обеих странах — это важная часть культуры и традиций.

Русский чай

Nabde Vishvjeet
Surwase Prathviraj
12th Commerce

Русский чай — это важная часть культуры и традиций России. Чай в России любят и пьют уже много веков. Он не только утоляет жажду, но и объединяет людей, создаёт уют и тёплую атмосферу в доме.История чая в России началась в XVII веке. Сначала чай был редким и дорогим продуктом. Его привозили из Китая по длинным торговым путям. Такой путь назывался «чайный путь». Чай могли позволить себе только богатые люди. Но со временем чай стал доступнее, и его начали пить почти все.Особое место в русской чайной традиции занимает самовар. Самовар — это специальный металлический прибор для кипячения воды. Он стал символом домашнего уюта. Когда в доме ставили самовар, это означало, что семья или гости собираются вместе за столом. Люди пили чай, разговаривали, смеялись и отдыхали.Русский чай обычно пьют горячим. Часто его подают в стеклянных стаканах с металлическими подстаканниками или в чашках. В чай добавляют сахар, лимон, варенье или мёд. Некоторые люди любят пить чай с молоком, но это менее распространено. Очень популярно пить чай с различными сладостями: баранками, пряниками, пирогами и печеньем.Интересной особенностью является то, что в России раньше чай часто пили «вприкуску». Это значит, что человек держит кусочек сахара во рту и пьёт чай, не добавляя сахар прямо в напиток. Такой способ был особенно популярен в деревнях.Чай в России — это не просто напиток, а важный социальный ритуал. Когда приходят гости, хозяева обязательно предлагают чай. Отказаться от чая считается невежливым. За чашкой чая люди обсуждают новости, делятся мыслями и просто проводят время вместе.Также чай играет важную роль в повседневной жизни. Люди пьют его утром, днём и вечером. После тяжёлого дня чашка горячего чая помогает расслабиться и почувствовать спокойствие. В холодную погоду чай особенно популярен, потому что он согревает и поднимает настроение.Сегодня в России можно найти много разных видов чая: чёрный, зелёный, травяной и фруктовый. Однако традиционный чёрный чай остаётся самым любимым. Многие семьи продолжают соблюдать старые традиции и собираются за чайным столом.Таким образом, русский чай — это не только напиток, но и важная часть культуры, истории и жизни людей. Он символизирует гостеприимство, тепло и дружбу. Даже в современном мире чай остаётся важным элементом общения и семейных традиций.

वार्षिक अहवाल

२०२५ २०२६

मराठी विभाग

महाविद्यालयाच्या स्थापनेपासून मराठी विभाग कार्यरत असून स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठाने मराठी विभागाच्या संशोधन केंद्राला सन १९९९ पासून मान्यता दिली आहे. हा विभाग विद्यार्थीहित केंद्रवर्ती ठेवून त्याच्या ज्ञानाबरोबरच सर्जनशीलतेच्या कक्षा विकसित व्हाव्यात या दृष्टिकोनातून सातत्याने प्रयोगशील आणि नावीन्यपूर्ण कार्यक्रमाची आखणी करीत आलेला आहे. या शैक्षणिक वर्षात 'मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा', 'मराठी भाषा गौरव दिन' आणि मराठी वाङ्मय मंडळाच्यावतीने विविध उपक्रम घेण्यात आले. संशोधन केंद्रात कार्यरत असणारे चार संशोधक विद्यार्थ्यांचे संशोधन कार्य समाधानकारक असून प्रा. बापूसाहेब जवळेकर यांचा पीएच. डी. चा प्रबंध मूल्यांकनासाठी स्वा. रा. ती. म. विद्यापीठाकडे जमा करण्यात आला आहे.

१) मराठी वाङ्मय मंडळ:

मराठी वायय मंडळाच्या निवडीसाठी विद्यार्थ्यांचा नियमितपणा, अवांतर वाचनाची आवड, वक्तृत्व आणि विविध उपक्रमातील सक्रीय सहभाग या निकषानुसार २०२५-२६ या शैक्षणिक वर्षातील 'मराठी वाङ्मय' मंडळाची स्थापना करण्यात आली.

अध्यक्ष :- मैथिली भाडुळे- बी. ए. तृतीय वर्ष
उपाध्यक्ष:- सपना लोखंडे- बी. ए. व्दितीय वर्ष
सचिव :- साक्षी काळदाते- बी. ए. प्रथम वर्ष
सदस्य :- शाहीद सय्यद- बी. ए. तृतीय वर्ष
सदस्य :- सोनटक्के संघरत्न- बी. ए. तृतीय वर्ष
सदस्य :- अरफात शेख- बी. ए. व्दितीय वर्ष
सदस्य :- आरती उद्देवाल- बी. ए. व्दितीय वर्ष
सदस्य :- श्रद्धा कदम- बी. ए. प्रथम वर्ष
सदस्य :- हमीद शेख- बी.कॉम. प्रथम वर्ष
सदस्य :- निलेश चाटे- बारावी कला

२) मराठी वाङ्मय मंडळाचे उद्घाटन:

दिनांक ११ ऑक्टोबर २०२५ रोजी मराठी विभागार्तंगत मराठी वाङ्मय मंडळ उद्घाटन अभिजात मराठी भाषा सप्ताहानिमित्त 'मराठी भाषा: महाराष्ट्राची अस्मिता' या विषयावर अतिथी व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. व्याख्यानासाठी प्रमुख पाहुणे म्हणून डॉ. सुनीता सांगोले, प्राध्यापक व विभागप्रमुख, मराठी भाषा आणि वाङ्मय विभाग, दयानंद कला महाविद्यालय, लातूर यांना निमंत्रित करण्यात आले होते. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे होते. प्रास्ताविक डॉ. संभाजी पाटील यांनी केले, तर सूत्रसंचालन शहाजिना शेख यांनी केले, व आभार स्वाती काळदाते यांनी मानले.

३) राष्ट्रीय कार्यशाळा:

भारतीय सामाजिक विज्ञान संशोधन परिषद, पश्चिम विभागीय केंद्र, मुंबई यांच्या आर्थिक सहकार्याने 'संशोधन पद्धती -२०२५' विषयावर दहा दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळा दि. २४.११.२०२५ ते ०४.१२.२०२५ या कालावधीत पार पडली. महाराष्ट्र आणि गुजरात या भारतीय राज्यांसह, विविध विद्यापीठे, महाविद्यालये आणि संस्थांमधील एकूण १६६ व्यक्तींनी या कार्यशाळेसाठी नोंदणी केली होती. या कार्यशाळेत वीस (२०) तांत्रिक सत्रे, एक (०१) समारोप सत्र आणि एक (०१) मुख्य भाषण सत्र आयोजित करण्यात आले होते. यातील तीन तज्ज्ञ (संसाधन व्यक्ती) राज्याबाहेरील (गुजरात, आसाम आणि उत्तर प्रदेश) होते, सोळा तज्ज्ञ राज्यातील होते, तर एक तज्ज्ञ महाराष्ट्रातील स्थानिक होते. हे सर्व तज्ज्ञ अशा प्रतिष्ठित संस्थांमधून आले होते, ज्या संस्था आपापल्या अभ्यासाच्या मुख्य क्षेत्रांमध्ये महत्त्वपूर्ण संशोधन आणि अध्यापनाचे कार्य करत आहेत. त्यांच्या संशोधन आणि ज्ञानाचा फायदा झाला.

४) 'मराठी भाषा गौरव दिन':

दि.२७ फेब्रुवारी २०२६ रोजी मराठी भाषा गौरव दिनानिमित्त 'मराठी भाषा गौरव दिन' निमित्त 'कवी संमेलन व व्याख्यान' आयोजित करण्यात आले होते.या कर्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे होते. प्रमुख पाहुणे डी.वाय.एस.पी मा. समीरसिंह साळवे होते. प्रमुख उपस्थिती उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे हे होते.

५) 'मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा निमित्त' (दि. १४ ते २८ जानेवारी २०२६)

मराठी वाङ्मय मंडळाच्या वतीने महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी काव्यवाचन, निबंध, भाषण, अभिवाचन व लेखन स्पर्धा घेण्यात आल्या या स्पर्धेतील प्राविण्यप्राप्त विद्यार्थ्यांचा मराठी भाषा गौरव दिनानिमित्त झालेल्या कार्यक्रमात ग्रंथ भेट व प्रमाणपत्र देऊन गौरव करण्यात आला.

६) मराठी संशोधन केंद्र:

या संशोधन केंद्रात आजपर्यंत १४ विद्यार्थ्यांनी पीएच. डी. पदवी प्राप्त केली आहे. तसेच सद्यस्थितीमध्ये या संशोधन केंद्रात चार विद्यार्थी संशोधन करत आहेत. विभाग प्रमुख डॉ. संभाजी पाटील, डॉ. जयद्रथ जाधव व डॉ. दुष्यंत कटारे हे मार्गदर्शक आहेत. या शैक्षणिक वर्षात प्रा. बापूसाहेब जवळेकर यांनी डॉ. संभाजी पाटील यांच्या मार्गदर्शनाखाली 'डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या नियतकालिकांचा चिकित्सक अभ्यास' या विषायावर संशोधन कार्य पूर्ण केले आहे.

'मराठी भाषा: महाराष्ट्राची अस्मिता' या विषयावर मार्गदर्शन करताना डॉ. सुनीता सांगोले

७) वाचन संस्कृती चळवळ:

मराठी विभागाचा विद्यार्थी सर्वांगाने संपन्न झाला पाहिजे, त्याच्या ज्ञानाचा विकास अधिकाधिक होण्याकरिता अवांतर वाचन झाले पाहिजे. हा दृष्टिकोन डोळ्यांसमोर ठेवून मराठी विभागप्रमुख डॉ. संभाजी पाटील यांच्या मार्गदर्शनाखाली 'वाचन संस्कृती चळवळ'ची स्थापना २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षापासून करण्यात आली आहे. या वाचन संस्कृती चळवळीचे मुख्य वैशिष्ट्ये म्हणजे या चळवळीत सहभागी होऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांना आपल्या जन्मदिनी एक ग्रंथ भेट देऊन सभासद व्हावे लागते. सद्यस्थितीत या चळवळीचे १४९ सभासद आहेत आणि ग्रंथसंख्या ७७९ इतकी आहे. या चळवळीमुळे महाविद्यालयातील विविध विभागातील विद्यार्थी मोठ्या प्रमाणात वाचन करत आहेत.

८) गांधी विचार संस्कार परीक्षा:

महाविद्यालयातील विद्यार्थी ज्ञानसंपन्न व संस्कारक्षम व्हावेत या दृष्टिकोनातून मराठी विभाग 'गांधी रिसर्च फाँउडेशन, जळगाव'द्वारे घेण्यात येणाऱ्या गांधी विचार संस्कार परीक्षेचे आयोजन मराठी विभाग गेल्या अनेक वर्षांपासून सातत्याने करीत आहे. या वर्षी २५९ विद्यार्थ्यांनी नोंदणी केली होती या परीक्षेत वर्षातील ४ विद्यार्थ्यांना पदक प्राप्त झाले आहे.

गांधी विचार संस्कार परीक्षेतील मेडलप्राप्त विद्यार्थी

'मराठी भाषा गौरव दिन': विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना डीवाय एसपी तथा कवी मा. समीरसिंह साळवे

'मराठी भाषा गौरव दिना'निमित्त घेण्यात आलेले विद्यार्थी कवी संमेलन

'संशोधन पद्धती' कार्यशाळेचे प्रास्ताविक करताना डॉ. कुंदन तायडे

'संशोधन पद्धती' कार्यशाळेत मार्गदर्शन करताना डॉ. ताहेर पठाण, अलीगड

'मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा' निमित्त विविध स्पर्धेत प्राविण्यप्राप्त विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्र देऊन सन्मानित करताना पोलीस उपाधिक्षक मा. समीरसिंह साळवे

हिंदी विभाग

लगभग १०२५ मिलियन से अधिक लोगों द्वारा बोली जानेवाली और पूरे देश में संवाद का सुगम माध्यम हिंदी भाषा न केवल राजभाषा है । बल्कि हमारी सांस्कृतिक विरासत भी है । यह पूर्व से पश्चिम तक और उत्तर से दक्षिण तक भारतियों को एक सूत्र में बाँधती है हिंदी ने कबीर, तुलसीदास, मुंशी प्रेमचंद और महादेवी वर्मा जैसे महान साहित्यकारों को जन्म दिया, जिनकी रचनाएँ भारतीय संस्कृति की गहरी समझ को प्रदान करती है। आज भारत में हिंदी का बाजार बहुत विशाल है। देश-विदेश की कुंपनियों भारतीय ग्राहकों तक पहुँचने के लिए हिंदी भाषा और विज्ञापन का सहारा ले रही है राजर्षि शाहू महाविद्यालय (अधिकारप्रदत्त स्वायत्त) का हिंदी विभाग बहुत हर्ष और उल्लास के साथ प्रतिवर्ष की तरह २०२५-२६ में अनेक गतिविधीयाँ संपन्न हुई, विभागद्वारा ३१ जुलाई २०२५ को प्रेमचंद जयंती संपन हुई, इस कार्यक्रम में मुख्य वक्ता के रूप में प्रा.विजय गवळी जी ने प्रेमचंद को लेकर मनतव्य रखा । विभाग हिंदी अभ्यास मंडल के छात्रों ने ६ सितंबर २०२६ के दिन बी.ए. द्वितीय, तृतीय वर्ष छात्रों ने बी.ए. (प्रथम) वर्ष के छात्रों को स्वागत किया फ्रेशर पार्टी का आयोजन खुब धुमधाम से किया। विभाग की भूतपूर्व छात्रा सोनाली कांबळे ने हिंदी विषय में सेट पास हो गई, इस उपलक्ष्य में उसे पुष्पगुच्छ देकर भविष्य के लिए शुभकामनाएँ दी। विभाग की ओर से प्रतिवर्ष के समान इस वर्ष भी हिंदी दिवस धुमधाम से मनाया गया २६ सितंबर २०२५ को हिंदी दिवस धुम-धाम से मनाया गया, इस अवसर पर महाविद्यालय के उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे तथा पुणा से पधारे प्रख्यात चिंतक साहित्यिक महेन्द्र ठाकूरदास सर उपस्थित थे, हिंदी दिवस के अवसर पर हिंदी अभ्यास मंडल द्वारा भित्तिपत्रक रंगोली प्रतियोगिता तथा निबंध प्रतियोगिता का आयोजन किया गया, बहुत सी छात्राओं ने इसमें उत्साह से सहभाग लिया, विभागद्वारा नवरात्रि के अवसर पर २८ सितम्बर २०२५ स ०१ अक्तुबर २०२५ तक नौ हिंदी स्त्री लेखिकाओं पर छात्रों द्वारा भाषण रखा गया जिन छात्रों का प्रतियोगिता में प्रथम, द्वितीय, तृतीय स्थान रहा उन छात्रों की अतिथि के करकयलों से प्रमाणपत्र तथा ग्रंथ देकर सम्मान किया। विभागद्वारा २५ फरवरी २०२६ को भारतीय ज्ञान प्रणाली पर एक दिवसीय राज्यस्तरीय, संगोष्ठी का आयोजन किया, इस उपलक्ष्य में प्रतिभागियों ने सहभागिना दर्ज की, इस अवसर पर महाविद्यालय के प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, डॉ. अर्चना टाक, डॉ. विनय गायकवाड उपस्थित थे। विभाग द्वारा ग्रामीण कला-वाणिज्य, विज्ञान महाविद्यालय द्वारा, राज्यस्तरीय वक्तृत्व प्रतियोगीता का आयोजन किया गया उसमें बी.ए. प्रथम वर्ष के गौरव साठे तथा बी.एस्सी तृतीय की चारूशिला शिंदे को प्रथम तथा तृतीय पुरस्कार मिले। विभाग लगातार छात्रों का १००% अभ्यासक्रम को अध्ययन तो करता ही है साथ में छात्रों के व्यक्तित्व विकास पर भी जोर देता है। प्रतिवर्ष तरह इसवर्ष भी 'कबीर' अभ्यास मंडल का आयोजन किया गाया

अध्यक्ष	- मोहिते संध्या
उपाध्यक्ष	- पाटील प्रेरणा
सचिव	- भालेराव विष्णु
सहसचिव	- कोरे प्राची
सहसचिव	- माने शितल

यह छात्र चुने गए। यह छात्र आगे साल भर छात्रों से संबंधित गतिविधिया लेते है। छात्र स्वरचित कविता, गज़ल के लिए प्रेरित किए जाते है। जिसका परिणाम बी.एस्सी छात्र प्रथम वर्ष के छात्र गणेश माटूरे 'तुम मुस्कराओं तो' की हिंदी गज़लों की पुस्तक को हिंदी-दिवस के समारोह में विमोचन धुम-धाम से किया गया।

हिंदी - दिवस के अवसर पर रंगोली प्रतियोगिता का निरीक्षण करते
प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे तथा उपप्राचार्य प्रा.सदाशिव शिंदे

छात्रों द्वारा बनाए भितिपत्रक का निरीक्षण
करते हुए डॉ.महेन्द्र ठाकुरदास

हिंदी दिवस २०२५-२६ मुख्य अतिथि
महेन्द्र ठाकुरदास तथा पुरस्कारप्राप्त छात्र

प्रेमचंद जयंती

Department of English

To strengthen academic collaboration, the department signed MoUs with Imperial English UK, English Language Teaching Institute of Symbosis, Pune., M/s. Macmillan Publishers India Private Ltd., Yashwant Mahavidyalaya, Nanded. Adarsh Mahavidyalaya, Omerga., and Sangmeshwar College (Autonomous), Solapur and for organizing webinars, workshops, seminars, and student & faculty exchange programmes.

The department actively conducted co-curricular and student-centered activities under the guidance of Dr Anuja Jadhav (HoD) such as Film Fest, Lab Feast, Alumni Talks, Career Counselling, SET-NET coaching, literary competitions, Author's Week, Poetry Recitation, Spell Bee, and various activities of LangLit- the students' association. These programmes helped students to enhance communication, creativity, leadership, and public speaking skills. Aligned with NEP 2020, the Board of Studies in English has designed diverse courses including Major, Minor, Skill, Vocational, and Elective courses for the Four-Year Undergraduate Programme. The department also provided valuable learning resources through its Language Lab and Departmental Library with more than 300 books and journals. The department offers Undergraduate, Postgraduate, B.Voc., CEP, Spoken English, and Foreign Language courses, thereby creating a comprehensive platform for language learning, literary studies, and professional development.

Eight faculties are in English Department. Two are Professors, one is Assistant Professor and five are on contractual basis. Dr Anuja Jadhav recently climbed on the Kalsubai Mountain Peak. It is the highest mountain peak in Maharashtra, standing at about 1,646 meters (5,400 ft). It's popularly called the "Everest of Maharashtra." She is the member of board of studies in English in Sangmeshwar College, Solapur. She is the Nodel Officer of NEP Cell in our college. Dr. Chandrashekhar Dawane got Dr B. R. Ambedkar Social Award 2026, Swami Vivekanand International Pride Achievers Award 2025 and International Teacher Excellence Award 2025.

The Department of English effectively organized and successfully carried out the following progrms and activities for the academic year 2025-26 with measurable outcomes.

1. Conference, Seminar & Workshop:

National seminars, conferences, and workshops are important for colleges and departments because they enhance knowledge, promote research culture, and improve academic quality. They help students and teachers develop communication, presentation, leadership, and research skills while providing practical exposure and opportunities for academic networking. Such

programs also increase the reputation of the institution and motivate participants towards higher education, innovation, and professional growth. They create an active and progressive academic environment so we arrange every year National seminars, conferences, and workshops in department and college.

1.1 National Seminar:

The Department of English organized a conference on "National Education Policy (NEP 2020): Prospects and Challenges" on 17 July 2025 at the VLC Hall to discuss the opportunities and challenges of implementing NEP 2020. The conference aimed to create awareness among stakeholders, explore new perspectives on NEP implementation, and understand the changing role of teachers in the education system. Distinguished dignitaries including Dr. Gopalraoji Patil and Dr. Ashok Mahajan graced the inaugural session. Two technical sessions were conducted by Dr. Anil Rao and Dr. Rajendra Shinde on the Effective Implementation of NEP 2020 and the Changing Role of Teachers in NEP - 2020. A total of 46 participants from various colleges and 50 teachers attended the conference. The event was successfully organized under the guidance of Dr. Anuja Jadhav and Dr. Chandrashekhar Dawane. The participants appreciated the informative and insightful sessions.

Dr Mahadev Gavhane felicitating Dr Gopalrao Patil Saheb

Dr Anil Rao sharing their views on NEP 2020

Dr Rajendra Shinde sharing their views on NEP 2020

Articles on NEP 2020 published in International Journal

2. Workshop:

2.1 Workshop on Corporate Skills:

The Department of English organized a Workshop on Corporate Skills on 29 August 2025 for UG and PG students. Dr. Sagar Kondekar, Assistant Professor at SRTM University Sub-Center, Latur, was invited as the resource person. He explained the importance of corporate and soft skills and guided students on developing these skills to meet present-day professional requirements. Students actively participated in various workshop activities, which enhanced their understanding of communication, personality development, and workplace skills. Dr. Chandrashekhar Dawane introduced the program and the chief guest, while Mr. Ashish Maske delivered the vote of thanks. A total of 72 students and 4 teachers attended the workshop. The program successfully motivated students to improve their corporate skills and prepare for future career opportunities.

Dr Chandrashekhar Dawane delivering the concept note of the program and introducing the Resource Person Dr Sagar Kondekar.

Dr Sagar Kondekar, the Resource Person sharing his insights in the workshop.

2.2 Workshop on Interview Skills

The Department of English organized a Workshop on Interview Skills for UG and PG students on 23 September 2025. The program aimed to familiarize students with interview techniques, improve their communication skills, and develop their understanding of soft skills and personality development for professional success. Principal Dr. Mahadev Gavhane presided over the program, and Dr. Chandrashekhar Dawane was the resource person. He explained the importance of interviews in career development and guided students through practical interview strategies. The workshop included a mock interview session. The workshop was successful, and students shared positive feedback, finding it highly useful and informative.

Dr Chandrashekhar Dawane guiding the students in Workshop on Interview Skills for Students.

Students attending interview

2.3 Workshop on Basic Tricks of English Writing:

The Department of English, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur organized a workshop on 11th March 2026. It was arranged for UG students of Arts, Commerce, Science, IT, and B.Voc. The topic of the workshop was "Basic Tricks of English Writing." The main objective was to develop students' English Writing Skills. It also aimed to cultivate writing habits and reduce fear of writing. Students learned the common reasons for mistakes in English writing. The session also focused on building confidence through practice-oriented methods. The resource person, Krishna Deshmukh, conducted an informative, practical, and interactive session. Students actively participated and interacted during the discussion session. The workshop provided useful guidance on improving writing skills. Participants found the session helpful and motivating.

Students attending the workshop on Writing Skills

Krishna Deshmukh while interacting with the students

3. Langlit- Students' Association Activities:

LangLit – Students' Association of English helps in the academic, personal, and professional growth of students. It improves communication skills, encourages interest in literature, and develops creativity, confidence, leadership, and teamwork. Through activities like debates, seminars, workshops, drama, quiz competition, and writing competitions, students gain practical learning and exposure beyond the classroom. The association also created a healthy academic environment and prepares students for higher education, careers, and social awareness through language and literary activities. So under the association, we took various activities for the students. Apart from competition, we took every Saturday one activity throughout the whole year. The entire office bearer took active participation in all activities and promoted students for

participating in it.

3.1 Inaugural Function of Students' Association "Langlit"

The Department of English organized the Inaugural Function of Students' Association "Langlit" on 07 August 2025. UG and PG students actively participated in the event. Adv. Shileshbhaiya Gojamgunde, a renowned dramatist and script writer was the Chief Guest. The program aimed to introduce students to contemporary dramatists and writers from society. It also focused on improving students' communication and literary understanding. Dr. Chandrashekhar Dawane delivered the introductory speech about the Students' Association "Langlit." Dr. Anuja Jadhav introduced the Chief Guest. Adv. Gojamgunde shared his views on dramatic techniques used in theatre and drama. He explained that society itself is a stage and every individual plays different roles in life. His speech inspired students and created enthusiasm among the audience. Mr. Sadashive Shinde, Vice Principal of the college, presided over the program. The event concluded successfully with positive feedback and appreciation from the students.

Mr Sadashiv Shinde felicitating the resource person Adv Shaileshbhaiya Gojamgunde

Adv Shaileshbhaiya Gojamgunde guiding the students

3.2 Poster Presentation on Rabindranath Tagore

The Department of English organized a Poster Presentation on Rabindranath Tagore through the Students' Association "Langlit" on 08 August 2025 to mark the death anniversary of Rabindranath Tagore. UG and PG students actively participated by presenting posters on Tagore's life, works, and contribution to Indian Writing in English.

Dr Mahadev Gavhane and Mr Sadashiv Shinde unveiling the poster of Rabindranath Tagore

Students giving presentation to Principal and Vice Principal in Poster Presentation Competition

3.3 Poster Presentation on Indian Writers in English

The Department of English organized a Poster Presentation on Indian Writers in English through the Students' Association "Langlit" on 24 January 2026. The program was conducted for UG and PG students to introduce the significance of Indian English literature and to highlight the works, themes, and writing styles of renowned Indian authors. Dr. Anuja Jadhav, HoD of the English Department, inaugurated the event. Students creatively presented posters on writers such as Rabindranath Tagore, Mahesh Dattani, Vijay Tendulkar, Sudha Murthy, and Chetan Bhagat. The competition helped students improve their research, presentation, and communication skills while developing interest in literature.

Prof Dr Anuja Jadhav (HoD) inaugurating the Poster Presentation Competition

Participants giving presentation on their posters

3.4 Book Review Competition

The Department of English organized a Book Review Competition through the Students' Association "Langlit" on 18 September 2025 for UG and PG students. The program aimed to develop students' critical thinking, analytical reading, and writing skills through book review writing. Dr. Anuja Jadhav and Dr. Sachin Bhandare attended the event and encouraged the participants.

Teachers and participants in Book Review Competition

3.5 Joke Cracking Activity

The Department of English organized a Joke Cracking Activity through the Students' Association "Langlit" on 11 September 2025 at the Audio Visual Hall of the English Department for UG and PG students.

Participants in Joke Cracking Competition

4. Knowing Book Lecture Series:

The Department of English organized a Knowing Book Lecture series throughout the year to develop reading culture, critical thinking, and intellectual curiosity among students and teachers. It encourages participants to explore important books, authors, and ideas beyond the syllabus. Through lectures and discussions, students improve their understanding, communication, and analytical skills. The series also promotes literary awareness, academic interaction, creativity, and lifelong learning habits. It creates an enriching academic environment where knowledge, values, and different perspectives are shared meaningfully. Dr Sachin Bhandare is the incharge of this Knowing Book Lecture Series.

4.1. Knowing Book Lecture on Creative Poetry

The Department of English organized a Knowing Book Lecture on 25th September 2025. Dr. Sandip Chavan was invited as the resource person for the program. He delivered a lecture on how poetry is created and the art of writing poetry. He also explained the emotional appeal and beauty of poetry. The main objective was to increase students' interest in reading and writing poetry. It also aimed to acquaint students with the art and composition of poetry. Dr. Sachin Bhandare introduced the purpose of the lecture. Dr. Chandrashekhar Dawane introduced the resource person. Dr. Chavan recited some of his own poems and emotionally connected with students. He explained that poetry is created through emotions, ideas, imagination, and sensitivity. Students listened attentively and enjoyed the poetic session. They learned that poetry can emerge from small events and daily experiences. Students also sang rhythmic patterns of poems with the resource person. Overall, the lecture was inspiring, enjoyable and successful.

Dr Anuja Jadhav, HoD English, felicitating the resource person Dr Sandip Chavan.

Dr Sandip Chavan, the Resource Person sharing his insights in the workshop

4.2 Knowing Book Lecture on Dopamine Detox

The Department of English organized the second lecture of the Knowing a Book Lecture Series during the academic year 2025–26. Dr. Dnyaneshwar Choudhari, Assistant Professor of English from Maharashtra Mahavidyalaya, Nilanga, was invited as the resource person. He delivered a lecture on the self-help book Dopamine Detox by Thibaut Meurisse. The main objective was to acquaint students with the book and its ideas. It also aimed to develop reading habits and promote a mobile-free lifestyle. Students were made aware of the importance of dopamine detox The program was anchored by Miss Nikita Rawale. Dr. Anuja Jadhav felicitated the guest with a book. Mr. Sanvidha Darkase introduced the resource person. Dr. Choudhari explained the harmful effects of excessive mobile usage. He also discussed how social media addiction affects mental and physical health. He guided the students about practical ways to practice Dopamine Detox. Miss Disha Jagtap proposed the vote of thanks. Overall, the lecture was informative, motivating, and beneficial for students.

Dr Anuja jadhav, HoD English, felicitating the resource person Dr Dnyaneshwar Choudhari

Dr Dnyaneshwar Choudhari delivering his views on Dopamine Detox

5. Alumnae Talk:

The Department of English organized alumni talk one in the semester. Alumni Talks are important for the English Department because they provide students with career guidance, motivation, industry exposure, and academic support. Alumni share their professional experiences and help students understand career opportunities, required skills, and higher education options. These talks also improve students' confidence, communication skills, and professional attitude while creating networking opportunities and strengthening the relationship between the department and its former students.

Thus, Alumni Talks contribute greatly to the whole academic and personal development of students.

5.1 Alumnae Talk by Suchita Katu

The English Department organized an "Alumnae Talk" programme on 24 September 2025 for UG students. The program was presided over by Dr. Mahadev Gavhane. The resource person for the program was Ms. Suchita Katu. Dr. Anuja Jadhav was especially present for the occasion. Mr. Anant Panchal coordinated the program successfully. The program was organized with the aim of motivating students and guiding them towards a bright future. It also focused on strengthening communication between alumni and present students. Ms. Suchita Katu shared her inspiring life journey, struggles, achievements, and valuable experiences with the students. Her speech motivated students to work hard and prepare for competitive examinations. She also conducted interactive activities to encourage participation. She fondly remembered her college days and expressed gratitude towards the institution. The audience listened enthusiastically and actively participated in the session. The program concluded with a vote of thanks delivered by Dr. Sachin Bhandare. Overall, the Alumnae Talk was highly successful, informative, and inspiring for all students.

Dr. Anuja Jadhav felicitated the Resource Person Ms. Suchita Katu

Ms. Suchita Katu shared her life experienced, struggle of her life with the students.

6. Guest Lecture:

The Department of English organized a Guest Lecture on 23rd August 2025. The topic of the lecture was "NEP 2020 and the Role of Students." The program was arranged for UG I, II, and III students. The main objective was to create awareness about India's New Education Policy 2020. It also focused on the history and transformation of the Indian education system. Students were guided to understand their role under the new policy. The lecture also explained recent changes and career opportunities under NEP 2020. Dr. R. T. Bedre was the resource person for the program. He conducted an interactive and informative session for the students. He highlighted the nature, features, and importance of NEP 2020. Students actively listened and showed great interest in the session. The participants

expressed happiness and satisfaction after the lecture. Overall, the guest lecture was successful, informative, and beneficial for students.

Dr R T Bedre interacting with Students in the guest lecture on NEP2020 and the Role of Students

Dr R T Bedre explaining the New Education Policy to the audience.

7. Career Orientation Program:

The Department of English organized a Career Orientation Program on 1st August 2025 for students of DSC and Minor (English) UG I, II, and III. The program was designed to provide valuable guidance on career development, career opportunities, interview techniques, and market demands for English graduate students. Dr. Nishank Pimple was the resource person who conducted an interactive and informative session. The program helped the students to understand various career options and prepare themselves for future opportunities. Overall, the session was fruitful, motivating, and successful.

Dr Nishank Pimple felicitated by Dr Anuja Jadhav, HoD

Dr Nishank Pimple while interacting with the students during his talk.

8. Out Reach Activity:

The Department of English organized an "Out Reach Program" at Yashwant Vidyalaya Latur and Jijamata Kanya Prashala Latur for UG students. The program was organized under the guidance of Dr. Anuja Jadhav, HoD, Department of English. Mr. Anant Panchal worked as the Coordinator of the program. The main aim of the program was to improve students' confidence and teaching skills. It also focused on enhancing English Grammar Knowledge among school students. B.Sc. CS First Year students actively took

part in the activities. Participants visited the schools and taught various English Grammar Concepts. Each participant conducted 7 to 8 periods and solved grammar-related doubts of school students. The program ended successfully with happiness, motivation, and positive feedback from all participants.

Students from Department of English teaching the students of Jijamata School and headmistress's feedback certificate

9. Inter-collegiate Oratory and Poster Presentation Competition:

The Department of English organized an Inter-collegiate Oratory and Poster Presentation Competition on 10th October 2025. The event was held to celebrate the birth anniversary of the renowned Indian author R. K. Narayan. The program aimed to introduce students to Narayan's life, works, and literary contributions. Invitations were sent to various colleges to encourage participation. There was no entry fee, and winners received cash prizes for both competitions. Topics for the oratory competition focused on literature, mythology, adaptation theory, women writers, and social media. Poster presentation themes included R. K. Narayan's literature and English language and literature. The event aimed to build confidence, creativity, communication skills, and presentation abilities. A total of 76 participants attended the program. Fourteen students registered for the competitions. Out of them, 7 students participated in oratory and 7 in poster presentation. Students delivered speeches confidently and presented creative handmade posters. Judges evaluated the performances fairly and encouraged participants. A prize distribution ceremony was held at 2:00 p.m. under the chairmanship of Dr. Vedpathak Sir. Overall, the competition was successful, inspiring, and beneficial for all participants.

Juries of oratory competition while judging the participant

Juries of Poster Presentation competition while judging the posters

A group photo with Students

Dr. Deepak Vedpathak while felicitating the winners

A group photo along with winners and participants

10. Library Session:

Library Sessions in the English Department are important because they help students to develop reading habits, research skills, and independent learning. These sessions introduced students to literary books, reference materials, journals, dictionaries, and digital resources useful for language and literature studies. They improve comprehension, vocabulary, critical thinking, and academic writing skills. Library Sessions also encouraged students to explore authors, literary theories, and research topics beyond the classroom syllabus. They created a strong academic environment and support the intellectual and professional growth of students. So the department takes one library session in the month on various authors and their books.

10.1 Library Session for IT students

The Department of English, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya (Autonomous), Latur organized a Library Session for IT students and teachers on 30 July 2025 at the Research Center of the department.

Teachers and students in Library Session

10.2 Library Session on World and Indian Scientists and their Scientific Works

The Department of English organized a Library Session on 20th August 2025. Around 50 books on various scientists were displayed, and students expressed happiness and satisfaction.

Faculty of the department and the students in the Library Session.

Experiential Reading of the Students in Library Session

10.3 Library Session on "Motivational and Life Skills Development

The Department of English organized a Library Session on "Motivational and Life Skills Development" in the last week of September 2025 as part of its monthly library activity. A total of 58 students from UG and PG programs, along with 7 teachers participated in the session.

Teachers and students in Library Session

10.4 Library Session on World Famous Autobiographies

The Department of English, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur organized a Library Session on 27th January 2026. It was on World Famous Autobiographies. A total of 50 participants attended, including teaching staff, and students. The department displayed 40 books on famous autobiographies for reading.

Students in Library Session

10.5 Library Session on Women Writers

The Department of English organized a Library Session on Women Writers on 12th March 2026. Readers explored books written by famous women writers and enjoyed reading them.

Student while enjoying reading books in Library Session

11. Film Fest:

A Film Fest in the English department is needed to enhance students' understanding of literature, language, culture, and communication through visual media. It helped students for analyzing films based on novels, plays, and literary themes, improving their critical thinking and interpretative skills. Film festivals also developed listening and speaking abilities by exposing students to different accents, styles, and forms of expression in English. A Film Fest created an enjoyable academic environment that connected literature with modern media and practical learning. So we show one motivational, inspiring movie in every month to the students.

11.1 Good Will Hunting - Movie

The Department of English, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya (Autonomous), Latur organized a Film Fest on 29th July 2025. The movie screened for students and teachers was Good Will Hunting.

Students while enjoying the movie "Good Will Hunting"

11.2 The Founder- Movie

The English Department organized a Film Fest featuring the movie The Founder for UG students. The film is based on the true story of Ray Kroc and his journey from a struggling salesman to a successful businessman. The movie was directed by John Lee Hancock and written by Robert Siegel.

Filmfest in Visual Lab

11.3 A Beautiful Mind - Movie

The Department of English organized a Movie Screening on 24th January 2026. The program was arranged for students of both UG and PG classes. The activity aimed to provide educational and moral learning through cinema. It also focused on improving students' listening skills.

11.4 IAS Govind - Movie

The Department of English, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur (Empowered Autonomous Institution) organized a Film Fest on 13th March 2026.

Students while enjoying the movie "IAS GOVIND"

Achievement of the faculty members:

1. Dr Anuja Jadhav

Dr Anuja Jadhav climbed on the Kalasubai Mountain Peak with 150 students and 6 teachers and sang our Indian National Anthem. It was the World Record noted in International Book of Records.

Dr Anuja Jadhav climbed on Kalasubai Mountain Peak

Kalsubai Peak is the highest mountain peak in the Indian state of Maharashtra. It is located in the Western Ghats (Sahyadri mountain range) near Bari village in Ahmednagar district. Its Height is about 1,646 meters (5,400 feet) above sea level. It is known as "Everest of Maharashtra" It is famous for: Trekking, sunrise views, camping, and monsoon scenery and Highest point in Maharashtra

2. Dr Chandrashekhar Ashok Dawane

"Dr. B. R. Ambedkar Legacy Award" (also referred to as the Dr. B. R. Ambedkar Social Award/ Samman in some event pages) to individuals and organizations who have made outstanding contributions in areas connected with the ideals of Dr. B. R. Ambedkar. According to the foundation, the award is mainly given for contributions in: Social justice, Equality and human rights, Protection of marginalized communities, Fighting discrimination, Education and teaching, Social work, and community services and Women empowerment. Dr Chandrashekhar Dawane got this award in 2025.

The "International Teacher Excellence Award" by the Tretayug Foundation is given to educators and academic leaders who have shown exceptional contribution, innovation, dedication, and excellence in the field of education. The main purpose of the award is: to honor teachers and mentors who inspire students, to recognize innovation and creativity in teaching, to appreciate dedication toward education and society, to encourage educational leadership and student empowerment, to celebrate educators who shape the future through knowledge and guidance.

****

संस्कृत विभाग

भारतीय राष्ट्रजीवनाचे दोन प्रमुख आधारस्तंभ म्हणजे संस्कृत भाषा आणि भारतीय संस्कृती होय. किंबहुना भारतीय संस्कृतीची मूळ प्रेरणा, तात्त्विक अधिष्ठान आणि वैश्विक विचारदर्शन हे प्रामुख्याने संस्कृत भाषेतच संचित आहे. या अमूल्य सांस्कृतिक व भाषिक वारशाचे जतन, संवर्धन आणि शास्त्रीय पुनरुज्जीवन करण्याच्या उदात्त हेतूने राजर्षी शाहू महाविद्यालयाचा संस्कृत विभाग निरंतर कार्यरत आहे. केवळ भाषेचे अध्यापन करणे एवढ्यापुरतेच मर्यादित न राहता. प्राचीन ज्ञानपरंपरेच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण व्यक्तिमत्व विकास साधणे आणि त्यांना आधुनिक काळातील रोजगाराच्या विविध संधी उपलब्ध करून देणे, ही विभागाची प्रमुख ध्येयधोरणे आहेत. याच उद्देशांच्या पूर्ततेसाठी संस्कृत विभागाद्वारे वर्षभरात भाषिक कौशल्ये, संशोधनवृत्ती आणि व्यावसायिक सक्षमीकरण यांवर आधारित विविध नाविन्यपूर्ण उपक्रम शास्त्रीय पद्धतीने राबविले जातात, त्यांचा संक्षिप्त वृत्तांत खालीलप्रमाणे प्रस्तुत केला आहे.

संस्कृत विभागाच्या वार्षिक उपक्रम परंपरेनुसार, शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मध्ये दिनांक ८ ऑगस्ट २०२५ रोजी 'संस्कृत दिन' उत्साहात साजरा करण्यात आला, त्यामध्ये विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण कौशल्यांना वाव देण्यासाठी संस्कृत नाटक, समूहगायन, वक्तृत्व आणि विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे विशेष आयोजन करण्यात आले होते. या महोत्सवात एकूण ९० विद्यार्थ्यांनी सक्रिय सहभाग नोंदवून आपल्या कलागुणांचे सादरीकरण केले. सदर कार्यक्रमास बिहार येथील ज्येष्ठ विद्वान आचार्य पंडित संजय सत्यार्थी यांची प्रमुख अतिथी म्हणून उपस्थिती लाभली. त्यांनी आपल्या मार्गदर्शनात संस्कृत भाषेतील रोजगाराच्या आधुनिक संधी, भारतीय ज्ञान परंपरेतील (IKS) संस्कृतचे अनन्यसाधारण महत्त्व, भाषिक सौंदर्य आणि या भाषेची व्याकरणिक व वैज्ञानिक तर्कशुद्धता यावर सखोल प्रकाश टाकला. विशेष म्हणजे, कार्यक्रमाचे संपूर्ण नियोजन आणि व्यवस्थापन विद्यार्थ्यांच्या नेतृत्वाखाली करण्यात आले होते. त्यामुळे त्यांच्यातील संघटन कौशल्य आणि व्यवस्थापकीय दृष्टिकोनास चालना मिळाली.

संस्कृत दिवस कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयाचे विद्यार्थी विविध उपक्रमे प्रस्तुत करताना व कार्यक्रमाचे मुख्य वक्ते विद्यार्थ्यांना सखोल मार्गदर्शन करताना.

संस्कृत कार्यक्रमाचे औचित्य साधून संस्कृत विद्यार्थी मंडळाची (Sanskrit Student Council) अधिकृतरीत्या स्थापना करण्यात आली असून, नवनियुक्त पदाधिकाऱ्यांचे व सदस्यांचे औपचारिक स्वागत करून त्यांना त्यांच्या जबाबदाऱ्यांचा पदभार सोपविण्यात आला. विद्यार्थ्यांमध्ये नेतृत्त्वगुण, संघटन कौशल्य आणि विषयाप्रती उत्तरदायित्व विकसित करण्याच्या हेतूने गठित करण्यात आलेल्या या मंडळातील निम्नलिखित सदस्यांनी विभागाद्वारे आयोजित विविध उपक्रमांच्या यशस्वी अंमलबजावणीसाठी अत्यंत मोलाचे आणि सक्रिय सहकार्य प्रदान केले आहे.

अध्यक्ष.- अमृता डोईफोडे., उपाध्यक्ष - आरती नागोराव पोतदार., सचिव.- येदले प्राची गणेश., सह सचिव.- श्वेता सांळुके., कोषाध्यक्ष.- जाधव दिक्षा औदुंबर., सदस्य.- प्रांजल जाजू., सदस्य.- माने प्रशांत., सदस्य.- कांबळे साक्षी विजय., सदस्य.- जाधव श्रेया., सदस्य.-गम्पले महेश तानाजी., सदस्य.- श्रेया सोनवणे.

संस्कृत विद्यार्थी मंडळातील विद्यार्थ्यांचे स्वागत करत असताना मान्यवर.

संस्कृत भाषेच्या अध्ययनासोबतच विद्यार्थ्यांना या भाषेतील समृद्ध साहित्याचा आणि महान साहित्यिकांच्या जीवनकार्याचा सखोल परिचय व्हावा, या उद्देशाने संस्कृत विभागाच्या वतीने विशेष अतिथी व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. दिनांक २६ जून २०२५ रोजी संपन्न झालेल्या या व्याख्यानासाठी 'महाकविकालिदासस्य जीवनं साहित्यञ्च' हा विषय निर्धारित करण्यात आला होता, यावर संजीवनी महाविद्यालय, चापोली येथील संस्कृत विभाग प्रमुख डॉ. गणेश पेठकर यांनी मुख्य वक्ता म्हणून अभ्यासपूर्ण व तांत्रिक विवेचन सादर केले. महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील यांच्या अध्यक्षतेखाली पार पडलेल्या या सत्रामुळे विद्यार्थ्यांना कालिदासांच्या वाङ्मयीन शैलीचे आणि त्यांच्या साहित्यातील तात्त्विक सौंदर्याचे सखोल ज्ञान प्राप्त झाले, जे त्यांच्या शैक्षणिक प्रगल्भतेसाठी अत्यंत पूरक ठरले.

मुख्य वक्ते यांच स्वागत करताना व प्रमुख वक्ते मार्गदर्शन करताना.

महाविद्यालयात दिनांक ९ फेब्रुवारी २०२६ रोजी 'कॉलेज डे' निमित्त विद्यार्थी-शिक्षक उपक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते, यामध्ये प्रशासकीय आणि शैक्षणिक जबाबदाऱ्यांचे अनुभवात्मक प्रशिक्षण देण्याच्या उद्देशाने संस्कृत विभागाच्या प्रमुखपदी कु. आरती नागोराव पोतदार हिची निवड करण्यात आली होती. याच उपक्रमाचा भाग म्हणून कु. अमृता देवकते, अमृता डोईफोडे, गोविंद कासले आणि श्वेता साळुंके या विद्यार्थ्यांनी प्रत्यक्ष अध्यापनाचे कार्य यशस्वीपणे

सांभाळले. या प्रयोगशिल उपक्रमातून सहभागी विद्यार्थ्यांना संस्कृत विषयाच्या अध्यापनशास्त्रातील (Pedagogy) बारकावे, वर्गाभ्यास व्यवस्थापन आणि प्रभावी संवाद कौशल्ये यांचे प्रत्यक्ष कृतीतून सखोल ज्ञान प्राप्त झाले, ते त्यांच्या भावी व्यावसायिक कौशल्य विकासाच्या दृष्टीने अत्यंत महत्त्वपूर्ण ठरले.

कॉलेज डे निमित्त बी.ए. तृतीय वर्षाचे विद्यार्थी संस्कृत विभागात कार्य करीत असताना.

संस्कृत, हिंदी आणि इतिहास विभाग, महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था (MSFDA) आणि 'पी. एम. उषा' (PM-USHA) पुरस्कृत योजनेच्या संयुक्त विद्यमाने (दिनांक

२५.०२.२०२६. रोजी) 'भारतीय ज्ञान परंपरा' (Indian Knowledge Systems - IKS) या विषयावर एकदिवसीय राज्यस्तरीय चर्चासत्राचे यशस्वी आयोजन करण्यात आले. या चर्चासत्राचा मुख्य उद्देश प्राध्यापक आणि विद्यार्थी वर्गाला प्राचीन भारतीय ज्ञान प्रणालीतील विविध आयामांची शास्त्रीय ओळख करून देणे आणि त्यांना या क्षेत्रात संशोधनासाठी प्रवृत्त करणे हा होता. सदर कार्यक्रमाच्या विविध सत्रांमध्ये डॉ. गौरव कडलग, श्री. मिथिलेश भाकरे आणि डॉ. प्रभाकर कोलेकर या तज्ज्ञांनी भारतीय ज्ञान परंपरेचे ऐतिहासिक महत्त्व, तांत्रिक सुसंगतता आणि आधुनिक काळातील उपयुक्तता यावर विस्तृत मार्गदर्शन केले. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांच्या अध्यक्षतेखाली संपन्न झालेल्या या चर्चासत्रासाठी देशभरातून मोठ्या संख्येने प्राध्यापक, शिक्षक, संशोधक आणि विद्यार्थी उपस्थित होते. या चर्चासत्राला व्यापक शैक्षणिक आणि संशोधनात्मक स्वरूप प्राप्त झाले.

संस्कृत विभागाद्वारे वर्षभरात आयोजित करण्यात आलेल्या सर्व शैक्षणिक व संशोधनात्मक उपक्रमांच्या यशस्वी अंमलबजावणीसाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांचे नेतृत्त्व व उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे यांचे मोलाचे मार्गदर्शन लाभले आहे. तसेच या उपक्रमांच्या नियोजनबद्ध पूर्ततेसाठी प्रा. विनय गायकवाड, प्रा. दयानंद आर्य, प्रा. मुरलीधर जाधव आणि प्रा. सोमदेव शिंदे यांनी सक्रिय योगदान दिले. या प्रक्रियेत संस्कृत अभ्यास मंडळाचे पदाधिकारी आणि विभागातील सर्व विद्यार्थ्यांचा उत्साहपूर्ण सहभाग व त्यांनी केलेले परिश्रम यामुळे हे सर्व कार्यक्रम उद्दिष्टपूर्तीकडे यशस्वीपणे मार्गक्रमित होऊ शकले.

संस्कृत, हिंदी आणि इतिहास विभाग, महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था (MSFDA) आणि 'पी. एम. उषा' (PM-USHA) पुरस्कृत योजनेच्या संयुक्त विद्यमाने 'भारतीय ज्ञान परंपरा' (Indian Knowledge Systems - IKS) या विषयावर एकदिवसीय राज्यस्तरीय चर्चासत्राचे काही छायाचित्रे

राज्यशास्त्र व लोकप्रशासन विभाग

'राजकारण हे केवळ सत्तेचे शास्त्र नसून ते समाज परिवर्तनाचे प्रभावी माध्यम आहे.' या ब्रीदवाक्याला अनुसरून राजर्षी शाहू महाविद्यालय येथील राज्यशास्त्र विभाग सातत्याने कार्यरत आहे. एखाद्या राष्ट्राचा विकास हा तेथील सजग नागरिकत्वावर अवलंबून असतो आणि हे सजग नागरिक घडवण्याचे महत्त्वाचे काम राज्यशास्त्र विभाग पेलत आहे.

शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ हे विभागासाठी अत्यंत उत्साहवर्धक आणि उपक्रमशील राहिले. केवळ वर्गातील अध्यापनापर्यंत मर्यादित न राहता, विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी आणि त्यांना समकालीन राजकीय घडामोडींचे आकलन व्हावे, या उद्देशाने विभागाने वर्षभरात विविध उपक्रमांचे आयोजन केले. "Republic' विद्यार्थी मंडळाच्या माध्यमातून एकूण शैक्षणिक वर्षामध्ये अनेक उपक्रम राबवण्यात आले. यामध्ये प्रामुख्याने विविध विषयावर अतिथी व्याख्यान, चर्चासत्र, वक्तृत्व स्पर्धा, निबंध स्पर्धा, आदर्श ग्राम मॉडेल स्पर्धा, अभ्यास सहल, राष्ट्रीय परिषद आदी उपक्रम यशस्वीरित्या राबविण्यात आले. यासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य तथा विभागप्रमुख डॉ.महादेव गव्हाणे सर यांचे बहुमोल असे मार्गदर्शन लाभले. विभागातील प्रा.ज्ञानेश्वर बनसोडे,प्रा.श्रीकृष्णा पांचाळ, प्रा.ऋतुजा बावचकर, डॉ.वितेश निकते यांनी सर्व उपक्रम यशस्वीपणे राबवले.

राज्यशास्त्र विभागांतर्गत घेतलेले विविध उपक्रम :

०१) Republic विद्यार्थी मंडळाची स्थापना :

राज्यशास्त्र विषयाच्या विद्यार्थ्याचे प्रतीवर्षीप्रमाणे शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ साठी Republic विद्यार्थी मंडळ स्थापन करण्यात आले. प्रतिनिधींची निवड लोकशाही पद्धतीने निवडणुकांच्या माध्यमातून करण्यात आली.

अ.क्र.	पदाधिका-याचे नाव	वर्ग	पद
१	राजनाळे जागृती मारोती	एम.ए. द्वितीय वर्ष	अध्यक्ष
२	चव्हाण दिव्या दिलीप	बी.ए. तृतीय वर्ष	उपाध्यक्ष
३	मोरे ज्ञानेश्वरी तानाजी	एम.ए. प्रथम वर्ष	सचिव
४	शिंदे अभिषेक बालाजी	बी.ए. द्वितीय वर्ष	सहसचिव
५	टेंकाळे राणी बालाजी	एम.ए. द्वितीय वर्ष	सहसचिव
६	भोसले अजिंक्य मारोती	बी.ए. प्रथम वर्ष	खजिनदार
७	बिरकिले प्रेम प्रभाकर	एम.ए. प्रथम वर्ष	सदस्य
८	शिंदे किरण रावसाहेब	बी.ए. तृतीय वर्ष	सदस्य
९	बनसोडे श्रेया महेंद्र	बी.ए. द्वितीय वर्ष	सदस्य
१०	लांडगे साक्षी संतोष	बी.ए. प्रथम वर्ष	सदस्य
११	येवते अंजली विजयकुमार	एम.ए. प्रथम वर्ष	निमंत्रीत सदस्य

२.स्वागत समारंभ :

बी.ए. प्रथम व एम.ए. प्रथम वर्षातील विद्यार्थ्यांना बी.ए. द्वितीय, तृतीय व एम.ए. द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांकडून स्वागत समारंभाचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमाचा मुख्य हेतू नवीन विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयाची, विभागाची ओळख व्हावी हा होता. म्हणून दिनांक १९-०८-२०२५ रोजी सकाळी ११.०० वाजता व्ही.एल.सी. हॉलमध्ये समारंभ संपन्न झाला. कार्यक्रमामुळे नवीन विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयीन वातावरणाशी जुळवून घेण्यास मदत झाली आणि वरिष्ठ व कनिष्ठ विद्यार्थ्यांमध्ये मैत्रीपूर्ण संबंध निर्माण झाले. कार्यक्रमास विभागातील प्रा. ज्ञानेश्वर बनसोडे, प्रा. श्रीकृष्णा पांचाळ, प्रा. ऋतुजा बावचकर डॉ.वितेश निकते इत्यादी प्राध्यापक .उपस्थित होते. या कार्यक्रमात १०१ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला.

स्वागत समारंभ प्रसंगी विभागातील उपस्थित प्राध्यापक व विद्यार्थी

स्वागत समारंभ प्रसंगी मार्गदर्शन करताना प्रा.ज्ञानेश्वर बनसोडे

स्वागत समारंभ प्रसंगी विभागातील उपस्थित प्राध्यापक व विद्यार्थी

स्वागत करताना विद्यार्थी

०३. आंतरराष्ट्रीय अहिंसा दिनानिमित्त आदर्श ग्राम मॉडेल व अण्वस्त्र प्रदर्शन:

राज्यशास्त्र विभागामार्फत दिनांक १४-१०-२०२५ रोजी सकाळी ११.०० वा. आंतरराष्ट्रीय अहिंसा दिनानिमित्त बी.ए. प्रथम व बी.ए. तृतीय वर्षातील विद्यार्थ्यांकडून 'आदर्श ग्राम मॉडेल व अण्वस्त्र' या विषयावर प्रदर्शनाचे आयोजन करण्यात आले. या प्रदर्शनाचे उद्घाटन शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे सदस्य प्राचार्य डॉ.रावसाहेब कावळे यांच्या हस्ते झाले. यावेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे प्रा.ओमप्रकाश शहापूरकर व विभागातील सर्व प्राध्यापक उपस्थित होते. प्रदर्शनाच्या दोन दिवस अगोदर विभागाने विद्यार्थ्यांना गाव नियोजन, पाणी संवर्धन, शासकीय संस्था आणि भारतातील ग्राम सुरक्षा यांसारखे विषय दिले होते. त्यावर विद्यार्थ्यांकडून आदर्श ग्राम मॉडेल व अण्वस्त्र मॉडेल तयार केले गेले. विभागातील सर्व प्राध्यापकांनी विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन दिले. या प्रदर्शनास एकूण ३३७ विध्यार्थ्यांनी भेट दिली. परीक्षक म्हणून प्रा. भगवंत बोकडे आणि प्रा. सुदर्शन पाटील यांनी जबाबदारी पार पाडली.

उद्घाटन करताना डॉ.रावसाहेब कावळे, प्राचार्य. डॉ.महादेव गव्हाणे व उपस्थित प्राध्यापक व विद्यार्थी

आदर्श ग्राम मॉडेल व अण्वस्त्र प्रदर्शन याची पाहणी करताना प्राचार्य अनिरुद्ध जाधव, उप-प्राचार्य प्रा.सदाशिव शिंदे व इतर प्राध्यापक व विद्यार्थी

आदर्श ग्राम मॉडेल व अण्वस्त्र प्रदर्शन याची पाहणी करताना डॉ.रावसाहेब कावळे, प्राचार्य.डॉ.महादेव गव्हाणे व उपस्थित प्राध्यापक व विद्यार्थी

०४.शाहू समाचार पत्राचे विमोचन :

राज्यशास्त्र विषयाच्या विद्यार्थ्यांमध्ये राजकीय लेखन कौशल्य विकसित व्हावे, या उद्देशाने एम.ए. द्वितीय वर्षातील विद्यार्थ्यांनी 'शाहू समाचार' या वृत्तपत्राची सुरुवात केली. या वृत्तपत्राचे विमोचन दिनांक १७ ऑक्टोबर २०२५ रोजी दुपारी २.०० वाजता महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांच्या हस्ते करण्यात आले.या प्रसंगी विभागातील सर्व प्राध्यापक उपस्थित होते. विद्यार्थ्यांनी उत्साहाने सहभाग घेतला असून एकूण २२ विद्यार्थ्यांनी या उपक्रमात सहभाग नोंदविला.हा उपक्रम विद्यार्थ्यांच्या लेखन, विश्लेषण आणि अभिव्यक्ती कौशल्यांना चालना देणारा ठरला असून त्यांच्या बौद्धिक विकासासाठी उपयुक्त आहे.

शाहू समाचार या वृत्तपत्राचे विमोचन करताना प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे सर, उपस्थित प्राध्यापक व विद्यार्थी

०५. मतदाराना शपथ व संविधानाच्या प्रास्ताविकेचे सामुहिक वाचन :

राज्यशास्त्र विभागामार्फत युवकांमध्ये लोकशाही मूल्ये व नागरी हक्काची जाणीव दृढ करण्याच्या उद्देशाने 'संविधानाच्या प्रस्तावनेचे सामूहिक वाचन व मतदारांना शपथग्रहण' हा उपक्रम दि.२६.११.२०२५ रोजी सकाळी ११.३० वा. हॉल न.३०५ मध्ये आयोजित करण्यात आला. आधुनिक लोकशाही व्यवस्थेमध्ये नागरिक बहुतेक वेळा आपल्या अधिकारांवर भर देतात मात्र राष्ट्र टिकवून ठेवण्यासाठी आवश्यक असलेल्या कर्तव्यांची जाणीव निर्माण होणे तितकेच महत्त्वाचे आहे. याची जाणीव ठेवून विभागाने हा शपथग्रहण कार्यक्रम आयोजित करून विद्यार्थ्यांना संविधानातील मूलभूत मूल्ये न्याय, स्वातंत्र्य, समता आणि बंधुता यांची आठवण करून दिली. या कार्यक्रमास विभागातील प्रा. ज्ञानेश्वर बनसोडे, प्रा. श्रीकृष्ण पांचाळ, प्रा. सुदर्शन पाटील, प्रा. ऋतुजा बावचकर आणि डॉ. वितेश निकते उपस्थित होते. या उपक्रमामध्ये पदवी व पदव्युत्तर स्तरावरील ८० पेक्षा अधिक विद्यार्थ्यांनी उत्स्फूर्त सहभाग नोंदवून राष्ट्राप्रती आपली बांधिलकी पुन्हा दृढ केली.

प्रा.ज्ञानेश्वर बनसोडे विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना

मतदाराना शपथ देताना प्राध्यापक

०६. सावित्रीबाई फुले जयंतीनिमित्त वक्तृत्व स्पर्धा:

सावित्रीबाई फुले जयंतीनिमित्त राज्यशास्त्र विभागामार्फत वक्तृत्व स्पर्धेचे दि.०३.०१.२०२६ रोजी ११.३० वा. VLC हॉल मध्ये आयोजन करण्यात आले. भारतातील पहिल्या महिला शिक्षिका व महान समाजसुधारक सावित्रीबाई फुले यांच्या कार्याचा गौरव करण्याच्या उद्देशाने हा

उपक्रम राबविण्यात आला. स्पर्धेसाठी '२१वे शतक आणि महिला सक्षमीकरण', 'भारतीय लोकशाही व महिलांचा सहभाग' आणि 'महिलांची सुरक्षा व धोरणात्मक आव्हाने' हे विषय दोन दिवस अगोदर विद्यार्थ्यांना देण्यात आले. पदवी व पदव्युत्तर स्तरावरील ८८ विद्यार्थ्यांनी उत्स्फूर्त सहभाग घेतला तर एकूण ७ विद्यार्थ्यांनी आपले विचार प्रभावीपणे मांडले. प्रा. भगवंत बोकडे व प्रा. बापूसाहेब जेवळेकर यांनी या स्पर्धेचे परीक्षक म्हणून काम पहिले. विभागातील प्रा. ज्ञानेश्वर बनसोडे, प्रा. श्रीकृष्ण पांचाळ, प्रा. सुदर्शन पाटील आणि प्रा. ऋतुजा बावचकर , डॉ. वितेश निकते यांच्या उपस्थितीत कार्यक्रम संपन्न झाला. या स्पर्धेमुळे विद्यार्थ्यांच्या वक्तृत्व कौशल्यास चालना मिळाली. तसेच महिलांविषयी जागरूकता व सामाजिक भान वृद्धिंगत झाले.

वक्तृत स्पर्धेतील सहभागी विद्यार्थी व प्राध्यापक

०७. राष्ट्रीय परिषद :

'उच्च शिक्षणातील अभिनव व सर्वोत्तम पद्धतींची प्रभावी अंमलबजावणी'

भारतामधील उच्च शिक्षण क्षेत्रात राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण (NEP) २०२०, उदयोन्मुख तंत्रज्ञान आणि विद्यार्थी-केंद्रित उत्कृष्टतेवर नव्याने दिला जाणारा भर यामुळे आमूलाग्र परिवर्तन होत आहे. या बदलत्या गरजा लक्षात घेऊन आणि शैक्षणिक गुणवत्ता वृद्धिंगत करण्याच्या उद्देशाने 'उच्च शिक्षणातील नाविन्यपूर्ण व सर्वोत्तम पद्धतींची प्रभावी अंमलबजावणी' या विषयावर एक दिवसीय राष्ट्रीय परिषदेचे यशस्वी आयोजन १२ मार्च २०२६ रोजी करण्यात आले. ही प्रतिष्ठित परिषद प्रधानमंत्री उच्चतर शिक्षण अभियान (PM-USHA) अंतर्गत महाराष्ट्र राज्य प्राध्यापक विकास अकादमी (MSFDA), पुणे यांच्या सहकार्याने राजर्षी शाहू महाविद्यालय (अधिकार प्रदत्त स्वायत्त संस्था), लातूर येथील राज्यशास्त्र, लोकप्रशासन आणि समाजशास्त्र विभागांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित करण्यात आली होती.

या परिषदेमध्ये विशेषतः सामाजिक विज्ञान आणि आधुनिक प्रशासन तसेच सामाजिक विकास यांतील परस्परसंबंध अधोरेखित करण्यात आले. राज्यशास्त्र, लोकप्रशासन आणि समाजशास्त्र हे सुजाण नागरिकत्व घडविण्याचे मूलभूत आधारस्तंभ कसे आहेत, यावर भर देण्यात आला. चर्चे मध्ये धोरण विश्लेषणातील अनुभवाधारित शिक्षण (Exeriential Learning), समाजशास्त्रीय संशोधनासाठी डिजिटल संग्रहांचा वापर, तसेच समुदायाधारित प्रकल्पांचा अभ्यासक्रमात समावेश करून या विषयांना समकालीन रोजगार बाजाराशी अधिक सुसंगत बनविण्याच्या पद्धतींवर चर्चा झाली. या विषयांवर केंद्रित संवादातून आयोजकांनी बहुविषयक दृष्टिकोनाची आवश्यकता अधोरेखित केली, ज्यामध्ये सामाजिक जागरूकता आणि प्रशासकीय कार्यक्षमता या तांत्रिक प्रगतीसोबत समांतरपणे विकसित होतात.या परिषदेमध्ये एकूण ७३ प्राध्यापक सहभागी झाले .

राष्ट्रीय परिषदेच्या उद्घाटन प्रसंगी मार्गदर्शन करताना प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे व इतर मान्यवर .

राष्ट्रीय परिषदेच्या उद्घाटन प्रसंगी मार्गदर्शन करताना
प्राचार्य डॉ.राजेंद्र शिंदे व इतर मान्यवर

मार्गदर्शन करताना डॉ.ज्योती सिंग व परिषदेतील सहभागी प्राध्यापक.

मार्गदर्शन करताना डॉ.निलेश बेरड
व परिषदेतील सहभागी प्राध्यापक.

08. Movie Club :

Republic विद्यार्थी मंडळाकडून Movie Club च्या अंतर्गत विद्यार्थ्यांना समाजातील विविध ज्वलंत प्रश्नावर, सामाजिक, राजकीय, शैक्षणिक अशा विविध विषयाशी संबंधी असणारे चित्रपट दाखविले जातात. या उपक्रमाचा उद्देश चित्रपटांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना समाजातील विविध ज्वलंत प्रश्नांची ओळख करून देणे हा होता.

या Movie Club अंतर्गत जय भिम, चक्रव्यूह, मोहोजदारो, यासारखे चित्रपट दाखवण्यात आले. प्रत्येक चित्रपटानंतर विद्यार्थ्यांमध्ये चर्चा घेण्यात आली, त्यांनी आपले विचार मांडले व विविध मुद्द्यांवर मतप्रदर्शन केले. या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये चिंतनशील व विश्लेषणात्मक विचारसरणी विकसित झाली. तसेच समाजातील वास्तव परिस्थितीचे आकलन होऊन त्यांच्यात सामाजिक जबाबदारीची भावना दृढ झाली.

चित्रपट पाहताना सहभागी विद्यार्थी.

****

इतिहास विभाग

दरवर्षीप्रमाणे सन २०२५-२६ या शैक्षणिक वर्षातही इतिहास विभागाद्वारे विद्यार्थी विकासासाठी विविध उपक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते. शाहु इतिहास विद्यार्थी मंडळाची निवड, शाहू इतिहास विद्यार्थी मंडळाचे उदघाटन, पीएम उषा द्वारे प्रायोजित भारतीय ज्ञान परंपरा या विषयावर एक दिवसीय राज्यस्तरीय चर्चासत्राचे आयोजन, शैक्षणिक अभ्यास सहल, वक्तृत्व स्पर्धा, कौन बनेगा हिस्ट्री स्कॉलर स्पर्धा, सांस्कृतीक कार्य विभाग, पुरातत्व व वस्तुसंग्राहलये संचालनालय, मुंबई यांच्या अंतर्गत सहाय्यक संचालक (पुरातत्व), नांदेड विभागाच्या सहयोगाने ऐतिहासिक किल्ले औसा येथे हेरिटेज वॉकचे आयोजन, पारंपारिक भारतीय वेशभूषा स्पर्धा, पारंपारिक भारतीय खाद्य संस्कृती स्पर्धा, पारंपारिक भारतीय पेय संस्कृती स्पर्धा, ऐतिहासिक प्रश्नमंजूषा स्पर्धा, शाहू व्याख्यानमाला इ. उपक्रमांचा त्यामध्ये समावेश आहे. अशा रितीने या शैक्षणिक वर्षामध्ये इतिहास विभागाने अभ्यासेत्तर शैक्षणिक व सामाजिक उपक्रमांना प्राधान्य दिले. या मध्ये पुढील उपक्रम राबविण्यात आले.

शाहू इतिहास विद्यार्थी मंडळ व्याख्यानमाला

शैक्षणिक वर्षे २०२५-२६ मध्ये इतिहास विभागाद्वारे विद्यार्थ्यांची व्याख्याने हा एक अनोखा उपक्रम राबविण्यात आला. वर्षभरात दर आठवड्याला एक या प्रमाणे विविध विषयांवर एकूण चौदा विद्यार्थ्याच्या व्याख्यानांचे यशस्वीपणे आयोजन करण्यात आले. याकरिता सर्व विद्यार्थ्यांच्या नावांच्या चिठ्ठया तयार करण्यात येऊन, ज्या विद्यार्थ्याच्या नावाची चिट्ठी निघेल, त्या विद्यार्थ्यांनी एक आठवड्याच्या अल्प कालावधीमध्ये व्याख्यानाची तयारी करून विशिष्ट विषयांवर आपले विचार व्यक्त केले.

व्याख्याते विद्यार्थी व व्याख्यानाचा विषय-

अ.क्र.	दिनांक	विद्यार्थ्यांचे नाव	व्याख्यानाचा विषय
१	०५ जुलै २०२५	मगर किशोर	डॉ. बाबसाहेब आंबेडकर - इतिहास आणि वर्तमान
२	१२ जुलै २०२५	सिरसाट पृथ्वीराज	महात्मा जोतिबा फुले: व्यक्ती व कार्य
३	२४ जुलै २०२५	सुर्यवंशी साक्षी	लोकमान्य टिळक: व्यक्ती व कार्य
४	३१ जुलै २०२५	उददेवाल आरती	शिव जयंती व गणेशोत्सव: काल आणि आज
५	१४ ऑगस्ट २०२५	काळे कांचन	मराठी भाषा आपली ओळख आपली शान
६	२० ऑगस्ट २०२५	सारडा नेतल	स्त्री पुरूष समानतेचा आवाज- कृतीतून की, केवळ भाषणातून
७	०३ सप्टेंबर २०२५	शेख आफ्रिन	विलासराव देशमुख राजकीय वाटचालीचा इतिहास
८	१९ सप्टेंबर २०२५	इंगळे आदित्य	एक गोष्ट जीवनाची
९	२६ सप्टेंबर २०२५	सुडे तपस्या	नालंदा: भारतीय ज्ञानाचा वारसा
१०	१० ऑक्टोबर २०२५	सुर्यवंशी ऋषीकेश	प्लासीच्या युध्दावेळची राजकीय परिस्थती
११	१५ डिसेंबर २०२५	आलगुडे गायत्री	इंदिरा गांधी यांची राजकीय कामगिरी
१२	२४ डिसेंबर २०२५	राऊतराव श्रीकृष्ण	निरोगी दिर्घाआयुष्याचा मूलमंत्र
१३	२७ जानेवारी २०२६	ढगे आदित्य	गुरूनानक
१४	०६ फेब्रुवारी २०२६	रोंगे स्नेहा	शिवशाही ते लोकशाही

शाहू इतिहास विद्यार्थी मंडळ प्रतिनिधी निवड

विद्यार्थ्यांमधील सुप्त नेतृत्व गुणांना संधी देण्याकरिता दरवर्षी प्रमाणे यावर्षी देखील शाहू इतिहास विद्यार्थी मंडळामध्ये पुढील विद्यार्थी प्रतिनिधींची निवड करण्यात आली.

अ.क्र.	विद्यार्थ्यांचे नाव	पद	वर्ग
१	सिरसाट पृथ्वीराज गोविंद	अध्यक्ष	बी.ए. तृतीय वर्ष
२	मगर किशोर हरिदास	उपाध्यक्ष	बी.ए. तृतीय वर्ष
३	कु. सारडा नेतल जुगलकिशोर	सचिव	बी.ए. तृतीय वर्ष
४	कु. सोनवणे अपेक्षा चंद्रकांत	सहसचिव	बी.ए. द्वितीय वर्ष
५	ढगे आदित्य कैलास	सदस्य	बी.ए. द्वितीय वर्ष
६	सुर्यवंशी ऋषिकेश संतोष	सदस्य	बी.ए. द्वितीय वर्ष

विविध स्पर्धाचे आयोजन-

शाहू इतिहास विद्यार्थी मंडळाच्या स्थापनेचा मूळ उददेश विद्यार्थ्यांमधील सुप्त गुणांना वाव देणे व त्यांच्यात नेतृत्व गुणांचा विकास करणे हा आहे. शाहू इतिहास विद्यार्थी मंडळ प्रतिनिधींची निवड केल्यानंतर त्या मार्फत विभागातील विद्यार्थ्यांकरीता अभ्यासपूर्ण, मनोरंजनात्मक, इतिहास विषयाशी सुसंगत अशा काही स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले होते.

प्रश्नमंजूषा स्पर्धा -

इतिहास विभागाद्वारा ०९ सप्टेंबर २०२५ रोजी इतिहास प्रश्नमंजुषा स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. जागतिक व भारतीय इतिहासातील प्रश्नांवर आधारित ही प्रश्नमंजुषा स्पर्धा होती. २५ ऑगस्ट २०२५ रोजी या स्पर्धेसाठी पूर्व परीक्षा घेण्यात आली. २३ विद्यार्थ्यांनी पूर्व परीक्षा दिली. त्यातील गुणानुक्रमे प्रथम १६ विद्यार्थ्यांची मुख्य स्पर्धेसाठी निवड करण्यात आली. या १६ विद्यार्थ्यांचे प्रत्येक गटात चार विद्यार्थी याप्रमाणे चार गटांमध्ये विभाजन करण्यात आले.

मौर्य गट	गुप्त गट
गरड क्रांती राजकुमार	शेख आफ्रिन रशिद
घाटूळे वैष्णवी संजय	ठाकुर पायल अमरसिंह
रोंगे स्नेहा राजकुमार	अलगुडे गायत्री संजय
राऊतराव श्रीकृष्ण बालाजी	काळे कांचन दत्तात्रय

सातवाहन गट	राष्ट्रकुट गट
सारडा नेतल जुगलकिशोर	सुडे तपस्या संजय
मुळे अरविंद हणमंत	सिरसाट पृथ्वीराज गोविंद
उददेवाल आरती रमेश	पटाईत गायत्री बालाजी
ढगे आदित्य कैलास	सुर्यवंशी ऋषिकेश संतोष

मुख्य स्पर्धेत एकूण पाच फेऱ्या घेण्यात आल्या. प्रथम फेरीत प्राचीन भारताच्या इतिहासावर, द्वितीय फेरीत मध्ययुगीन भारताच्या इतिहासावर, तृतीय फेरीत आधुनिक भारताच्या इतिहासावर व चौथ्या फेरीत आधुनिक जगाच्या इतिहासावर प्रत्येक गटाला पाच-पाच प्रश्न विचारण्यात आले. शेवटच्या बझर फेरीत एकूण १२ प्रश्न विचारण्यात आले, अंतिम फेरीत सातवाहन गट विजयी ठरला. इतिहास विभागप्रमुख लेफ्ट. डॉ. अर्चना टाक यांनी या स्पर्धेचे समन्वयक म्हणून काम पहिले.

इतिहास प्रश्नमंजुषा स्पर्धेत विद्यार्थ्यांना प्रश्न विचारताना लेफ्ट. डॉ. अर्चना टाक

इतिहास प्रश्नमंजुषा स्पर्धेत सहभागी विद्यार्थी, समवेत लेफ्ट. डॉ. अर्चना टाक

कौन बनेगा हिस्टी स्कॉलर-

इतिहास विभागाद्वारे दि. ०४ सप्टेंबर २०२५ रोजी विद्यार्थ्यांसाठी ज्ञानवर्धक व मनोरंजनात्मक अशा कौन बनेगा हिस्टरी स्कॉलर या स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. लेफ्ट. डॉ. अर्चना टाक यांनी इतिहास विषयावर आधारित वस्तूनिष्ठ प्रश्नांच्या १६० चिठठया तयार केल्या. ०५ विद्यार्थ्यांनी यामध्ये स्पर्धक म्हणून सहभाग नोंदविला. उर्वरित विद्यार्थी श्रोते म्हणून उपस्थित राहिले. क्रमाक्रमाने येऊन प्रत्येक स्पर्धकाने एकेक चिठठी उचलून त्यातील प्रश्न वाचून त्याचे उत्तर दिले. उत्तर बरोबर आल्यास त्या स्पर्धकाला एक गुण प्राप्त होई. सर्वाधिक प्रश्नांची बरोबर उत्तरे देणारी कु. आरती रमेश उददेवाल हिने हिस्ट्री स्कॉलर हा बहुमान पटकावला. या स्पर्धेमुळे उपस्थित सर्व विद्यार्थ्यांच्या इतिहास विषयक ज्ञानात निश्चितपणे भर पडली.

कौन बनेगा हिस्टी स्कॉलर या स्पर्धेत सहभागी विद्यार्थी

वन मिनिट शो-

दि. ०८ सप्टेंबर २०२५ रोजी विद्यार्थ्यांसाठी वन मिनिट शो या स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. एकूण २३ विद्यार्थ्यांनी या स्पर्धेत सहभाग घेतला. या स्पर्धेत युरोप खंडातील विविध देशांची नावे, हडप्पा संस्कृतीतील शहरांची नावे, भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यातील स्वातंत्र्य सैनिकांची नावे, शिवकालीन किल्ल्यांची नावे, मोगल बादशाहांची नावे, महाराष्ट्रातील समाजसुधारकांची नावे, महाराष्ट्रातील जिल्ह्यांची नावे इ. विषय विद्यार्थ्यांना देण्यात आले. अवघ्या एक मिनिटात सर्वाधिक नावे लिहिणारे पुढील विद्यार्थी विजेते ठरले.

क्रमांक	विजेत्यांची नाव
प्रथम	उददेवाल आरती रमेश
द्वितीय	सारडा नेतल जुगलकिशोर
तृतीय	काळे कांचन दत्तात्रय

शाहू इतिहास विद्यार्थी मंडळाचे उद्घाटन -

दि. १६ सप्टेंबर २०२५ रोजी प्रमुख पाहुणे डॉ. सदाशिव दंदे यांच्या शुभहस्ते शाहू इतिहास विद्यार्थी मंडळाचे उद्घाटन करण्यात आले. 'इतिहास विषयातून करिअरच्या संधी' या विषयावर त्यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. अभ्यासात कठोर परिश्रम करण्यासाठी आणि आपल्या ध्येयावर ठाम राहण्यासाठी त्यांनी विद्यार्थ्यांना प्रेरित केले. यावेळी शाहू इतिहास विद्यार्थी मंडळातील सर्व प्रतिनिधी तसेच इतिहास विभागातील सर्व विद्यार्थी उपस्थित होते.

शाहू इतिहास विद्यार्थी मंडळाचे उद्घाटन करताना डॉक्टर सदाशिव दंदे, लेफ्ट. डॉ. अर्चना टाक, डॉ. कल्याण सावंत, सचिव कु. नेतल सारडा, सदस्य ऋषिकेश सूर्यवंशी

राजर्षी शाहू महाराज यांच्या प्रतिमेचे पूजन करताना डॉ. सदाशिव दंदे व सर्व विद्यार्थी प्रतिनिधी

विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना प्रमुख पाहुणे डॉ. सदाशिव दंदे

शाहू इतिहास विद्यार्थी मंडळ उद्घाटन प्रसंगी उपस्थित विद्यार्थी व विद्यार्थिनी

पारंपारिक भारतीय खाद्य संस्कृती स्पर्धा-

१६ सप्टेंबर २०२५ रोजी इतिहास विभागाद्वारे पारंपरिक भारतीय खाद्यसंस्कृती स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या स्पर्धेत ३५ विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. स्वाती फेरे आणि श्रीमती. अनिता काळे यांनी स्पर्धेचे परीक्षण केले. स्पर्धक विद्यार्थ्यांनी इडली, आप्पे, शिरखुर्मा, व्हेज बिर्याणी, दही-धपाटे, भज्जी आणि भाकरी, कोंडीची भाकरी, मास वडी, झुणका-भाकरी, कांदे पोहे इ. असे वेगवेगळ्या प्रकारचे भारतीय खाद्य पदार्थ तयार केले होते. वर्गनिहाय पुढील विद्यार्थी विजेते ठरले.

वर्ग	क्रमांक	विजेत्यांची नाव
बी.ए. द्वितीय वर्ष	प्रथम	कांबळे भूमी लक्ष्मण
	द्वितीय	चंदे अश्विनी नारायण
	तृतीय	रसाळ साक्षी ज्ञानेश्वर
	उत्तेजनार्थ	ढगे आदित्य कैलास
बी.ए. तृतीय वर्ष	प्रथम	कांबळे सुनिल पिंटू
	द्वितीय	ठाकुर पायल अमरसिंग
	तृतीय	सारडा नेतल जुगलकिशोर
	उत्तेजनार्थ	अलगुडे गायत्री संजय

पारंपरिक भारतीय खाद्य संस्कृती स्पर्धेचे परीक्षण करताना परीक्षक डॉ. कल्याण सावंत

पारंपरिक भारतीय खाद्य संस्कृती स्पर्धेकरिता विद्यार्थ्यांनी बनविलेली विविध पारंपारिक भारतीय

गव्हाची खीर, पराठे, घुगऱ्या, दही पराठे खाद्यपदार्थ

पारंपारिक भारतीय वेशभूषा स्पर्धा

इतिहास विभागाने १६ सप्टेंबर २०२५ रोजी भारतीय पारंपरिक वेशभूषा स्पर्धा आयोजित केली होती. या स्पर्धेत ३५ विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. विद्यार्थ्यांनी भारताच्या विविध भागांतील विविध प्रकारच्या वेशभूषा परिधान केल्या होत्या. या वेशभूषांमध्ये दक्षिण भारतीय, पंजाबी, बंगाली, महाराष्ट्रीयन, गुजराती, काश्मिरी, पैठणी इत्यादींचा समावेश होता. प्रमुख पाहुणे आणि उद्घाटक डॉ. सदाशिव दंदे यांनी विजेत्यांना प्रमाणपत्रे देऊन सन्मानित केले. लेफ्ट. डॉ. अर्चना टाक यांनी स्पर्धेच्या समन्वयक म्हणून काम पाहिले. डॉ. राहुल मोरे यांनी कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन केले. डॉ. स्वाती फेरे आणि प्रा. अनिता काळे यांनी या स्पर्धेचे परीक्षक म्हणून काम पाहिले. त्यांनी वेशभूषांचे निरीक्षण केले आणि विजेत्यांची नावे खालीलप्रमाणे घोषित केली.

वर्ग	क्रमांक	विजेत्याचे नाव
बी.ए. द्वितीय वर्ष	प्रथम	उददेवाल आरती रमेश
	द्वितीय	सुर्यवंशी ऋषिकेश संतोष
	तृतीय	काळे कांचन दत्तात्रय
बी.ए. तृतीय वर्ष	प्रथम	सारडा नेतल जुगलकिशोर
	द्वितीय	कांबळे सुनिल पिंटू
	तृतीय	राऊतराव श्रीकृष्ण बालाजी

कु. नेतल सारडा, पारंपरिक बंगाली वेशभूषेचे सादरीकरण करताना

कु. वैष्णवी घाटुळे, पारंपरिक दक्षिण भारतीय वेशभूषेचे सादरीकरण करताना

पारंपारिक भारतीय पेय संस्कृती स्पर्धा

दि.०९ फेब्रुवारी २०२६ रोजी इतिहास विभागाद्वारे पारंपारिक भारतीय पेय संस्कृती या स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या स्पर्धेमध्ये एकूण १६ विद्यार्थ्यांनी सक्रिय सहभाग नोंदविला. चव, नैसर्गिक घटक, आरोग्यदायी गुणधर्म, सादरीकरण या बाबींचा विचार करून पुढील विद्यार्थ्यांना विजेते म्हणून घोषित करण्यात आले.

क्रमांक विजेत्यांची नाव

प्रथम श्रीकृष्णा राऊतराव

द्वितीय साक्षी ज्ञानेश्वर रसाळ

तृतीय आरती रमेश उद्देवाल

किल्ले औसा येथे हेरिटेज वॉक

१९ ते २५ नोव्हेंबर हा कालावधी ' जागतिक वारसा सप्ताह' (Heritage Week) म्हणून पाळला जातो. याच अनुषंगाने, इतिहास विभागाने २४ नोव्हेंबर २०२५ रोजी औसा किल्ल्यावर 'वारसा पदयात्रा' (Heritage Walk) आयोजित केली होती. वारसा पदयात्रेचा मुख्य उद्देश स्थानिक परिसरातील ऐतिहासिक वास्तूंना भेटी देणे, त्या परिसराची निगा राखणे

आणि त्या वास्तूंचे जतन करणे हा असतो. वास्तविक पाहता, ही संकल्पना सर्वप्रथम पाश्चात्य देशांमध्ये उदयास आली होती. तथापि, लातूर येथील राजर्षी शाहू महाविद्यालयाच्या इतिहास विभागातील विद्यार्थ्यांनी औसा किल्ल्यावर या आगळ्यावेगळ्या संकल्पनेची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी केली. 'जागतिक वारसा सप्ताहा' च्या निमित्ताने आयोजित या वारसा पदयात्रेचा एक भाग म्हणून, महाराष्ट्र शासनाच्या पुरातत्व संचालनालयाचा नांदेड विभाग आणि राजर्षी शाहू महाविद्यालयाचा इतिहास विभाग यांनी औसा या ऐतिहासिक किल्ल्याला भेट दिली. या भेटीदरम्यान विद्यार्थ्यांनी किल्ल्याच्या इतिहासाविषयी सविस्तर माहिती जाणून घेतली. लेफ्टनंट डॉ. अर्चना टाक यांनी किल्ल्याविषयीची सविस्तर माहिती उपस्थितांना दिली. राजर्षी शाहू महाविद्यालयातील इतिहास विषयाच्या विद्यार्थ्यांनी, महाविद्यालयातील एन.सी.सी. (NCC) कॅडेट्स आणि औसा येथील मुक्तेश्वर विद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांच्या सोबतीने किल्ल्याच्या परिसराची स्वच्छता केली. एकूण ४५ विद्यार्थी यामध्ये सक्रिय सहभागी झाले.

किल्ले औसा येथे ऐतिहासिक वास्तूची स्वच्छता करताना विद्यार्थी व प्राध्यापक

बदामी, पट्टदकल व ऐहोळे शैक्षणिक अभ्यास सहलीचे आयोजन

शैक्षणिक अभ्यास सहली विद्यार्थ्यांच्या जीवनामध्ये महत्वाची भूमिका बजावतात. चार भिंतीच्या आतील औपचारिक शिक्षणाच्या बाहेर जाऊन निसर्गाच्या शाळेत विद्यार्थी हा अनुभवावर शिकत असतो. विद्यार्थ्यांच्या ज्ञानात भर पडण्यासाठी इतिहास विभागाने दरवर्षीप्रमाणे या शैक्षणिक वर्षात देखील अभ्यास सहलीचे आयोजन केले होते. इतिहास विभागातर्फे सध्या कर्नाटक राज्यामध्ये असलेली चालुक्य राजवटीची राजधानी बदामी, युनेस्कोने जाहीर केलेल्या जागतिक वारसा स्थळांच्या यादीतील पट्टदकल व प्राचीन मंदिर नगरी ऐहोळे इ. ठिकाणी असलेल्या शैल मंदिरांना व बांधीव मंदिरांना १९ फेब्रुवारी २०२६ रोजी भेट देण्यात आली. एकूण १८ विद्यार्थ्यांनी या सहलीमध्ये सक्रीय सहभाग नोंदविला. इतिहासविभाग प्रमुख डॉ. अर्चना टाक व डॉ. राहुल मोरे यांनी या सहलीचे आयोजन केले होते.

बदामी येथील प्राचीन मंदिरात विद्यार्थी व प्राध्यापक वृंद

ऐतिहासिक वस्तुसंग्रहालय, बदामी येथे विद्यार्थी व प्राध्यापक

'भारतीय ज्ञानप्रणाली' या विषयावर एक दिवसीय राज्यस्तरीय चर्चासत्र

प्रधानमंत्री उच्चतर शिक्षा अभियान यांच्या प्रायोजकत्वाने आणि महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था, पुणे यांच्या सहयोगाने राजर्षी शाहू महाविद्यालयातील इतिहास, संस्कृत व हिंदी या विभागांच्या संयुक्त विद्यमाने 'भारतीय ज्ञान परंपरा' या विषयावर आधारित एक दिवसीय राज्यस्तरीय चर्चासत्राचे आयोजन दिनांक २५ फेब्रुवारी २०२६ रोजी करण्यात आले होते. एकूण चार सत्रांमध्ये तीन साधन व्यक्तींनी भारतीय ज्ञान परंपरेविषयी उपस्थिताना मार्गदर्शन केले.

प्रथम सत्रात महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था, पुणे येथून आलेले डॉक्टर गौरव कडलग यांनी 'भारतीय ज्ञान परंपरा आणि विश्वबंधुत्व' या विषयावर उपस्थिताना मार्गदर्शन केले. भारतीय ज्ञान परंपरा म्हणजे काय? भारत सरकारला भारतीय ज्ञान परंपरेचा अभ्यासक्रमामध्ये समावेश करण्याची गरज का भासली असावी? भारतीय ज्ञान परंपरेचा सद्यस्थिती मध्ये जीवन जगताना कसा उपयोग करून घेता येऊ शकतो? अशा विविध विषयांवर त्यांनी मार्गदर्शन केले.

त्यानंतर द्वितीय सत्रात महाराष्ट्र राज्य अध्यापक विकास संस्था, पुणे येथूनच आलेले डॉक्टर मिथिलेश भाकरे यांनी 'भारतीय ज्ञान परंपरा आणि सामाजिक, पर्यावरण आणि एकूणच समग्र आरोग्य' या विषयावर समग्र मार्गदर्शन केले. विशेषतः भारतीय ज्ञान परंपरा आणि मानसशास्त्र यातील सहसंबंध त्यांनी उलगडून दाखविला.

तिसऱ्या व चौथ्या सत्रात पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ येथील प्राचीन भारतीय इतिहास, संस्कृती आणि पुरातत्त्व विभागात सहयोगी प्राध्यापक म्हणून कार्यरत असलेले डॉक्टर प्रभाकर कोळेकर यांनी भारतीय ज्ञान परंपरेविषयी आपले विचार मांडले. त्यांनी 'भारतीय ज्ञान प्रणालींचा शोध - परिमाणे, चौकटी आणि पद्धतशीर दृष्टिकोन' या विषयावर भारतीय ज्ञान परंपरेचे विविध पैलू अत्यंत सोप्या आणि प्रभावी शब्दात उलगडून सांगितले. वेद, उपनिषद, आयुर्वेद, योग, गणित, खगोलशास्त्र इ. क्षेत्रातील भारताचे योगदान प्रभावीपणे मांडले.

भारतीय ज्ञान परंपरेचा सखोल अभ्यास करून तिच्या मूल्यांचे संवर्धन व प्रसार करण्यासाठी सर्वांनी प्रयत्नशील राहिले पाहिजे, हाच संदेश या चर्चासत्रातून सर्वांना मिळाला.

या चर्चासत्राकरिता भारतीय ज्ञान परंपरा या विषयावर आधारित पुस्तक प्रकाशित करण्याकरिता विविध अभ्यासकांकडून लेख मागविण्यात आले होते. एकूण ८७ लेख प्राप्त झाले. या पुस्तकाचे प्रकाशन करण्यात आले.

चर्चासत्राचे मुख्य आयोजक तथा महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे आणि उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे यांच्या मार्गदर्शनाखाली हे चर्चासत्र संपन्न झाले. डॉ. राहुल मोरे यांनी चर्चासत्राच्या अहवालाचे वाचन केले. इतिहास विभागप्रमुख लेफ्ट. डॉ. अर्चना टाक यांनी आभार मानले. विविध महाविद्यालयातील एकूण ७७ विद्यार्थी व प्राध्यापकांनी यामध्ये सहभाग घेतला.

'भारतीय ज्ञान परंपरा आणि विश्वबंधुत्व' या विषयावर उपस्थित त्यांना मार्गदर्शन करताना मा. डॉ गौरव कडलग

आभार प्रदर्शन सादर करताना इतिहास विभाग प्रमुख लेफ्ट. डॉ. अर्चना टाक

अर्थशास्त्र विभाग

शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ या वर्षभरात विद्यार्थ्यांच्या अध्ययनासह विकास घडविण्याच्या दृष्टिकोनातून अर्थशास्त्र विभाग व डॉ. बी. आर. आंबेडकर अर्थशास्त्र विद्यार्थी मंडळाद्वारे विविध कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आलेले होते. ते पुढीलप्रमाणे-

१. प्रो. ॲडम स्मिथ पुण्यतिथी दिन साजराः

प्रो. ॲडम स्मिथ हे स्कॉटलंडमधील प्रसिध्द अर्थशास्त्रज्ञ आणि तत्ववेत्ते होते. त्यांना अर्थशास्त्राचे जनक असे म्हणतात. त्यांचे सर्वात प्रसिध्द पुस्तक 'The wealth of Nations' आहे. यात त्यांनी उत्पादन, व्यापार आणि अर्थव्यवस्थेचे तत्व स्पष्ट केले. त्यांच्या या आर्थिक विचारांची उहापोह करण्यासाठी महाविद्यालयातील अर्थशास्त्र विभाग आणि डॉ. बी. आर. आंबेडकर अर्थशास्त्र विद्यार्थी मंडळाद्वारे दि. १८ जुलै २०२५ रोजी, हॉल नंबर ३२२ मध्ये पुण्यतिथी दिन साजरा केला. या कार्यक्रमामध्ये पदव्युत्तर वर्गातील

अर्थशास्त्र विभाग व डॉ.बी.आर.आंबेडकर अर्थशास्त्र विध्यार्था मंडळाच्या वतीने आयोजित प्रो ॲडम स्मिथ पुण्यतिथी कार्यक्रमाप्रसंगी उपस्थित प्राध्यापक व विद्यार्थी

विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला. प्रा. रुपाली जाधव यांनी प्रो. ॲडम स्मिथ यांच्या आर्थिक विचाराची प्रासंगिकता विद्यार्थ्यांना सांगितली. प्रा. जीवन गायकवाड यांनी प्रो.ॲड्म स्मिथच्या अर्थशास्त्रातील योगदानाबद्दलची माहिती दिली. या कार्यक्रमाचे आभार प्रा. वडगावे व्ही. जे. यांनी व्यक्त केले.

२. स्वागत समारंभ कार्यक्रमः

बी. ए. प्रथम व एम. ए. प्रथम वर्षाच्या एम. ए. द्वितीय व बी.ए. द्वितीय आणि तृतीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांद्वारा स्वागत समारंभाचा कार्यक्रम दि. २१ ऑगस्ट २०२५ रोजी, VLC हॉल मध्ये आयोजित करण्यात आला. या कार्यक्रमाचा उद्देश नवीन प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना महाविद्यालय, अर्थशास्त्र विभागातील विविध कार्यक्रम व विद्यार्थी यांची ओळख करुन देणे, तसेच त्यांच्यामध्ये बांधिलकी निर्माण करणे हा होता. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. बी. पी. गाडेकर यांनी केले. स्वागत समारंभाच्या कार्यक्रमासाठी प्रमुख पाहुणे म्हणून भूगोल विभागातील डॉ. किशोर शिंदे हे उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे आभार एम. ए. द्वितीय वर्षातील विद्यार्थीनी साक्षी कांबळे हिने मानले.

स्वागत समारंभाप्रसंगी उपस्थित प्रमुख पाहुणे डॉ.किशोर शिंदे, विभाग प्रमुख डॉ.बी.पी.गाडेकर, प्राध्यापक व विद्यार्थी

३. निबंध स्पर्धाः

दि.१३ ऑक्टोबर २०२५ रोजी अर्थशास्त्र विभागाच्या वतीन निबंध स्पर्धा आयोजित करण्यात आली होती. या स्पर्धेत अर्थशास्त्राच्या विद्यार्थ्यांनी उत्साहाने सहभाग घेतला. सामाजिक व आर्थिक विषयांवर आधारित निबंध लेखनामुळे विद्यार्थ्यांना चिकित्सक विचार करण्यास व आपले विचार प्रभावीपणे मांडण्याची संधी मिळाली. स्पर्धा शिस्तबद्ध वातावरणात पार पडली. प्राध्यापकांनी निबंधांचे मूल्यमापन मौलिकता, विचारांची स्पष्टता व सादरीकरण या निकषांवर

आधारित केले. या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांचे लेखन कौशल्य व ज्ञान वाढीस चालना मिळाली.

४. भित्तीपत्रक स्पर्धा:

राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर (अधिकारप्रदत्त स्वायत्त) येथील अर्थशास्त्र विभागातर्फे १५ ऑक्टोबर २०२५ रोजी 'भित्तीपत्रक स्पर्धा' विद्यार्थ्यांच्या उत्स्फूर्त सहभागासह यशस्वीरित्या पार पडली. या कार्यक्रमाने विद्यार्थ्यांना विविध आर्थिक संकल्पनांविषयीची आपली समज, सर्जनशील आणि दृश्यात्मकदृष्ट्या आकर्षक पोस्टर्सच्या माध्यमातून मांडण्यासाठी एक व्यासपीठ उपलब्ध करुन दिले. स्पर्धेत सहभागी विद्यार्थ्यांनी क्रिप्टोकरन्सी, बचत आणि गुंतवणुकीचे पारंपारिक व आधुनिक स्रोत, आंतरराष्ट्रीय व्यापार आणि डिजिटल पेमेंट यांसारख्या विषयांचा आपल्या सादरीकरणात समावेश केला होता. स्पर्धेचे मूल्यमापन विषयाची अचूकता, स्पष्टीकरणातील सुस्पष्टता, सर्जनशीलता

भित्तीपत्रक स्पर्धेत विद्यार्थी आपले भित्तीपत्रक परीक्षक डॉ.निशांक पिंपळे व विभागातील प्राध्यापकांना स्पष्ट करुन सांगताना विद्यार्थी

आणि सादरीकरणाचे एकूण कौशल्य या निकषांवर आधारित केले होते. या कार्यक्रमाने विद्यार्थ्यांचा आत्मविश्वास आणि विश्लेषणात्मक विचारक्षमता विकसित होण्यासही मदत झाली. या कार्यक्रमाने एक परस्परसंवादी आणि गतिमान अध्ययन यामुळे वातावरण निर्माण केले. विद्यार्थ्यांना विचारांची देवाणघेवाण करता आली आणि आर्थिक मुद्यांविषयी अधिक सखोल अंतर्दृष्टी प्राप्त करता आली. एकंदरीत, ही पोस्टर सादरीकरण स्पर्धा विद्यार्थ्यांसाठी अत्यंत माहितीपूर्ण आणि लाभदायक ठरली असून, त्याने विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक प्रगतीमध्ये आणि कौशल्य विकासात मोलाचे योगदान दिले. या स्पर्धेचे परीक्षण डॉ. गाडेकर बी.पी., प्रा. जे.एच. गायकवाड, प्रा. आर.एन. जाधव आणि प्रा. एन.आर. वाळके यांनी केले.

५. अनुभवात्मक आणि शोध आधारित अध्ययनांतर्गत औद्योगिक क्षेत्रभेट:

अर्थशास्त्र विभाग आणि डॉ. बी. आर. आंबेडकर विद्यार्थी मंडळाद्वारे दि. २४.०१.२०२६ ते २६.०१.२०२६ रोजी तीन दिवसीय औद्योगिक अभ्यास सहलीचे आयोजन करण्यात आले. ही औ द्योगिक अभ्यास सहल मॅप्रो उद्योग समूह (स्ट्रॉबेरी) - वाई, पाचगणी, महाबळेश्वर, वासोटा किल्ला, सातारा इ. ठिकाणी आयोजित करण्यात आली. या अभ्यास सहलीद्वारे विद्यार्थांना पुस्तकी ज्ञानाबरोबरच प्रत्यक्ष क्षेत्रीय अनुभवातून शिकण्याची संधी मिळाली. ज्यामुळे त्यांची निरीक्षणशक्ती, प्रश्न विचारण्याची क्षमता आणि व्यवहारिक समज वाढण्यास मदत मिळाली. मॅप्रो उद्योग समूह (स्ट्रॉबेरी) या ठिकाणी विद्यार्थ्यांना उत्पादन प्रक्रिया, गुणवत्ता नियंत्रण आणि पॅकेजिंग समजून घेतले. तसेच वासोटा किल्ल्याचा ऐतिहासिक वारसा आणि किल्ल्याचे महत्व समजून घेण्यास मदत झाली. विद्यार्थ्यांमध्ये साहसी वृत्ती वाढवण्यास मदत झाली. भौगोलिक वैशिष्ट्ये आणि नैसर्गिक सौदर्याचा अभ्यास

मॅप्रो उद्योग समूह (स्ट्रॉबेरी) - वाई औद्योगिक अभ्यास सहली दरम्यान उपस्थित प्राध्यापक व विद्यार्थी

विद्यार्थ्यांनी केला. या शैक्षणिक सहलीसाठी अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख, डॉ. बी.पी. गाडेकर, प्रा. जीवन गायकवाड व प्रा. रुपाली जाधव व प्रा. नितीन वाळके यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

६. केंद्रीय अंदाजपत्रकाचे थेट प्रक्षेपण कार्यक्रमः

अर्थशास्त्र विभागाच्या वतीने शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ दरम्यान विविध शैक्षणिक उपक्रम राबविण्यात आले. त्यापैकी Blended आणि Technology Enabled learning या संकल्पने अंतर्गत दि. ०२ फेब्रुवारी २०२६ रोजी, VLC Hall येथे "Live Budget Session २०२६-२७'' हा उपक्रम यशस्वीरित्या आयोजित करण्यात आला.

या कार्यक्रमाचे आयोजन डॉ. बी.पी. गाडेकर, अर्थशास्त्र विभागप्रमुख यांच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आले. कार्यक्रमाचे आयोजनात सचिव प्रा. एन. आर. वाळके आणि समन्वयक प्रा. जे. एच. गायकवाड, प्रा. रुपाली जाधव यांचे योगदान होते. या सत्रामध्ये विद्यार्थ्यांना केंद्रीय अर्थसंकल्प २०२६-२७ चे थेट प्रक्षेपण (Live Telecast) दाखविण्यात आले. या कार्यक्रमातून विद्यार्थ्यांनी अर्थसंकल्पातील विविध तरतूदी, महसुल व खर्च रचना, वित्तीय तुट तसेच कृषी, शिक्षण, रोजगार, पायाभूत सुविधा आणि सामाजिक क्षेत्रातील तरतुदी यांचे सखोल निरीक्षण केले. यानंतर विद्यार्थ्यांसोबत संवादात्मक चर्चा सत्र घेण्यात आले. ज्यामध्ये त्यांनी आपले विचार मांडले व शंका निरसन करण्यात आले. या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांना सैध्दांतिक ज्ञानासोबत प्रत्यक्ष आर्थिक घडामोडींचे आकलन होण्यास मदत झाली.

केंद्रिय अर्थसंकल्प २०२६-२७ चे थेट प्रक्षेपणात विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना विभागप्रमुखा डॉ.बी.पी.गाडेकर

७. कॉलेज डे कार्यक्रमाचे आयोजनः

विद्यार्थ्यांचा आत्मविश्वास वाढविणे, वक्तृत्व कौशल्ये विकसित करणे, संवाद कौशल्ये विकसित करणे, अध्यापन कौशल्ये विकसित करणे आणि प्राध्यापक म्हणून एक दिवसाचा अनुभव देण्यासाठी अर्थशास्त्र विभागाने ०९.०२.२०२६ रोजी B.A. III व M.A. II वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी एकदिवसीय कॉलेज डे कार्यक्रम आयोजित केला. कॉलेज डे कार्यक्रमाची सुरुवात औपचारिक उद्घाटन व स्वागतपर भाषणाने झाली. प्रास्ताविकेत विभाग प्रमुख डॉ. बी.पी. गाडेकर यांनी अर्थशास्त्र विषयाच्या शिक्षणातील प्रायोगिक शिक्षणाचे महत्व अधोरेखित केले. तसेच त्यांनी प्रत्यक्ष अनुभवामुळे संकल्पना स्पष्टता वाढते तसेच विद्यार्थ्यांना संशोधन व स्पर्धा परीक्षांसाठी तयारी करण्यास मदत होते, असे सांगितले. या प्रसंगी बी.ए. तृतीय व एम.ए. द्वितीय वर्गातील विद्यार्थ्यांनी कार्यक्रमात उत्साहाने सहभाग नोंदविला. विभागप्रमुख डॉ. बी.पी. गाडेकर, प्रा. जे.एच. गायकवाड आणि प्रा. नितीन वाळके यांनी विद्यार्थ्यांच्या अध्यापनाचे मार्गदर्शन व मूल्यमापन केले. सर्व सहभागी विद्यार्थ्यांचे अभिनंदन करण्यात आले आणि त्यापैकी श्रीनिवास पुरी (UG) व साक्षी कांबळे (PG) यांना "Best Teacher Award" प्रदान करण्यात आला.

कॉलेज डे कार्यक्रमात उत्कृष्ट अध्यापन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना पुरस्कार प्रदान करताना अर्थशास्त्र विभागप्रमुख व प्राध्यापक

८. जागतिक महिला दिन साजराः

महिला सक्षमीकरण, महिलांचा आर्थिक, राजकीय, सामाजिक, शैक्षणिक क्षेत्रातील कार्यांचा आढावा घेण्यासाठी

अर्थशास्त्र विभाग आणि डॉ. बी. आर. आंबेडकर अर्थशास्त्र विद्यार्थी मंडळाद्वारे जागतिक महिला दिन दि. ०९.०३.२०२६ रोजी साजरा करण्यात आला. या कार्यक्रमामध्ये UG व PG च्या विद्यार्थ्यांनी सक्रीय सहभाग नोंदवला. सर्व विद्यार्थ्यांनी स्त्रीयांची सद्यस्थिती, स्त्रियांचे अधिकार, फार पूर्वी स्त्री जे आयुष्य जगत होती यावर भाष्य केले व आपले विचार मांडले. विद्यार्थ्यांनी आपल्या बौध्दिक पातळीनुसार स्त्रियांच्या कार्याचे वर्णन स्वतःच्या भाषेत व्यक्त करण्याचा प्रयत्न या कार्यक्रमाद्वारे केला. हा कार्यक्रम प्रा. रुपाली जाधव यांच्या मार्गदर्शनाखाली घेण्यात आला.

जागतिक दिनानिमित्त विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना प्रा. रुपाली जाधव

९. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अर्थशास्त्र विद्यार्थी मंडळ २०२५-२६

सदस्यांचे नावे -

१. अध्यक्ष - साक्षी कांबळे (M.A.-S.Y.)

२. उपाध्यक्ष - अश्विनी माने (M.A.-F.Y.)

३. सचिव - अब्दुलगफार पटवारी (B.A.-T.Y.)

४. कोषाध्यक्ष - संध्या मलशेट्टे (B.A.-S.Y.)

५. सहसचिव - गुणवंत वंगवाडे (B.A.-F.Y.)

६. सदस्य - निखिल इंगळे (M.A.-S.Y.)

७. सदस्य - समिक्षा बनसोडे (M.A.-F.Y.)

८. सदस्य - पायल वाघ (B.A.-T.Y.)

९. सदस्य - महादेवी शिंदे (B.A.-S.Y.)

१०. सदस्य - राजश्री राऊत (B.A.-F.Y.)

भारतरत्न डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांनी दिलेले सामाजिक न्याय, समता आणि शिक्षणाचे तत्वज्ञान आजही आपल्या जीवनाला दिशा देणारे आहे. या महान विचारांचा प्रचार-प्रसार आणि विद्यार्थ्यांमध्ये बौध्दिक जागृती घडवून आणण्यासाठी अर्थशास्त्र विभागाच्या वतीने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अर्थशास्त्र विद्यार्थी मंडळ (२०२५-२६) ची स्थापना करण्यात आली. दि. ११ मार्च २०२६ रोजी सकाळी ११.०० वाजता VLC हॉल येथे कार्यक्रमाचे उद्घाटन आयोजन करण्यात आले. कार्यक्रमाची सुरुवात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व छत्रपती शाहू महाराज यांच्या प्रतिमेचे पूजन करुन करण्यात आली.

या कार्यक्रमासाठी प्रमुख पाहुणे म्हणून डॉ. निशांक पिंपळे प्राध्यापक गणित विभाग RSML उपस्थित होते. तर अध्यक्षस्थानी डॉ. बी.पी. गाडेकर, सहयोगी प्राध्यापक अर्थशास्त्र विभाग RSML उपस्थित होते. कार्यक्रमात विद्यार्थी मंडळाच्या पदाधिकाऱ्यांची घोषणा व स्वागत करण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी उत्साहाने सहभाग घेतला आणि कार्यक्रमाला रंगत आणली. यावेळी निबंध स्पर्धा व पोस्टर प्रेझेंटेशन स्पर्धेचे निकाल जाहीर करत विद्यार्थ्यांना पारितोषिक वितरण करण्यात आले.

भित्तीपत्रक स्पर्धेचे पुरस्कार विजेते विद्यार्थी:

१.प्रथम - धमले भैरवी नितीन (B.A.-F.Y.)

२.प्रथम - इगवे निकिता विजयकुमार (M.A.-S.Y.)

३.द्वितीय - बनसोडे अंजली उद्धव (M.A.-S.Y.)

४.तृतीय - गवळी ऋतुजा गोविंद (M.A.-S.Y.)

निबंध स्पर्धेचे पुरस्कार विजेते विद्यार्थी:

१.प्रथम - वाले अजय बाळासाहेब (B.A.-F.Y.)

२.द्वितीय - गायकवाड सोनाली सुभाष (B.A.-F.Y.)

३.तृतीय - माने अंकिता दिलीप (B.A.-F.Y.)

४.प्रथम - कल्याणी ऋतुजा संजीव (M.A.-S.Y.)

५.द्वितीय- कांबळे साक्षी तानाजी (M.A.-S.Y.)

६. तृतीय- इंगळे निखिल लक्ष्मण (M.A.-S.Y.)

७. उत्तेजनार्थ - इगवे निकिता विजयकुमार (M.A.-S.Y.)

प्रमुख पाहुण्यांनी आपल्या मार्गदर्शनातुन विद्यार्थ्यांना शिक्षणाचे महत्व आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या विचारांची प्रेरणा दिली. अध्यक्षीय भाषणातून विद्यार्थ्यांना अभ्यास आणि संशोधनासाठी प्रोत्साहित करण्यात आले. तर आभार प्रदर्शन श्रीनिवास पुरी यांनी व्यक्त मानले.

१०. Under MoU - One day online National Level workshop

अर्थशास्त्र विभाग राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर व यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, बीड यांच्या संयुक्त विद्यमाने दि. १८.०३.२०२६ रोजी, VLC हॉल मध्ये संशोधन पध्दती या विषयावर एक दिवसीय ऑनलाईन राष्ट्रीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमाचे उद्घाटक यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. शिवदास सिरसाठ हे होते. कार्यशाळेचे अध्यक्ष राजर्षी शाहू महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे हे होते. या कार्यशाळेचे प्रमुख साधन व्यक्ती मध्यप्रदेश येथील IGNT विद्यापीठातील समाजशास्त्र विभागातील डॉ. मनोहर येरकलवार हे होते. या कार्यशाळेचा मुख्य उद्देश म्हणजे विद्यार्थ्यांना संशोधन विषयाच्या संदर्भात विषयाची निवड, तथ्यसंकलन, उद्दीष्टे परीकल्पना, संशोधन अहवाल याबद्दल सखोल माहिती देणे हा होता. डॉ. मनोहर येरकलवार यांनी अधिक सोप्या शब्दामध्ये विद्यार्थ्यांना संशोधन पध्दतीवर मार्गदर्शन केले. संयोजक व सहसंयोजक म्हणून डॉ. दिपक भारती व डॉ. बी. पी. गाडेकर यांनी काम पाहिले. आयोजक सचिव म्हणून प्रा. रुपाली जाधव आणि प्रा. नितीन वाळके यांनी काम पाहिले. यामध्ये बी.ए. तृतीय व एम.ए. द्वितीय वर्गातील विद्यार्थ्यांनी सक्रिय सहभाग नोंदवला. शेवटी या कार्यशाळेचे आभार प्रा. रुपाली जाधव यांनी मानले.

एकदिवसीय राष्ट्रीय ऑनलाईन कार्यशाळेचे उद्घाटन करताना प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे.

११. एकदिवसीय राष्ट्रीय ऑनलाइन कार्यशाळाः

राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर (अधिकारप्रदत्त स्वायत्त) येथील अर्थशास्त्र विभाग आणि यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, अंबाजोगाई येथील अर्थशास्त्र विभाग यांनी सामंजस्य करारांतर्गत (MoU) एकदिवसीय राष्ट्रीय स्तरावरील ऑनलाइन कार्यशाळेचे संयुक्त विद्यमाने, दिनांक २८ मार्च २०२६ रोजी 'केंद्रीय अर्थसंकल्प २०२६-२७' या विषयावर कार्यशाळेचे आयोजन केले. विद्यार्थी आणि प्राध्यापकांना केंद्रीय अर्थसंल्पाविषयी सखोल ज्ञान आणि समज प्राप्त करुन देणे, हा या कार्यशाळेचा मुख्य उद्देश होता. कार्यक्रमाची सुरुवात समन्वयक डॉ. बी.पी. गाडेकर आणि डॉ. दीपक भारती यांच्या प्रास्ताविक भाषणाने झाली. यावेळी त्यांनी या कार्यशाळेचे महत्त्व आणि उद्दिष्टे स्पष्ट केली. या कार्यशाळेचे उद्घाटन प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांनी केले. त्यांनी राष्ट्रीय विकासामध्ये केंद्रीय अर्थसंकल्पाचे असलेले महत्त्व अधोरेखित केले. अध्यक्षीय भाषण प्राचार्य डॉ. शिवदास शिरसाट यांनी दिले. कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे डॉ. एस. एच. कडेकर यांनी विद्यार्थ्यांना अर्थसंकल्पाचा अभ्यास आणि विश्लेषण प्रभावीपणे कसे करावे, याविषयी एक अत्यंत अभ्यासपूर्ण आणि विचारप्रवर्तक व्याख्यान दिले. त्यांनी अर्थसंल्पाची प्रमुख वैशिष्ट्ये, विविध क्षेत्रांसाठी केलेली तरतूद

(वाटप), कर रचना आणि विद्यार्थी व स्पर्धा परीक्षांच्या दृष्टीने त्याचे असलेले महत्त्व सविस्तरपणे समजावून सांगितले. सूत्रसंचालन कु. मनोरमा पवार यांनी केले. तर प्रा. जीवन गायकवाड यांनी आभार मानले.

१२. RBI Foundation Day निमित्त अतिथी व्याख्यानः

RBI Foundation Day निमित्त दि. ०१ एप्रिल २०२६ रोजी हॉल क्र. २०५ येथे अतिथी व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमासाठी प्रमुख पाहुणे म्हणून प्रा. सुरज सुर्यवंशी (IRS उत्तीर्ण) उपस्थित होते.

कार्यक्रमाची सुरुवात प्रमुख पाहुण्यांच्या स्वागताने करण्यात आली. आपल्या मनोगतात प्रा. सुरज सुर्यवंशी यांनी स्पर्धा परीक्षेतील यशाचा प्रवास विद्यार्थ्यांसमोर मांडला. त्यांनी अभ्यासाचे योग्य नियोजन, वेळेचे व्यस्थापन, सातत्य आणि चिकाटी यांचे महत्व स्पष्ट केले. तसेच UPSC, MPSC व Banking परीक्षांबाबत विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना योग्य अभ्यास पध्दती व संदर्भ पुस्तकांची माहिती दिली. या व्याख्यानामुळे विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परीक्षांची सखोल माहिती मिळाली. तसेच त्यांच्यामध्ये सहभाग नोंदवून विविध प्रश्न विचारले व शंका निरसन करुन घेतले. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष डॉ. बी. पी. गाडेकर (विभागप्रमुख) यांनी RBI Foundation Day ची पार्श्वभूमी विषद करुन केली. शेवटी आभार प्रदर्शन करत कार्यक्रमाची सांगता करण्यात आली.

१३. निरोप समारंभाचा कार्यक्रम

अर्थशास्त्र विभागातील B.A. प्रथम व द्वितीय वर्ष तसेच M.A. प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांनी B.A. तृतीय व M.A. द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांसाठी निरोप समारंभाचा कार्यक्रम दि. १५.०४.२०२६ रोजी सकाळी ०९ वाजता, VLC हॉल मध्ये आयोजित करण्यात आला होता. या कार्यक्रमास प्रमुख पाहुणे म्हणून इंग्रजी विभागातील प्राध्यापक डॉ. चंद्रशेखर दवणे उपस्थित होते. त्यांनी आपल्या भाषणामधून विद्यार्थ्यांना उज्वल भविष्यासाठी प्रेरणा दिली. महाविद्यालयातून शिक्षण घेऊन बाहेर पडणाऱ्या विद्यार्थ्यांना राजर्षी शाहू महाविद्यालयाची मूल्ये भविष्यात आयुष्यात जोपासण्याचे आवाहन केले. या कार्यक्रमामध्ये विद्यार्थ्यांसाठी विविध कलागुणदर्शन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. कार्यक्रमाचे संचलन प्रा. रुपाली जाधव यांनी केले. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष व अर्थशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. बी. पी. गाडेकर, प्रा. जीवन गायकवाड व प्रा. नितीन वाळके आदी उपस्थित होते. शेवटी कार्यक्रमाचे आभार बी.ए. प्रथम वर्षाची विद्यार्थीनी सोनाली गायकवाड हिने मानले

बी.ए. व एम.ए. अंतिम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांचा निरोप समारंभाप्रसंगी
उपस्थित प्रमुख पाहुणे, विभागप्रमुख, प्राध्यापक व विद्यार्थी

समाजशास्त्र विभाग

समाजशास्त्र विभाग विद्यार्थ्यांचा सर्वांगपूर्ण विकास घडून यावा, यासाठी सातत्याने प्रयत्नशील असतो. समाजभान जागृत असलेले आणि समाजाच्या विकासासाठी कृतीशील दृष्टीकोन बाळगणारे नागरिक म्हणून भविष्यात विद्यार्थ्यांनी समाज कल्याणासाठी योगदान द्यावे, यासाठी समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने दरवर्षी विविध उपक्रमांचे आयोजन केले जाते. शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मध्येही समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने विविध उपक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते.

दि.११.०८.२०२५ रोजी समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने 'जागतिक आदिवासी दिन' साजरा करण्यात आला. या निमित्ताने विद्यार्थ्यांनी सेमिनारच्या माध्यमातून आदिवासीच्या जीवनावर आणि आदिवासी संस्कृतीवर समाजशास्त्रीय परिभाषेत अभ्यासपूर्ण मते प्रकट केली.

विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना श्री.आकाश कांबळे

समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने माजी विद्यार्थ्यांनी सध्या शिकत असणाऱ्या विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करावे, यासाठी आवर्जुन प्रयत्न केले जातात. दि.१०.०९.२०२५ रोजी 'ॲल्युमिनाई टॉक' अर्थात 'माजी विद्यार्थी संवाद' चे आयोजन केले होते. समाजशास्त्र विभागातील माजी विद्यार्थी आकाश कांबळे यांनी या कार्यक्रमात 'दिव्यांगांचे कल्याण आणि समाजशास्त्रीय ज्ञानाचे उपयोजन' या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. दिव्यांगासाठी काम करणाऱ्या प्रसिध्द अशासकीय संघटनेत कार्यरत असणाऱ्या श्री. आकाश कांबळे यांनी या प्रसंगी महाविद्यालयीन जीवनातील अनेक आठवणींना उजाळा दिला आणि त्यांच्या जीवनातील यशस्वितेत महाविद्यालयीन जीवनात त्यांची जी जडणघडण झाली, त्याचाही मोठा वाटा असल्याचे स्पष्ट केले.

दि.१५.१०.२०२५ रोजी समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने 'वाचन प्रेरणा दिन' साजरा करण्यात आला. वाचनप्रेरणा दिन म्हणजे देशाचे माजी राष्ट्रपती डॉ. ए.पी.जे. अब्दूल कलाम यांची जयंती समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने या निमित्ताने निबंध स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या उपक्रमास विद्यार्थ्यांनी चांगला प्रतिसाद दिला.

दि.१०.१२.२०२५ रोजी जागतिक मानवाधिकार दिन साजरा केला जातो. समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने या जागतिक मानवाधिकार दिनाच्या निमित्ताने 'परिच्छेद लेखन' या उपक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या उपक्रमामध्ये विद्यार्थ्यांनी मानवाधिकारांची संकल्पना, मानवाधिकाराचे पैलू, मानवाधिकारांची आवश्यकता यावर भाष्य केले.

दि.२०.०१.२०२६ रोजी समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने कॉईल नगर येथील झोपडपटटीमध्ये सर्वेक्षण कार्याचे आयोजन करण्यात आलेले होते. 'स्त्रिया आणि आर्थिक सक्षमीकरण' या विषयावर आयोजित या सर्वेक्षणात विद्यार्थ्यांनी सक्रिय सहभाग नोंदवला.

दि.२१.०२.२०२६ रोजी 'सामाजिक न्याय' या

कॉईल नगर येथील झोपडपट्टीत सर्वेक्षण

विषयावर परिच्छेद लेखन स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आलेले होते. दि.२० फेब्रुवारी रोजी या जागतिक सामाजिक न्याय दिवस साजरा केला जातो, त्या निमित्तने या स्पर्धेचे आयोजन केले होते. या स्पर्धेस विद्यार्थ्यांचा उत्तम प्रतिसाद लाभला.

राज्यशास्त्र, लोकप्रशासन आणि समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने राष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन (पीएम-उषा अंतर्गत) दि.१२.०३.२०२६ रोजी करण्यात आला. या परिषदेला संशोधक, शिक्षणतज्ञ, प्राध्यापकांचा उत्तम प्रतिसाद लाभला.

समाजशास्त्र विभागाच्या वतीने बी.ए. तृतीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांसाठी निरोप समारंभाचे आयोजन करण्यात आले होते. विविध मनोरंजक उपक्रमाच्या माध्यमातून हा निरोप समारंभ संपन्न झाला. समाजशास्त्र विभागप्रमुख प्रा. सायली समुद्रे, प्रा. डॉ. भगवंत बोकडे यांनी या उपक्रमांच्या यशस्वितेसाठी विशेष परिश्रम घेतले. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे हे सर्व उपक्रमांचे प्रेरणास्थान होते.

***

भूगोल विभाग

महाविद्यालयातील भूगोल विभाग सातत्याने विविध उपक्रम घेवून विद्यार्थ्यामध्ये सतत भौगोलिक ज्ञानाचा प्रसार व प्रचार करण्याचे कार्य करीत आहे. भौगोलिक ज्ञानाबरोबरच पर्यावरण प्रदूषण, जैवविविधता, नैसर्गिक साधनसंपतीचे संवर्धन व व्यवस्थापन इ. सारखे विविध उपक्रम घेवून विद्यार्थ्यात पर्यावरण विषयक जाणीव जागृती निर्माण करण्याचा प्रयत्न भूगोल विभागाकडून सतत केला जातो. त्याचाच भाग म्हणून शैक्षणिक वर्ष- २०२५-२६ मध्ये भूगोल विभागामार्फत खालील वेगवेगळे उपक्रम आयोजित करण्यात आले होते.

भौगोलिक क्षेत्रभेट - येडशी

दि. १६ ऑक्टोबर २०२५ रोजी भूगोल विभागाच्या वतीने "भौगोलिक क्षेत्रभेट-येडशी" येथे बी.ए. प्रथम वर्ष भूगोल वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित करण्यात आली. प्रो.डॉ.विजय दळवी यांनी क्षेत्रभेट प्रभारी म्हणून कार्य केले.

भौगोलिक क्षेत्रभेट - कपिलधारा

दि. ०८,नोव्हेंबर २०२५ रोजी भूगोल विभागाच्या वतीने "भौगोलिक क्षेत्रभेट-कपिलधारा" येथे बी.ए. द्वितीय वर्ष भूगोल वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित करण्यात आली. डॉ.किशोर शिंदे यांनी क्षेत्रभेट प्रभारी म्हणून कार्य केले.

भूगोलातील विविध संधी

भूगोल विभागामार्फत दि. २३,जानेवारी २०२६ रोजी "भूगोलातील विविध संधी" या विषयावर अतिथीव्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. माजी प्राचार्य डॉ.एस.बी.जाधव यांनी या संदर्भात मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमाचा उद्देश भूगोलातील विविध संधीबद्दल विद्यार्थ्याच्या मधील जागरूकता वाढावी म्हणून हे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते.

राज्य व राष्ट्र संकल्पना

दि. २३,फेब्रुवारी २०२६ रोजी भूगोल विभागामध्ये अतिथी व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. "राज्य व राष्ट्र संकल्पना" या विषयावर डॉ.बी.बी.पाटील यांनी

विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करून राजकीय भूगोलातील राज्य व राष्ट्र हि महत्वपूर्ण संकल्पना असून यामधील फरक समजावून सांगितला.

ग्राम सर्वेक्षण-महापूर

दि. ०७ मार्च २०२६ रोजी भूगोल विभागातील एम.ए. भूगोल वर्गातील विद्यार्त्यानी ग्राम सर्वेक्षण-महापूर येथे आयोजित केले होते. या विषयावर विद्यार्थ्यांना डॉ. किशोर शिंदे यांनी मार्गदर्शन केले.

दि. १८, मार्च २०२६ रोजी भूगोल विभागाच्या वतीने Tour and Tourism Management या Certificate Course ची "भौगोलिक शैक्षणिक सहल लातूर- कोल्हापूर - मालवण - सिंधुदुर्ग " येथे बी.ए., बी.एस.सी. आणि एम.ए. विद्यार्थ्यांसाठी प्रा. नरसिंग शिंदे व प्रा. अनिता काळे यांच्या मार्गदर्शनाखाली आयोजित करण्यात आली होती.

भौगोलिक शैक्षणिक सहल- मालवण

भूगोल विभागाचे विविध कार्यक्रम यशस्वीरित्या पूर्ण करण्यासाठी भूगोल विभाग प्रमुख डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर, प्रा. दत्तात्रय सोनकांबळे, डॉ. विजय दळवी, डॉ. किशोर शिंदे, डॉ. संदीपान हाडुळे तसेच संशोधक विद्यार्थी श्री. नरसिंग शिंदे आणि श्रीमती प्रा.अनिता काळे (कोळपे) व सेवक राहुल सरवदे यांनी मोलाचे सहकार्य केले.

संगीत विभाग

राजर्षी शाहू महाविद्यालयातील संगीत विभागाने २०२५-२६ या शैक्षणिक वर्षामध्ये अनेक सांगीतीक उपक्रम घेऊन ते यशस्वी केले. विद्यार्थ्यांच्या सप्तगुणांचा, कला व कौशल्याचा विकास करण्यासाठी संगीत विभाग नेहमीच प्रयत्नशील असतो.

शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ या वर्षामध्ये संगीत विभागामार्फत अनेक उपक्रम राबवले गेले.

* दि. २१ ऑगस्ट २०२५ रोजी दरवर्षीप्रमाणे थोर संगीतकार पं. विष्णू दिगंबर पलुस्कर यांची पुण्यतिथी साजरी करण्यात आली. या निमित्ताने संगीत विभागाच्या विद्यार्थ्यांनी प्रार्थना, भक्तीगीते इ. गीतांचे सादरीकरण करुन आदरांजली वाहीली. या कार्यक्रमासाठी कनिष्ठ व वरीष्ठ विभागातील विद्यार्थ्यांची मोठया प्रमाणात उपस्थिती होती.

* दि. ३ व ४ ऑक्टोंबर २०२५ दरम्यान संगीत विभागाच्या वतीने याही वर्षी रियाज प्रशिक्षण कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. शास्त्रीय संगीत, सुगम संगीत व तालवाद्य याचा प्राथमिक रियाज तसेच संगीताचे विविध पैलू यांचा सविस्तर अभ्यास होण्यासाठी या कार्यशाळेचे आयोजन केले जाते. या कार्यशाळेसाठी गायनाचे प्रमुख मार्गदर्शक म्हणून श्री. हरिश कुलकर्णी तसेच तालवाद्यासाठी श्री. निलेश पाठक या कलावंताची उपस्थिती लाभली. या कार्यशाळेसाठी महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी उस्फुर्त सहभाग नोंदवला.

* दि. ०६ ऑक्टोबर २०२५ दरवर्षी प्रमाणे याही वर्षी संगीत विभागाच्या वतीने शाहू संगीत समारोहाचे आयोजन केले. गेल्या २२ वर्षीपासून हा संगीत समारोह अविरत चालू आहे. आजपर्यंत या समारोहामध्ये राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या कलावंतानी आपल्या गायन व वादनाने रसिक श्रोत्यांना मंत्रमुग्ध केले आहे. या वर्षी पूणे येथील सुप्रसिध्द सरोद वादक पं. अनुपम जोशी व तबला वादक पं. अनिरुध्द शंकर यांनी हजेरी लावली होती. या दोन्ही कलावंताच्या जुगलबंदीने शाहू संगीत समारोहामध्ये रंगत आणली.

* दि. १२ ते १५ ऑक्टोबर २०२५ या दरम्यान स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड व टेक्नीकल ॲण्ड मॅनेजमेंट कॅम्पस विष्णूपूरी नांदेड यांच्या संयुक्त विद्यमाने ज्ञानतीर्थ युवक महोत्सवाचे आयोजन केले होते. या युवक महोत्सवामध्ये संगीत विभागाच्या विद्यार्थ्यांनी उत्तुंग यश संपादन केले. कु. इश्वरी जोशी या विद्यार्थीनीने वैयक्तीक शास्त्रीय गायन प्रकारामध्ये रौप्य पदक प्राप्त केले. तसेच संगीत विभागाच्या संघाने कव्वाली या सामुहीक गीत प्रकारामध्ये द्वितीय क्रमांक प्राप्त केला. यामध्ये कु. अनुजा कुलकर्णी, ऋतुजा डोने, वैष्णवी महाजन, इश्वरी जोशी, चि. ऋषी कांबळे व गौरव साठे या विद्यार्थ्यांनी कवालीचे अप्रतिम सादरीकरण केले. या युवक महोत्सवात अनुक्रमे कु. गौरवी सांडूर, राजनंदिनी माने, अर्पिता पांचाळ, साक्षी बोडके, अनिकेत गायकवाड, केतकी कुलकर्णी या विद्यार्थ्यांचा सहभाग होता.

* दि.२५ ते ३० नोव्हेंबर २०२६ दरम्यान महात्मा गांधी मराठवाडा विद्यापीठ छत्रपती संभाजी नगर येथे आयोजित मध्यवर्ती विभागीय आंतर विद्यापीठ युवक महोत्सवामध्ये संगीत विभागाच्या कु. इश्वरी जोशी या विद्यार्थीनीने शास्त्रीय गायनात उत्तेजनार्थ क्रमांक प्राप्त केला.

या शिवाय महाविद्यालयात होणा-या राज्य व राष्ट्रीय स्तरावरील अनेक कार्यक्रमामध्ये संगीत विभागाचे योगदान महत्वपूर्ण लाभले आहे. स्वातंत्र्यदीन, मराठवाडा मुक्ती व विद्यापीठ दिन प्रजासत्ताक व महाराष्ट्र दिन इ. प्रसंगी वैविध्यपूर्ण स्वागतगीत, देशभक्तीपर गीतांचे सादरीकरण संगीत विभागाच्या वतीने सातत्याने होते. या सर्व सांगीतीक कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी संगीत विभाग प्रमुख प्रा. हरिसर्वोत्तम जोशी व प्रा. वैभव माने यांचे मोलाचे मार्गदर्शन लाभले. .

पंडित विष्णू दिगंबर पलुस्कर यांच्या जयंतीनिमित्त अभिवादन करताना संगीत विभागातील विद्यार्थी.

रियाज प्रशिक्षण कार्यशाळेत विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना प्रा. हरीश कुलकर्णी.

शाहू संगीत समारोहामध्ये सरोद वादन करतेवेळी पं.अनुपम जोशी व तबल्यावरती साथसंगती करत आहेत पं.अनिरुद्ध शंकर.

सुगम संगीत प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमासाठी उपस्थित असलेल्या विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करत असताना प्रा. लक्ष्मण श्रीमंगले.

PM-USHA अंतर्गत घेण्यात आलेल्या सुगम संगीत प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमाच्या उद्घाटन प्रसंगी साधन व्यक्ती श्री. लक्ष्मण श्रीमंगले यांचे स्वागत करताना महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा.सदाशिव शिंदे समवेत संगीत विभागप्रमुख प्रा.हरीसर्वोत्तम जोशी व श्रीमती मीनाक्षी भारती.

सुप्रसिद्ध तबला वादक रिंपा शिवा यांचे स्वागत करीत असताना शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे सहसचिव डॉ. शिवाजीराव सुर्यवंशी व राजर्षी शाहू महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे

बी. ए. सी. ई. पी. विभाग

विद्यार्थी-पालक-शिक्षक बैठक:

दि.०५.०७.२०२५ रोजी बी.ए. सी.ई.पी. विभागांतर्गत विद्यार्थी-पालक-शिक्षक बैठकीचे आयोजन करण्यात आले होते. विद्यार्थी, पालक व शिक्षक यांच्यात समन्वय साधावा या हेतूने हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. या कार्यक्रमास पालक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे उपस्थित होते.

डॉ.महादेव गव्हाणे विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना.

पालक प्रतिनिधी आपले मनोगत व्यक्त करताना

राज्यसेवा परीक्षेच्या तयारीसाठी एकदिवसीय कार्यशाळा:

दि.०७-०८-२०२५ रोजी बी.ए. सी.ई.पी. विभागाच्या वतीने राज्यसेवा परीक्षेच्या तयारीसाठी एकदिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे उपस्थित होते. तसेच विभागातील प्राध्यापक व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक करताना प्रा. माधव शेळके

राज्यसेवा परीक्षेविषयी मार्गदर्शन करताना
IAS अॅकॅडमीचे संचालक प्रतीक पितांबरे.

एक दिवसीय शैक्षणिक सहल:

दि.१५-०८-२०२५ रोजी बी.ए. सी.ई.पी. विभागांतर्गत एक दिवसीय शैक्षणिक सहलीचे आयोजन कपिलधार-मुकुंदराज-चाकरवाडी या ठिकाणी करण्यात आले होते. विद्यार्थ्यांना तेथील भौगोलिक व ऐतिहासिक स्थानांची माहिती मिळावी हा सहलीचा उद्देश होता. या सहलीचे नियोजन प्रा. नितीन पांचाळ यांनी केले.

शैक्षणिक सहलीमध्ये सहभागी विद्यार्थी - मुकूंदराज

शैक्षणिक सहल (लातूर - बेंगलोर - कोची - आलेप्पी - कन्याकुमारी - लातूर):

दि.२६-१०-२०२५ रोजी बी.ए. सी.ई.पी. विभागांतर्गत शैक्षणिक सहलीचे आयोजन लातूर - बेंगलोर - कोची - आलेप्पी - कन्याकुमारी - लातूर या ठिकाणी करण्यात आले होते. विद्यार्थ्यांना तेथील भौगोलिक, सांस्कृतिक व ऐतिहासिक स्थळांची माहिती मिळावी, हा सदर शैक्षणिक सहलीचा उद्देश होता. या सहलीचे नियोजन प्रा. ज्ञानेश्वर माळी यांनी केले.

शैक्षणिक सहलीमध्ये सहभागी विद्यार्थी - कन्याकुमारी

PM-USHA प्रायोजित एक दिवसीय SET/NET मार्गदर्शन कार्यशाळा:

दि.२२-१२-२०२५ रोजी बी.ए. सी.ई.पी. विभागाच्या वतीने PM-USHA आयोजीत एक दिवसीय SET/NET मार्गदर्शन कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे उपस्थित होते. तसेच विभागातील प्राध्यापक व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना.

कार्यक्रमात सहभागी विद्यार्थी

PM-USHA **प्रायोजित दोन दिवसीय स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन कार्यशाळा:**

सी.ई.पी. विभागाच्या वतीने दिनांक २३-०१-२०२६ ते २४-०१-२०२६ रोजी दोन दिवसीय स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमास मार्गदर्शक म्हणून पुणे येथील द युनिक ॲकॅडमीच्या तज्ञ प्राध्यापकांनी उपस्थित राहून विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परीक्षांविषयी मोलाचे मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे

श्री. कपील हांडे विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना

अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे तसेच विभागातील प्राध्यापक व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

कार्यक्रमास उपस्थित प्राध्यापक व विद्यार्थी

'संरक्षण दलातील नोकरीच्या संधीबाबत कार्यशाळेचे आयोजन'

दिनांक १८-०३-२०२६ रोजी सी.ई.पी. विभागाच्या वतीने संरक्षण दलातील नोकरीच्या संधीबाबत कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर कार्यक्रमास मार्गदर्शक म्हणून सी.ई.पी विभागातील तसेच NCC (मुले) विभागातील माजी विद्यार्थी लेफ्टनंट विकास बिराजदार व लेफ्टनंट सुयश टेकाळे हे उपस्थित होते. त्यांनी केंद्रीय संरक्षण दलामधील विविध नोकरीच्या संधींबाबत विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे उपस्थित होते. तसेच विभागातील प्राध्यापक व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

बी.ए. सी.ई.पी विभागातील माजी विद्यार्थी लेफ्टनंट विकास बिराजदार विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना

NCC मुले विभागातील माजी विद्यार्थी लेफ्टनंट सुयश टेकाळे विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना

****

Faculty of Commerce

The Faculty of Commerce, established in the year 1970, has consistently been a beacon of academic excellence, dedicated to delivering quality education that aligns with the aspirations of various stakeholders. With an unwavering commitment to nurturing talent and fostering intellectual growth, the faculty has carved a niche in the realm of commerce education.

Recognized as a distinguished Research Centre under S.R.T.M. University, Nanded, the Faculty of Commerce is home to three eminent research supervisors HoD, Dr. P. S. Trimukhe, Dr. P. R. Rodiya, and Dr. V. D. Dhumal who guide and mentor 15 dedicated research scholars in their academic pursuits.

The Faculty comprises four prestigious Boards of Studies: Business Studies, Account and Applied Statistics, Commercial and Mercantile Law, and Commerce and Management. The curriculum, meticulously designed in alignment with the National Education Policy (NEP) 2020, caters to the evolving academic and professional needs of students. This dynamic curriculum ensures comprehensive preparation for competitive examinations such as NET, SET, MBA, CA, CS, and CMA, equipping students with the knowledge and skills required to excel in their respective fields.

To enrich the academic and professional journey of students, the Faculty of Commerce actively organizes an array of workshops, seminars, guest lectures, outreach programs, extension activities, and training programs. Special emphasis is laid on gender sensitization, communication and soft skills development, digital and financial literacy, corporate social responsibility (CSR), intellectual property rights (IPR), human values, and professional ethics. These initiatives are further elevated by the presence of distinguished guest speakers, who inspire and motivate students towards excellence.

The Commerce Association stands as an active and dynamic body, ensuring the seamless execution of all faculty-organized events. The association plays a pivotal role in fostering leadership, teamwork, and event management skills among students.

A flagship event of the faculty, the **'Commerce Idol Competition'** is organized annually to identify and honour the most outstanding student in Commerce. Open to students from Grade 11 to M. Com, this prestigious competition instils a spirit of healthy competition, enhances analytical abilities, and boosts self-confidence among participants, preparing them for future academic and professional challenges.

Through its innovative initiatives and unwavering dedication to academic excellence, the Faculty of Commerce continues to set benchmarks in the field of commerce education, shaping future leaders and professionals of tomorrow.

The Faculty of Commerce takes immense pride in the remarkable achievements of the faculty members whose outstanding accomplishments continue to bring laurels to the institution. Prof. Dr. P. S. Trimukhe has published a Utility Patent for AI Based Fraud Detection System for Secured Digital Transactions. Dr. P. R. Rodiya appointed as a BoS Member at Karmveer Bhaurao Patil Mahavidyalaya (Autonomous), Pandharpur for Commerce and Management Board. Dr. S. N. Bagwan has been awarded with Rashtriya Shikshak Ratna Purskar 2025 by Natural Human Rights Protection Council Forum, Nandurbar and published two Design Patents Namely Secure Digital Banking Device for Students and Gamified Financial Educational Device. Ms. G. K. Kombade qualified Central Teachers Eligibility Test (CTET) and Teacher's Aptitude and Intelligence Test (TAIT). Ms. A. Y. Beg secured second rank at District Level Avishkar Research festival in PPG Category of Commerce and Management. These extraordinary achievements underscore the faculty's relentless dedication to academic distinction and professional advancement.

Equally commendable are the students, who have consistently demonstrated academic brilliance and professional excellence. **Ms. Prachi More** (M. Com. I Year) has been recognized with Shahu Shree Puraskar 2025-26 awarded at College Level for Best Student. **Ms. Shubhangi Kamble** (M. Com. II Year) has qualified NTA NET Examination. **Mr. Samarth Kale** (M. Com. I Year) secured Second Rank in Police Bharti at Yawatmal District and received Chief Ministers Scholarship. **Mr. Shivam Sutar** (M. Com. I Year) has secured First Rank in Folk Dance and Second Rank in Mime performed at Unifest National Youth Festival, Satyabhama University, Chennai and selected for International Cultural Festival to be held at Colombo, Sri Lanka, marking a significant milestone in their academic journey. **Ms. Shambhavi Sude** (B. Com. III Year) secured First Rank in Verve Quiz Competition held at Dayanand College of Commerce, Latur. **Ms. Divya Jadhav** (B. Com. I Year) selected for the post of Accountant in SMRC. Furthermore, **Mr. Amit Joshi** has secured post of Clerk (Finance & Accounts), Maharashtra State Electricity Transmission Company Limited (MAHATRANSCO). **Mr. Aakash Rautrao** has secured esteemed post of Probationary officer in State Bank of India, Latur. **Ms. Sumaiyya Shaikh** has secured esteemed post of Probationary officer in Bank of Maharashtra, Akola Zone. **Ms. Smita Gundre** has been appointed at the post of Junior Accountant at Maharashtra State Electricity Distribution Company Limited (MAHAVITRAN), reflecting the faculty's commitment to shaping career-ready professionals.

The Faculty of Commerce remains steadfast in its mission to provide an enriching academic experience and holistic development

opportunities for its students. Below is a summary of the prestigious programs organized during the academic year 2025-26.

1. A Workshop on NEP 2020 and Emerging Trends in Commerce & Management

The Faculty of Commerce has organized a one-day workshop on "NEP 2020 and Emerging Trends in Commerce & Management" on 08.07.2025 with a view to create awareness and understanding of the National Education Policy 2020 and its relevance to the changing landscape of commerce and management education. The resource person for the workshop was Mr. Sachin Patange (Alumni of Faculty of Commerce). The resource person Mr. Sachin Patange provided thorough knowledge about emphasis on skill-based education multidisciplinary approach of NEP, credit transfer systems and integration of digital tools in commerce and management. Resource person also focuses on curriculum innovation, collaboration with industry, and the development of entrepreneurial mindsets among students.

Dr. M. H. Gavhane, Principal, RSM, Latur presenting presidential address

2. A Seminar on CA, CS & Other Professional Courses on the Occasion Chartered Accountants Day

In India, Chartered Accountants Day is observed every year on 1st July to commemorate the establishment of the Institute of Chartered Accountants of India (ICAI), founded in 1949 through an Act of Parliament. ICAI today stands as the world's second-largest professional body of Chartered Accountants and has played a crucial role in shaping the financial and accounting framework of the nation. This seminar is organized with the objective of acquainting students with the role of ICAI, its various norms, and the opportunities it provides, while also highlighting the importance of the Chartered Accountancy profession in ensuring transparency, accountability, and economic growth. Resource person CS Mahesh Dube provided thorough guidance for CA Profession like eligibility criteria, exam pattern, exam fees and different ways to prepare for these Professions.

Res.Person CS Mahesh Dube, Chairman, Chh.Sambhajinagar, Chapter of WIRC of ICSI addressing the students

3. A Workshop on Corporate Social Responsibilities (Under MoU with Bajaj Finserv Company)

A one-day workshop on Corporate Social Responsibility (under MoU with Bajaj Finserv Company) was organized by the Faculty of

Commerce, RSM, Latur on 18.07.2025. The workshop was chaired by respected Dr. M. H. Gavhane, Principal, RSM, Latur. The workshop commenced with a welcome address by Dr. P. S. Trimukhe, Head, Faculty of Commerce, who spoke about the growing relevance of CSR in the modern business world. The resource person, Dr. Nitin Burla, Lead Trainer at Bajaj Finserv Limited, delivered an informative session covering topics such as working conditions, women empowerment, good business practices and the CPBFI industry.

Resource person Dr.Nitin Burla, Lead Trainer, Bajaj Finserv Limited, Solapur presenting PPT

4. A Seminar on Financial Literacy and Insurance Awareness in Digital Era.

The Faculty of Commerce organized a seminar on "Financial Literacy and Insurance Awareness in the Digital Era" on 02.08.2025 with the objective of enhancing students' understanding of basic financial concepts and the importance of insurance in today's technology-driven environment. Resource person Mr. Umesh Deshpande explained key concepts such as saving, investment, budgeting, risk management, and insurance planning. Special emphasis was given to digital financial tools, online banking, digital payment systems, and e-insurance services. Real-life examples were used to help students understand how insurance protects individuals against financial risks in the digital age.

Resource Person Mr. Umesh Deshpande, Trainer, BFSI Sector Skill Council of India interacting with Students

5. A Seminar on Soft Skills and Interview Techniques for Commerce Students

The Faculty of Commerce organized a seminar on " Soft Skills and Interview Techniques for Commerce Students." on 02.08.2025 at 10:00 a.m. The program was chaired by Dr. P. S. Trimukhe, Head of the Faculty of Commerce. The esteemed resource person, Mr. Rahul Bulani, provided an insightful session on Soft Skill Development and Interview Techniques for

Resource Person Mr. Rahul Bulani, Founder, Catalyst Group, Latur guiding the students

commerce students. He emphasized the importance of Public Speaking, developing stage confidence, and understanding Interview Technique to equip students for future challenges with demonstrations. All the students participated with great enthusiasm. This program helped students to learn important skills like improving communication, teamwork, and public speaking. Overall, the program was engaging and gave students valuable tools for their careers.

6. Elocution Competition for the Selection of Commerce Association Office Bearers-2025-26

The Faculty of Commerce has organized an Elocution Competition on 07.08.2025. The elocution competition was organized on different aspects related to National Education Policy 2020. Total 26 students participated in elocution competition and spoke on different topics like Holistic and Multidisciplinary Learning, Digital Learning, Vocational Training in Colleges etc. The performance of students was judged by Ms. A. K. Balsaraf & Mr. V. D. Late. An elocution competition is considered to be an art of speaking. It gives self-boost and confidence to students to speak in front of large audience. This Competition organized to select office bearers of Commerce Association and also to motivate the students to take part in extracurricular activities. It also helps the students to enhance their various skills like communication, leadership and stage courage etc.

7. A Two Day Student Induction Program

A Two-Day Student Induction Program was organized on 21.08.2025 & 23.08.2025 to warmly welcome newly admitted students and familiarize them with the institution's environment, rules, and academic structure. The program aimed to ease the transition of students into college life and build a sense of belonging. On the first day, sessions included an introduction to the institution, its vision and mission, code of conduct, and academic guidelines. Faculty members and administrative staff addressed students, providing essential information about courses, facilities, and support services.The second day focused on interactive activities such as orientation on co-curricular and extracurricular

Student while giving speech in Elocution Competition

Resource Person Prof. Dr. Anuja Jadhav, Nodel Officer, NEP Cell, RSM, Latur interacting with students

opportunities, career guidance, and student support systems. Ice-breaking sessions and group activities were conducted to encourage participation and interaction among students.

8. Inauguration of Commerce Association 2025-26 and A Seminar on Entrepreneurship Development

The Faculty of Commerce has organized Inauguration Programme of Commerce Association 2025-26 on 13.09.2025. Dr. Sujit Deshmukh, Owner, Ampere Showroom, Nanded was the inaugurator and resource person for this program and Commerce Association 2025-26 was inaugurated. The resource person Dr. Sujit Deshmukh Sir, in his speech has stressed on the significance of Entrepreneur in the growth of Economy, career growth as well as career option as an Entrepreneur. Honorable Principal Dr. M. H. Gavhane has given presidential address to the program.

Respected Dignitaries with Office Bearers of Commerce Association 2025-26

9. Celebration of Freshers' Day organized by Commerce Association 2025-26

The Faculty of Commerce organized Freshers' Day Programme on 20.09.2025. The programme was held in Auditorium. The program began by offering flowers to their teachers by students as a gesture of gratitude for their guidance and support. The students then took turns for delivering speeches. The students of commerce association organized the freshers' day programme for the students of B.Com. and M.Com. students to facilitate interactions between seniors and freshers' helping new students build friendships and networks. In this programme, students presented their various skills like singing, Dancing etc.

Dr.P.S. Trimukhe, Head, Faculty of Commerce RSM, Latur presenting introductory speech

10. A Two Day Workshop on Investment Awareness

The Faculty of Commerce organized Two-Day Online Workshop on Investment Awareness to promote financial literacy among students and female faculty members. The First day, dated 06.10.2025, focused on Women's Financial Empowerment. The resource person Mr. Mandeep Maunder, Investment Consultant, HDFC Bank instructed on practical aspects such as investment planning, mutual funds, SIPs, and portfolio diversification. On the Second day, dated

07.10.2025, the resource person Ms. Smriti Pachoree, Financial Advisor, SEBI introduced the fundamentals of investment, the difference between savings and investment, and the significance of setting financial goals.

Glimpses of Workshop

11. A Workshop on NET, SET Preparation

The Faculty of Commerce organized NET and SET preparatory classes from 22.12.2025 to 30.12.2025. The National Eligibility Test is an examination conducted by National Testing Agency of India. This exam specially meant for the students of Post-Graduation level who want to enter in teaching fraternity. It is aimed at testing the ability of students to apply for the post like Assistant Professor and Junior Research Fellowship in various colleges. MH-SET is an examination conducted by Savitribai Phule Pune University for the Assistant Professor position in universities and colleges in Maharashtra and Goa. The sessions were conducted twice a day in a systematic manner. At the beginning, Mr. V. D. Late delivered an informative session, explaining the examination pattern, qualifying criteria, and other important aspects of NET and SET. After this introductory session, the faculty members of the Commerce department conducted regular classes based on their respective subjects. Each teacher focused on specific topics, ensuring thorough coverage of the syllabus. This well-planned arrangement helped students gain proper guidance and a clear understanding of different subjects required for effective exam preparation.

Dr. P.S. Trimukhe, Head, Faculty of Commerce, RSM, Latur guiding students on Accounting & Auditing

12. PM- USHA Sponsered National Workshop on Innovative Pedagogy: Empowering Educators for the Future

The "National Workshop on Innovative Pedagogy: Empowering Educators for the Future," organized by the Faculty of Commerce, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur on 24.12.2025 under PM-USHA, was a highly enriching platform for educators, academicians and researchers from across the country. The workshop successfully facilitated meaningful discussions on contemporary teaching-learning practices, innovative pedagogy and the integration of technology in higher education. Through keynote addresses, technical sessions and interactive

discussions, participants gained valuable insights into learner-centric, outcome-based approaches aligned with the vision of the National Education Policy (NEP) 2020. All the sessions highlighted the importance of continuous professional development, reflective teaching and pedagogical innovation to empower educators in addressing the challenges of modern education.

Hon. dignitaries while publishing the Book

13. A Seminar on Insurance Literacy and Customer Protection on the occasion of National Consumer Rights Day

On the occasion of National Consumer Rights Day, the Faculty of Commerce organized a seminar on "Insurance Literacy and Customer Protection" on 25.12.2025 for the benefit of students. The seminar was conducted with the aim of creating awareness about the importance of insurance in personal and professional life and to educate students about their rights and responsibilities as insurance consumers. The seminar was conducted in an informative and interactive manner. The resource person Dr.Nitin Burla, Lead Trainer, Bajaj Finserv Limited explained key concepts such as insurance coverage, premium, risk, claim settlement process, and policy exclusions. Special emphasis was laid on customer protection, highlighting issues such as misselling of policies, lack of transparency, and delays in claim settlement.

Dr. M. H. Gavhane, Prinicpal, RSM. Latur delivering presidential address

14. Outreach Activity at Dnyaneshwar Secondary and Higher Secondary School, Latur on Financial Literacy, Social Inclusion and Human Values (Commerce Association)

An Outreach Activity at Dnyaneshwar Secondary and Higher Secondary School, Latur was organized by the Faculty of Commerce on 03.01.2026 for providing the awareness about Financial Literacy, Social Inclusion and Human values. The sessions were conducted by Commerce Association Students namely Pramod,

Glimpses with Mr. Deshmukh A.L. Head, Department of Commerce at Dnyaneshwar Secondary and Higher Secondary School, Latur.

Nawaz, Priyanka, Shubham, Sohel, Shambhavi, Kranti, Aavni, and Prasad. who guided the school students on basic financial concepts such as saving habits, budgeting, and wise use of money through simple explanations and interactive discussions. The programme concluded with an interactive session with students, which helped clarify doubts and reinforced key messages.

15. Outreach Activity at Mahanagar Palika Savitribai Phule Vidyalaya, Latur on Financial Literacy, Social Inclusion and Human Values on the Occasion of Savitribai Phule Jayanti (Commerce Association)

The Faculty of Commerce organized "Outreach Activity at Mahanagar Palika Savitribai Phule Vidyalaya, Latur on Financial Literacy, Social Inclusion and Human Values" on 5.01.2026. The activity was successfully conducted at Mahanagar Palika Savitribai Phule Vidyalaya, Latur with active participation of students. The topics were explained in a simple and effective manner by the students of Faculty of Commerce i.e. Paras, Nawaz, Shubham, Sohel, and Pramod, who interacted with the school students and clarified key concepts related to saving, equality, and moral values. To make the programme more engaging and impactful, a short play highlighting social inclusion and human values was performed by Sohel, Sadiya, and Archana. The activity created awareness among students and helped them to understand the importance of financial literacy and ethical behavior in everyday life.

Glimpses of the Program

16. A Seminar on Intellectual Property Rights

The Faculty of Commerce organized a workshop on 07.01.2026 to sensitize students with the importance of Intellectual Property Rights in promoting innovation and economic growth. The Resource Person Mr. Pratik Patil, an Assistant Professor at ITM University, Mumbai, emphasized the growing importance of intellectual property in today's competitive global landscape, describing it as the essential fuel that powers innovation and prosperity. The program commenced with an introductory speech by Dr. P.S. Trimukhe, Head of the Faculty of Commerce. Participants gained valuable insights into protecting and managing intellectual assets effectively.

Resource person Mr. Pratik Patil, Asst. Prof. ITM University, Mumbai interacting with students

17. A Seminar on Research Methodology

The Faculty of Commerce organized a seminar on Research Methodology on 20.01.2026 to familiarize students with the fundamental concepts and techniques of research. The seminar aimed to develop a systematic understanding of research processes, including problem identification, research design, data collection, and analysis. It served as an important academic initiative to promote research culture and analytical thinking among participants. The resource person Mr. Siddheshwar Konghe provided thorough knowledge about essential aspects of research methodology such as types of research, formulation of research problems, hypothesis testing, data collection methods, and report writing. The resource person explained concepts with practical examples, making the session interactive and informative.

Resource Person Mr. Siddheshwar Konghe, Director, Saarthi Education, Chh. Sambhaji Nagar guiding the students

18. Commerce Idol-2026

The Commerce Idol 2026 Competition was organized by the Faculty of Commerce on 21.01.2026 from 10.00 a.m. to 11.00 a.m. The competition was conducted with the objective of identifying and recognizing meritorious students of the Faculty of Commerce. The Examination was open to students from 11th Commerce, 12th Commerce, B. Com. and M.Com. Final Year. The examination was smoothly conducted under the invigilation of Mr. V. D. Late, Ms. G. K. Kombade, Ms. A. S. Jagtap, Ms. A. K. Balsaraf, Ms. Z. M. Shaikh, Ms. S. S. Kale and Ms. K. S. Gaikwad. A total of 334 students registered for the competition, out of which 315 students were present and 19 were absent. The Faculty of Commerce awarded cash prizes to the first, second and third rank holders, along with consolation prizes to encourage participation.

Prof. S.N.Shinde, Vice Principal, RSM Latur, observing the Commerce Idol 2026 Competition

19. Two Day Experiential Learning Tour at Kolhapur, Malvan and Sindhudurg Fort

Two days 'Experiential Learning Tour at Kolhapur, Malvan and Sindhudurg Fort' was organized by the Faculty of Commerce, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur on 25.01.2026 & 26.01.2026. Experiential learning provides opportunities to apply theoretical knowledge in

real world context, fostering the development of essential practical skills. The tour to Kolhapur, Malvan, and Sindhudurg fort was an enriching experience, providing valuable insights into its historical significance, architectural grandeur and strategic importance. The fort stands as a proud reminder of India's maritime.

Glimpses of the Tour - Malavan

20. College Day 2025-26.

The College Day 2025-26 was organized by the Faculty of Commerce on 9.02.2026 at Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur. The programme was arranged to provide practical exposure to B.Com. and M.Com. students by assigning them various academic and administrative roles for the day. The initiative aimed to give students real-time experience of institutional functioning and classroom teaching. The programme created a platform for students to understand the responsibilities of teachers, Heads of Departments, and academic administrators while enhancing their leadership qualities. On this occasion, selected students were assigned roles such as Principal, Head of Department, and Subject Teachers. They conducted lectures on various commerce subjects including Accounting, Marketing, Banking, Investment Management, Research Methodology, and Business Communication.The students handled classroom teaching, discipline, coordination, and academic responsibilities with sincerity and enthusiasm.

Glimses of College Day 2025-26

21. PM-USHA sponsored Certificate Course in Goods & Service Tax

The Faculty of Commerce has organized Certificate Course in GST for all the students of Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur on 01.01.2026 to 12.02.2026. C.A. Uday Kittekar resource person played a vital role in the successful conduct of the Certificate Course in Goods and Services Tax (GST). He acted as a subject expert

CA Uday Kittekar, Kittekar & Associates, Latur guiding the students about GST

and guided the students throughout the programme by delivering comprehensive lectures on various aspects of GST. He explained fundamental concepts such as GST structure, registration process, tax rates, input tax credit, invoicing, and return filing in a simple and understandable manner. The course serves as a valuable step toward improving employability and developing professional competence in the field of commerce and finance.

22. A Seminar on Environmental Sustainability and Human Values (Inter Departmental Activity between Faculty of Commerce & NSS)

On 07.03.2026 the Faculty of Commerce has organized in collaboration with NSS organized an inter-departmental seminar on Environmental Sustainability and Human Values to create awareness among students about sustainable practices and value-based living. The resource person explained various environmental challenges such as pollution, global warming, and resource depletion. Emphasis was laid on the role of individuals in adopting sustainable practices like reducing waste, conserving water, and using renewable resources. The session also focused on human values such as empathy, responsibility, and ethical decision-making, highlighting how these values influence our interaction with the environment.

Resource Person Dr. Kalyan Savant, NSS Program Officer, RSM, Latur guiding the students

23. Consumer Empowerment, Ethical Industrial Practices and Prize Distribution Ceremony (Under MoU with MCCIA)

The Faculty of Commerce organized a Seminar on Consumer Empowerment, Ethical Industrial Practies and Prize Distribution Ceremony on 23.03.2026 to familiarize students with the fundamental concepts of consumer empowermnet. The seminar aimed to develop a systematic understanding of ethical industrial practices. The resource person Mr. Aakash Patil provided through knowledge about essential aspects of consumer rights and consumer empowerment and need of ethical industrial practices. The resource person also explained concepts with practical examples, making the session interactive and informative.

Glimpses of Prize Distribution Ceremony

24. A Workshop on Gender Sensitization on the occasion of International Women's Day

The Faculty of Commerce has organized A Workshop on Gender Sensitiation on 24th March 2026. The resource person Dr. Anuja Jadhav highlighted key issues such as gender stereotypes, discrimination, and the importance of equal opportunities for all genders. The Resource Person also discussed legal rights, empowerment strategies, and the role of education in promoting gender-sensitive behavior. Interactive activities, case studies, and group discussions encouraged participants to reflect on their attitudes and adopt more inclusive practices. The workshop concluded with a call to promote dignity, mutual respect, and equality in everyday life.

Resource Person Prof. Dr. Anuja Jadhav, ICC, Presiding Officer and Head, Department of English, RSM, Latur interacting with students

25. Farewell Program (Commerce Association)

A farewell program is organized on 13.04.2026 to bid a warm and respectful goodbye to outgoing students while celebrating their journey and achievements. The event includes speeches by faculty and students, sharing of memorable experiences, and cultural activities such as songs, dances, or skits. Junior students express their gratitude and best wishes, while senior students share their experiences and guidance for juniors.

Overall, the farewell activity creates a joyful yet emotional atmosphere, strengthening bonds and leaving students with cherished memories as they move forward to the next phase of their lives.

Glimpses of Farewell Program

The Faculty of Commerce successfully organized various programs with the invaluable guidance and cooperation of the Head of the Department, Dr. P. S. Trimukhe. The Faculty gratefully acknowledges the support extended by Dr. P. R. Rodiya, Dr. V. D. Dhumal, Dr. S. N. Bagwan, Mr. V. D. Late, Ms. S. R. Joshi, Ms. G. K. Kombade, Ms. A. S. Jagtap, Ms. A. K. Balsaraf, Ms. A. Y. Beg, Ms. Z. M. Shaikh, Ms. S. S. Kale, Ms. K. S. Gaikwad, as well as all the office bearers of the Commerce Association, whose collective efforts ensured the smooth and successful conduct of these programs.

***

Department of Chemistry & Analytical Chemistry

In the academic year 2025-26 **Department of Chemistry and Analytical Chemistry** has been conducted various activities which have been proved fruitful to the students for their academic and extracurricular excellence. The following activities are conducted date wise listed below.

1. Dalton Association is a student association of Chemistry and analytical Chemistry students is formed on 14th August 2025, Mr. Gaurav Koparkar (PG) is selected as president, Miss. Arshiya Patel as Vice-President, Miss. Payal Deshmukh as Secretary and Miss. Anjali Madlapure and Miss. Sadiya Patel as joint secretary, Mr. Rahul Kale, Mr. Prashant Mamdewar and Mr. Prathamesh Kadgaonkar as Tresurer and other all student are active members of the association.
2. Lavoisier Day (Birth Anniversary of Father of Chemistry Antoine Lavoisier) on 26th August 2025
3. Inaugural function - Dalton Association was inaugurated on 28th August 2025 at the auspicious hands of Dr Sachin Kulkarni Director and Head Department of Biotechnology, Rajarshi Shahu Mahavidyalya, Latur Chairperson of the program was Vice-Principal, Prof. Sadashiv Shinde, On this occasion, Director of Association Dr. Dhananjay Palke, Coordinator Dr. K. I. Momin, Dr. K. C. Tayade, Mr. M. S. Sudewad and all the staff members of Department of Chemistry and Analytical Chemistry were present.
4. Organized Guest Lecture and Poster Presentation on the Occasion of National Chemistry Day on 30th August 2025 (Birth Anniversary of Acharya Prafulla Chandra Ray) by Students Association (Dalton-Chemistry Student Association)
5. One-day National Webinar on "Research Methodology and Academic Writing: Exploration on Intellectual Property-2025 (RMAW EIP-2025)"Oon 11th October 2025'
6. Organized guest lecture (Through Alumni Contribution) on "Career Opportunities in Chemistry: Industries & Academics - 2025"(COCIA-2025) on 29th October 2025'
7. Organized PM-USHA Sponsored one Day National Conference “Chemistry Frontier in Science and Technology. (Chem -FAST 2026) on 27th December 2025.
8. Organized Workshop on Teaching Industry Academia on 21st February 2026, 37 students and 4 staff members participated. The Chief guest was Yeshwant Bhosale Yashshree Academy Pune.
9. Organized Industrial visit to Natural Sugar Allied Industries Ltd., Kallamb, Dharashiv and

for field project of PG I students on 25 March 2026.

10. Department of Chemistry and Analytical Chemistry organized Workshop on Advanced Research Instruments on 07th March 2026,
11. Organized Workshop under PM-USHA on Advanced Instruments on 13th March 2026, Resource persons was Mr. Ravindra M. Surjuse and Mr. Sujeet Shukla.
12. Department of Chemistry and Analytical Chemistry organized hands on training program on high end sophisticated equipment on 23rd March 2026, 11 students of Shivaji College, Udgir participated.
13. Department of Chemistry and Analytical Chemistry organized PM-USHA Sponsored Certificate Course in "Advanced Instrumentation" from 2nd February to 28th March 2026.
14. In the academic year 2025-26 Three Students and one Staff member of Department Qualified SET/NET Examination.
15. In the academic year 2025-26 two Students qualified IIT-JAM Examination.
16. In the academic year 2025-26 six Students Placed in Various Company.
17. Department of Chemistry and Analytical Chemistry organized farewell function for UG III&PG II year students on 9th May 2026.

Guidance of Chief Guest Mr. M. S. Sudewad on Lavoisier day

Presidential Speech of Dr. Dhananjay Palke

Felicitation of Chief Guest Dr. Sachin Kulkarni HoD, Biotechnology. Inaugural function of Dalton Association

Introductory Speech of Dalton Association by Dr. K. I. Momin

Guidance of Chief Guest Sachin Kulkarni HoD, Biotechnology

Presidential Speech by Vice Principal Sadashiv Shinde

Inauguration of Poster presentation by Dr Sachin Kulkarni & Vice Principal Prof. Sadashiv Shinde

Dr Sachin Kulkarni & Vice Principal Prof. Sadashiv Shinde issuing First prize to Arsiya Patel & Sadiya Patel

Fellicitation of Mr. Pawan More by Mr. Maroti Sudewad in work shop on Industry Academia interaction

Fellicitation of Mr. Sumit Kadam by Mr. Vasant Dhumal in work shop on Industry Academia interaction

Guidance of Mr. Pavan More in Workshop on Industry Academia Interaction

Guidance of Mr. Sumit Kadam, in Workshop on Industry Academia Interaction

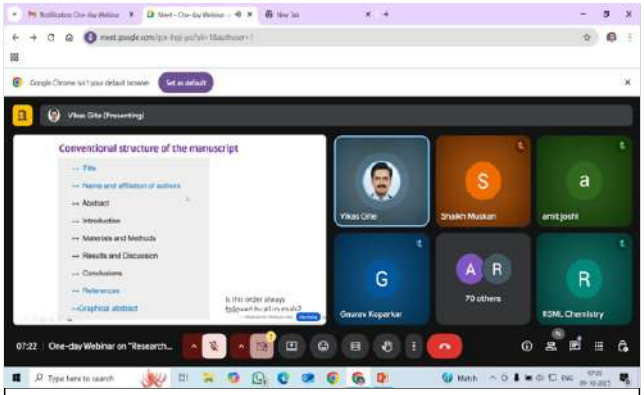

Screenshot of one day webinar on resesarch (IPR).

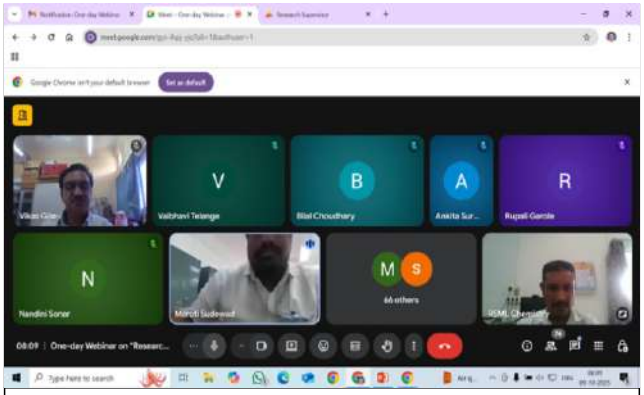

Screenshot of one day webinar on resesarch (IPR).

Chief Guest, Dr. P. P. Wadgaonkar and dignitaries Lightning the Lamp on occasion of PM-USHA sponsored national conference FAST - 2025

Principal Dr. Mahadev Gavhane Felicitated Chairperson Ar. Hon. Shree Gopal Shinde Joint Secretary. SCSS, Latur. on occasion of PM-USHA sponsored national conference FAST - 2025

Chairperson Ar. Hon. Shree Gopal Shinde Felicitated Chief Guest Dr. P. P. Wadgaonkar on occasion of PM-USHA sponsored national conference FAST - 2025

Principal Dr. Mahadev Gavhane Felicitated Invited speaker Dr. Satish Patil on occasion of PM-USHA sponsored national conference FAST - 2025

Vice-principal, Prof. Sadashiv Shinde Felicitated Invited speaker Dr. Dilip Vasava on occasion of PM-USHA sponsored national conference FAST - 2025

Principal, Dr. Mahadev Gavhane Delivering the Welcome Address on occasion of PM-USHA sponsored national conference FAST - 2025

Departmental Staff with Dignitaries Published a Book of ISBN number 9789390019687 on occasion of PM-USHA sponsored national conference FAST - 2025

Conclusive remarks of Chairperson Hon. Ar. Gopal Shinde Joint Secretary. SCSS, Latur. on occasion of PM-USHA sponsored national conference FAST - 2025

Talk of Keynote speaker Dr. Prakash Wadgaonkar in Keynote Address

Prof. Satish Patil, Solid State and Structural Chemistry Unit, Indian Institute of Science, Bengaluru, presenting talk in technical session-I

Dr. Dilip Vasava, Assistant Professor, Gujarat University, delivering talk in Technical Session-II

Hon. Dr. Shivajirao Suryawanshi, Felicitated Chief Guest of Valedictory function Dr. Dilip Vasava

Visit to Natural Sugar and Allied Industries

Student Interacting with Safety Officer Mr. Gujar

Dr. Ratan Jadhav demonstrating in workshop on advanced research instrument

Vice Principal Sadashiv Shinde delivering presential speech in workshop on advanced research instrument

Dr. Ravindra Surjuse demonstrating in workshop under PM - USHA

Dr. Sujit Shukla demonstrating in workshop under PM - USHA

Guidance of Dr. Kundan Tayade in hands on program for PG student of Shivaji college Udgir

Felicitation of the Chief Guest Mr. Yashwant Bhosale by Prof. D. G. Palke during the Career Guidance Programme.

Chief Guest Mr. Yashwant Bhosale delivering the guest lecture on Career Guidance.

PG Chemistry Students attending the Career Guidance Guest Lecture.

Department of Mathematics

1. Activities during 2025-26:

Cyber Awarness Programme: A collaborative effort between the institution and law enforcement to foster a **secure digital environment(22 Dec 2025)**

Empowering students to outsmart digital predators through professional guidance. **(22 Dec 2025)**

Sample photos of Cyber Awareness Programme on 22/12/2025 Resource Person Mr Ganesh Chitte (Alumni) PI Mahatma Gandhi Chauk ,Latur

A comprehensive hands-on training session on **MATLAB simulation** led by industry experts Mr Ankit MATLAB Expert .

An interactive training program where students gained practical knowledge of MATLAB under professional guidance.

Students as they engaged in hands-on learning activities.

Students actively engaged while instructors observe and mentor them throughout the two-day MATLAB training program.

Dignitaries lighting the ceremonial lamp to inaugurate the National Seminar on 'Use of ICT Tools in Teaching, Learning and Evaluation.

An expert session on ICT Tools in Evaluation Reforms conducted by Dr. Shailesh Wadher, SRTMU, Nanded.

Online session conducted by Dr. B. Surendranath Reddy from SRTMU, Nanded on ICT Tools in Teaching, engaging participants through virtual interaction.

National Mathematics Day: Celebration of National Mathematics Day with floral tribute to the legendary Srinivasa Ramanujan, followed by an insightful address and guidance by Guest Speaker Handibag Sir

Guest Speaker Handibag Sir interacting with and guiding students on the occasion of National Mathematics Day, sharing valuable insights and inspiring mathematical thinking.

Guest Speaker Handibag Sir interacting with and guiding students on the occasion of National Mathematics Day, sharing valuable insights and inspiring mathematical thinking.

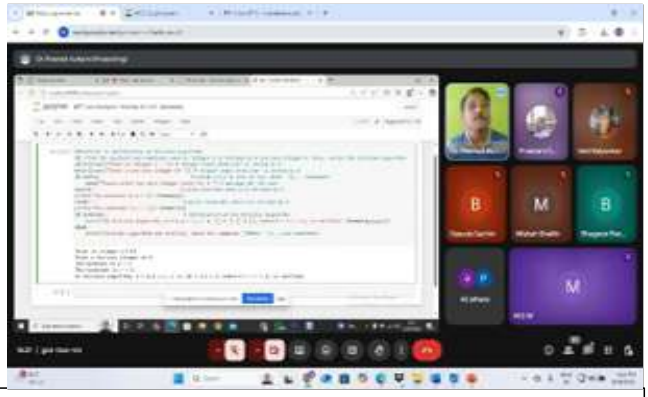

Prof P R Kulkarni Science College, Nanded during Hands on Session on SageMath (30 August 2025). A Hands-on Online Session for B.Sc. Second Year, Third Semester students on DSC-4 SMATMP1202 Lab Course – IV (Based on Group Theory) under Faculty Exchange Program under MoU with Science College, Nanded.

Pie Day: "Expert guidance by Professors as students participate in interactive Pi Day sessions." 23 Jully 2025

2. Students Achievements and Academic Excellence (2025-26):

The Department proudly records the outstanding academic achievements of its students during the academic year 2025–2026. These accomplishments reflect the students' dedication, perseverance, and the department's commitment to academic excellence.

Mr. Kashif Mungale (M.Sc. I) successfully completed the MT & TS Online Program on **Statistics for Machine Learning, Data Science, and Artificial Intelligence,** conducted from 11 October 2025 to 8 February 2026. The program enriched his understanding of modern statistical techniques and their applications in emerging technological domains.

Mr Kashif Mungale also published his article entitled, **"Introducing a New Specific Instance of the Trapezium"** in International Journal of Mathematics Trends and Technology.

Ms. Anjali Mule (B.Sc. II) successfully completed the Level 0 MT&TS Training Program at Indian Institute of Technology Dharwad, Karnataka, held from 26 January 2026 to 31 January 2026, gaining valuable exposure to foundational mathematical sciences.

The Department takes pride in the excellent performance of its students in the Ramanujan Competition of Mathematics Knowledge 2026.

Ms. Sharanya Patil Dayanand (B.Sc. I –

Mathematics) secured **Second Rank (UG-II category)** at the Marathwada Level, demonstrating strong analytical and problem-solving abilities.

Mr. Kashif Mungale (M.Sc. I) secured **First Rank in the PG category**, showcasing exceptional mathematical aptitude.

Further strengthening the department's academic credentials, three students successfully qualified IIT JAM 2026, conducted by Indian Institute of Technology Bombay.

Mr. Arvind Murkute secured All India Rank (AIR) 570 in Mathematical Statistics,

Ms. Mohini Mali secured AIR 581 in Mathematics, and

Ms. Rupali Dhaigude qualified in Mathematics with AIR 1850.

These achievements highlight the department's continuous efforts to promote academic excellence, a competitive spirit, and higher education opportunities among students. They serve as a source of inspiration for peers and reinforce the institution's academic reputation.

SAM-2025-26:

The Student Association (SAM) for the academic year 2025–26 functioned actively under the dynamic leadership of its office bearers. Mr. Aniket Choure (B.Sc.-III) served as the President, providing overall direction and guiding the association's initiatives with vision and commitment. Mr. Omkar Dhok (B.Sc.-II), as Vice-President, extended consistent support in planning and executing various academic and co-curricular activities. Miss Divya Surawase (M.Sc.-II), as Secretary, efficiently managed the coordination, communication, and documentation of association programs. Together, the team worked collaboratively to organize student-centric activities, promote leadership qualities, and strengthen student participation across various platforms. Their collective efforts significantly contributed to the vibrant academic environment and holistic development of students in the institution.

In addition to the core office bearers, several students actively contributed as office members of the Student Association (SAM) during the academic year 2025–26. These members played a vital role in supporting the planning, organization, and smooth execution of various academic, cultural, and co-curricular activities conducted throughout the year. They assisted in coordinating events, managing logistics, mobilizing student participation, and maintaining effective communication among students and faculty. Their enthusiasm, teamwork, and sense of responsibility significantly strengthened the functioning of the association. The collective efforts of these office members ensured the successful implementation of programs and fostered a spirit of leadership, cooperation, and active student engagement within the institution.

Department of Physics & Electronics

The Department of Physics and Electronics is one of the recognized departments operating under the PM-USHA "Grants to Strengthen Colleges" scheme. This academic year marked several proud achievements for our faculty and students. Dr. Abhijit Yadav was listed among the top 2% of scientists in applied material science globally by Stanford University. Dr. Dayanand Raje was successfully promoted to Associate Professor of Physics, and two new research scholars registered under the guidance of Dr. Abhijit Yadav. Staff member Mrs. Rupali Katkar successfully qualified the SET exam, while student Mr. Atharv Survase proudly qualified the highly competitive IIT JAM exam.

The department organized various activities which have proven fruitful to the students for their curricular and co-curricular excellence. The following activities were organized by the department during the academic Year 2025-26:

1. Poster Presentation Competition on National Space Day

A Poster Presentation Competition was organized to celebrate National Space Day on August 23, 2025. The theme was *"Aryabhatta to Gaganyaan: The Role of Laser Technology,"* paying homage to India's scientific heritage and highlighting the use of laser technology in space exploration. The competition was inaugurated by Principal Dr Mahadev Gavhane.

The winners of the poster presentation competition were

2. PSA (Physics Students Association)

Name	Title	Rank
Kalam Charushila R	Lasers in Gaganbharari	I
Burbure Rushikesh S	Aryabhatta to Gaganyaan	II
Khape Vaishnavi S	The Role of Laser in Space	III

Principal Dr Mahadev Gavhane inaugurating the Poster Presentation Competition.

Inauguration Function

The Physics Students' Association (PSA 2025-26) was inaugurated on September 19, 2025, in the VLC Hall. Hon. Mr. Saudagar Tandale, Tahsildar of Latur, served as the Chief Guest and Inaugurator. Dr Abhijit Yadav articulated the core theme, and Dr Dayanand Raje introduced the association's core objectives to foster scientific curiosity and academic excellence.

Office Bearers of Physics Students' Association 2025-26:

Sr.No.	Name of the Student	Class	Designation
1	Mr. Rushikesh S. Burbure	B.Sc. III	President
2	Miss Charushila R. Kalam	M.Sc. II	Vice President
3	Mr. Mahesh P. Landge	B.Sc. II	Secretary
4	Mr. Omkar M. Mukhare	B.Sc. I	Joint Secretary
5	Mr. Amardeep S. Markole	B.Sc. III	Treasurer
6	Miss Mrunmai R. Ghuge	B.Sc. I	Joint Treasurer
7	Miss Prachi S. Usture	B.Sc. II	Joint Treasurer
8	Miss Suhani V. Deshmukh	M.Sc. I	Joint Treasurer
9	Mr. Prajwal B. Modi	M.Sc. II	Joint Treasurer

Mr. Saudagar Tandale Tahsildar, Latur delivering an inspiring address

3. Motivational Speech on Career Guidance:

Following the PSA inauguration on September 19, 2025, Mr. Saudagar Tandale delivered an inspiring motivational speech on career guidance. Drawing from his own journey, he encouraged students to explore diverse career opportunities in higher education, research, and public services (MPSC/UPSC).

4. Fresher's Welcome Function:

The Fresher's Welcome Function for newly admitted UG and PG Physics students was held on September 19, 2025. Organized by senior students, the event featured cultural performances including dance, music, skits, and interactive games to help freshers build confidence and feel part of the departmental community.

5. Workshop on Save Energy and Energy Conservation

On the occasion of Energy Conservation Week, a workshop was arranged on December 23, 2025, under the chairmanship of Principal Dr Mahadev Gavhane. Shri Anand Kulkarni (Divisional Manager) and Shri Kedar Khamitkar (Energy Auditor) from MEDA guided students on the PM-KUSUM scheme and practical household energy audits. Participants also took a solemn "Energy Saving Pledge".

Faculty members of the Department of Physics and Electronics with participating students following the successful conclusion of the workshop.

6. Showing Videos on Energy Conservation:

To raise public awareness regarding global warming and climate change, a video screening session was held in the college campus on December 23, 2025. Informative videos were showcased on a large screen, offering 48 students a clear visual understanding of green technologies and energy-efficient appliances.

7. Essay Writing Competition on Energy Conservation:

An Essay Writing Competition was successfully conducted on December 25, 2025, to encourage creative thinking and responsible energy use in daily life.

List of Winners:

S.N.	Name	Rank
1	Mature Ganesh Shesherao	I
2	Birle Aditi Ankush	II
3	Usturge Akansha Rajeshwar	III

8. Poster Presentation Competition on Energy Conservation:

Concluding the Energy Conservation Week, a poster competition was organized on December 26, 2025. Students presented visually

compelling posters on renewable energy resources, smart appliances, and reducing the carbon footprint. *Competition Winners:*

Competition Winners:

Rank	Name of the Student	Class	Prize
I	Miss Momin Ayesha Rajak	B.Sc. S.Y.	₹ 500
II	Mr. Burbure Rushikesh S.	B.Sc. T.Y.	₹ 300
III	Mr. Nagur Nitin Nagendra	B.Com. T.Y.	₹ 200

9. Certificate Course in Domestic Equipment Maintenance:

From January to March 2026, the department conducted a 30-hour Certificate Course under the PM-USHA "Grants to Strengthen Colleges" scheme. Resource person Mr. Yogesh Gangthade provided 23 students with practical training in dismantling, troubleshooting, and repairing common appliances like electric irons, mixers, and water heaters.

10. College Day Celebration: Peer Teaching Initiative

The department hosted a unique College Day program on February 9, 2026, focusing on a "Peer Teaching Initiative". Eleven selected student-teachers took over classroom duties, conducting formal lectures for their peers under faculty mentorship to boost their pedagogical skills and public speaking confidence.

11. National Science Day Celebration

National Science Day was celebrated on February 28, 2026, under the theme *"Women in Science: Catalysing Viksit Bharat"*. Chief Guest Dr. T. H. Mujawar guided participants on the discovery of the Raman Effect and the pivotal role of women researchers in driving India's technological advancements.

12. International Conference (ICDPSMSCS-2026)

The department, in collaboration with the Mathematics and Computer Science departments, proudly organized the PM-USHA Sponsored International Conference on Developments in Physical Sciences, Mathematical Sciences and Computational Sciences on March 16-17, 2026. The mega-event featured keynote addresses from global experts and facilitated cross-disciplinary discourse on material science, AI, and computational methodologies.

Convener Dr. Abhijit Yadav delivering the concept note of the International Conference (ICDPSMSCS-2026).

13. One-Day Field Visit to Parli Thermal Power Plant

To bridge theoretical knowledge with practical engineering, a field visit to the Parli Thermal Power Station (PTPS) was organized on March 30, 2026. A team of 24 participants actively explored the complete "Coal-to-Electricity" lifecycle, directly observing the boiler, turbine, and generator operations

Students and faculty, equipped with safety gear, conducting a final walkthrough of the power plant site to observe the boiler, turbine, and generator operations in real-time

Department of Botany

The Department of Botany established in 1971 is one of the leading departments in the field of teaching and student activities. After Autonomy, in keeping pace with the advances in various aspects of plant sciences, the department has introduced the courses like Molecular Biology, Cell Biology, Plant Biotechnology, Bioinformatics, Genetics, Plant Pathology, Bio-instrumentation, Pharmacognosy, Gardening and Landscaping, Plant Breeding, Biostatistics, Forensic Botany, Plant Nanotechnology, Food Processing Technology etc. The Department has academic autonomy and has been revising it's curriculum regularly. The department has successfully implemented the choice based credit system for grading the students and NEP 2020. The department is known for the teaching, learning and the student centric. It is also known for strict implementation of rules and regulations formulated time to time by the college administration.

The department has undertaken the students projects in the areas of Plant Pathology, Genetics, Plant Biotechnology, Plant Tissue Culture, Medicinal Plants, and Aerobiology etc. Presently the department run M.Sc. Degree very effectively.

The Curriculum of the B.Sc. and M.Sc. has been designed by taking into account NET, SET, GATE and others competitive examinations.

The students of the department are regularly participating in co-curricular and extracurricular activities. Recently the research center in Botany is recognized by the parent university. This will enrich the research domain of the department.

The Department regularly organizes student seminars, botanical excursions, and various co-curricular activities to enhance learning. The students' association, "Symbiosis," is highly active and plays a significant role in conducting diverse events for students. On College Day, the Department of Botany was honored with the Best Department Award.

- Organized 18 different events.
- Organized certificate Course in Plant Tissue Culture and Plant Molecular Biology
- Organized Mushroom Cultivation Technology as SEC
- Organized Food Processing Technology as GE/OE
- Organized Hands on Training Program
- Two Students for SRD (NSS)
- One student for INSA summer fellowship

Dr. Santosh Kulkarni while giving information about Shanivari Vidnyanvari to students.

Miss Gayatri Kumavat & Miss Asha Mengale while demonstrating experiment.

The various events organized by the Department are as follows:

Sr. No.	Name of the Activity	Date
1.	One Day Workshop on Shanivari Vidnyanvari	28.06. 2025
	Celebration of Gurupo rnima	10.07.2025
2.	Celebration of Birth Anniversary of G. J. Mendel	22.07.2025
3.	Celebration of World Nature Conservation Day	31.07.2025
4.	Inaugural function of Students Association and Welcome f unction for newly admitted students	25.08.2025
5.	A Scientific Talk (From Laboratory to Globe: How Multidisciplinary Research opens Doors to International Opportunities)	01.08.2025
6.	Poster Presentation on the occasion of Birth Anniversary of E. J. Butler	26.08.2025
7.	Short Excursion at Sautada	12.10.2025
8.	Plastic Eradication Programme	12.10.2025
9.	Alumni Expert Guidance Lecture	25.08.2025
10.	Guest Lecture on Plant Tissue Culture	20.01.2026
11.	Hands -on Training	05.02 .2026 – 06.02 .2026
12.	Celebration of World Cancer Day	23 .02.2026
13.	Celebration of International Women's Day	09 .03.2026
14.	Field Visit	02 .03.2026
15.	International Conference on Advances in Life Sciences for sustainable development	13 .03.2026 - 14 .03.2026
16.	Alumni Expert Guidance	25.03.2026
17.	Essay Writing Competition	27.03.2026
18.	Farewell function	06.04.2026

Dr. Santosh Kulkarni & Dr. K.D. Savant while discussing about School level Science Experiments.

Celebration of Gurupornima: Prof. S. N. Shinde, Vice-Principal and Head department of Botany and other staff members.

Miss Aarti Kate expressing her gratitude by offering flowers to Prof. S. N. Shinde on the occasion of Gurupornima.

Prof. S.N Shinde while offering petals to the photograph of G.J. Mendel.

Dr. K. D. Savant while guiding students on the occasion of Gurupornima.

Ms. Pragati Gaund while explaining the contribution of G. J. Mendel in the field of Genetics.

Prof. S.N Shinde while delivering presidential address on the occasion of Gurupornima.

Participants involved in Celebration of Birth Anniversary of G. J. Mendel

Miss Patil Vaishnavi while expressing the vote of thanks on the occasion of Gurupornima.

Prof. S. N. Shinde delivered the presidential address, he highlighted the contributions of G. J. Mendel in Genetics.

All staff members of Department of Botany with students on the occasion of Gurupornima.

Ms. Vaishnavi Patil while expressing vote of thanks of Birth Anniversary of G. J. Mendel.

Inauguration of the Programme of Lighting of Lamp at auspicious hands of Dr. Anand Pawar

On occasion of Inauguration of Symbiosis and Welcome Function Dr. Anand M. Pawar while guiding the fresher's of UG and PG Students of Botany.

The Wall Magazine was inaugurated by Honorable Dr. Anand Pawar

Prof. S. N. Shinde while guiding the newly admitted students.

On occasion of Inauguration and Welcome Function, Felicitation Dr. Anand Pawar, at the auspicious hands of Prof. S.N. Shinde, Dr. K.D.Savant, Ms Harshika Pardeshi, Ms Aarti Kate.

Ms Mayawati Birajdar while Anchoring the programme

Dr. Anand Pawar felicitated all the members of Symbiosis A Students' Association in Botany.

Lighting of Lamp at auspicious hands of Dr. Nanasaheb Thorat, Principal Dr Mahadev Gavhane, Prof. S.N.Shinde, Dr. D.G. Palke

Symbiosis President Ms Harshika Pardeshi while introducing about Symbiosis, On the Dice from left to right Mr. D. R. Awad, K. D. Savant, Dr Anand Pawar Prof. S.N. Shinde, Ms Aarti Kate

Principal Dr. Mahadev Gavhane while felicitating Honorable Dr. Nanasaheb Thorat, Associate Prof., Dept of Physics & Bernal Institute, Limerick Digital Cancer Research Centre, University of Limerick, Ireland (UK)

Prof. S. N. Shinde while introducing the Resource Person of International Scientific talk.

Miss Sakshi while interacting with Resource Person.

Honorable Dr. Nanasaheb Thorat while guiding students regarding How Multidisciplinary Research opens Doors to International Opportunities.

Principal, Dr. Mahadev Gavhane while delivering Presidential address at International Scientific talk .

Participants present at International Scientific talk.

Dr. K.I. Momin while delivering Vote of Thanks at International Scientific talk.

Participants present at International Scientific talk.

Mr. Pratik Dasud while presenting the poster on the occasion of Birth Anniversary of E. J. Butler.

Dr. D.V.Vedpathak while interacting with Resource Person.

Students while presenting the poster on the occasion of Birth Anniversary of E. J. Butler.

Students presenting the poster on the occasion of Birth Anniversary of E. J. Butler.

Students and staff of department of Botany at Sautada.

Participants and staff of Botany department on the occasion of Birth Anniversary of E. J. Butler.

Students & Staff of Botany department during plastic eradication at Sautada.

Dr. K. D. Savant while guiding to students during Excursion at Sautada

Students & Staff of Botany department during plastic Eradication.

Prof. S. N. Shinde while explaining the flora of Sautada.

Dr. K.D. Savant while introducing the resource person Dr Rahul Chavhan on the occasion of guest lecture on Plant Tissue Culture.

Prof. S. N. Shinde while explaining the types of Fungi.

Resource person Dr. Rahul Chavan while discussing the Techniques in plant tissue culture.

Prof. S. N. Shinde Head & Vice-Principal while delivering the presidential address on the occasion of guest lecture on Plant Tissue Culture.

Felicitation of principal, Dr. M. H. Gavhane at auspicious hands of Prof. S. N. Shinde.

Participants of the programme of guest lecture on Plant Tissue Culture.

Felicitation of Ms. Maya Birajdar at auspicious hands of principal, Dr. M. H. Gavhane

Participants involved in Essay Writing Competition.

Ms. Harshika Pardeshi, President of Symbiosis, introducing the program

Participants involved in Essay Writing Competition.

Prof. S. N. Shinde while guiding the outgoing students.

Lighting of Lamp at auspicious hands of principal, Dr. M. H. Gavhane.

Dr. Mahadev Gavhane, Principal while delivering the presidential address on the occasion of farewell Function.

Mr. Pratik Dasud while sharing his experience about college.

Felicitation of Prof. G. M. Vidyasagar, Gulbarga University at the auspicious hands of Vice- Principal Prof. S. N. Shinde

Principal, Dr. Mahadev Gavhane with staff and students of department of botany.

Felicitation of Dr. D. S. Mukadam, Formar HoD Dr. BAMU, Sambhaji Nagar at the hands of Dr. Sachin Kulkarni

Lamp Lighting Ceremony at the hands of respected dignitaries at the international conference on Advances in Life Sciences for Sustainable Development.

Felicitation of Dr. Deepak Yardi, Senior scientist, Mauritius at the hands of Dr. Deepak Vedpathak

Felicitation of Honorable Dr. Gopalrao Patil at the hands of Principal Dr. M. H. Gavhane in the international conference.

Felicitation of Dr. A. M. Deshmukh, Microbiologist Society of India, India at the hands of Dr. K. D. Savant

Felicitation of Prof. Dr. Anjana Singh, Tribhuvan University, Nepal at the hands of Dr. O. V. Shahapurkar.

All dignitaries while publishing the Souvenir of International Conference.

Principal Dr. M. H. Gavhane while giving Inaugral address.

Dr. D.S. Mukadam while sharing his experience during International conference.

Dr. Birendra Nath Mallick, Amity University Uttarpradesh, while giving Key note address at International Conference.

Felicitation of Padmashri awardee Dr. Sharad Kale, BARC, Mumbai at the hands of Principal Dr. Mahadev Gavhane

Dr. K. D. Savant while delivering the Vote of Thanks during the inaugural session of the international conference.

Padmashri awardee Dr. Sharad Kale while interacting with deligators in technical session -IV

Dr. Birendra Nath Mallick while delivering his lecture in International conference.

Dr. Vidyasagar G.M. Gulbarga University, while felicitating Dr. A. M. Deshmukh, chairman Microbiology society of India.

Dr. Anjana Singh while interacting with deligators in technical session -I

Dr. A. M. Deshmukh, chairman Microbiology society of India, while interacting with participants.

Felicitation of Dr. Deepak Yardi at the auspecious hands of Dr. S.N Shinde

Dr. Santosh Narwade while giving feedback on International conference.

Dr. Deepak Yardi, Mauritius while presenting lecture in International conference.

Principal Dr. M. H. Gavhane addrssing deligators during validectory function.

Felicitation of Dr. M. R. Vishnupriya, Chief Scientist and Head PME, CSIR-CCMB, Hyderabad at the auspecious hands of Dr. Santosh Narwade

Dr. Nirmala Pawar while receiving Best paper presentation award.

Dr. M. R. Vishnupriya Chief Scientist and Head PME, CSIR-CCMB, Hyderabad while presenting lecture in International conference.

Dr. Nirmala Pawar while giving Feedback on International conference.

****

Department of Computer Science

The Department of Computer Science has been at the forefront of fostering technical innovation, research-oriented thinking, and holistic student development during the 2025-26 academic year. Through a series of student-centric initiatives and faculty development programs, the department continues to bridge the gap between academic theory and industry requirements.

Every year, the Department of Computer Science forms its student association, "**Technominds"**, to promote active student participation and technical development. The association aims to organize workshops, seminars, and technical events; encourage innovation, teamwork, and leadership skills; enhance practical knowledge; and **prepare students for real-world challenges and career opportunities.** For the academic year 2025–26, the association is led by **President Mansi Birajdar, Vice President Gayatri Bandgar, and Secretary Vivek Kawdale**

The department officially inugrated the **"TechnoMinds" Computer Science Student Association** with a formal inaugural ceremony. The event was graced by Chief Guest Mr. Vikram Phadke (IRS, Joint Commissioner, Mumbai), who delivered an insightful keynote on preserving human creativity in the era of artificial intelligence. As part of the initiative, a student-developed departmental website was also unveiled. The program emphasized **developing leadership**, innovation, and ethical technological engagement among both UG and PG students.

Felicitation of Honorable Chief Guest Mr. Vikram Phadke (IRS)

The Chief Guest, Mr. Vikram Phadke, delivered an inspiring keynote on the role of human creativity in the era of Artificial Intelligence and encouraged academic curiosity by presenting the book "AI Snake Oil" to students. A key highlight of the event was the official launch of the departmental website, fully designed and developed by students, demonstrating their technical expertise. Principal Dr. Mahadev Gavhane motivated students to effectively utilize AI tools to become future job creators, and the program also included the felicitation of the new

Felicitation of TechnoMinds (CSA) Office Bearers

"TechnoMinds" office bearers. The association expressed its commitment to organizing coding competitions, quizzes, and workshops to support the overall development of students.

Official Launch of the Departmental Website by Esteemed Dignitaries Dr. Mahadev Ghavane & Mr. Vikram Phadke Sir

In collaboration with the UGC–Malaviya Mission Teachers Training Centre, SPPU, Pune, and under PM-USHA, the department organized a one-week Faculty Development Program (FDP) on e-content Development and MOOCs . The program equipped 49 faculty participants with hands-on skills. The FDP provided participants with comprehensive hands-on training to bridge the gap between traditional teaching and global digital education. The curriculum focused on

Lamp lighting by the auspicious hands of Hon'ble Dr. Goplaraoji Patil and Dr. Sachin Surve, along with Dr. Mahadev Gavhane, Dr. Renuka Londhe, and other dignitaries.

Dr. Sachin Surve delivering Inaugural Address

creating high-quality, interactive, and learner-centric digital content. Participants explored key training modules, including the four-quadrant MOOC framework, instructional design principles, and the management of Learning Management Systems such as Canvas and WordPress. Extensive sessions were conducted on the use of OBS Studio for video production and the integration of advanced AI tools, including LLMs, NotebookLM, and HeyGen, to enhance content creation and delivery. The event was graced by Chairperson Dr. Gopalraoji Patil and esteemed guest Dr. Ajay Jadhav, who emphasized the role of teachers as global educators and lifelong learners in the age of Artificial Intelligence.

Dr. Surve outlining MOOC objectives tailored to audience needs.

Dr. Kavita Unbarhande explaining
Content Management System - Wordpress

Dr. Kashish Ali Explaining Heygen & CapCut

Dr. B Surendranath discussing the shift
in MOOCs- Traditional Vs AI Enabled

To equip students with essential soft skills, a guest lecture on Life Skills was organized. The event took place on January 6, 2026, at the VLC Hall, featuring Dr. Sachin Surve (Coordinator, Faculty Development Center, UGC–MMTTC, SPPU, Pune) as the resource person. Dr Surve emphasized core concepts such as self-development, self-respect, and self-motivation, guiding students to recognize their unique potential while cautioning against constant comparison with others. The lecture highlighted essential life skills, including effective communication, discipline, and a positive attitude, and provided practical guidance on building resilience and developing independent thinking. A key focus of the session was the importance of decision-making skills in choosing appropriate career paths and making informed life choices. The session was highly interactive, with Dr. Surve engaging students through thought-provoking questions that encouraged self-reflection, making it a dynamic and enriching learning experience.

Dr Surve is encouraging students to
believe in themselves and not
to be afraid of failure

University Level GenZ Innovators Carnival (28 February 2026)

The department successfully organized this carnival to provide a dynamic platform for UG and PG students to showcase their technical creativity and innovation. The event featured competitions such as Model Presentation, Poster Presentation, and a “Spot Webpage/Website

Creation Using AI Tools" challenge. It witnessed enthusiastic participation from over 180 students and was evaluated by judges from both industry and academia. The carnival promoted research-oriented thinking, problem-solving skills, and the effective use of emerging AI technologies among students.

Ceremonial Ribbon Cutting by Dr. Santhosh Shrikhande and Principal Dr Mahadev Gavhane

Students demonstrated their engineering and hardware skills through the Model Competition by developing working models of innovative technological solutions. The Poster Presentation segment enabled participants to visually present complex scientific concepts and emerging technological trends, and was evaluated by experts Dr. T. H. Majawar and Dr. Santosh Shrikhande. The Spot Website Design competition, conducted in the B.Voc. Lab, challenged students to create functional websites within a limited time and was judged by Mr. B. M. Sontakke and Mr. Ashish Dake. Chief Guest Dr. S. Bellale and Principal Dr. Mahadev Gavhane addressed the gathering, highlighting the importance of innovation and research, and the event concluded with a prize distribution ceremony in the college auditorium to recognize outstanding student achievements.

Dr. Madhav Ghavane interacting students

Poster Presentation Competition

The International Conference on Developments in Physical Sciences, Mathematical Sciences and Computational Sciences (ICDPSMSCS-2026) was organized under the PM-USHA "Grants to Strengthen Colleges" scheme on March 16–17, 2026 at the VLC Hall of the institution. The conference aimed to promote interdisciplinary research, innovation, and collaboration among scholars in the fields of physical, mathematical, and computational sciences. The event commenced with registration followed by an inaugural function attended by distinguished academicians and dignitaries. A

keynote address on "Dynamics of the Universe" provided an insightful start to the technical discussions. Multiple technical sessions were conducted on diverse topics such as Python-based modeling and performance evaluation, 5G security and cyber-physical systems, and advanced nanotechnology for commercial applications.

The conference also included poster presentations and oral presentations, offering participants an opportunity to present their research work and exchange ideas. Renowned experts from national and international institutions delivered lectures on advanced mathematical concepts like the Matrix-Tree Theorem and fractional-order dynamical systems. The event facilitated academic interaction, encouraged research-oriented thinking among students, and provided exposure to emerging trends in science and technology. Overall, the conference served as a valuable platform for knowledge sharing, networking, and fostering innovation, and it concluded with a valedictory session followed by certificate distribution.

As a result of the programs, seminars, and continuous skill development initiatives, our bright students have achieved notable success. In a significant accomplishment for the department, 8 students from M.Sc. Computer Science have been selected by Cognizant, Axis Bank, Wipro for the roles of Analyst Trainee, Scholar Trainee and Sales Executive reflecting the strength of our academic training and the industry-readiness of our students.

Participants of ICDPSMSCS – 2026

Name of the Student	Company Name	Job Role
Mayuri Majre	Cognizant	Analyst Trainee
Vedanti Kulkarni	Cognizant	Analyst Trainee
Aiman Shaikh	Cognizant	Analyst Trainee
Sagar Kasbe	Cognizant, Axis Bank	Analyst Trainee
Omkar Surwase	Axis Bank	Sales Executive
Aniket Londhe	Axis Bank	Sales Executive
Pranita Tambolkar	Wipro	Scholar Trainee
Sneha Shinde	Birla International School, Latur	PG – Teacher

Department of Information Technology

I. Research Activities

i) INSA Summer Research Fellowship Programme-2026

Mr. Prathmesh Balbhim Deshpande, a student of B.Sc. (Computer Application) SY has been selected for the prestigious National Level INSA Summer Research Fellowship Programme-2026 jointly organized by IASc (Bengaluru), INSA (New Delhi), and NASI (Prayagraj). He will undertake a two-month research project under the guidance of Prof. Asha Chandola-Saklani at Swami Rama Himalayan University, Dehradun. The hon'ble Principal of college, Dr. Mahadev Gavhane and Vice Principal Prof. Sadashiv Shinde congratulated for him and department for this success.

Prathemesh Deshpande

ii) Avishkar Research Festival 2025-26

S.N.	Name of student	Class	Level	Category	Rank
1	Pratik Awad	B.Sc.CS TY	District	Commerce, Management and Law	I
2	Sneha Kirtania	B.Sc.CA SY	District	Commerce, Management and Law	II
3	Sneha Kirtania	B.Sc.CA SY	University	Commerce, Management and Law	II

iii) Participation in competitions organized by other colleges

S.N.	Name of Student	Class	Competition Name	Level	Organized by	Rank/Prize
1	Pratik Awad	B.Sc.CS TY	India Skill 2025-26 (Industry 4.0)	State	Govt. of India	First with Cash Prize Rs. 25,000/-
2	Pratik Awad	B.Sc.CS TY	India Skill 2025-26 (Industry 4.0)	Western Zone	Govt. of India	First
3	Risha Dhumal, Anjali Hinge,	B.Sc.CA SY	RSM-Hackathon	National	R.S.M. Latur (18/3/2026)	First with Cash Prize Rs.
4	Naresh Pandit, Prasad Pandit	B.Sc.CS SY	GenZ Innovators Carnival	University	Dept. of CS, R.S.M., Latur (28/2/2026)	Third
5	Udhav Salunke	B.Sc.CA FY	Poster Presentation Competition	-	Ambajogai	First with Cash Prize Rs. 5000 + Certificate

Felicitation of Pratik Awad for securing Rank – I in District Level Avishkar Competition- 2026

Felicitation of Pratik Awad by Hon'ble Principal Dr Mahadev Gavhane for achievement in Avishkar Competition-2026

Felicitation of Pratik Awad (B.Sc.CS TY) for securing Rank-I in both State Level and Western Zone Level in India Skill 2025-26 (Industry 4.0) Competition by Principal Dr. Mahadev Gavhane, Vice Principal Prof. Sadashiv Shinde and Guide Dr. Prakash Rodiya, CoE Dr. Omprakash Shahapurkar

Certificate of University and District Level Avishkar Competition-2026 of Sneha Kirtania (B.Sc.CA SY)

iv) Research Paper Presentation

Sr. No.	Name of student and teacher	Class	Name of Seminar/Conference	Rank
1	Ojaswi Joshi, Kalpana Pichare, Shravni Patil and Mrs. Supriya Birajdar	B.Sc.CS F Y and SY	Presented research paper titled "AI-Driven Sustainable Smart Cities: An Affordable Model for Viksit Bharat @2047" in International Conference organised by Sanjay Ghodavat University, Kolhapur	**Rank-I** in Student Category

Felicitation of students and teacher for securing Rank – I in Research Paper Presentation at International Conference

v) Mrs. Manjusha Haribhau Bhandwalkar (Shinde), a faculty member of the department, has been awarded a Ph.D. in English subject by Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Chhatrapati Sambhajinagar. She successfully completed her research topic 'A Study of Folklore in the select works of Amos Tutuola'

Dr. Manjusha Bhandwalkar (Shinde) being felicitated by Hon'ble Principal Dr. Mahadev Gavhane, HoD Mr. Vishwanath Panchal, and faculty members of the department

vi) Patent Publication

Ms. Jyoti V. Mashalkar has successfully filed and published a utility patent application titled "A Real-Time Fruit Detection and Tracking System."

Felicitation of Coordinator Ms Jyoti Mashalkar by Hon'ble Principal Dr. Mahadev Gavhane sir for successful publication of Utility Patent Application

II. Placement and Internship

Placement:

Sr. No.	Full Name	Class	Name of Company
1	Narsing Jadhav (NCC Cadet)	B.Sc.CS TY	Airman in Indian Air Force
2	Yogesh nagargoje (NCC Cadet)	B.Sc.CS SY	Agniveer (GD) in Indian Army
3	Krishna Jadhav	B.Sc.CS TY	Agniveer (GD) in indian Army
4	Omkar Somwanshi	B.Sc.CS TY	Agniveer (Technical) in indian army
5	Ashutosh Pichare	B.Sc.CS TY	Wipro
6	Saif Naikwade	B.Sc.CS TY	Wipro

Sr. No.	Full Name	Class	Name of Company
7	Shankar Yadav	B.Sc.CS TY	Wipro
8	Danish Shaikh	B.Sc.CS TY	VITA Solutions
9	Nikita Revanwar	B.Sc.CS TY	Cognizant
10	Onkar Jagtap	B.Sc.CS TY	TCS
11	Prachi Waghmare	B.Sc.CS TY	TCS
12	Akshay Kadam	B.Sc.CS TY	Cognizant
13	Ashwini Biradar	B.Sc.CS TY	Cognizant
14	Divya Bedjawalge	B.Sc.CS TY	LTI Mindtree
15	Vishakha Patil	BCA TY	Capgemini
16	Dipali Langar	BCA TY	Capgemini
17	Prerana Rajguru	BCA TY	TCS
18	Onkar Deshmukh	B.Sc.CS TY	Vexon
19	Adinath Kale	B.Sc.CS TY	Wipro
20	Fahad Shaikh	B.Sc.CS TY	Wipro
21	Muzammil Attar	B.Sc.CS TY	Wipro
22	Poonam Bhagwat	B.Sc.CS TY	TCS
23	Arjun Chavan	B.Sc.CS TY	TCS
24	Sneha Kadam	B.Sc.CS TY	TCS
25	Amanali Sayyed	B.Sc.CS TY	TCS
26	Jeet Budhodkar	B.Sc.CS TY	TCS
27	Sakshi Patki	B.Sc.CS TY	TCS
28	Manisha Kendre	B.Sc.CS TY	TCS
29	Sneha Kale	B.Sc.CS TY	TCS
30	Arpita Chautmal	B.Sc.CS TY	TCS
31	Mohammad Mulla	B.Sc.CS TY	Cognizant
32	Swati Ekorge	B.Sc.CS TY	Cognizant

Internship:

The total 36 of B.Sc.CS TY and B.Sc.CA TY are selected for internship at QSPIDERS, Pune:

S.N	Name of Student	Class	S.N.	Name of Student	Class
1	Pragati Todkari	B.Sc.CS TY	8	Pratik Awad	B.Sc.CS TY
2	Vaibhav Kamble	B.Sc.CA TY	9	Mubashira Shaikh	B.Sc.CS TY
3	Rajjak Shaikh	B.Sc.CA TY	10	Jatin Shinde	B.Sc.CS TY
4	Yogesh Shelke	B.Sc.CA TY	11	Shahid Pathan	B.Sc.CS TY
5	Mizan Patel	B.Sc.CA TY	12	Sayali Nipanikar	B.Sc.CS TY
6	Vaishnavi Udgirkar	B.Sc.CA TY	13	Rohit Dhage	B.Sc.CS TY
7	Shahin Sayyad	B.Sc.CA TY	14	Javeriya Patel	B.Sc.CS TY

S.N	Name of Student	Class	S.N.	Name of Student	Class
15	Dnyanoba Pandage	B.Sc.CA TY	26	Kamran Siddiki	B.Sc.CS TY
16	Onkar Vairage	B.Sc.CA TY	27	Krishna Jadhav	B.Sc.CS TY
17	Shweta Bhure	B.Sc.CATY	28	Rushikesh Chintale	B.Sc.CS TY
18	Ashwini Mahajan	B.Sc.CA TY	29	Pratiksha Kale	B.Sc.CS TY
19	Deepa Kendre	B.Sc.CA TY	30	Shraddha Bhambare	B.Sc.CA TY
20	Omkar Mathpati	B.Sc.CA TY	31	Shraddha Potdar	B.Sc.CS TY
21	Aditya Jadhav	B.Sc.CA TY	32	Sakshi Patki	B.Sc.CS TY
22	Vaishnavi Jadhav	B.Sc.CS TY	33	Shrusti Gurme	B.Sc.CS TY
23	Rajesh Giri	B.Sc.CS TY	34	Shailesh Jamge	B.Sc.CS TY
24	Rushabh Dhondge	B.Sc.CS TY	35	Sneha Kadam	B.Sc.CS TY
25	Amanali Sayyed	B.Sc.CS TY	36	Jeet Budhodkar	B.Sc.CS TY

The total 9 students have been selected and completed internship at other institutes from Pune:

S.N.	Name of student	Class	Name of company or institute
37	Omkar Mathpathi	B.Sc.CA TY	Technoworld Softwares, Pune
38	Javeriya Patel	B.Sc.CS TY	Technoworld Softwares
39	Prashant Patil	B.Sc.CA TY	Technoworld Softwares
40	Riya Bhanushali	B.Sc.CA TY	Technoworld Softwares
41	Atharv Patil	B.Sc.CS TY	Technoworld Softwares
42	Rucha Devshatwar	B.Sc.CS TY	IntactBox Systems Pvt. Ltd., Pune
43	Arpita Gaikwad	B.Sc.CS TY	IntactBox Systems Pvt. Ltd., Pune
44	Vaishnavi Biradar	B.Sc.CS TY	IntactBox Systems Pvt. Ltd., Pune
45	Megha Davangave	B.Sc.CS TY	IntactBox Systems Pvt. Ltd., Pune

III. Awards and Achievements

i) Cyber Shiksha for Cyber Suraksha Awards

Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur (Empowered Autonomous), Department of Information Technology in association with Quick Heal Foundation, Pune organized Cyber Shiksha for Cyber Suraksha: Learn and Earn project in Latur district during academic year 2025-26. Total 20 students of B.Sc.C.S. and B.Sc.CA worked as Cyber Warriors for this project. They successfully reached 110 schools, delivered 141 impactful presentations. Also they covered various government, non-government offices and public places to make aware the people about cyber

security and its threats and sesitized about 40,000 individuals. For this remarkable achievement, the college received the Quick Heal Foundation's National Level Best Cyber Club Award (Runner-Up I), while the students were honored with the Best PR Media Director and Best Outreach Team awards. These awards were presented by Shri Sanjay Shintre, DIG, Maharashtra Cyber Police Cell, during the award ceremony held in Pune on 28th March 2026.

S.N.	Name of the Award	Awardee
1	National Level Best Cyber Club Award Runner Up-I (Institution)	Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur (Empowered Autonomous)
2	National Level Best PR Media Director Award- Winner (Student)	Mr. Jeet Budhodkar (B.Sc.CS TY)
3	Best Outreach Team (Student)	Mr. Omkar Suryawanshi and Mr. Arjun Chavan (B.Sc.CS TY)

Mr. Jeet Budhodkar receiving Best PR Media Director Award- Winner (student) from Hon'ble Shri Sanjay Shintre, DIG, Maharashtra Cyber Police Cell

Mr. Omkar Suryawanshi and Mr. Arjun Chavan receiving Best Outreach Team (Student) from Hon'ble Shri Sanjay Shintre, DIG, Maharashtra Cyber Police Cell

RSML–QHF Cyber Club officers: Yadnesh Shinde, Shailesh Jamge, Gayatri Hudge, Jeet Budhodkar and teacher coordinator Ms. Jyoti Mashalkar receiving Best Cyber Club Runner Up-I Award (Institution) from Hon'ble DIG Shri Sanjay Shintre sir.

ii) Participation in NSS and NCC

The NCC Senior Under Officer Mr. Hitesh Surwase (B.Sc.CS TY) have successfully participated in the National Republic Day parade at New Delhi on 26th January 2026.

The NSS volunteer Ms. Prajkta Borule (B.Sc.CA SY) was selected and participated in State level Republic Day Parade at Mumbai on 26th January 2026.

Mr. Hitesh Surwase Ms. Prajakta Borule

iii) Online Certificate Courses

Every year, students of B.Sc. C.A. and B.Sc. C.S. successfully complete online certificate courses offered through various platforms such as SWAYAM-NPTEL, Infosys Springboard, Great Learning, among others. In addition, they complete online certificate courses conducted by the department to enhance their knowledge and skills. Some sample certificates are:

Swayam NPTEL online Certificate Course Programming in Java was completed by Anjali Hinge and Vedika Malwad from B.Sc.CA SY with 76% and 80% along with Silver certificate respectively.

IV. Department Activities

A) Activities conducted by department

i) National Level RSM-Hackathon Project Competition

RSM Hackathon is an initiative by the department aimed at providing students with a platform to solve real-world problems, develop programming and project-building skills, and inspire entrepreneurial thinking.

In the academic year 2025–26, the National Level RSM Hackathon Competition was organized on 18/3/2026. The competition was chaired by Hon'ble Principal Dr. Mahadev Gavhane, and Vice Principal Prof. Sadashiv Shinde felicitated the judges, Mr. Shivaji Surwase and Mr. Yogesh Mane (TCS, Bengaluru).

The event was sponsored by Mr. Pawankumar Bhutada (Proprietor, Resolution Specialist, OWORLD Enterprises, Latur). A total 75 groups comprising 175 participants took part in the competition. Participants presented a wide range of projects, including AI/ML-based

applications, IoT solutions, websites, mobile applications, project models, and innovative ideas. Hon. Sanstha Member Mr. Amar Deshmukh graced the prize distribution ceremony as the Chief Guest and distributed prizes to the winners. Mrs. Jayshree Jatal, Mr. Mahadev Bhatade, Mrs. Shradha Pawar, and Mr. Bhairavnath Gorde served as coordinators for the competition.

Participants presenting their projects to Principal Dr. Mahadev Gavhane sir

Judges assessing the projects

Winners of RSM-Hackathon Competition-2026

ii) Workshop on LMS

As part of the PM-USHA Scheme, the Department of Information Technology conducted a one-day Workshop on Learning Management Systems (LMS) on 26th December 2025 to strengthen faculty members' digital teaching skills. The workshop was inaugurated by Shri Babruwan Gomsale, Member, SCSS, Latur, in the presence of Principal Dr. Mahadev Gavhane, Vice Principal Prof. Sadashiv Shinde, and HoD Mr. Vishwanath Panchal. The faculty members of college attended this workshop.

Resource person expressing views

Resource person demonstrating LMS

Ms. Akanksha Mitkari (Dept. of Mathematics) giving feedback on workshop

Participants attending workshop

iii) Industry Academia Interaction

Under the PM-USHA Scheme, an Industry–Academia Interaction Programme was organized on 24th January 2026 to bridge the gap between academic learning and industry practices. The resource persons, Mr. Sudhakar Gavhane (Senior Consultant Specialist, HSBC India Pvt. Ltd. Pune), Mr. Krishna Fulsure (HR, Dr. Reddy's Laboratories, Hyderabad), Mr. Vivek Naragude (Software Developer, Fareportal, Pune) and Mr. Samdani Shaikh (Senior Network Engineer, FIS Global Business Solutions Pvt. Ltd., Pune) both alumni of the department, guided students on career opportunities in the IT industry and the skills required for professional success.

iv) Two Days Workshop on Digital Teaching Methodologies, Content Creation and Technical Skills

Under the PM-USHA Scheme, in collaboration with MSFDA, a Two-Day Faculty Development Programme on Digital Teaching Methodologies, Content Creation, and Technical Skills was organized on 13th and 14th March 2026 to enhance educators' digital competencies and promote the effective use of ICT tools in teaching. The programme was inaugurated by Principal Dr. Mahadev Gavhane and conducted by resource persons Dr. Manawa Diwekar-Joshi (IISER Pune) and Mr. Amit Patwardhan (Indian Magic Eye Pvt. Ltd.). The faculty members from various departments participated in this workshop.

Felicitation of Resource Person
Dr Manawa Diwekar-Joshi (IISER Pune)

Felicitation of Resource Person Mr. Amit Patwardhan (Indian Magic Eye Pvt. Ltd)

Felicitation of Mr. Gajanan Potdar,
Observer from MSFDA, Pune

Participants of Two Days Workshop
during Inauguration of the programme

v) Student-Parent-Teacher Meet

The parental involvement is the most important factor in a students's success. To provide information to the students and parents of B.S.CS FY regarding college and department, a Student-Teacher-Parent Meet was organised on 5/7/2025. During this meet, the HoD Mr Vishwantah Panchal gave detailed information about department and various activities conducted within department. The chairperson of this meet was Principal of college respected Dr Mahadev Gavhane guided the students about rules and regulations of college, importance of discipline in life and strong foundational knowledge and development of essential soft skills. He also gave focus on project development, internship and placement. Mr Bhairavnath Gorde worked as coordinator for this meet.

vi) Student Induction Programme (SIP-2025)

This Programme was organized for B.Sc. C.A. FY and B.Sc. C.S. FY students on 19th and 20th August 2025. The programme aimed to familiarize students with the institution's culture, rules, facilities, and academic environment while fostering a sense of belonging among peers and faculty members.

On the first day, Principal Dr. Mahadev Gavhane provided an overview of the college, highlighting its history, facilities, and achievements. Dr. O. V. Shahapurkar, CoE, explained examination procedures, passing criteria, and examination rules and regulations. Dr. V. D. Dhumal informed students about office procedures and scholarship opportunities available to B.Sc. C.A. and B.Sc. C.S. students. Dr. Anuja Jadhav, Head of the Department of English and Nodal Officer, NEP Cell, delivered a detailed session on the National Education Policy (NEP) 2020, its rules and benefits.

On the second day, Dr. Deepak Vedpathak, Dr. Kalyan Sawant, Lt. Dr. Archana Tak, and Dr. Anirudh Birajdar introduced the activities and achievements of the Cultural Unit, NSS, NCC (Boys and Girls), and Sports Department, respectively. Alumni and senior students guided the participants on higher education opportunities,

PG entrance examinations, and career prospects. The coordinator, Ms. Jyoti Mashalkar, provided detailed information about the department, curriculum, examination pattern, attendance requirements, college website, and departmental best practices. Mr. Riyaj Shaikh and Mr. Bhairavnath Gorde served as coordinators for the programme.

vii) College Day-2026

The college focuses on overall development of students by providing a platform of College Day every year. This activity develops management skill and leadership qualities of students.The College Day-2026 was organised on 9/2/2026. The B.Sc. CA TY and B.Sc.CS TY students were selected for the various posts like HoD, Chief Coordinator, teachers, technician, non-teaching staff, website coordinator and photographer of the department.

Ms. Kavita Jangid (B.Sc.CS TY) and Ms. Sakshi Somwanshi (B.Sc.CS TY) were selected as HoD and Chief Coordinator of the department respectively. The total 70 students were participated in this event. They conducted theory lectures and practicals as per the schedule with proper management.

Apart from this, on the occasion of College Day-2026, the students of department were selected for the various posts at college level. These are:

1. Vice Principal - Pratik Awad (B.Sc.CS TY),
2. Administrative Officer - Atharv Madarpalle (B.Sc.CA TY)
3. CoE - Omkar Suryawanshi (B.Sc.CS TY)
4. Supervisor - Rutuja Takbhate (B.Sc.CS TY)
5. Registrar - Ashlesha Halburge (B.Sc.CS TY)

Student Ms Manisha Kendre conducting theory lecture

Student MsVaishnavi Patil giving demonstration of Java Programming

Group Photo of College Day – 2026
Hon'ble Principal Dr Mahadev Gavhane, Vice Principal Prof. Sadashiv Shinde, CoE Dr Omprakash Shahapurkar, HoD Mr Vishwantah Panchal, teaching staff, college day student participants of IT department

B) Activities under MoU

i) Outreach Activity Cyber Shiksha for Cyber Suraksha in association with Quick Heal Foundation, Pune and Maharashtra Cyber Cell

Aligned with the institute's mission to develop students into responsible citizens with strong human values, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur (Autonomous), in collaboration with Quick Heal Foundation (QHF), Pune, has been implementing the "Cyber Shiksha for Cyber Suraksha: Learn and Earn" project across Latur and nearby districts from last three years. The initiative aims to raise awareness about cyber security within society.

In the academic year 2025–26, total of 20 students from B.Sc. CS TY and B.Sc. CA TY worked as Cyber Warriors and Ms. Jyoti Mashalkar as teacher coordinator for the project.

As per the MoU, the department conducted the following activities during the academic year 2025-26.

a)Teacher and Student Orientation programme on Cyber Shiksha for Cyber Suraksha: Earn & Learn 2025-26

An orientation program for teachers and students was organized at Quick Heal Foundation, Pune, on 20th June 2025. During this session, detailed information about the "Cyber Shiksha for Cyber Suraksha" project for the academic year 2025–26 was provided.

The program was attended by the four club officers of the RSML-QHF Cyber Club: Yadnesh Shinde (President), Shailesh Jamge (Secretary), Gayatri Hudge (Community Director), and Jeet Budhodkar (PR/Media Director) and teacher coordinator, Mrs. Shradha Jadhav.

b) Awareness Programme on Cyber Shiksha for Cyber Suraksha

As part of this project and in fulfillment of social responsibility, an awareness programme on "Cyber Shiksha for Cyber Suraksha" was conducted in collaboration with Quick Heal Foundation, Pune, and the Maharashtra Cyber Cell. The awareness sessions were organized in schools, colleges, government and non-government offices, and public places across Latur district from 28 July 2025 to 20 September 2025. A total of 20 Cyber Warriors from B.Sc.CA and B.Sc. CS delivered 141 impactful presentations at 110 schools/colleges. They educated participants on identifying cybercrimes and discussed various types of cyber frauds, including online shopping fraud, loan fraud, and fake calls, along with preventive measures to stay safe. Additionally, they provided information about the Cyber Cell department, legal punishments for cyber crimes, and shared helpline numbers for reporting such incidents.Through these efforts, about 40,000 individuals were reached during the awareness campaign.

c) Mass Gathering Activity

To raise awareness about various cyber

frauds, cybercrimes, and cybersecurity within and outside the campus, an indoor and outdoor mass gathering activity was organized. An “Indoor Mass Gathering Activity titled "Gatoy Bharud-Cyberche" was conducted on 19/9/2025 in the college campus. In this activity, the Cyber Warriors prepared a traditional folk Bharud with cyber awareness theme and presented. For this activity, Principal, Vice Principal, CoE were present. The activity received an enthusiastic response from the students and staff of college.

An outdoor mass gathering activity "Vighnhartyacha Cyber Sohla" was conducted in association with Kapad Line cha Raja Ganesh Mandal, Latur on 3/9/2025 at Mahalakshmi Mandir, Gandhi Chowk, Central Bus Stand, Subhash Chowk, GanjGolai and Kapad Line Ganesh Mandal. The inaugurator and chief guest for this activity was Member of Parliament Latur Loksabha Dr Shivajirao Kalge, President of Shiv Chhatrapati Shikshan Sanstha Dr Gopalrao Patil (President and Former Loksabha Member), Dr Pandharinath Deshmukh (Vice President), Principal Anirudha Jadhav (Secretary), Dr Vitthal Lahane (Renowned Plastic Sugeon) and Sanstha members, Principal, Vice Principal, HoD, Faculty members, Police Officers from Gandhi Chowk Police Station, Reporters (Maharashtra Times and other), Indian National Congress Jilha Pramukh Abhay Salunke, President and all members Ganesh Mandal.This activity included Rally and Skit of Cyber Security. This initiative targeted a diverse audience, including passengers, labourers, farmers, vendors, vegetable sellers, worshippers, and members of the transgender community. The effort was well appreciated by the public, who commended the students and the college for organizing such a meaningful and impactful activity.

Cyber Awareness Session at school

Cyber Awareness session for Jail Police Officers at Latur District Jail Class-I

Inauguration of Indoor Mass Gathering Activity by Principal Dr Mahadev Gavhane and Vice Principal Prof. Sadashiv Shinde

Outdoor Mass Gathering Activity
at Central Bus Stand, Latur

I) Online Certificate Courses

The College promotes collaborations and linkages with other institutions, research centres or companies in order to share and conduct the best activities of each other for enhancing skills of students and teachers. Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur (Empowered Autonomous) has signed MoU with Pratibha College of Commerce & Computer Studies, Chinchwad, Pune. The Department of Information Technology has designed three four-week online certificate courses. Under this MoU, a Four Week Online Certificate Courses titled Python Programming, C# Programming with .Net, and Advances in Networking Techniques were run for the students and teachers of Pratibha College of Commerce & Computer Studies, Chinchwad, Pune during 2/3/2026 to 2/4/2026.

The course videos were shared with participants on a weekly basis, along with weekly assignments. Certificates were awarded to participants who successfully submitted all assignments and qualified in the final examination. Additionally, these courses were run during 18/8/2025 to 17/9/2025 and are open to all interested participants.

V. Student Association Activities

a) Inaugural Function of Student Associations

Student association play a key role in the overall development of students which enable them to work in a team, develop management skill and leadership qualities. In the academic year 2025-26, the inauguration of Information Technology Student Association (ITSA) of BCA and TechnoQuest Student Association (TQSA) of B.Sc.CS was organized on 26/8/2025.

The office bearers of ITSA are: Shubham Jadhav (President), Vaishnavi Jadhav (Vice President), Bhagyashri Pund (Secretary), Sahil Jadhav (Joint Secretary), Abhishek Kadam, Siddhu Kamble (Treasurer) and other volunteers

The office bearers of TQSA are: Shailesh Jamge (President), Pratik Mali, Kavita Jangid (Vice President), Omkar Deshmukh (Secretary), Naresh Pandit (Joint Secretary), Rushi Chintale, Kalyani Pawar (Treasurer) and other volunteers.

The chief guest for this inauguration function was Mr Sandip Bhutare, Director, Yess InfoTech Pvt. Ltd. Pune. The Chairperson was Principal Dr. Mahadev Gavhane and Vice Principal Prof. Sadashiv Shinde present for this function. The felicitation of Presidents of both associations and their members took place. Total 302 participants were attended this function. Mrs Shradha Pawar

and Mr Bhairavnath Gorde worked as coordinator for these student associations.

b) Fresher's Party–2025

Inauguration by the hands of resource person Mr. Sandip Bhutare, Principal Dr Mahadev Gavhane, Vice Principal Prof. Sadashiv Shinde

Resource person Mr. Sandip Bhutare guiding the students

To create a friendly and welcoming environment for newcomers (B.Sc.CA FY and B.Sc.CS FY students), helping them feel comfortable in the college while fostering connections and encouraging interaction among new students, faculty, and senior students, a Fresher's Party - 2025 was organized by the TechnoQuest Student Association and the Information Technology Student Association on 18/9/2025. The programme included engaging activities and performances, including Shiv Garjana, a Traditional Walk, Dance, Singing, Mimicry, etc.

c) Laptop Awareness Camp

As technology advances rapidly, laptops have become essential tools for education, professional work, and everyday personal use. In response to this growing need, the Department of Information Technology organizes a Laptop Awareness Camp every year and in this academic year, it was arranged on 26/8/2025. The event aimed to provide participants with hands-on experience of the latest laptop models from leading manufacturers, highlighting modern designs, advanced processors, and innovative features. This camp was open to all students and staff of the college. The attendees engaged directly with laptop vendors, gaining detailed insights into products from various brands such as HP, Dell, and Acer. Vendors also showcased the newest offerings, including accessories and related services, along with special promotions and discounts.

d) Activities conducted by TQSA

The TechnoQuest Student Association (TQSA) has organized following activities during the A.Y. 2025-26:

Sr. No.	Name of activity	Date
1	Workshop on Resume Buiding	24.12.2025
2	Blind Coding Competition	17.03.2026
3	Resume Buiding Competition	17.03.2026
4	Creative Webpage Making Competition	17.03.2026
5	Prize Distribution	18.03.2026

Department of Microbiology

Microbiology is the scientific study of microscopic organisms, encompassing viruses, bacteria, fungi, algae, and protozoa. The Department of Microbiology at Rajarshi Shahu Mahavidyalaya (Autonomous), Latur, was established in 1986 with a commitment to provide quality education and disseminating knowledge about the microbial world. Rooted in the rural and agro-based ethos of the Latur region, the department addresses the practical realities of its student community with special emphasis on health, hygiene awareness, agricultural microbiology, and environmental sustainability.

The department offers undergraduate and postgraduate programme covering core and emerging microbiological domains including General and Applied Microbiology, Medical and Clinical Microbiology, Agricultural and Soil Microbiology, Environmental Microbiology, Food and Industrial Microbiology, Biotechnology and Molecular Biology, and Immunology and Virology. The curriculum prepares students for careers in agriculture, food technology, pharmaceutical industry, public health, research, and higher education through a balanced combination of theory, practicals, and field exposure.

Research focus areas include Environmental Microbiology and Plant Growth-Promoting Rhizobacteria (PGPR), with direct relevance to the agrarian communities of the Marathwada region. The department maintains an independent parent university recognised research laboratory where faculty and students collaborate on projects presented at conferences and published in peer-reviewed journals.

The department houses a dedicated library with over 100 books spanning General Microbiology, Medical Microbiology, Biotechnology, Genetics, and allied Life Sciences, along with journals, periodicals, and digital resources. The library is open to all department members and students during official hours every day of the week.

Microbiol' Student association organizes seminars, guest lectures, group discussions, poster competitions, mode presentation, hands on training, food exhibition, alumni expert talk, blood group detection camps, water potability testing drives, field surveys, quiz competitions, and awareness campaigns on hygiene and infectious disease prevention — shaping socially responsible and academically competent students. In the academic year different activities were conducted.

Graduates & Postgraduates have secured prominent positions in research institutions, pharmaceutical and biotechnology industries, government and public health agencies, and higher education institutions across India and abroad, reflecting the department's commitment to quality education over nearly four decades.

S.N.	Name of the Activity	Date
1	"Viral and Genetic Model Presentation" on occasion of World Hepatitis Day	19.08.2025
2	Inauguration of MICROBIOL Association and fresher's party	20.08.2025
3	Workshop on "Demonstration on PCR Application"	13.10.2025
4	Hand-on Training program on UV Spectroscopy Under DST-FIST	16.12.2025
5	Fermented Food and Beverages Exhibition	30.12.2025
6	Felicitation of Dr. D. V. Vedpathak on Retirement	31-12-2025
7	Two Day "Hands-on Training Program"	03.02.2026 04.02.2026
8	College Day Celebration	09.02.2026
9	Field Visit	02 .03.2026
10	International Conference on Advances in Life Sciences for sustainable development	13 .03.2026 14 .03.2026
11	Poster competition	23.03.2026
12	Quiz competition	24.03.2026
13	Alumni Expert Guidance	25.03.2026
14	Farewell Function	17.04.2026

UG and PG students preparing for their presentation for Viral and Genetic Model Presentation

Prof. Dr. D. V. Vedpathak addressing students in Viral and Genetic Model Presentation

Mr. Shubham Kavthe explaining his model to Prof. S. N. Shinde and Dr. D. V. Vedpathak in Viral and Genetic Model Presentation

Dignitaries inaugurating the Micro-viewer Magazine in Inauguration of MICROBIOL Association and fresher's party

Prof. Suraj Kadam Explaining the PCR Process in Workshop on "Demonstration on PCR Application"

Resource person Dr. Kundan Tayade guiding students in Hand-on Training program on UV Spectroscopy Under DST-FIST

Dr. Kundan Tayade explaining the computing system of UV Spectrophotometer in Hand-on Training program on UV Spectroscopy Under DST-FIST

Prof. Suraj Kadam Explaining the PCR Thermocycler in Workshop on "Demonstration on PCR Application"

Principal Dr. Mahadev Gavhane and CoE Dr. O. V. Shahpurkar interacting with students in Fermented Food and Beverages Exhibition

Valedictory Function of Workshop on "Demonstration on PCR Application

Staff and students at the end of program in Fermented Food and Beverages Exhibition

Lamp Lightening by Chief Guest Dr. R. S. Awasthi in Felicitation of Dr.D.V. Vedpathak on Retirement

Chief organizer Dr. Mahadev Gavhane delivering Presidential address in Inaugration function of Two Days Hands on Training program

Mr. Shaymsundar More while expressing his views in Two Days Hands on Training program

Dr. Sunita Magar guiding the students on mushroom cultivation in Field Visit to Agricultural college

Mr. Aditya Kadam delivering vote of thanks in the valedictory session at Two Days Hands on Training program

The Student of Agriculture college explaining the vermicompost production, in presence of Dr. K.D. Sawant in Field Visit to Agricultural college

Student Staff with Staff Members at the occasion of college day celebration

Mr. Abhishek Deshmukh explaining the high end equipments to the students at Biotechonology lab on field visit

PG Lecture Conducted by Student Faculty on college day celebration

Dr. Mohan Dhupe Guiding the students on oil crop production on field visit to Oil Research Center

Lamp Lighting Ceremony at the hands of respected dignitaries at the international conference

Distribution of awards of Poster and oral presentation in the international conference

Felicitation of Dr. Gopalrao Patil at the hands of Principal Dr. M.H. Gavhane in the international conference

Shailja Shinde, M. Sc. II year Presenting Graphical Abstract before Judge Prof. Pooja Maskepatil in Poster Presentation Competition

Guidance of Dr. Yardi to the audience in the international conference

Shaymsundar More, M. Sc. II year Presenting Graphical Abstract before Judge Prof. Bhairavnath Gorde in Poster Presentation Competition

Guidance of Dr. Vishnupriya to the audience in the international conference

Inauguration of Programme at the precious hands of Lt. Suyash Tekale in Alumini Expert Guidance programme

Felicitation of Lt. Suyash Tekale for his achievement in Alumini Expert Guidance programme

Award distribution of Quiz and Poster competition in Farewell Ceremony

Lt. Suyash Tekale guiding the students in Alumini Expert Guidance programme

Chief Guest Dr. O. G. Bhusnure with Prof. S.N. Shinde, Association members and Department staff in Farewell Ceremony

Distribution of Memento to the Final Year Students by the auspicious hands of Dr. O. G. Bhusnure in Farewell Ceremony

Lamp Lighting at the hands of Dr. O. G. Bhusnure & Prof. S.N. Shinde in Farewell Ceremony

PG Final Year students with Departmental Staff in Farewell Ceremony

Department of Zoology and Fishery Science

1. Introduction

The Department of Zoology and Fishery Science, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur is one of the leading departments in the institution. The department continuously works for academic excellence, skill development, research promotion, and personality development of students. It provides quality education through classroom teaching, laboratory practicals, field visits, seminars, and co-curricular activities. The department actively encourages students to participate in competitions, Research activities, and outreach programs.

2. National Seminar On "Smart Solution for Modern Food Processing Challenges."

On 30th Dec. 2025

The National Seminar on Smart Solutions for Modern Food Processing Challenges was successfully held on 30/12/2025 at VLC Hall, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, (Empowered Autonomous Institution) The seminar brought together experts, researchers, and industry professionals from across the country to discuss and share knowledge on the latest trends, innovations, and challenges in the field of food processing.

There were 270 (218 student, 18 Research Scholar and 36 Faculty) participants registered for the seminar, representing various institutions, industries, and organizations. A total of 66 research articles were presented during the seminar, covering topics such as food safety, sustainability, and innovative technologies.

All the Dignitaries on the dies

Dr. Mamidala Estari, Inaugurator & Keynote Speaker, being felicitated by Dr. P.R. Deshmukh, Dr. Mahadev Gavhane"

Dr. Vedprakash Surve, Resource person, being felicitated by Prof. S.N. Shinde

Dr. Mamidala Estari, Professor & Head, Department of Zoology Kakatiya University, Warangal, Telangana. He has thorough teaching experience of 20 years. Under his guidance four (04) Research Scholars have procured doctoral degree. He has published 98 Plus Research. Papers

Dr. Mahadev Gavhane, Principal of this College Delivering the Welcome Address

in National & International renowned peer reviewed journals and three patents. He has various prestigious awards/Fellowships about 17 from DBT/DST/ICMR. He is a Post-Doctoral Fellow from FBSS USA. He has published 02 books and 06 book chapter.

Inaugural : Book launch Entitled : "Smart Solution for Modern Food Processing Challenges" by esteemed guests

Dr. Mamidala Estari, Prof.& Head ,Department of Zoology, Kakatiya University, Warangal, Telangana, Delivering the inaugural speech

Dr. K.S. Raut Proposing Vote of Thanks

The technical session-I commenced with a keynote address by Dr. Mamidala Estari, who delivered an insightful presentation on the applications of Artificial Intelligence (AI) and Internet of Things (IoT) in food processing. The session was well-attended and sparked interesting

Keynote Speaker, Prof. Dr. Mamidala Estari

discussions among the audience.Dr. Estari highlighted the potential of AI and IoT in transforming the food processing industry by improving efficiency, quality, and safety. He discussed various applications of AI in food processing, including predictive modeling, quality control, and Supply chain management. The speaker also emphasized the role of IoT in enabling real-time monitoring and control of food processing systems, thereby reducing waste and improving productivity.

Dr. Mamidala Estari Delivering Keynote Address

Dr. Estari showcased several case studies and examples of successful implementation of AI and IoT in food processing industries, demonstrating the potential for significant improvements in efficiency and profitability.

The Chairman, Prof. Dr. Bhalerao, delivered the concluding remarks for Session-I, expressing his gratitude to Dr. Mamidala Estari for delivering an informative and insightful keynote address on Artificial Intelligence and IoT Applications in Food Processing. Dr. Bhalerao Sir highlighted the significance of emerging technologies like AI and IoT in addressing industrial problems in food processing and encouraged students to explore these technologies in their academic and research projects. He appreciated the resource person's efforts in sharing valuable insights and expertise with the audience.

Dr. Vedprakash Surve, Resource person, being felicitated by Prof. S.N. Shinde

Dr. Vedprakash D. Surve, Professor & Head, Dept. of Food Business management, **College of Food Technology, VNMKV, Parbhani** .He has thorough teaching experience of 35 years. Under his guidance four (04) Research Scholars have procured doctoral degree. He has published Total 42 scientific research papers, 40 technical papers, 35 popular articles,1 Book , 4 Book chapters are published and 3 Radio Talks.In National & International renowned peer reviewed journals.He has various prestigious awards/Fellowships etc,

Dr. Vedprakash D. Surve Delivering his lecture on Opportunities and challenges in food processing sector. Technical session-II featured Dr. Vedprakash Surve as the speaker, who delivered a comprehensive presentation on the opportunities and challenges in the food processing sector.

In the concluding remarks, Chairman Dr. R. V. Solunke Sir appreciated the informative and data-driven presentation delivered by the resource person. He emphasized the need to strengthen the food processing industry to reduce wastage, increase farmers' income, generate employment, and improve India's global competitiveness.

Dr. M.Madhavi, Prof. & Head department of Zoology, Osmania University, and HyderabadProf. M. Madhavi is a distinguished academician and researcher with extensive contributions across Entomology, Sericulture,

Biodiversity, Environmental Sciences, Bioinformatics, Sports Physiology, and Toxicology. She has authored 92 peer-reviewed research articles, 18 books, and 7 book chapters, and holds 3 patents. Under her supervision, 12 Ph.D. degrees have been awarded, 03 Submitted Thesis and 07 scholar's currently pursuing research. She has also completed 3 research projects Funded bids/DBT/UGC and is presently Awarded withan ANRF-PAIR project (Rs 55lakhs), Govt.of India.

Resource Person Mrs. Dr. M.Madhavi, being felicitated by Prof. Dr. Rajesh Desai , Chairman of Technical Session-III

Dr. Madhavi Madam introduced the basic concept of nanotechnology, explaining that nanotechnology deals with particles ranging from 1 to 100 nanometers, which are extremely small and not visible to the naked eye. She explained the applications of nanotechnology in food processing, food safety, and pathogen detection. The use of Nanobiosensors for rapid pathogen detection was highlighted as an emerging and powerful tool.

In the concluding remarks, Chairman Dr. Ravindra Desai Sir appreciated the informative and technically rich lecture delivered by the resource person. He emphasized the growing importance of nanotechnology in modern food preservation and encouraged students and researchers to explore innovative and sustainable applications in this field.

Dr. Ravikumar Shinde, Department of Zoology Shri Pundalik Maharaj Mahavidyalaya, Nandura. He has thorough teaching experience of 14 years. More than 4 year of work experiencein the mammaliancell culture, Molecular Biology,Genetic engineering and Protein Biochemistry.

Dr. Ravikumar Shinde being felicitated by Prof. Dr. K.S. Raut, Chairman of Technical Session-IV

Dr Ravikumar Shinde, delivering lecture on Smart Preservation: Rethinking Food Longevity

The technical session on *"Smart Preservation Techniques for Longevity using IoT and Artificial Intelligence"* was conducted successfully as part of the National Seminar on Smart Solutions for

Modern Food Processing Challenges on 30th December 2025. At the beginning of the session, Dr. Ravi Shinde Sir introduced himself and shared his academic and research background, highlighting his research experience of more than 14 years, including post-doctoral research at Florida, USA, and multiple publications in standard international journals He emphasized that India supports nearly 18% of the world's population, which poses a major.

Dr. Ravikumar Shinde, Chief guiest of the valedictory program, being felicitated by Principal Dr. Mahadev Gavhane

Veladictory Speech by Dr. Mahadev Gavhane

3. Certificate Course on Dietetics and Diet Counselling (Certificate Course Commencement on 05th Jan. 2026)

A Certificate Course on Dietetics and Diet Counselling was successfully organized with the objective of providing comprehensive knowledge and practical skills in the field of nutrition, diet planning, and therapeutic diet counselling. The course was designed to enhance students' understanding of the importance of balanced nutrition and its significant role in maintaining good health, preventing nutritional deficiencies, and managing lifestyle-related diseases.

The course focused on developing awareness among students regarding healthy dietary habits, nutritional requirements, meal planning, and diet modification for different health conditions. Special emphasis was given to the application of dietetics in day-to-day life and in clinical settings. Students were introduced to the fundamentals of nutrition, food groups, nutrient functions, dietary guidelines, and counselling techniques for promoting healthier lifestyles.

During the course, participants gained valuable insights into diet charts, calorie calculation, nutritional assessment, and the role of diet in common disorders such as diabetes, obesity, hypertension, and digestive problems. The sessions also encouraged interactive learning, discussions, and practical exposure to diet counselling approaches. A total of 33 students successfully completed the Certificate Course in Dietetics and Diet Counselling. The course was

highly beneficial in improving students' awareness and competence in nutrition education, diet planning, and counselling skills. The overall feedback from students was positive, and the course achieved its objectives effectively.

Sr. No.	Activity	Topics	Resource Person
1	Certificate course	Certificate Course on Dietetics and Diet Counselling	Dr. Priyanka Krushna Zambre

Resource person Dr. Priyanka Krushna Zambrepatil Felicited by Miss. Pratiksha Patil in the prence of Head of the department Dr.D.S. Rathod and other staff members

4. Hands-On Training Techniques in Molecular Biology and Haematology (Date: 27th and 28th March 2026)

The Hands-On Training Techniques in Molecular Biology and Haematology program was successfully organized to provide students with practical exposure to advanced laboratory techniques in Molecular Biology and Haematology. The training aimed to enhance technical skills, laboratory competence, and understanding of modern biological science methods.

The program emphasized laboratory safety, proper handling of instruments and samples, and accurate interpretation of results. A total of 40 students registered, and 30 students successfully completed the training course.

S.N.	Resource Person	Topics
		27/03/2026
1	Dr. Nilesh More	DNA Isolation and Agarose Gel Electrophoresis
2	Dr. Nilesh More	Gene Cloning: PCR, Ligation, Cell Preparation, Transformation and Clone confirmation
		28/03/2026
3	Prof. Dr. Sarika Shende	SDS-PAGE, Protein Estimation, Western Blotting
4	Prof. Dr. Sarika Shende	Primer Designing and CBC Analysis

Group Photo of Participant with Resource Person and Departmental staff

Prof. Dr. Sarika Bhalerao Shende demonstrated practical procedures on DNA Isolation, Agarose Gel Electrophoresis, and PCR.

5. Darwin Students Association of Zoology (DSAZ) and Welcome of Fresher-2025-26 Date : 13/09/2025

In the academic year **2025–26**, the Department of Zoology established the **Darwin Students Association of Zoology (DSAZ)** to

create an active and energetic platform for **U.G. and P.G. students**. The association aims to enhance participation, promote academic excellence, and provide opportunities for students to express their hidden talents through various academic and extracurricular activities.

The DSAZ was officially inaugurated for the academic year 2025–26 in a vibrant ceremony led by Hon. Dr. A. A. Yadav, OSD and IQAC Coordinator, RSML. The program was graced by Prof. Dadasaheb Londhe, Department of English, Smt. Sushiladevi Deshmukh Mahavidyalaya, Latur, as the Chief Guest. The event marked the beginning of an enthusiastic student-driven initiative for academic and personal development.

S.N	Name of the Student	DSAZ-Office Bearer Position	Remark
1	Miss. Prajakta Chavan	President	M.Sc. II
2	Miss. Tammana Shaikh Miss. Trupti Waghmare	Secretory	B.Sc.III Year B.Sc.II Year
3	Miss. Neha N. Gore Miss. Swanandi Balkunde	Vice-President	B.Sc.III Year B.Sc.II Year
4	Miss. Utkarsha Jadhav	Vice-President	B.Sc.II Year
5	Miss. Pooja Pendkar Mr. Sanket Kamble Miss. Geeta Dhok	Treasurer	M.Sc.II Year B.Sc.II Year B.Sc.III Year
6	Miss. Nishat Sayyed	Joint Treasurer	B.Sc.III Year
7	Miss. Anjali Gore	Magazine Representative	B.Sc.III Year
8	Miss. Rutuja Gaikwad	Magazine Representative	B.Sc.III Year
9	Miss. Anjali Kadam	Active Members	M.Sc.II Year
10	Miss. Sanika Tungikar	Active Members	M.Sc.II Year
11	Miss. Mahek Sayyed	Active Members	B.Sc.II Year
12	Miss. Mahek Shaikh	Active Members	B.Sc.II Year

Chief Guest Prof. Dadasaheb Londhe guided the students on the occasion of the Freshers' Welcome and the inauguration of the Darwin Student Association of Zoology.

6. Poster Presentation on International Tiger Day (Date: 29/07/2025)

The Department of Zoology and Fishery Science, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya (Autonomous), Latur, organized a Poster Presentation and Awareness Program **on** 29th July 2025 on the occasion of International Tiger Day**.** The program aimed to create awareness **about** tiger conservation, biodiversity protection**,** and the ecological importance of tigers in maintaining ecosystem balance.

A total of 28 participants (Male: 10, Female: 18) actively took part in the event. Students presented informative and creative posters highlighting tiger habitats, threats like poaching and habitat loss, and conservation strategies. Faculty members guided students and emphasized the theme **"**Their Survival is in Our Hands."

The posters were evaluated based on creativity and scientific accuracy. The program concluded with the distribution of **certificates to participants and winners**, encouraging continued involvement in wildlife conservation activities.

Students are presenting their posters to inculcate awareness about Tiger conservation on the occasion of International Tiger Day

7. Poster Presentation on World Elephant Day (12/08/2025)

The Department of Zoology and Fishery Science, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya (Autonomous), Latur, organized a Poster Presentation and Awareness Program on 12th August 2025 to celebrate World Elephant Day. The program aimed to create awareness about elephant conservation and their important role in maintaining forest ecosystems.

A total of 29 participants (Male: 6, Female: 16) actively participated in the event. The program began with an introductory session based on the theme "Protect Elephants, Protect Nature." Faculty members explained the ecological importance of elephants as keystone species and "ecosystem engineers."

Students are presenting their posters to inculcate awareness about elephant conservation on the occasion of World Elephant Day

Students presented creative posters highlighting elephant conservation issues, habitat loss, and the need to stop poaching and illegal ivory trade. Posters were judged on creativity and scientific content. The program concluded with the distribution of certificates to participants and winners, encouraging students to support wildlife conservation and biodiversity protection.

8. Poster Presentation on National Honey Bee Awareness Day (Date: 16/08/2025)

The Department of Zoology and Fishery Science organized a Poster Presentation and Awareness Program on the occasion of National Honey Bee Awareness Day in January 2025. The program aimed to create awareness about the ecological and economic importance of honey bees and their vital role in pollination and biodiversity conservation. A total of 51 participants (Male: 13, Female: 38) attended the event. The program began with an inaugural session where faculty members highlighted the importance of pollinators in maintaining ecosystem balance. Expert talks were delivered on "Role of Bees in Biodiversity Conservation" by Dr. D. S. Rathod (HoD) and "Techniques of Beekeeping and Honey Extraction" by Dr. K. S. Raut. Demonstrations were also conducted on bee hives, apiculture tools, and honey extraction methods. The program successfully enhanced awareness and encouraged students to explore

Dr. K. Raut Delivering Lecture on "Role of Bees in Biodiversity Conservation

apiculture as a scientific and entrepreneurial opportunity.

Awareness Day in January 2025. The program aimed to create awareness about the ecological and economic importance of honey bees and their vital role in pollination and biodiversity conservation.

Students are presenting their Poster on National Honey Bee Awareness Day

A total of 51 participants (Male: 13, Female: 38) attended the event. The program began with an inaugural session where faculty members highlighted the importance of pollinators in maintaining ecosystem balance. Expert talks were delivered on "Role of Bees in Biodiversity Conservation" by Dr. D. S. Rathod (HoD) and "Techniques of Beekeeping and Honey Extraction" were guided by Dr. K. S. Raut. Demonstrations were also conducted on bee hives, apiculture tools, and honey extraction methods.

The program successfully enhanced awareness and encouraged students to explore apiculture as a scientific and entrepreneurial opportunity.

9. Poster Presentation on "National Nutrition Week–2025 (Date 18/09/2025)

The Department of Zoology and Fishery Science organized a Poster Presentation and Healthy Diet Awareness Program on the occasion of National Nutrition Week–2025 on 18 September 2025. The program was conducted to create awareness about the importance of balanced nutrition and healthy eating habits for overall health and wellbeing. The theme of the poster presentation was "Eat Right for a Better Life."

A total of 33 participants took part in the competition, including 04 males and 29 females from the Science and Information Technology departments. The program was inaugurated by Hon. Dr. Mahadev Gavhane (Principal, RSML) and Prof. S. N. Shinde (Vice Principal, RSML).

Examiners Miss, Pratima Gore and Pranjal poster and Students are presenting their Poster on National Honey Bee Awareness Day

National Nutrition Week-2025 was inaugurated by Principal Dr. Mahadev Gavhane and Vice Principal Prof. S. N. Shinde

Students presented informative posters highlighting balanced diets, malnutrition prevention, and the role of nutrition in physical and mental health. The event successfully encouraged students to adopt healthy lifestyle practices and promoted awareness about nutrition for a better quality of life.

10. Guest Lecture on Recent Trends in Fishery Sciences

The Department of Zoology and Fishery Science organized a Guest Lecture on "Recent Trends in Fishery Sciences" to enhance scientific knowledge and promote academic interaction among students. Fishery science has emerged as a rapidly advancing field, integrating modern innovations in aquaculture, biotechnology, genetics, nutrition, and environmental management. Recent developments such as biofloc technology, recirculatory aquaculture systems (RAS), genetic improvement of fish species, advanced disease diagnostics, nutraceutical feeds, and climate-resilient aquaculture practices are transforming traditional fisheries into more sustainable and productive systems. This lecture provided valuable insights into these emerging trends and their practical applications in the fisheries sector.

The one-day guest lecture was conducted successfully with active participation students. The program began with the inauguration and a welcome of the resource person Mr. Amit Jadhav, by Head, department of Zoology and Fishery Science Dr. D. S. Rathod and staff Members. The lecture highlighted modern advancements in fisheries and their importance in sustainable fish production and aquatic resource management.

The session was informative and beneficial for students, motivating them towards advanced learning and research in fishery sciences.

The Poster Presentation on Aquaculture Awareness was inaugurated by Dr. K. S. Raut in the presence of Head Dr. D. S. Rathod and staff members.

11: Poster Presentation on Aquaculture Awareness (Date : 25/09/2025)

The Department of Zoology and Fishery Science organized a Poster Presentation on Aquiculture Awareness on 25.09.2025 to create awareness among students about the importance of aquiculture in food production, employment generation, and sustainable development. The program aimed to enhance students' knowledge about aquiculture systems, fish breeding, water quality management, and fish health care.

A total of 51 participants (Male: 13, Female: 38) actively participated in the event. The program began with an inaugural session and a brief address by faculty members highlighting the role of aquaculture in nutritional security and economic growth.

Students presented informative posters on various aquaculture-related themes, showcasing scientific creativity and promoting awareness about sustainable fish farming practices. The event successfully encouraged students to explore aquaculture as a promising research and entrepreneurial field.

Group Photo of Staff and Students on The Poster Presentation on Aquaculture Awareness

12. National Quiz Competition on the Occasion of National Science Day–2026 (Date: 28/02/2026)

National Science Day is celebrated every year on 28th February to commemorate the discovery of the Raman Effect by Sir C. V. Raman in 1928. To mark this occasion, the Department of Zoology and Fishery Science, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur (Autonomous), organized a National Quiz Competition to promote scientific awareness and encourage interest in science and technology among students.

13. Student Achievements

The Department of Zoology and Fishery Science, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya (Autonomous), Latur, is proud to highlight the remarkable achievements of its students during the academic year 2025–26. These achievements reflect the academic excellence, dedication, and competitive success of the students in various professional and eligibility examinations.

During this period, Mr. Dinanath Deshmukh (B.Sc.) was successfully selected as an Assistant Sales Tax Commissioner, which is a prestigious achievement and a matter of pride for the department.

In addition, several M.Sc. students qualified the State Eligibility Test (SET), demonstrating their strong academic performance and eligibility for teaching and research opportunities.

The department congratulates all the achievers and encourages them to continue their journey towards higher success and professional growth.

Assistant Sales Tax Commissioner Mr. Dinanath Deshmukh and the M.Sc. students who passed the SET examination were felicitated by the President of the institution, Principal Dr. Mahadev Gavhane, Vice Principal Prof. S. N. Shinde, Head of the Department Dr. D. S. Rathod, and staff members.

***

Department of Biotechnology

The Department of Biotechnology at Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur, has demonstrated exceptional academic dynamism during 2025–26, executing a rich portfolio of educational, scientific, and social initiatives that span skill development, entrepreneurship, environmental consciousness, and global engagement.

Foundational & Orientation Programmes -

The year began with a five-day **Bridge Course** (July 2025) designed to ease first-year B.Sc. Biotechnology students into undergraduate-level life sciences — covering cell biology, microbiology, lab skills, and digital literacy. This was followed by a **Student Induction Programme** in September, where 95 newly admitted students received mentorship on NEP curriculum, competitive exams, and career pathways from senior faculty.

Experiential Learning & Industry Connect -

A **Study Excursion to Krishi Vigyan Kendra** exposed 116 students to agri-technologies including vermicomposting, Azolla cultivation, and sericulture — illustrating biotechnology's transformative role in agriculture. An **Educational Visit to Vilasrao Deshmukh Agriculture College** offered M.Sc. students hands-on exposure to advanced instruments such as RT-PCR, Gene Gun, and Ultracentrifuge. An **Agribusiness Programme on Mushroom Cultivation** equipped 20 students with end-to-end skills in spawn production, business planning, and entrepreneurship over a month-long training.

Skill Development & Research Exposure

Interdisciplinary collaboration flourished through a **PCR Demonstration Workshop** with the Microbiology Department and a **Workshop on Advanced Bioinstrumentation** covering HPLC, Fluorimetry, and Fluorescence Microscopy. A PM-USHA Sponsored **Hands-on Training on Bioinstrumentation** (January 2026) trained 60 students across PCR, HPLC, SDS-PAGE, and Fluorescence Microscopy in an intensive three-day programme.

Flagship PM-USHA Sponsored Events -

Three high-impact events were organized under the PM-USHA scheme: a **National Seminar on Smart Food Processing Solutions** drawing 258 participants and featuring experts from Kakatiya and Osmania Universities; a **Two-Day International Conference (ICALSSD-2026)** jointly organized by four science departments to promote interdisciplinary research in health, agriculture, and sustainability; and the **Bioinstrumentation Training Programme** anchoring laboratory competencies in the student community.

Social Responsibility & Global Outreach-

The department reinforced its values through a **Blood Donation Camp** on National

Youth Day, a **Tree Plantation Drive** of 59 medicinal plants, an **Integrated Wellness Camp** for 145 female students covering physiotherapy and mental health, and an **Open House Day** that introduced 90 school students to biotechnology careers. Biotechnology Day featured an inspiring **UK-France Delegation** presenting paragliding-assisted afforestation — fostering global cross-cultural awareness.

Student Achievements

Students shone brightly on national platforms: winning **₹3 Lakh at IIT Bombay's Design for Bharat Challenge**, receiving **₹2.5 Lakh SBI Foundation Fellowship**, qualifying **IIT JAM (AIR 895)**, earning prizes at Avishkar Research Festival, and securing medals at Inter-University Chess and Yogasana Championships — reflecting the department's culture of excellence across academics and co-curricular pursuits.

In sum, the department stands as a vibrant hub of scientific learning, social impact, and global connectivity — shaping well-rounded biotechnology professionals for tomorrow

Departmental activities (year 2025-26)

Bridge Course Report

The Department of Biotechnology successfully organized a five-day Bridge Course for first-year B.Sc. Biotechnology students from 2nd to 7th July 2025.The programme aimed to bridge the knowledge gap between higher secondary and undergraduate studies by strengthening foundational concepts in life sciences, cell biology, microbiology, biomolecules, and scientific skills. It included laboratory visits, sessions on communication & digital skills, career opportunities in life sciences, and visits to the PTC Lab and Botanical Garden.

Integrated Wellness Camp Report

The Department of Biotechnology organized an Integrated Wellness Camp: Counselling, Physiotherapy & Mental Health for Female Students on 10th September 2025.The one-day camp targeted B.Sc. TY and PG female students, with 145 participants. A team of expert doctors from Vasantrao Kale Homeopathic Medical College, Latur — led by Dr. Atul Venkatesh Kulkarni along with Dr. Rajesaheb Chavan, Dr. Rekha Zirpe, Dr. Kiran Chavan, and Mr. Suraj Gaikwad — conducted the programme with 25 interns.Activities included health screening (BP & weight), individual counselling sessions on stress, anxiety, and emotional well-being,physiotherapy consultations, and distribution of homeopathic medicines. The camp successfully promoted holistic health and received positive feedback from students.

Student Induction Programme 2025

The Department organized a Student Induction Programme on 13th September 2025 for newly admitted B.Sc. Biotechnology First Year students. The programme was inaugurated by Principal Dr. M.H. Gavhane. A total of 64 students (23 Male, 41 Female) along with faculty members participated. Eminent speakers including Dr. Sachin Kulkarni (HOD, Biotechnology), Dr. Anuja Jadhav (NEP Coordinator),

Dr. Deepak Vedpathak (HOD, Microbiology), and Dr. Nishank Pimple (Placement Coordinator) addressed the students on institutional legacy, NEP curriculum, career opportunities in Biotechnology, competitive exams, placements, and the importance of co-curricular activities. The induction successfully motivated students and provided clear academic and professional guidance.

Study Excursion to Krishi Vigyan Kendra, Latur

The Department organized a Study Excursion to Krishi Vigyan Kendra, Latur on 16th September 2025 for UG Second Year students. A total of 116 students (43 Male, 73 Female) along with 4 faculty members participated. Dr. Sandeep Deshmukh, Scientist & Coordinator, KVK Latur, guided the visit.Students gained practical exposure to advanced agricultural technologies including Mushroom Cultivation, Biofertilizer & Azolla production, Vermicomposting, Seed Certification, Germination Chamber, Dal Mill processing, Honey Bee Cultivation, and Sericulture. The interactive session enhanced students' understanding of agri-entrepreneurship, startups, and the practical application of biotechnology in agriculture. The excursion was highly informative and well-received.

Educational Visit Report Summary

The Department organized an Educational Visit to Vilasrao Deshmukh Agriculture College of Biotechnology, Latur on 19th September 2025 for M.Sc. students. 29 students (15 Male, 14 Female) along with 2 faculty members participated. Dr. Rahul Chavan, Assistant Professor, guided the visit and demonstrated advanced biotechnology instruments including RT-PCR, Capillary Electrophoresis, Gene Gun, and Ultracentrifuge.Students gained practical insights into the working principles, applications, and maintenance of sophisticated molecular biology and agricultural biotechnology equipment. The visit successfully bridged theoretical knowledge with real-world laboratory practices and motivated students toward research careers.

Tree Plantation Program

The Department organized a Tree Plantation Program on 20th September 2025 at Vasantrao Kale Homeopathic Medical College and Hospital, Latur.40 students (09 Male, 31 Female) along with 2 faculty members actively participated in the drive. A total of 59 medicinal plants including Mimosa, Ficus, Emblica (Amla), Pongamia, Basil, and other indigenous species were planted on the campus.The activity aimed to promote environmental awareness, biodiversity conservation, and social responsibility among students while addressing issues like climate change and global warming. The programme successfully fostered a sense of environmental stewardship and received positive feedback.

Agribusiness Programme on Mushroom Cultivation

The Department organized an Agribusiness Programme on Mushroom Cultivation Training and Assistance for Incubators from 21 August to 21 September 2025.The month-long hands-on training

targeted B.Sc. BT First Year students with 20 participants (10 Male, 10 Female). Mr. U.P. Sirdeshmukh served as the resource person. Prominent students ,who worked well during the programme includes Mr.Abhishek Survase,Mr.Neeraj More and Miss.Shrusti Waghmare.The programme provided practical training in spawn production, substrate preparation, sterilization, contamination control, climate management, and business aspects including cost-benefit analysis, marketing, and entrepreneurship. It successfully equipped students with scientific skills and agribusiness knowledge to establish sustainable mushroom cultivation enterprises.

World Food Day

The Department celebrated World Food Day on 16th October 2025 by organizing a Food Contest. The event aimed to foster culinary creativity, promote nutritious and sustainable food practices, and raise awareness about healthy eating among students. 21 students (8 male, 13 female) from B.Sc. and M.Sc. Biotechnology enthusiastically participated, presenting innovative dishes. The contest was inaugurated by Ms. Ashwini Budrupe and judged on taste, presentation, creativity, and theme adherence. Prizes were awarded to winners including Mr. Aman Shaikh (First Prize). The event successfully highlighted food security, sustainability, and mindful eating habits.

Demonstration of PCR Application

The Department organized a Hands-on Training on Demonstration of PCR Application on 13th October 2025 as an Inter-Departmental Collaboration with the Department of Microbiology. The program provided practical exposure to Polymerase Chain Reaction (PCR) techniques to 28 students (14 male and 14 female) from B.Sc. TY and M.Sc. SY Microbiology. Resource persons Mr. U.P. Sirdeshmukh and Mr. S.D. Kadam guided the participants on PCR principles, protocols, and applications. The session was inaugurated by Dr. S.S. Kulkarni, Head of Biotechnology. It successfully bridged theory and practice, strengthened interdisciplinary learning, and received positive feedback from students.

Workshop on Advanced Bioinstrumentation Techniques

The Department of Biotechnology, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur (Autonomous), organized a Workshop on Advanced Bioinstrumentation Techniques on 16th October 2025. The workshop provided hands-on training to 13 students (5 male, 8 female) and 3 faculty members on key instruments: Fluorimetry, Fluorescence Microscopy, and High-Performance Liquid Chromatography (HPLC). Resource persons Mr. U. P. Sirdeshmukh (Dept. of Biotechnology) and Mr. Maroti Sudewad (Dept. of Chemistry) conducted interactive sessions covering principles, instrumentation, sample preparation, and applications. The program successfully bridged theoretical knowledge with practical skills, enhancing students' laboratory competencies for biotechnology research and careers.

Biotechnology Day – Guest Lecture

The Department of Biotechnology, Rajarshi

Shahu Mahavidyalaya, Latur, celebrated Biotechnology Day on 13th November 2025 with a special UK-France Delegation on Green Aviation & Reforestation. The event featured international guests — Mr. Michael Campbell Jones (Founder & Vice-President, Forest Air, UK), Ms. Dominique Grare (Treasurer), Mr. Pascal Campbell Jones, and Mr. Rushikesh Kulkarni. They shared innovative afforestation techniques using paragliding for seed dispersal in inaccessible areas. 140 students (55 male, 85 female) attended the program. Students showcased the department's research, projects, and eco-initiatives. The session promoted global environmental awareness, cross-cultural exchange, and potential future collaborations.

Industry-Academia Workshop on "Career Opportunities and Competitive Examinations in Life Science

The Department of Biotechnology, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur, organized an Industry-Academia Workshop on "Career Opportunities and Competitive Examinations in Life Science" on 18th December 2025. Dr. Bhaurao Choushette, Director of Cellulaedutech Pvt. Ltd. and Institute of Biological Sciences, Chhatrapati Sambhajinagar, was the resource person. He guided 70 students (32 male, 38 female) on various career paths in Biotechnology and Life Sciences, competitive examinations, preparation strategies, study resources, and time management. The session provided valuable insights into higher education, research, and industry opportunities, motivating students toward informed career planning.

Open House Day

The Department of Biotechnology, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur, organized an Open House Day on 5th January 2026 for XI and XII Science students. The programme aimed to provide early exposure to biotechnology through laboratory visits, demonstrations of modern instruments, live experiments, microscopic observations, and presentations on the scope of biotechnology. Around 90 students (34 male, 56 female) along with 10 faculty members from various colleges participated. The event included an inauguration, introductory addresses, and interactive sessions that bridged school-level science with higher education and research opportunities in biotechnology. The programme received highly positive feedback for its informative and practical approach.

Guest Lecture on Entrepreneurship and Skill Development

The Department of Biotechnology, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur, organized a Guest Lecture on Entrepreneurship and Skill Development on 23rd February 2026 in the Seminar Hall. Mr. Rajesh Chanchlani, Director of Chanchlani Business & Franchise Consultants Ltd., Chhatrapati Sambhajinagar, delivered an insightful session for 110 students (39 male, 71 female) of B.Sc. and M.Sc. Biotechnology. He discussed key aspects of starting a business, including idea selection, timing, location, innovative business opportunities, creative thinking,

and government funding schemes for startups. The motivational lecture equipped students with practical entrepreneurial knowledge, strategies, and resources.

Blood Donation Camp

The Department of Biotechnology, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur, organized a Blood Donation Camp on 12th January 2026 in collaboration with Mauli Blood Bank, MIDC, Latur, on the occasion of National Youth Day. The camp was held in the Immunology and Virology Laboratory. A total of 26 students (24 male, 2 female), along with faculty and non-teaching staff, actively participated. Dr. S. S. Kulkarni (HOD) inaugurated the camp by donating blood. The initiative aimed to promote social responsibility, raise awareness about blood donation, and address the shortage of blood in local hospitals. Certificates were distributed to all donors. The event successfully fostered a spirit of community service.

National Level Student Poster Competition - Bio Insight 2026

The Department of Biotechnology, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur, organized the National Level Student Poster Competition - Bio Insight 2026 on 10th March 2026 to commemorate National Science Day. The event, themed "Women in Science: Catalysing Viksit Bharat", provided a platform for students to present innovative ideas on bio-entrepreneurship, AI in life sciences, environmental sustainability, and other emerging areas. 51 students (11 male, 40 female) from various colleges participated. Resource persons Mr. Krishna D. Tandale and Mr. Prashant D. Sahabne addressed the gathering. Posters were judged by a panel of experts, and winners received cash prizes, certificates, and trophies. Total expenditure was Rs. 12,200. The event successfully promoted scientific temper and women's contributions in science.

PM- USHA sponsored International conference, National Seminar, and Hands on workshop on Bioinstrumentation.

The three PM-USHA sponsored soft component activities organized by Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur during the academic year 2025-26 collectively demonstrate the institution's sustained commitment to quality education, research promotion, and skill development. The progression from a hands-on institutional training programme, to a national seminar, to a two-day international conference reflects a well-planned academic ecosystem that nurtures students at every level — from laboratory competence to global research awareness.

Together, these events reached over 318 direct participants (students, researchers, and faculty), engaged eminent experts from across India and the globe, and advanced interdisciplinary engagement in biotechnology, life sciences, and food technology. These initiatives not only fulfill the objectives of PM-USHA's soft component mandate but also directly contribute to national goals articulated in NEP-2020, Viksit Bharat @2047, and the BioE3 Policy framework.

International Conference on Advances in Life Sciences for Sustainable Development

Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur (Empowered Autonomous), under the PM-USHA scheme, is organizing a Two-Day International Conference on Advances in Life Sciences for Sustainable Development (ICALSSD-2026) on 13–14 March 2026. Jointly organized by the Departments of Botany, Biotechnology, Microbiology, and Zoology, the conference aims to foster innovative, interdisciplinary research addressing sustainability in health, agriculture, environment, and socio-economic challenges.

National Seminar on "Smart Solutions for Modern Food Processing Challenges

The Department of Zoology & Fishery Science and Department of Biotechnology, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur, jointly organized a PM-USHA Sponsored One Day National Seminar on "Smart Solutions for Modern Food Processing Challenges" (NSSMFPC-2025) on 30 December 2025 at VLC Hall.

The seminar featured eminent resource persons: Dr. Mamidala Estari (Kakatiya University), Prof. M. Madhavi (Osmania University), Dr. Vedprakash D. Surve (VNMKV, Parbhani), and Dr. Ravikumar B. Shinde. They delivered insightful sessions on AI & IoT in food processing, nanotechnology in preservation, opportunities in the food sector, and smart preservation techniques.258 participants (104 male, 154 female), including faculty, research scholars, UG/PG students, and industry professionals, attended the event. The programme included an inaugural function, four technical sessions, and a valedictory session. Funded under the PM-USHA scheme, the seminar successfully promoted innovation, interdisciplinary research, and sustainable solutions for food security and processing challenges.

Hands-on Training Program on Bioinstrumentation

The Department of Biotechnology, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur, organized a PM-USHA Sponsored Hands-on Training Program on Bioinstrumentation from 8–10 January 2026. The three-day program provided practical training to 60 students (11 male, 49 female) from B.Sc. Biotechnology, B.Sc. Microbiology, and M.Sc. Biotechnology on advanced techniques: PCR & Agarose Gel Electrophoresis, HPLC (caffeine quantification), Fluorescence Microscopy, and SDS-PAGE for protein isolation and profiling. Resource persons included Dr. Vipin Hiremath (Progenome Lifesciences), Dr. Maroti Sudewad, Dr. Abhishek Suryawanshi (CyGenica Ltd., Pune), Mr. U.P. Sirdeshmukh, Mr. Suraj Kadam, and Dr. Manisha Dhotre. The training combined expert lectures, demonstrations, and intensive hands-on sessions at the department and Central Instrumentation Centre (CIC). Total expenditure was ₹24,000. The program successfully enhanced students' technical skills, research aptitude, and employability in biotechnology and life sciences.

Students' Achievements Summary (2025-26)

The Department of Biotechnology, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur recorded outstanding student achievements during the academic year 2025-26.

Key Highlights:

- Ms. Ankita Ravikar & Mr. Fardeen Shaikh published research/review articles in reputed journals.
- Avishkar Research Festival: 10 students won prizes at District Level; 6 students secured multiple First and Second Prizes at University Level.
- Fardeen Shaikh, Omkar Biradar & Tanaya Naikwade won 3 Lakh in IIT Bombay's Design for Bharat-Youth Innovation Challenge.
- Mr. Saksham Shinde & Ms. Arpita Nadar received 1 Lakh Startup Grant from SRTMU Nanded.
- Mr. Fardeen Patel received SBI Foundation Fellowship (2.5 Lakh) and Shahushri Award.
- Ms. Sakshi Sawant qualified IIT JAM (AIR 895).
- Ms. Arpita Nadar & Mr. Aditya Patil won Silver Medal in Inter-University Chess.
- Ms. Sakshi Shinde secured 3rd Rank in All India Inter-University Yogasana Championship.
- Ms. Priti B. Suryawanshi won 1st Prize (15,000) in National Research Paper Competition.
- Dnyaneshwari Jadhav won 1st Prize (10,000) in MGM National Level Project Competition.
- Students also actively participated in numerous national workshops, seminars, and conferences at IISc Bangalore, Sathyabama University, and other institutions.

Guest Lecture organised on 13 November 2025 on occasion of Biotechnology Day Mr. Michael Campbell Jones (Founder & Vice-President, Forest Air, UK) and other delegates UK-France Delegation on Green Aviation & Reforestation

Felicitation of Dr.Vipin Hiremath by Prof.S.N. Shinde During Inauguration of PM-USHA Sponsored Hands-on workshop on Bioinstrumentation.

Dr.Vipin Hiremath (Progenome Lifesciences) and Dr.Abhishek Suryawanshi (IIT Bombay)Alumni Participated as resource person in PM-USHA Sponsored Hands-on workshop on Bioinstrumentation,2026.

Mr.Maroti Sudewad ,as a resource Person in PM-USHA Sponsored Hands-on workshop on Bioinstrumentation,2026 for HPLC and its applications.

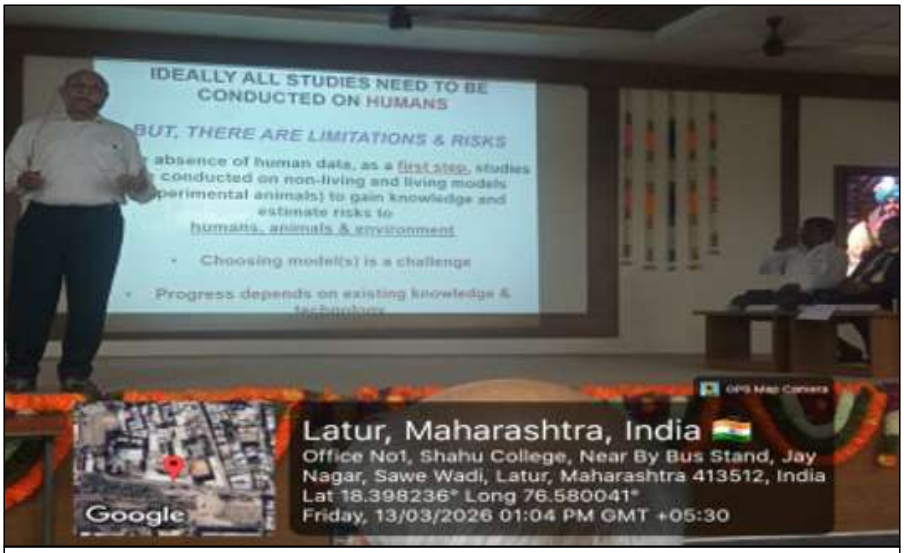

Dr.Malik Lecture at International Conference on Advances in Life Sciences for Sustainable Development (ICALSSD-2026)

ग्रंथालय विभाग

१)ग्रंथालयाच्या सुयोग्य व्यवस्थापनासाठी प्राचार्यांनी प्रतिवर्षाप्रमाणे ग्रंथालय समितीची नियुक्ती केली असून ग्रंथालय समितीच्या वेळोवेळी बैठका घेण्यात आल्या.

२) इ.स. १९७०-१९७१ या शैक्षणिक वर्षापासून ३१ मार्च २०२५ अखेर १११४१६ग्रंथाची खरेदी झाली असून त्यावर रु. १,७१,८९,२९३/- इतका खर्च झाला आहे. याशिवाय कनिष्ठ महाविद्यालयात १६०४५८ ग्रंथ आहेत. त्यावर ३१ मार्च २०२४ अखेर रुपये १,१६,४९,३४२/- इतका खर्च झाला आहे.

३) २०२५-२०२६ या चालू शैक्षणिक वर्षात वरिष्ठ महाविद्यालय ग्रंथालयात ८९० इतकी ग्रंथाची भर पडली असून त्यावर रुपये ४६९९६६/- इतका खर्च झाला आहे. याशिवाय कनिष्ठ महाविद्यालय ग्रंथालयात १७९८ ग्रंथाची खरेदी झाली असून, त्यावर रुपये ५,०१,००९/- इतका खर्च झाला आहे.

४) कनिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना २०२५-२०२६ या शैक्षणिक वर्षात विशेष पुस्तक-पेढी अंतर्गत १४१६ विद्यार्थ्यांना ९५६८ पाठयपुस्तके वर्षभरासाठी देण्यात आली.

५) ग्रंथाशिवाय ग्रंथेत्तर साहित्याची सेवासुद्धा (Non-Book Material)आवश्यकतेनुसार विशेष सेवा दिली जाते, ज्यामध्ये शैक्षणिक ऑडीओ, व्हीडीओ कॅसेटस, सीडीज, मायक्रो फिल्मस, स्लाईडस इ. समावेश आहे.

६) ग्रंथालयात दोन सर्वर व २३ नोडस (टर्मीनलस) चे नेटवर्क असून २००३ ते २०१८ पर्यंत (SOUL Sofware) २०१९ ते २०२१ (LIbman Micosoft Cloud Computing Software) आणि २०२२-२३ पासून KOHA आज्ञावलीनुसार ग्रंथालयीन संगणकीकरण पुर्ण झाले असुन विद्यार्थ्यांना, प्राध्यापक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना (KOHA Software) या संगणक प्रणालीद्वारे पुस्तकाचे देवाणघेवाण केले जाते.

७) शैक्षणिक वर्षाच्या सुरूवातीलाच विद्यार्थ्यांना RFID ओळखपत्र देण्यात आले.

८) वाचनालयात ११० राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील नियतकालिके व २९ वृत्तपत्रे नियमित येतात.

९) डॉ. एस. आर. रंगनाथन यांची जयंती राष्ट्रीय ग्रंथपाल दिन म्हणून साजरा करण्यात आला. सदरील दिनानिमित्त दिनांक १२ ऑगस्ट, २०२५ रोजी महाविद्यालयात ग्रंथ प्रदर्शनाचे भरविण्यात आले होते.

१०) डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांच्या जन्म दिवस वाचन प्रेरणा दिन म्हणून साजरा करण्यात आला या दिनानिमित्त दिनांक १५ ऑक्टोंबर, २०२५ रोजी महाविद्यालयात ग्रंथप्रदर्शनाचे आयोजन केले.

११) ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र विषयातील विद्यार्थ्यांसाठी एक दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन दिनांक १९ जानेवारी, २०२६ रोजी करण्यात आले होते.

१२) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर वाचन, लेखन स्पर्धा २०२५-२६ रोजी आयोजित करण्यात आली होती.

स्पर्धेतील पारितोषिके प्राप्त विद्यार्थ्यांची नावे पुढील प्रमाणे

१) म्हेत्रे सुहास हणुमंत बी.एस्सी.बी.टी. तृतीय वर्ष प्रथम पारितोषिक रुपये १५००/-

२) कुंभार भाग्याश्री राजकुमार बी.एस्सी.बी.टी. द्वितीय वर्ष द्वितीय पारितोषिक रुपये १०००/-

३) उद्देवाल आरती रमेश बी.ए. द्वितीय वर्ष तृतीय पारितोषिक विभागून रू २५०/-

४) शेख जवेरीया फारूख बी.ए. प्रथम वर्ष तृतीय पारितोषिक विभागून रू २५०/-

१३) २००८-२००९ या शैक्षणिक वर्षापासून आपल्या महाविद्यालयाचे ग्रंथालय विभाग व DELNET मध्ये करार केला असून यांच्यामार्फत वाचकांना खालील सुविधा पुरविल्या जातात.

1) Inter Library Loan

2) Union Catalogue and Databases

3) Union Catalogue of Books

4) Union List of Current Periodicals

5) Union Catalogue of Periodicals

१४) संशोधन उपयोगी खुल्या नियतकालिकांच्या अंकाचे एकूण ३४६२ बाउण्ड व्हॅल्युम्स ग्रंथालयात उपलब्ध आहेत. त्याचा उपयोग एम.फिल व पीएच.डी इ. संशोधकांना होत आहे. याची यादी महाविद्यालयाच्या संकेत स्थळावर उपलब्ध केलेली आहे.

१५) ग्रंथालयाच्या एकूण वाचकवर्गाची संख्या ४७७७ असून त्यात १४० शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी ५० व ४५०० विद्यार्थ्यांचा समावेश आहे. देवघेव विभागातून दररोज सरासरी १५० विद्यार्थ्यांना पुस्तके दिली जातात.

१६) शै. वर्ष २०२५-२६ मध्ये ग्रंथालय विभागातर्फे थोर/महान पुरुषांच्या एकूण ३५ जयंत्या साजऱ्या करण्यात आल्या.

दि. २१ जानेवारी २०२६ रोजी 'अभ्यास शिबिराचे' आयोजन करण्यात आले होते. या शिबिरासाठी प्रमुख पाहुणे म्हणून सुशीलदेवी महाविद्यालय, लातूर येथील ग्रंथपाल प्रा. रत्नाबाई पालकर आणि शिव जागृती महाविद्यालय, नळेगाव येथील ग्रंथपाल प्रा. मधुबाला हडगे यांची उपस्थिती होती. तसेच आझाद महाविद्यालय, औसा येथील माजी ग्रंथपाल प्रा. विजयकुमार मिश्रा यांची प्रमुख उपस्थिती या कार्यक्रमास लाभली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक महाविद्यालयाचे ग्रंथपाल प्रा. सूर्यकांत मस्के यांनी केले. यावेळी पाहुण्यांनी एम.लिब. च्या विद्यार्थ्यांना ग्रंथालय व्यवस्थापन, तांत्रिक प्रक्रिया आणि संशोधनातील आधुनिक प्रवाह यावर मोलाचे मार्गदर्शन केले. प्रा. पालकर व प्रा. हडगे यांनी मुक्त विद्यापीठाच्या अभ्यासक्रमाचे स्वरूप व ग्रंथालयातील आव्हाने यावर आपले विचार मांडले, तर प्रा. मिश्रा यांनी आपल्या अनुभवातून विद्यार्थ्यांच्या शंकांचे निरसन केले.या अभ्यास शिबिरास एम.लिब. वर्गातील सर्व विद्यार्थी, महाविद्यालयातील शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. अभ्यास केंद्राच्या माध्यमातून राबवण्यात आलेल्या या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक प्रगतीसाठी मोठी मदत झाली.

राजर्षी शाहू महाविद्यालय (स्वायत्त), लातूर येथील ग्रंथालय विभागाच्या वतीने आणि 'PM-USHA' पुरस्कृत 'Reimagining Libraries: The Future of Traditional and Modern Synergy' या विषयावर एकदिवसीय राष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन दि. १३ फेब्रुवारी २०२६ रोजी करण्यात आले होते. या परिषदेच्या उद्घाटन प्रसंगी व्यासपीठावर शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष मा. डॉ. गोपाळराव पाटील हे अध्यक्ष म्हणून उपस्थित होते. परिषदेचे उद्घाटन व बीजभाषण गुलबर्गा विद्यापीठाचे ग्रंथपाल मा. डॉ. सुरेश जंगे यांनी केले. त्यांनी आपल्या भाषणात पारंपारिक ग्रंथालये आणि आधुनिक तंत्रज्ञान यांचा मेळ घालून ग्रंथालयांचे भविष्य कसे उज्वल करता येईल, यावर सखोल मार्गदर्शन केले.या प्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे (मुख्यआयोजक), उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे (विशेष उपस्थिती) आणि ग्रंथपाल व परिषदेचे निमंत्रक प्रा. सूर्यकांत मस्के यांची प्रमुख उपस्थिती होती. या परिषदेत विविध राज्यांतील संशोधक, ग्रंथपाल आणि विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवून आपले शोधनिबंध सादर केले. ग्रंथालयातील डिजिटल बदल, एआय (AI) चा वापर आणि वाचन संस्कृती टिकवून ठेवण्याचे आव्हान यावर या परिषदेत मंथन झाले. कार्यक्रमाचे यशस्वी नियोजन ग्रंथालय विभागातील सर्व कर्मचारी, शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांनी केले. राष्ट्रगीताने या उद्घाटन सत्राची सांगता झाली.

क्रीडा विभाग

प्रति वर्षाप्रमाणे सन २०२५-२६ या शैक्षणिक वर्षामध्ये महाविद्यालयात क्रीडा समिती गठीत करण्यात आली. या क्रीडा समितीचे अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे तर सचिव डॉ. अनिरुध्द बिराजदार यांच्या सोबत खालील सदस्यांनी कार्य केले.

०१. श्री. सतिश देशमुख (संस्था सदस्य)

०२. उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे

०३. डॉ. रत्नराणी कोळी

०४. प्रा. श्रध्दा जाधव

०५. प्रा. माधव शेळके

०६. डॉ. मनिषा धोत्रे

०७. आवेज पठाण (विद्यार्थी सदस्य)

* चालू शैक्षणिक २०२५-२६ या वर्षात खालीलप्रमाणे क्रीडा स्पर्धेत सहभाग नोंदविला.

राष्ट्रीय स्तर	अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ व क्रीडा महोत्सव	राज्य स्तर	इतर
गोल्ड - ०१ ब्रॉन्झ - ०२ सहभाग - ०२ एकूण - ०५	ब्रुद्धर्ष सहभाग - ३७ क्रीडा महोत्सव (२ गोल्ड) - १० सहभाग - ०८ एकूण - ४७	रौप्यपदक - ०६ कांस्यपदक - ०२ सहभाग - ४६ एकूण - ५५	३५५

वरिष्ठ महाविद्यालय

सन २०२५-२६ या शैक्षणिक वर्षात राजर्षी शाहू महाविद्यालयाच्या क्रीडा विभागाद्वारे विविध क्रीडा स्पर्धा, क्रीडा दिन तसेच रोमांचकारी कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले. यामध्ये स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठाच्या अंतर्गत अ विभाग कबड्डी, अथलेटिक्स या स्पर्धेचे आयोजन केले गेले तसेच आंतर महाविद्यालयीन जलतरण, बेसबॉल व सॉफ्टबॉल या स्पर्धेचे देखील आयोजन करण्यात आले. उल्लेखनीय बाब म्हणजेच यावर्षी जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालय लातूर व राजर्षी शाहू महाविद्यालय लातूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने राज्यस्तरीय शालेय जलतरण स्पर्धेचे मोठ्या थाटात आयोजन करण्यात आले ज्यामध्ये सुमारे १२०० (मुले व मुली) खेळाडूंनी सहभाग नोंदविला या स्पर्धेचे उद्घाटन १८ वर्षाखालील सर्वात पहिला ऑलिंपिक खेळाडू उत्कृष्ट जलतरणपटू श्री वीरधवल खाडे यांच्या हस्ते झाले. तसेच स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ व राजर्षी शाहू महाविद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने पश्चिम विभागीय अंतर विद्यापीठीय कबड्डी (मुली) स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. या स्पर्धेत महाराष्ट्र, राजस्थान, मध्य प्रदेश, गोवा, गुजरात अशा पाच राज्यांमधून जवळपास ९०० महिला खेळाडूंनी सहभाग नोंदविला. महाविद्यालयाचे क्रीडा विभाग फक्त खेळ, क्रीडा स्पर्धा या पुरतेचच मर्यादित नसून क्रीडा विभागाने १५ ऑगस्ट, २०२५ चे ध्वजारोहण तब्बल २०० विद्यार्थी व स्टाफ मिळून महाराष्ट्रातील सर्वांत उंच शिखर (१६४६ मीटर) म्हणजेच कळसूबाई येथे केले. याचा International Book of World Record मध्ये सर्वांत जास्त विद्यार्थी संख्येने ध्वजारोहण करण्याचा विश्व विक्रम महाविद्यालयाच्या नावावर नोंदवण्यात आला.

याप्रमाणेच 'अ' विभागीय व आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धा व सराव शिबीरांचे आयोजन सुध्दा क्रीडा विभाग करत असते.

1	Yog Din	21.06.2025
2	Inter Collegiate Aquatic (Swimming) Tournament	28.07.2025
3	Kalsubai Track (International Book of World Record	15.08.2025
4	29th August 2021 'Krida Din'	29.08.2025
5	State Level Swimming Tournament	13.09.2025
6	Inter Collegiate 'A' Zone Athletics Tournament	07 & 08. 10.2025
7	State Level Swimming Tournament	16 to 18. 10.2025
8	West Zone Inter University Kabaddi Tournament (W)	27 to 30 10. 2025
9	Inter College Tournament Baseball & Softball (Men)	15 & 16 12.2025
10	Inter College Tournament Baseball & Softball (Women)	17 & 18 12.2025

* दिल्ली येथे झालेल्या पहिल्या राष्ट्रीय पॅरा योगासन स्पोर्टस चॅम्पियनशिप या स्पर्धेत कु.समृध्दी हिंगणे हिने OH-A या गटातून महाराष्ट्राच्या संघातून सहभाग नोंदवला.

* **विद्यापीठ खेळाडू :**

०१. सुशांत हजारे - खो-खो, महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६, सुवर्ण पदक आणि पश्चिम विभागीय आंतर विद्यापीठ खो-खो क्रीडा स्पर्धा, नांदेड

०२. शुभम थोरात - खो-खो, महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६, सुवर्ण पदक आणि पश्चिम विभागीय आंतर विद्यापीठ खो-खो क्रीडा स्पर्धा, नांदेड

०३. प्रणिता कांबळे - खो-खो, महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

०४. सुहासिनी काळे - खो-खो, महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

०५. प्रणिता क्षीरसागर - बुध्दीबळ पश्चिम विभागीय अंतर विद्यापीठ बुध्दीबळ स्पर्धा, जयपूर

०६. विशाल घुगे - १)अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती) २)अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धा संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

०७. यश देडे - १)अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती) २)अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धा संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

०८. तुषार जाधव - १)अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती) २)अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धा संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

०९. विशाल टेकाळे -१)अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती) २)अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धा संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

१०. आवेज पठाण -१)अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती) २)अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धा संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

११. प्रगती कांबळे- १) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती), २) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धा संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

१२. साक्षी समसापुरे - १) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती), २) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धा संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

१३. मुक्ताई राऊत - १) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती), २) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धा संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

१४. नम्रता पवार - १) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती), २) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धा संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

१५. कल्याणी साखरे - १) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती), २) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धा संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

१६. सानिया शेख - १) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती), २) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धा संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

१७. मेघा वाघमारे - १) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती), २) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धा संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

१८. राजनंदनी माने - १) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती), २) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धा संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

१९. साधना पवार - १) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती), २) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धा संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

२०. प्रिती धनगर - १) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बेसबॉल क्रीडा स्पर्धा सावित्रीबाई फुले पुणे युनिव्हर्सिटी, पुणे (बारामती), २) अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धा संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

२१. शताक्षी जाधव - पश्चिम विभाग आंतर विद्यापीठ हॅन्डबॉल क्रीडा स्पर्धा, सौराष्ट्र युनिर्व्हसिटी, राजकोट, गुजरात.

२२. श्रावणी लगडे - बॉस्केटबॉल - महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

२३. साक्षी हाके - बॉस्केटबॉल - महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

२४. अन्वी खंडेलवाल- बॉस्केटबॉल - महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

२५. विश्वजीत उडते- बॉस्केटबॉल - महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

२६. सुरज भुजंगा- बॉस्केटबॉल - महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

२७. भुवनेश सगरे - १) महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६ २) पश्चिम विभागीय आंतर विद्यापीठ बास्केटबॉल क्रीडा स्पर्धा, भोपाळ नोबेल युनि. उदयपूर, राजस्थान

२८. आदित्य सोनकांबळे - अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ बॉक्सींग क्रीडा स्पर्धा, कुरूक्षेत्र विद्यापीठ, कुरूक्षेत्र

२९. प्रतीक कोपरकर - व्हॉलीबॉल - महाराष्ट्र राज्य आंतर विद्यापीठ क्रीडा महोत्सव, नांदेड २०२५-२६

३०. ओमकार कंदाकुरे -अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ शरीर सौष्ठव (Body Building) स्पर्धा आंध्र युनिर्व्हसिटी, विशाखापट्टणम

३१. नामदेव रत्नपारखी - अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ शरीर सौष्ठव (Body Building) स्पर्धा आंध्र युनिर्व्हसिटी, विशाखापट्टणम

* कु. श्रेया बनसोडे हीने राज्यस्तरीय ॲथलेटीक्स क्रीडा स्पर्धेत बांबू उडी या प्रकारात महाराष्ट्रात तृतीय क्रमांक पटकाविला.

* सॉफ्टबॉल असोसिएशन ऑफ इंडिया, इंदौर यांची वेस्ट झोन सॉफ्टबॉल राष्ट्रीय अजिंक्यपद स्पर्धा उज्जैन, मध्यप्रदेश येथे संपन्न झाली. यात महाविद्यालयाचा कु. विशाल टेंकाळे याचा महाराष्ट्र संघात

समावेश होता. या संघाने तृतीय पारितोषिक पटकाविले.

* महाराष्ट्र राज्य खो-खो असोसिएशनकडून बीड येथे पार पडलेल्या राज्यस्तरीय सिनियर खो-खो स्पर्धेसाठी सुहास जाधव या खेळाडूची निवड झाली होती.

आंतर महाविद्यालयीन स्पर्धा :

*** आंतर महाविद्यालयीन बुध्दीबळ स्पर्धा मुली स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड व शिवाजी कॉलेज कंधार यांच्या संयुक्त विद्यमाने संपन्न झाल्या त्यामध्ये मुलींच्या संघाने द्वितीय पारितोषिक पटकाविले. या संघातील खेळाडू पूढीलप्रमाणे.**

०१. प्रणिता क्षीरसागर ०२. श्रध्दा भडके

०३. श्रध्दा मुंदडा ०४.ज्योती खोसे

०५.अर्पिता नादर ०६.अपेक्षा सोनवणे

*** आंतर महाविद्यालयीन 'अ' विभाग बास्केटबॉल स्पर्धा स्वारातीम विद्यापीठ नांदेड व महाराष्ट्र महाविद्यालय निलंगा यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित करण्यात आल्या त्यामध्ये महाविद्यालयाच्या मुलांच्या व मुलींच्या संघाने प्रथम पारितोषिक पटकाविले. या संघातील खेळाडू पूढीलप्रमाणे.**

मुली	मुले
०१. संजना कुलकर्णी	०१. विश्वजीत उडते
०२. स्मृती भांगे	०२. सुरज भुजंगा
०३. रुद्राणी भुरे	०३. भुवनेश सगरे
०४. संध्या नांदगावे	०४. हितेश सुरवसे
०५. श्रावणी लगडे	०५. ऋषिकेश चाटे
०६. साक्षी हाके	०६. रोहित फुलगामे
०७. अवनी खंडेलवाल	०७. श्रीमल मोरे
०८. वैशाली बोयने	०८. अवेज पठाण
०९. दिपाली सुर्यवंशी	०९. विघ्नेश येवतीकर
१०. रोहिणी स्वामी	१०. गोरक्षनाथ सोमवंशी
११. संजीवनी इडेकर	११. गोविंद केंद्रे
१२. राणी बनसोडे	

*** आंतर महाविद्यालयीन 'अ' विभाग कबड्डी स्पर्धेचे आयोजन स्वारातीम विद्यापीठ, नांदेड व राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालयाच्या क्रीडा संकुल येथे आयोजित करण्यात आल्या त्यामध्ये मुलींच्या संघाने तृतीय पारितोषिक पटकाविले. या संघातील खेळाडू पूढीलप्रमाणे.**

०१. पूजा झाडके ०२. रोहिणी स्वामी

०३. प्रेरणा रत्नपारखे ०४. भाग्यश्री ठाकूर

०५. प्रतिक्षा मुक्ता ०६. संध्या नादगावे

०७. श्रावणी लगडे
०८. प्राजक्ता बोरुळे
०९. श्वेता बंडगर
१०. ज्योती सोनवणे
११. अर्पिता नादार

*** आंतर महाविद्यालयीन 'अ' विभाग खो-खो स्पर्धा स्वारातीम विद्यापीठ नांदेड व दयानंद इन्स्टिटुट ऑफ फार्मसी यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित करण्यात आल्या त्यामध्ये मुलींच्या संघाने तृतीय पारितोषिक पटकाविले. या संघातील खेळाडू पूढीलप्रमाणे.**

०१. सुहासिनी काळे
०२.अंकिता कंगटीकर
०३. अनुराधा गुट्टे
०४.श्वेता बंडगर
०५. ज्योती सोनवणे
०६. प्रणिता कांबळे
०७. अश्विनी झळके
०८. अपेक्षा गित्ते
०९. अलमास सय्यद
१०.गौशबी पटेल
११. राजश्री राऊत
१२. स्नेहा सवळे
१३. प्रणिता कांबळे

*** आंतर महाविद्यालयीन 'अ' विभाग खो-खो स्पर्धा स्वारातीम विद्यापीठ नांदेड व दयानंद इन्स्टिटुट ऑफ फार्मसी यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित करण्यात आल्या त्यामध्ये मुलांच्या संघाने तृतीय पारितोषिक पटकाविले. या संघातील खेळाडू पूढीलप्रमाणे.**

०१.सौरभ उपाडे
०२.अनिकेत वाघमारे
०३. रमण पाटील
०४.सुहास जाधव
०५. रमेश भोकरे
०६. राहूल पांचाळ
०७. सुदर्शन बालुरे
०८.यशवंत आयतनबोने
०९. प्रतिक माळी
१०. यश देडे
११. अथर्व शिंदे
१२. सुशांत हजारे
१३. शुभम थोरात

*** आंतर महाविद्यालय बेसबॉल व सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धेचे आयोजन स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ अंतर्गत राजर्षी शाहू महाविद्यालयाद्वारे आयोजित करण्यात आले. त्यामध्ये मुले व मुली या दोघांनी प्रथम पारितोषिक पटकाविले. या संघातील खेळाडू पूढीलप्रमाणे.**

मुली	मुले
०१.प्रगती कांबळे	०१. विशाल घुगे
०२.साक्षी समसापुरे	०२.सौरभ शिंदे
०३.कांचन सूर्यवंशी	०३.कार्तिक क्षीरसागर
०४.मुक्ताई राऊत	०४.यश देडे
०५.नम्रता पवार	०५.अवेज पठाण
०६.वैष्णवी जाधव	०६.तुषार जाधव
०७.सानिया शेख	०७.विशाल टेंकाळे
०८.मेघा वाघमारे	०८.मुबारक सय्यद
०९.राजनंदिनी माने	०९.सोफिद शेख
१०.साधना पवार	१०.धनंजय गुट्टे
११. प्रिती धनगर	११.सुरज थडकर
१२.कल्याणी साखरे	१२. विनायक चन्नगिरे

कनिष्ठ क्रीडा विभाग

*** राष्ट्रीय खेळाडू :**

०१. सोहेल रहिमोद्दीन फारूकी - शालेय राष्ट्रीय बास्केट बॉल स्पर्धा, राजस्थान सहभाग

०२. प्रांजली शंकर शिंदे - सॉफ्टबॉल - ज्युनिअर नॅशनल सॉफ्टबॉल स्पर्धा चंदीगड व शालेय राष्ट्रीय सॉफ्टबॉल स्पर्धा, नागपूर (प्रथम)

०३. सक्षम गायकवाड - सॉफ्टबॉल - ज्युनिअर नॅशनल सॉफ्टबॉल स्पर्धा चंदीगड तृतीय

*** राज्यस्तरीय खेळाडू :**

ज्युनियर महाराष्ट्र स्टेट सॉफ्टबॉल चॅम्पियनशिप

अक्कलकोट - द्वितीय

०१. साहिल शेख

०२. मुस्तफीम शेख

०३. सोमनाथ सुनापे

०४. प्रसन्न आडाणे

०५. विवेक जाकते

०६. उमेर पठाण

०७. संभाजीनगर येथे संपन्न झालेल्या राज्यस्तरीय शालेय वुशू स्पर्धेमध्ये मोहम्मद हुसेन लोहार या खेळाडूने तृतीय क्रमांकाने विजय मिळवला.

०८. नागपूर येथे झालेल्या राज्यस्तरीय शालेय सॉफ्टबॉल क्रीडा स्पर्धेत तसेच पालघर येथे झालेल्या राज्यस्तरीय शालेय बेसबॉल क्रीडा स्पर्धेत आपल्या महाविद्यालयाचे मुले व मुली दोन्ही संघ सहभागी होते.

बेसबॉल व सॉफ्टबॉल संघातील खेळाडू

१. जान्हवी करडिले
२. श्रेया डोळसे
३. अंतरा तांदळे
४. ऐश्वर्या शिंदे
५. प्रांजली शिंदे
६. वैष्णवी गंभीरे
७. दीक्षा डोंबे
८. प्राप्ती खंडेलवाल
९. साक्षी गोडगे
१०. अश्विनी बंडे
११. श्वेता मस्के
१२. वैष्णवी स्वामी
१३. नंदिनी गोरे

बेसबॉल व सॉफ्टबॉल संघातील खेळाडू

१. निकुंज भोसले
२. सक्षम गायकवाड
३. उमेर पठाण
४. आदित्य पवार
५. विवेक जागते
६. सोमनाथ सुनापे
७. प्रसन्न अडाने
८. मुस्तकीम शेख
९. आदित्य माळी
१०. नामदेव कराड
११. साहिल शेख
१२.निजामोद्दीन तांबोळी
१३. कौस्तुभ चिंताले
१४. कृष्णा मुसाडगे
१५. सुर्यवंशी रमण

*** यवतमाळ येथे संपन्न झालेल्या राज्यस्तरीय शालेय बास्केटबॉल स्पर्धेत महाविद्यालयाच्या मुलांचा संघ सहभागी होता, या संघातील खेळाडू पूढीलप्रमाणे.**

१. ओंकार खंडेलवाल
२. प्रेम शिरसाट
३. सोहेल फारूकी
४. तन्मय व्यास
५. ध्रुव प्रयाग
६. शिवेंद्रसिंह पाटील
७. विनायक बोरा
८. ओंकार माडे
९. शौर्य सोनवणे
१०. रेहान तांबोळी
११. इरफान शेख
१२. दीपक सगरे

*** मनकापुर स्टेडियम नागपूर येथे झालेल्या राज्यस्तरीय शालेय रिदमिक जिम्नॅस्टिक व आर्टिस्टिक जिम्नॅस्टिक या क्रीडा प्रकारात कु. माया पाचपिंडे या खेळाडूने सहभाग नोंदवला.**

*** चिपळूण जिल्हा रत्नागिरी येथे झालेल्या राज्यस्तरीय शालेय मैदानी स्पर्धेमध्ये गोळा फेक या क्रीडा प्रकारात रोमन लोंढे यांनी सहभाग नोंदवला.**

*** संभाजीनगर येथे झालेल्या राज्यस्तरीय शालेय तायक्कांदो स्पर्धेत आपल्या महाविद्यालयाच्या कु. जान्हवी गरूड या खेळाडूने सहभाग नोंदवला.**

*** महाराष्ट्र खो-खो असोसिएशन कडून बीड येथे घेण्यात आलेल्या वरिष्ठ राज्यस्तरीय खो-खो स्पर्धेत आपल्या महाविद्यालयाच्या विष्णू हाके व तुहित शेख या खेळाडूंनी सहभाग नोंदवला.**

वार्षिक स्नेहसंमेलन २०२५-२६

*** दरवर्षी प्रमाणे महाविद्यालयात वार्षिक स्नेहसंमेलनाच्या निमित्ताने क्रीडा स्पर्धाचे आयोजन करण्यात आले. यामध्ये महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांनी स्पर्धेतून मनोरंजनाचा लाभ घेतला.**

बुध्दीबळ (मुले-मुली)	कनिष्ठ बुध्दीबळ (मुले)
१. ओमलाल कचवे - प्रथम	१. श्रेयश राऊत - प्रथम
२. यासीन पठाण - द्वितीय	२. स्नेहर्वधन कदम - द्वितीय

***** कबड्डी (मुले)

अभिमन्यु ग्रुप - प्रथम	एकलव्य ग्रुप - द्वितीय
१. शुभम जाधव	१. ऋषिकेश मुगळे
२. अक्षय खलंग्रे	२. कृष्णा उगळे
३. ओम गाजरे	३. प्रेम आडे
४. प्रणव पाटील	४. प्रयोजन जाधव
५. अथर्व मादनपल्ले	५. अभिषेक बालसराफ
६. हरिओम मोरे	६. शैलेश शिवलगे
७. मुकेश राठोड	७. सचिन दळवे
८. संकेत खटके	८. अमरनाथ गोडभरले
९. शोएब बागबान	९. आयुब गास्ते
१०. शौनक पिचारे	११. विनायक चन्नगिरे

*** कबड्डी (मुली)**

अहिल्यादेवी संघ (NCC) - प्रथम	जिजाऊ संघ - द्वितीय
१. गायकवाड आदिती	१. ढोले प्रतिक्षा
२. तनुजा येडले	२. रत्नपारखे प्रेरणा
३. अमृता मस्के	३. जगदाळे शितल
४. वैशाली बोयणे	४. गायकवाड जान्हवी
५. लंगर प्रेरणा	५. ठाकुर वैशाली
६. हुलगुंडे साक्षी	६. माने सुप्रिया
७. कोरे प्राची	७. अंबिलपुरे अंजली
८. वेदिका शिंदे	

*** क्रिकेट (मुले)**

बी.एस्सी.सी.एस. प्रथम वर्ष (प्रथम)

बी.एस्सी.सी.एस. द्वितीय वर्ष (द्वितीय)

१. पंकज कदम (कर्णधार)	१. सोहम वेलूरे (कर्णधार)
२. प्रसाद शिंदे	२. अभिजीत मोतीपवळे
३. सुशांत सुर्यवंशी	३. प्रणव गंगणे
४. शैलेश पाटील	४. अक्षय खलंगरे
५. चिन्मय पाटील	५. रोहन जाधव
६. राहूल पांचाळ	६. विजय पाटील
७. प्रतिक माळी	७. मोहम्मद सय्यद
८. अश्विन अडसरे	८. संभाजी बिराजदार
९. रमेश भोकरे	९. अभय दासरकर
१०. कृष्णा उगिले	१०. अभिषेक बिराजदार
११. अनिकेत मोहिते	११. विश्वजीत उडते
१२. अक्षय सूर्यवंशी	१२. मोहम्मदअली शेख
१३. ओमकार सुर्यवंशी	१३. बालाजी जाधव
१४. अयान शेख	१४. जैद पठाण
१५. आदित्य शिरुरे	

*** महाविद्यालयातील प्राध्यापक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांच्यात झालेल्या सामन्यात शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांचा संघ विजयी झाला.**

शिक्षकेत्तर कर्मचारी प्रथम (शाहू क्रिकेट क्लब)
प्राध्यापक संघ द्वितीय (शाहू ११)

१. श्री. अनंत सोमवंशी (कर्णधार)	१. प्रा. महेश जाधव
२. श्री. प्रविण सुर्यवंशी	२. प्रा. अक्षय भंडारे
३. श्री. गणेश चेंडकाळे	३. प्रा. वसंत धुमाळ
४. श्री. अरूण गवळी	४. प्रा. रतन जाधव
५. श्री. संदीप मेश्राम	५. प्रा. शंकर रेड्डी
६. श्री. नितीन राजुरे	६. डॉ. अनिरूध्द बिराजदार
७. श्री. अंकुश शेंडगे	७. डॉ. निशांक पिंपळे
८. श्री. धनंजय पाटील	८. प्रा. ज्ञानेश्वर माळी
९. श्री. सत्यपाल येलगट्टे	९. प्रा. विनोद लाटे
१०. श्री. योगेश बनसोडे	१०. प्रा. किशन सोनवणे
११. श्री. सोहेल मस्के	११. प्रा. सुर्यकांत चव्हाण
१२. श्री. शशांक व्हसाळे	१२. प्रा. मारोती सुदेवाड
१३. श्री. संगमेश्वर भांगे	१३. प्रा. विनय गायकवाड
१४. श्री. विकास कोळपे	
१५. श्री. नितेश बानाटे	

* ८ मार्च जागतिक महिला दिन च्या निमित्ताने दरवर्षी प्रमाणे राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर व अस्तित्व सेवाभावी बहुउद्देशीय शिक्षण प्रसारक मंडळ यांच्या संयुक्त विद्यमाने लातूर वुमेन्स प्रिमियर लिग या महिला क्रिकेट स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले या स्पर्धेत आपल्या महाविद्यालयाचा शाहू सुपर वुमेन्स हा महिला प्राध्यापकाचा संघ द्वितीय क्रमांकाने विजयी झाला. या संघातील सहभागी महिला प्राध्यापक खालीलप्रमाणे

१. डॉ. रत्नराणी कोळी (कर्णधार)	९. प्रा. पल्लवी माने
२. प्रा. जयश्री बजगुडे	१०. प्रा. प्रतिमा मलवाडे
३. प्रा. रुपाली जाधव	११. प्रा. आकांक्षा मिटकरी
४. प्रा. स्वाती सांडूर	१२. प्रा. साक्षी राजपूत
५. प्रा. श्रध्दा चिद्रेवार	१३. डॉ. स्वाती फेरे
६. प्रा. प्रतिमा गोरे	१४. कु. ज्योती पवार
७. प्रा. सविता डोणगापूरे	१५. कु. दिक्षा वाघमारे
८. प्रा. जयश्री जगदाळे	

NCC Boys

The NCC Boys Unit of Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur, under the dedicated guidance of Associate NCC Officer (ANO) Lt. (Dr)Mahesh S. Wavare, actively engaged in a wide range of academic, social, and nation-building activities during the academic year 2025–2026. The unit consistently worked towards developing discipline, leadership, and a strong sense of national service among cadets.

The academic year began with enthusiastic participation in the ANO Conclave held on 16 June 2025, where 40 ANO/CTOs (SD-39, SW-1) actively contributed. ANO Conclave was arranged by 53 Mah BN NCC Latur at Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur. This was followed by the Samata Rally on 26 June 2025, promoting the values of equality and social harmony. On the occasion of Kargil Vijay Diwas (26 July 2025), the unit organized a Nukkad Natak titled "Kargil ka Butless Yodha: Capt. Kenduruse", highlighting the courage and sacrifice of Indian soldiers.

The cadets demonstrated strong patriotic spirit through participation in the Har Ghar Tiranga Rally on 15 August 2025. Awareness and educational initiatives such as the Cyber Awareness Program (21 August 2025) and the Nai Roshani Scheme Program (13 September 2025) enriched the cadets' knowledge and social awareness.

The unit also undertook several social responsibility initiatives, including the Thalassemia Awareness Rally (17 September 2025) and a cleanliness drive under the campaign "Ek Din, Ek Ghanta, Ek Saath" on 25 September 2025. A special cleanliness drive was conducted on 2 October 2025 at Krida Sankul, Latur, on the occasion of Mahatma Gandhi Jayanti, reinforcing the importance of civic responsibility.

Career-oriented guidance was provided through the program Alumni Connect: Your SSB Blueprint held on 19 September 2025. Environmental consciousness was promoted through a seminar on "Ethos and Sensitivity towards Water: A Path to Sustainable Development" on 27 December 2025.

On NCC Day (22 November 2025), activities such as tree plantation and drawing competitions were organized. The cadets further contributed to democratic awareness by participating in the SVEEP Awareness Rally on 8 January 2026.

A notable highlight was the National Youth Day program (12 January 2026), conducted under the theme "Say Yes to Life, No to Drugs", where NCC cadets and B.Com students actively participated in spreading awareness against

substance abuse.

The unit recorded excellent academic achievements in NCC certification examinations. All 20 second-year cadets who appeared for the B Certificate Examination (2025) secured A Grade, achieving a 100% result. Similarly, all 11 third-year cadets who appeared for the C Certificate Examination (2025) passed successfully, with one cadet securing A Grade, nine securing B Grade, and one obtaining C Grade. Notably, the unit produced the only A-grade cadet from the 53 Maharashtra Battalion NCC, Latur.

The cadets also excelled at national and inter-state levels. SUO Hitesh Santram Surwase proudly represented the Maharashtra Directorate at the Republic Day Camp 2026 and marched on Kartavya Path, New Delhi. Two cadets participated in prestigious camps such as RDC-IGC,05 cadets in Army Attachment Camps, 03 in EBSB Camps, and CATC, earning accolades including Best Pilot, Best Firer, and Gold in Special Guard.

The unit takes pride in the successful recruitment of its cadets into the Indian Army, Indian Air Force, and Maharashtra Police, demonstrating the effectiveness of NCC training in shaping disciplined and career-oriented youth.

A significant milestone was achieved through Officer Commissioning – CDS/NCC Special Entry 2025. Two cadets were commissioned as officers after the Passing Out Parade held on 7 March 2026 at Officers Training Academy, Chennai. OC Vikas Birajdar was commissioned into The Punjab Regiment (26 Punjab), while OC Suyash Tekale was allotted 21 PARA (Special Forces), bringing great honor to the institution.

Overall, under the leadership of Lt.(Dr.) Mahesh S. Wavare, the NCC Boys Unit of Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur, demonstrated outstanding performance throughout the academic year 2025–2026. The unit successfully fulfilled its mission of nurturing disciplined, responsible, and patriotic citizens through a balanced blend of training, awareness, and community service.

The successful conduct of various activities and the overall achievements of the NCC Boys Unit were made possible through the constant guidance and encouragement of senior NCC officials and supporting staff. The unit expresses its sincere gratitude to Commanding Officer Col. Santosh Naugan and Administrative Officer Col. Y. B. Singh for their continuous support and leadership. The contribution of other JCOs/NCOs, PI Staff, and office staff is also highly appreciated, as their consistent encouragement, coordination, and assistance played a vital role in the effective planning and execution of all programs and activities throughout the academic year.

1. Activities during 2025-26

Name of the activity	Date of the activity	Cadets participated (SD/SW)
ANO Conclave	17 June 2025	SD-39 SW-1
Samata Rally	26 June 2025	SD-23
On Kargil Vijay Diwas Nukkad on "Kargil ka Butless Yodha : Capt. Kenduruse	26 July 2025	SD-30, ANO-1 SW-20, ANO-1
Har Ghar Tiranga Rally	15 Aug 2025	SD-26
Cyber Awareness Program	21/08/2025	SD-22
Program on Nai Roshani Scheme	13 Sep 2025	SD-33 ANO -1
Thalassemia Awareness Rally	17 Sep 2025	SD-42 ANO-1
Alumni Connect: Your SSB Blueprint	19 Sep 2025	SD-30 ANO -1 SW-27
Joining Hands for Nations Cleanness Under Scheme ,"Ek Din, Ek Ghanta, Ek Sath"	25 Sep 2025	SD-21 ANO-1
On the occasion of Mahatma Gandhi Jayanti Cleanliness Drive at Krida Sankul ,Ausa Road ,Latur	02 Oct 2025	SD-25
Seminar on "Ethos and Sensitivity towards Water: A Path to Sustainable Development	27 Dec 2025	SD -38 ,ANO -1
On NCC Day , "Tree Plantation and Drawing Competition"	22 Nov 2025	SD 23
Systematic Voters Education and Electoral Participation (SVEEP) Awareness Rally	8 Jan 2026	SD -33
Interactive Cum Awareness program, on National Youth Day **Theme:** Say Yes to life, No to Drugs (with administration pledge)	12 Jan 2026	SD-34 SW-29, ANO-01 B. Com -II (84 Students)
Total 20 Cadets of second year training(2024-2025) appear for B Certificate exam 2025	100% result	All cadets in A Grade
Total 11 Cadets of Third year (2024-2025) training appear for C Certificate exam 2025	100% result	01 Cadet in A Grade 09 Cadets in B grade 01 Cadets in C Grade Only Cadet from our College is in A Grade in 53 Mah MN NCC Latur

Guard of Honor to Brig A G Barbare Gp Cdr Aurangabad during ANO Conclave at College (17 June 2025)

Group Photo with ANO and NCC Cadets during ANO Conclave (17 June 2025)

Brig. A G Barbare addressing to ANO/CTOs of 53 Mah BN NCC, Latur during ANO Conclave (17 June 2025)

NCC Cadets During Samata Rally -2025(26 June 2025)

Kargil Vijay Diwas -Program (27 Jully 2025)

Har Ghar Tiranga Rally (15 August 2025)

Thalassemia Awareness Rally (On the Occasion of Marathwada Muktidin)(17 Sep 2025)

Cyber Awareness Program(21 Aug 2025)

Group Photo during program on 'Alumni Connect: Your SSB Blueprint'(19 Sep 2025)

NCC Cadets and ANO during Cleanliness drive at Krida Sankul Latur (2 Oct 2025)

Prof (Dr.) Vijay Dalvi during Seminar on “Ethos and Sensitivity towards Water: A Path to Sustainable Development”(27 Dec 2025)

NCC Boys cadets participation in Systematic Voters Education and Electoral Participation (SVEEP) Awareness Rally (8 Jan 2026) Rally Route :Vivekanand Chauk -Ganjgolai-Gulmarket -Mahatma Gandhi Chauk -Town Hall

National Youth Day program (Date 12 Jan 2026)

2. Achievements of Cadets during 2025-2026 :

SUO Hitesh Santram Surwase successfully completed Republic Day Camp -2026 and participated for Kartavya Path under Mah Dte Contingent of RDC-2026 at New Delhi

JUO Rushikesh Maruti Chate Successfully Participated in RDC-IGC 2025 and Army Attachment Camp -2025

JUO Vignesh Yeotikar Successfully Participated in RDC-IGC 2025 and Army Attachment Camp -2025

CQMS Shreyash Gurav Successfully completed Army Attachment Camp -2025 at Pune

SGT Pradeep Takpire Successfully completed Army Attachment Camp - 2025 at Pune

SGT Warad Omkar selected for EBSB-II camp at Idayapatti TN

CDT Omkar Mane successfully participated in EBSB-I Camp at OTA, Kamptee

CDT Ashwin Adsare successfully participated in EBSB-I Camp at OTA, Kamptee

CPL Shubham Marsune Successfully completed Army Attachment Camp -2025 at Pune

CDT Rohit Fulgame recruited in Indian Army as Agniveer GD

JUO Abhishek Shendre (2024-25 batch) recruited in Indian Army as Agniveer GD

CDT Narsing Bhosale recruited in Indian Airforce as a Airman

CDT Yogesh Nagargoje recruited in Indian Army as Agniveer Tech and CLK

CDT Pritam Jadhav successfully completed Training in Indian Army as Agniveer GD

CDT Parameshwar Birajdar recruited in SRPGF GR-2 and Maharashtra Police at Yerwada Pune

SUO Samarth Kale(2024-25 Batch) Selected Maharashtra Police at Yavatmal District and also recipient of Chief Minister Scholarship 2025-26

JUO Prashant Panchal(2023-24 Batch) Maharashtra Police at Mumbai this year

CDT Sumit Gore (2023-24) got selected for Maharashtra Police at Buldhana (First Rank) and Latur Police this year

Officer Commissioning – NCC Special Entry 2025 marked a proud and memorable occasion with the Passing Out Parade held on 7 March 2026 at Officers Training Academy Chennai. It is a moment of great pride for the NCC Boys Unit of Rajarshi Shahu Mahavidyalaya Latur as two of its cadets achieved this significant milestone. OC Vikas Birajdar (RHS) has been commissioned into The Punjab Regiment (26 Punjab), while OC Suyash Tekale (LHS) has been allotted 21 PARA (Special Forces), reflecting dedication, discipline, and commitment to serving the nation.

3. Cadets Camp Participation and Achievements during 2025-26

Sr. No.	Name of the Cadet	Camp Name	Duration	Place	Achievement
1	SUO Hitesh S Surawase	RDC-2026	1 Jan 2026 to 26 Jan 2026	Garrison Parade Ground, Delhi Cantt, India	Kartavya Path Marching selection
		Pre-RDC IGC-2025	27 Oct 2025 to 28 Dec 2025	Pune	Selected for RDC-2026 Mah Dte Contingent
		CATC-204	5 May 2025 to 14 May 2025	Naldurg	Gold in Special Guard
2	JUO Vignesh K Yeotikar	Army Attachment Camp -2025	27 Oct 2025 to 7 Nov 2025	Aundh, Pune	Contingent Commander And First Prize in Drill Competition
		IGC-2025	7 -10 -2025 to 15-10-2025	3 Mah Air Squadron NCC Pune	Participated in IGC Camp
		CATC-224	21 Sep 2025 To 30 Sep 2025	Siddheshwar Mandir, Latur	Best Pilot
		CATC-204	5 May 2025 to 14 May 2025	Naldurg	Gold in Special Guard
3	JUO Rushikesh M Chate	Army Attachment Camp -2025	27 Oct 2025 to 7 Nov 2025	Aundh, Pune	First Prize in Drill Competition
		IGC-Camp	7 -10 -2025 to 15-10-2025	3 Mah Air Squadron NCC, Pune	Participated in IGC Camp
4	CQMS Shreyash C Gurav	Army Attachment Camp -2025	27 Oct 2025 to 7 Nov 2025	Aundh, Pune	First Prize in Drill Competition
5	SGT Pradip N Takpire	CATC-204	5 May 2025 to 14 May 2025	Naldurg	Gold in Special Guard
		Army Attachment Camp -2025	27 Oct 2025 to 7 Nov 2025	Aundh, Pune	First Prize in Drill Competition
6	SGT Omkar S Warad	EBSB-II	19 Jan 2026 To 30 Jan 2026	Idayapatti TN	Selected for Participation
7	CPL Shubham K Marsune	Army Attachment Camp -2025	27 Oct 2025 to 7 Nov 2025	Aundh, Pune	First Prize in Drill Competition
8	CDT Adsare Ashwin Sambhaji	EBSB-II	8 Dec 2025 to 19 Dec 2025	OTA Kamptee	Successfully Completed National Camp

Sr. No.	Name of the Cadet	Camp Name	Duration	Place	Achievement
1	SUO Hitesh S Surawase	RDC-2026	1 Jan 2026 to 26 Jan 2026	Garrison Parade Ground, Delhi Cantt, India	Kartavya Path Marching selection
		Pre-RDC IGC-2025	27 Oct 2025 to 28 Dec 2025	Pune	Selected for RDC-2026 Mah Dte Contingent
		CATC-204	5 May 2025 to 14 May 2025	Naldurg	Gold in Special Guard
2	JUO Vignesh K Yeotikar	Army Attachment Camp -2025	27 Oct 2025 to 7 Nov 2025	Aundh, Pune	Contingent Commander And First Prize in Drill Competition
		IGC-2025	7 -10 -2025 to 15-10-2025	3 Mah Air Squadron NCC Pune	Participated in IGC Camp
		CATC-224	21 Sep 2025 To 30 Sep 2025	Siddheshwar Mandir, Latur	Best Pilot
		CATC-204	5 May 2025 to 14 May 2025	Naldurg	Gold in Special Guard
3	JUO Rushikesh M Chate	Army Attachment Camp -2025	27 Oct 2025 to 7 Nov 2025	Aundh, Pune	First Prize in Drill Competition
		IGC-Camp	7 -10 -2025 to 15-10-2025	3 Mah Air Squadron NCC, Pune	Participated in IGC Camp
4	CQMS Shreyash C Gurav	Army Attachment Camp -2025	27 Oct 2025 to 7 Nov 2025	Aundh, Pune	First Prize in Drill Competition
5	SGT Pradip N Takpire	CATC-204	5 May 2025 to 14 May 2025	Naldurg	Gold in Special Guard
		Army Attachment Camp -2025	27 Oct 2025 to 7 Nov 2025	Aundh, Pune	First Prize in Drill Competition
6	SGT Omkar S Warad	EBSB-II	19 Jan 2026 To 30 Jan 2026	Idayapatti TN	Selected for Participation
7	CPL Shubham K Marsune	Army Attachment Camp -2025	27 Oct 2025 to 7 Nov 2025	Aundh, Pune	First Prize in Drill Competition
8	CDT Adsare Ashwin Sambhaji	EBSB-II	8 Dec 2025 to 19 Dec 2025	OTA Kamptee	Successfully Completed National Camp
09	CDT Mane Omkar Gunwant	EBSB-II	8 Dec 2025 to 19 Dec 2025	OTA Kamptee	Successfully Completed National Camp
		IDSSC-2025	20 April to 09 May 2025, 6 June 2025 to 15 June 2025	Dondaicha Dist-Dhule	Selected in Gp Firing Team
10	CDT Mule	CATC-224	21 Sep 2025 to 30 Sep 2025	Sidheswar Temple Campus	Best Firer
11	CDT Rushikesh Hungarge	NCC Day Occasion Drawing Competition for Latur Sector	22 Nov 2025	Krida Sankul Latur	First Prize (SD)
12	CDT Sujit Suresh Chame	NCC Day Occasion Drawing Competition for Latur Sector	22 Nov 2025	Krida Sankul Latur	Second Prize (SD)

***

NCC Girls

NCC Girls Unit affiliated to 7 Maharashtra Girls BN, Aurangabad has been functioning since 1972 in our college. The cadets are given the Military Training every year through the national level institute. 54 cadets were given admission in the academic year 2025-26.

"B" and "C" Certificate Exams:

1. 12 Cadets appeared for **"B" Certificate Exam** in February 2025. All cadets passed the exam and the result is 100%.
2. 11 cadets appeared for **"C" Certificate Exam** in March 2024. All Cadets passed and the result is 100%.

The Participation in Training Camps and Awards:

S/ No.	Name of Cadet	Camp Level	Camp Duration	Competition Name	Achievement/ Rank
1	CDT Sandhya Nandgave	State	20th to 29th May 2025 CATC 207	IGC RDC	Selected and Participated in IGC RDC
		BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Piloting	Gold
2	SUO Anju Kamble	BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Group Dance Competition	Gold
		BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Solo Dance Competition	Silver
		BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Piloting	Gold
3	JUO Anushka Gathade	BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Group Dance Competition	Gold
		BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Piloting	Gold
4	SGT Shital Raut	BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Group Dance Competition	Gold
		BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Guard of Honor	Felicitated for Best Performance of GOH
5	CPL Akshata Maske	BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Group Dance Competition	Gold
		BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Guard of Honor	Felicitated for Best Performance of GOH
6	CPL Shradhha Nikam	BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Group Dance Competition	Gold
				Singing Competition	Silver
7	LCPL Vaishnavi Muktapure	BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Group Dance Competition	Gold
8	CDT Ujwala Ankushkar	BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Group Dance Competition	Gold
				Drawing	Silver
9	CDT Anuradha Kale	BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Group Dance Competition	Gold
				Drawing	Silver
10	CDT Pallavi Rathod	BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Drawing	Silver

S/ No.	Name of Cadet	Camp Level	Camp Duration	Competition Name	Achievement/ Rank
11	CDT Prachi Kore	BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Drawing	Silver
12	CDT Ashvini Zalke	BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Drawing	Silver
13	CDT Sneha Chande	BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Drawing	Silver
14	CDT Nandini Jadhav	BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Guard of Honor	Felicitated for Best Performance of GOH
15	CDT Shravani Lagade	BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Debate Competition	Gold
16	CDT Ashvini Gaikwad	BN	20th to 29th May 2025 CATC 207	Guard of Honor	Felicitated for Best Performance of GOH

Activities:

The following activities were organized during the training year 2025-26

S/No	Name of Activity	Date	No. of Participants
1	International Day of Yoga	21-06-2025	15
2	Tribute to the Kargil War Martyrs	26-07-2025	19
3	Celebration of Independence Day of India	15-08-2025	40
4	Awareness of Nai Roshani Yojana Scheme	13-09-2025	31
5	Celebration of Marathwada Liberation Day	17-09-2025	33
6	Alumni Connect-Your SSB Blueprint	19-09-2025	28
7	PI Staff Lecture on Weapon Training & Health-Hygiene, Drill	22-09-2025	30
8	Heritage Walk at Fort Ausa	24-11-2025	16
9	PI Staff Lecture on Map Reading & Drill	24-12-2025	26
10	National Youth Day Programme	12-01-2026	31
11	Celebration of Republic Day of India and Parade	26-01-2026	45
12	PI Staff Lecture on Weapon Training, Map Reading & Drill	04-02-2026	27
13	Practice Test for 'B' certificate exam	13-03-2026	40
14	Workshop on opportunities in Defence Service	18-03-2026	42

Principal Dr. Mahadev Gavhane
while welcoming GP CDR Brig Barbare

GP CDR Brig Barbare & Principal Dr. Mahadev
Gavhane while interacting with cadets,

GP CDR Brig Barbare with ANOs

Cadets felicities by Hon. Vice Principal Prof. Sadashiv Shinde

Commanding Officer Col M. C. Aiyyapa
while Felicitating SUO Anju Kamble

Commanding Officer Col M. C. Aiyyapa
while Felicitating CPL Shraddha Nikam

**Commanding Officer
Col M. C. Aiyyapa
while Felicitating Cadets**

राष्ट्रीय सेवा योजना

विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिमत्त्व विकास करण्यासाठी व त्यांच्यात श्रमप्रतिष्ठा, सामाजिक आणि राष्ट्रीय कार्याची जाणीव निर्माण करुन त्यांचा सर्वांगीण विकास घडवून आणण्यासाठी राजर्षी शाहू महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग सतत कार्यशील असतो. शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मध्ये कनिष्ठ महाविद्यालयात रासेयो +२ स्तरावर एकूण १०० व वरिष्ठ महाविद्यालयीन स्तरावर ३०० विद्यार्थी स्वयंसेवकांची संख्या मंजूर करण्यात आली.

सदर शैक्षणिक वर्षात रासेयो स्थानिक समन्वय व सल्लागार समितीची बैठक महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांच्या अध्यक्षतेखाली संपन्न झाली. या बैठकीत विविध विषयावर सखोल चर्चा करून कार्यक्रमांचा आढावा घेण्यात आला. सदर शैक्षणिक वर्षात रा.से.यो. अंतर्गत वर्षभरात रा.से.यो. कार्यक्रमाधिकारी व विद्यार्थी स्वयंसेवक यांच्याकडून विविध उपक्रम राबविण्यात आले. ते पुढे सविस्तर नमूद करण्यात आले आहेत -

१) महात्मा फुले जयंतीनिमित्त अभिवादन कार्यक्रम :

राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील ग्रंथालय व राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने दिनांक ११ एप्रिल २०२५ रोजी क्रांतिसूर्य महात्मा ज्योतिबा फुले यांच्या जयंतीनिमित्त त्यांच्या प्रतिमेला पुष्पार्पण करुन त्यांना भावपूर्ण अभिवादन करण्यात आले. यावेळी महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, डॉ. संभाजी पाटील, ग्रंथपाल प्रा. एस.बी. मस्के, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, प्रा. विजय गवळी, श्री गोविंद जाधव, व महाविद्यालयातील प्राध्यापक, शिक्षक आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

अध्यक्षीय समारोप करताना उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे यांनी उपस्थितांना मार्गदर्शन करताना सांगितले की, ज्या काळात बहुजन समाजातील लोक शिक्षणापासून वंचित होते, त्या काळात महात्मा फुले यांनी स्वतः आपली पत्नी सावित्रीबाईना शिक्षित करून तळागाळातील लोकांपर्यंत शिक्षण पोहचवण्याचे कार्य केले. अनेक समस्यांना सामोरे जात स्त्रियांना शिक्षणाच्या प्रवाहात आणले. यामुळे आज मुलींचे शिक्षणातील प्रमाण लक्षणिय दिसत आहे.

दिनांक ११ एप्रिल २०२५ रोजी क्रांतिसूर्य महात्मा ज्योतिबा फुले यांच्या जयंतीनिमित्त अभिवादन कार्यक्रमात उपस्थित महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, डॉ. संभाजी पाटील, ग्रंथपाल प्रा. एस.बी. मस्के, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, प्रा. विजय गवळी व विद्यार्थी इ.

२) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंती निमित्त जयभीम पदयात्रेत सहभाग :

जिल्हा प्रशासन, लातूर, जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालय लातूर, व जिल्हा परिषद लातूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंतीनिमित्त दिनांक १३ एप्रिल २०२५ रोजी दयानंद महाविद्यालय, लातूर ते टाऊन

हॉल, लातूर पर्यंत 'जयभीम पदयात्रा' काढण्यात आली. या पदयात्रेत राजर्षी शाहू महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजना व राष्ट्रीय छात्र सेनेच्या विद्यार्थ्यांनी सक्रिय सहभाग नोंदविले. यावेळी दयानंद महाविद्यालयाच्या प्रांगणात लातूर च्या उपविभागीय अधिकारी श्रीमती रोहिणी नऱ्हे विरोळे यांनी उपस्थितांना मार्गदर्शन केले. सदर पदयात्रेत विद्यार्थी स्वयंसेवकांसोबत राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहूल मोरे, डॉ. रत्नराणी कोळी व रोहन सुर्यवंशी, कु. पाटील सेजल, बनसोडे रोहित व इतर रासेयो विद्यार्थी स्वयंसेवक प्रतिनिधी उपस्थित होते.

दिनांक १३ एप्रिल २०२५ रोजी डॉ बाबासाहेब आंबेडकर जयंतीनिमित्त आयोजित जयभीम पदयात्रेत सहभागी रासेयो कार्यक्रमाधिकारी प्रा.विजय गवळी, डॉ. राहूल मोरे, डॉ. रत्नराणी कोळी व विद्यार्थी स्वयंसेवक इ.

३) भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंती निमित्त अभिवादन कार्यक्रम:

राजर्षी शाहू महाविद्यालयातील ग्रंथालय व राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने दि. १४ एप्रिल २०२५ रोजी सकाळी ११:०० वा. भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार, मानवमुक्तीचे महानायक, महामानव, भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंती निमित्त त्यांच्या प्रतिमेला पुष्प अर्पण करून अभिवादन करण्यात आले. यावेळी या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष व महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांनी उपस्थिताना मार्गदर्शन करताना सांगितले की, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी समाज जीवनातील अज्ञान, अनीती, अंधश्रद्धा, अस्पृश्यता, जातीभेद यासारख्या वाईट प्रथा नाहीशा व्हाव्यात या दृष्टिकोनातून त्यांनी नाशिक येथील काळाराम मंदिर प्रवेश, महाड येथील चवदार तळ्याचा सत्याग्रह सारखे अनेक निर्णायक लढे दिले. यामुळे अस्पृश्यांना माणसाप्रमाणे जगण्याचा हक्क मिळाला. समाजातील गरीब, वंचित, दुर्बल, उपेक्षित दीनदलित, स्त्री, शेतकरी, मजूर इत्यादी बांधवांना समानता, बंधुता, न्याय, हक्क व स्वाभिमानासाठी लढण्याचं बळ मिळाले. 'शिका, संघटीत व्हा आणि संघर्ष करा,' या त्यांच्या महान संदेशानं बहुजनांना आत्मभान आले. त्यामुळे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या विचारातच सबंध मानव जातीचे कल्याण आहे.' यावेळी व्यासपीठावर महाविद्यालयाचे आयोजित कार्यक्रमात उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, परीक्षा नियंत्रक डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर, डॉ. डी.बी सोनकांबळे, ग्रंथपाल सूर्यकांत मस्के यांची विशेष उपस्थित होती.

प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे पुढे म्हणाले की, डॉ. बाबासाहेबांनी ज्ञान ही देवता मानून, गौतम बुद्ध, कबीर व महात्मा फुले यांना आपले गुरू मानले. मानवतावादी विचारांची पेरणी करून समाजातील सर्व घटकांना प्रेरीत केले. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांचे विचार विद्यार्थ्यांनी आत्मसात करून आपले जीवन सार्थक करावे. असे आवाहन प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांनी केले.

याप्रसंगी उपप्राचार्य सदाशिव शिंदे यांनी ही मनोगत व्यक्त केले. ते म्हणाले की, डॉ. बाबासाहेबांनी देशाला जगातील

सर्वश्रेष्ठ संविधान दिले, हे आपलं भाग्य आहे. या संविधानाने गरीब-श्रीमंत, स्त्री-पुरुष असा भेदाभेद न करता प्रत्येक नागरिकाला एका मताचा समान अधिकार दिला. प्रत्येक देशवासियाला स्वाभिमानानं जगण्याचा हक्क आणि विकासाची समान संधी उपलब्ध करुन देणारे डॉ. बाबासाहेब युगपुरुष होते. डॉ. बाबासाहेब दूरदृष्टीचे नेते होते. त्यांचे व्यक्तिमत्त्व बहुआयामी होतं. ते कायदेतज्ञ, घटनातज्ञ, शिक्षणतज्ञ, अर्थतज्ञ, जलतज्ञ होते. असे प्रतिपादन केले. उपस्थित विद्यार्थी प्रतिनिधी रूपाली धायगुडे आणि अवधूत माळी या विद्यार्थ्यांनीही मनोगत व्यक्त केले.

या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन व आभार प्रदर्शन राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी यांनी केले. या अभिवादनपर कार्यक्रमात विशेष कार्यसन अधिकारी डॉ. अभिजीत यादव, एन.एस.एस. कार्यक्रमाधिकारी डॉ. प्रकाश रोडिया, डॉ. ज्ञानदेव राजे, डॉ. गोविंद उफाडे व महाविद्यालयातील विद्यार्थी व विद्यार्थिनींची यांची उपस्थिती होती.

दि. १४ एप्रिल २०२५ रोजी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंती निमित्त अभिवादन कार्यक्रमात मार्गदर्शन करताना प्राचार्य डॉ महादेव गव्हाणे व उपस्थित उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, ग्रंथपाल प्रा. एस.बी. मस्के, रासेयो कार्यक्रमाधिकारी प्रा.डॉ.विजय गवळी व इतर.

४) राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रमाधिकाऱ्यांची विभागीय बैठकीत सहभाग :

लातूर विभागीय शिक्षण उपसंचालक कार्यालय, लातूर यांच्या द्वारे दिनांक २३ एप्रिल २०२५ रोजी सकाळी ११:०० वाजता दयानंद कला, महाविद्यालय लातूर येथे राष्ट्रीय सेवा योजना +२ स्तर कार्यक्रमाधिकारी यांची लातूर विभागीय बैठक संपन्न झाली. यावेळी विभागीय शिक्षण संचालक डॉ. दत्तात्रय मठपती यांनी उपस्थितांना मार्गदर्शन केले. यावेळी बैठकीचे अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. शिवाजीराव गायकवाड, विभागीय समन्वयक डॉ. संदीपान जगदाळे, नांदेड जिल्ह्यातील समन्वयक प्रा. मारुती हनमंतकर, धाराशिव जिल्हा समन्वयक प्रा. मोहन राठोड, लातूर जिल्हा समन्वयक प्रा. विजय गवळी व वेगवेगळ्या महाविद्यालयातून कार्यक्रमाधिकारी उपस्थित होते. राजर्षी शाहू महाविद्यालयातून राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहूल मोरे यांनी या बैठकीत सक्रिय सहभाग घेतला.

५) राजर्षी शाहू महाराज जयंती निमित्त सामाजिक न्याय दिन साजरा :

दिनांक २६ जून २०२५ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना व ग्रंथालय विभागामार्फत राजर्षी शाहू महाराजांच्या जयंतीनिमित्त सामाजिक न्याय दिन उत्साहात साजरा करण्यात आला. यावेळी शाहू महाराजांच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करून अभिवादन करण्यात आले. या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष मा. डॉ. गोपाळराव पाटील हे होते. यावेळी मंचावर संस्थेचे उपाध्यक्ष डॉ. पी.आर. देशमुख, सदस्य ॲड. एस. टी. मनाळे, श्री गोपाळ शिंदे, श्री आनंद माने, ॲड. श्री सुनिल सोनवणे, श्री

प्रकाश देशमुख, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील आदी उपस्थित होते.

कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे डॉ. विजयकुमार करजकर यांनी उपस्थितांना मार्गदर्शन करताना सांगितले की, शिक्षण, उद्योग, सामाजिक, सांस्कृतिक व राजकीय या सर्वच क्षेत्रात अस्वस्थता पसरली आहे. ही अस्वस्थता दूर करून सामाजिक सलोखा आणि ऐक्य टिकवायचं असेल तर छत्रपती राजर्षी शाहू महाराजांच्या विचारांची नितांत आवश्यकता आहे.

डॉ. विजय करजकर पुढे बोलताना म्हणाले की, शाहू महाराज हे एक वैचारिक विद्यापीठ, थोर उदारमतवादी व मानवतावादी राजे होते. वेदोक्त प्रकरणातून त्यांनी पुरोहित शाहीला प्रखर विरोध करून बहुजन समाजाला धार्मिक स्वातंत्र्य दिले. दिन दलितांचे कैवारी होते. कोल्हापूर संस्थानात प्राथमिक शिक्षण सक्तीचे केले. शिक्षणाच्या प्रचार प्रसारानंतरच सर्व क्षेत्रात वैचारिक अभिसरण होते. याचाच ध्यास घेऊन त्यांनी शिक्षणाचा दीप प्रज्वलित करून अवघ्या महाराष्ट्रला ज्ञानाच्या प्रकाशाने उजळून अज्ञानाचा अंधकार दूर केला.

अध्यक्षीय समारोप करताना डॉ. गोपाळराव पाटील म्हणाले की, छत्रपती शाहू महाराजांचे विचार घेऊनच ही शिक्षण संस्था वाटचाल करत आहे. शाहू महाराज दूरदृष्टीचे लोक राजे होते. त्यांनी बहुजन लोकांसाठी केलेले कार्य खूप मोठे आहे. म्हणून त्यांच्या विचाराने प्रेरित होऊन शिव छत्रपती शिक्षण संस्था गरीब विद्यार्थ्यांना २७ लाख रुपयापर्यंत शिष्यवृत्ती देऊन आर्थिक मदत करते. या कार्यक्रमात महाविद्यालयाचे प्राध्यापक, शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

या कार्यक्रमाला यशस्वी करण्यासाठी ग्रंथपाल प्रा. सुर्यकांत मस्के, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी डॉ. कल्याण सावंत डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, प्रा.जयश्री जटाळ, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, डॉ. राहुल मोरे यांनी विशेष परिश्रम घेतले. कार्यक्रमाचे सूत्र संचालन डॉ. कल्याण सावंत यांनी तर आभार प्रदर्शन प्रा. विजय गवळी यांनी केले .

दिनांक २६ जून २०२५ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना व ग्रंथालय विभागामार्फत शाहू महाराजांच्या जयंतीनिमित्त आयोजित केलेल्या सामाजिक न्याय दिनाच्या कार्यक्रमात उपस्थित कार्यक्रमाचे अध्यक्ष शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष मा. डॉ. गोपाळराव पाटील हे होते. यावेळी मंचावर संस्थेचे उपाध्यक्ष डॉ. पी.आर. देशमुख, सदस्य ॲड. एस. टी. मनाळे, श्री गोपाळ शिंदे, श्री आनंद माने, ॲड. श्री सुनिल सोनवणे, श्री प्रकाश देशमुख, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, डॉ. विजय करजकर, रासेयो कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत आदी.

६) 'अमली पदार्थ विरोधी जनजागृती' कार्यक्रमाचे आयोजन :

संयुक्त राष्ट्र संघटनेने २६ जून हा दिवस संपूर्ण जगभरात 'अंतरराष्ट्रीय अमली पदार्थ विरोधी दिन' घोषित केला आहे. १९८७ साली या दिवसाची सुरुवात झाली. म्हणून या दिनानिमित्त 'अमली पदार्थांचे सेवन आणि तस्करी याविरोधात जनजागृती' करण्यासाठी राजर्षी शाहू महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने दिनांक २६ जून २०२५ रोजी 'अमली पदार्थ विरोधी जनजागृती' कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमात प्रमुख पाहुणे म्हणून गांधी चौक, लातूर येथील पोलीस निरीक्षक श्री गणेश चित्ते उपस्थित होते त्यांनी रासेयो च्या विद्यार्थी स्वयंसेवकांना आवाहन करताना केले की, अमली पदार्थांच्या सेवनापासुन दुर रहावे. यावेळी मंचावर कार्यक्रमाचे अध्यक्ष डॉ. निशांक पिंपळे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी व श्री भाऊसाहेब मतलवार आदी

उपस्थित होते.

पुढे बोलताना पोलीस निरीक्षक श्री गणेश चित्ते म्हणाले की, 'तरुणांनों अमली पदार्थांच्या सेवनापासुन दुर रहा, नाही तर जीवन वाया जावू शकते. अमली पदार्थांच्या सेवनाने अनेक लोकांचे आयुष्य संपले झाले आहे. म्हणून तरुणांनी अशा पदार्थांच्या सेवनापासुन दुर रहावे, असे आवाहन त्यांनी केले.

सदर कार्यक्रमाला यशस्वी करण्यासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, प्रा. श्रद्धा जोशी, प्रा. गौरी कोंबडे, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, डॉ. राहूल

दिनांक २६ जून २०२५ रोजी 'अमली पदार्थ विरोधी जनजागृती' कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना गांधी चौक, लातूर येथील पोलीस निरीक्षक श्री गणेश चित्ते व मंचावर उपस्थित कार्यक्रमाचे अध्यक्ष डॉ. निशांत पिंपळे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी व श्री भाऊसाहेब मतलवार इत्यादी आणि समोर उपस्थित विद्यार्थी.

मोरे यांनी सहकार्य केले.

७) एक पेड माँ के नाम मोहिमेंतर्गत एक विद्यार्थी एक वृक्ष लागवड उपक्रम :

पर्यावरण शिक्षण व जल सुरक्षा या विषयाचा एक भाग म्हणून व महाराष्ट्र शासनाच्या 'एक पेड मां के नाम' या अभियाना अंतर्गत राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने दिनांक ९ जुलै ते १९ जुलै २०२५ दरम्यान 'एक विद्यार्थी - एक वृक्ष' उपक्रम राबविण्यात आले. शासकीय नर्सरी, वन परिक्षेत्र, वन विभाग, पेठ, लातूर येथून वृक्षारोप आणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ.प्रकाश रोडीया, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे यांच्या हस्ते एकूण २०० वृक्षारोपांचे वाटप करण्यात आले. यामध्ये महोगणी, जांभूळ, कडूनिंब आणि चिंच अशा वृक्षारोपांचा समावेश होता.

या प्रसंगी मार्गदर्शन करत असताना उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे यांनी वृक्षारोपणाचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना समजावून सांगितले की, 'प्राणवायू असलेल्या ऑक्सिजनचा एकमेव स्त्रोत हा वृक्ष आहे. लोकसंख्या वाढत आहे, त्यामुळे वृक्ष लागवड सुद्धा वाढली पाहिजे. प्रत्येकांनी आवश्यक वृक्षारोपण करणे गरजेचे आहे. फक्त वृक्षारोपण करून न थांबता त्या

दिनांक ९ जुलै २०२५ रोजी एक पेड माँ के नाम मोहिमेंतर्गत राजर्षी शाहू महाविद्यालयाकडून एक विद्यार्थी एक वृक्ष लागवड उपक्रमासाठी वृक्षारोप वाटप प्रसंगी उपस्थित उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे व लाभार्थी विद्यार्थी.

वृक्षांची सुरुवातीचे काही वर्ष काळजी घेणे गरजेचे आहे. आपल्या नंतरही आपण लावलेले वृक्ष हे अनेक वर्ष पृथ्वीवर राहतील व पुढील पिढ्यांना आपली आठवण या वृक्षाच्या माध्यमातून होईल.'

सदर उपक्रम यशस्वी होण्यासाठी राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ.प्रकाश रोडिया प्रा.विजय गवळी व डॉ. राहुल मोरे, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

८) शाहू महाविद्यालयातील रोसेयो विभागातर्फे ३३५ विद्यार्था व स्वयंसेवकामार्फत वृक्षरोपांची लागवड :

केंद्रशासना तर्फे राबविल्या जाणाऱ्या एक पेड माँ के नाम २.० या मोहिमेला यशस्वी करण्यासाठी राजर्षी शाहू महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांच्या मार्गदर्शनाखाली महाविद्यालयात पर्यावरण शिक्षण व जलसुरक्षा या विषयांतर्गत महाविद्यालयात शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांमध्ये पर्यावरण संतुलनासाठी जनजागृती व्हावी म्हणून एक विद्यार्थी एक वृक्ष अभियान सुरू करण्यात आले. या उपक्रमाचा एक भाग म्हणून महाविद्यालयातील २८० पेक्षा जास्त विद्यार्थ्यांनी आपापल्या गावाच्या परिसरात, घरासमोर, शेतात, सार्वजनिक रस्त्याच्या कडेला ज्या ठिकाणी वृक्ष लागवड करणे व त्याची जोपासना करणे शक्य आहे. अशा ठिकाणी निम, मोहगणी, चिंच, जांभूळ, आंबा व इतर वृक्ष प्रजातीच्या २८० पेक्षा जास्त वृक्षरोपांची लागवड करण्यात आली.

तसेच दिनांक २७ जुलै २०२५ व ४ ऑगस्ट २०२५ रोजी क्रांती ज्योती सावित्रीबाई फुले उद्यान, लेबर कॉलनी लातूर येथे ५५ वृक्षरोपांची लागवड केली गेली. यावेळी महानगरपालिका सी झोन लातूर चे क्षेत्रीय अधिकारी श्री. समाधान सूर्यवंशी, महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, विद्यार्थी प्रतिनिधी रोहन सूर्यवंशी, प्राजक्ता बनसोडे, पाटील सेजल, रसाळ अश्रत यांच्या सोबत ६० पेक्षा जास्त विद्यार्थी, स्वयंसेवक उपस्थित होते.

दिनांक २७ जुलै २०२५ रोजी वृक्षारोप लागवड करताना रासेयो कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी व विद्यार्थी स्वयंसेवक.

९) अण्णाभाऊ साठे यांच्या जयंतीनिमित्त आदरांजली कार्यक्रम :

दिनांक १ ऑगस्ट २०२५ रोजी लोकशाहीर साहित्यरत्न अण्णाभाऊ साठे यांच्या जयंतीनिमित्त राजर्षी शाहू महाविद्यालयातील ग्रंथालय व राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने साहित्य रत्न अण्णाभाऊ साठे यांच्या जयंतीनिमित्त त्यांच्या प्रतिमेस पुष्पांजली अर्पण करण्यात आली. याप्रसंगी महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील यांनी विद्यार्थ्यांना अण्णा भाऊ साठे यांच्या चरित्राविषयी व कर्तुत्वा विषयी मार्गदर्शन केले. विद्यार्थ्यांनी त्यांच्या आयुष्यातून प्रेरणा घ्यावी, असे आवाहन केले. ते म्हणाले की, 'अण्णाभाऊ साठे यांचे शालेय शिक्षण पूर्ण झाले नसताना सुद्धा त्यांनी कथा, कविता, पोवाडे, कादंबरी अशा प्रकारचे उत्कृष्ट साहित्य रचना केली. त्यांचे साहित्य समृद्ध आहे. गरीब परिस्थितीमुळे शाळेत जाता आले नाही म्हणून त्यांनी शिकायचे थांबवले नाही. ज्या गिरणीमध्ये ते कामगार होते, त्या गिरणीमध्ये ते भिंतीवरती लिहायला शिकले. तसेच मुंबईमध्ये दुकानांच्या पाट्या वाचून त्यांनी वाचनाचा सराव केला. अण्णाभाऊंनी दीन दु:खीतांच्या संवेदना आपल्या साहित्यातून मांडल्या. अण्णाभाऊ हे खऱ्या अर्थाने साहित्य सम्राट होते. त्यांनी उपेक्षित व दीनदलितांचे

दु:ख आपल्या कथा कादंबऱ्या मधून मांडून त्यांनाच आपल्या साहित्याचे नायक बनविले.'

दिनांक १ ऑगस्ट २०२५ रोजी लोकशाहीर साहित्यरत्न अण्णाभाऊ साठे जयंतीनिमित्त अभिवादन कार्यक्रमात उपस्थित पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा. जयश्री जटाळ, डॉ. राहुल मोरे, ग्रंथपाल प्रा . सूर्यकांत मस्के व राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विद्यार्थी इ.

याप्रसंगी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा. जयश्री जटाळ, डॉ. राहुल मोरे, ग्रंथपाल सूर्यकांत मस्के व राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विद्यार्थी उपस्थित होते. सूत्रसंचालन डॉ. प्रकाश रोडीया यांनी केले तर आभार प्रा. विजय गवळी यांनी केले.

१०) शाहू महाविद्यालयातील रोसेयो च्या वतीने वृक्षारोपण :

दिनांक २० ऑगस्ट २०२५ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने महाविद्यालयाच्या जवळ असलेल्या गुळ मार्केट चौक ते गांधी चौक लातूर या रोड च्या कडेला वड , पिंपळ, पायर सारखे एकुण ९ रुक्षरोपांची लागवड केली. यावेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, डॉ. अनिरुद्ध बिराजदार, डॉ. विजयकुमार दळवी, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, डॉ. प्रा. विजय गवळी इत्यादी व महाविद्यालयातील विद्यार्थी स्वयंसेवक उपस्थित होते.

दिनांक २० ऑगस्ट २०२५ रोजी गुळ मार्केट चौक ते गांधी चौक लातूर या रोड च्या कडेला रुक्षरोपांची लागवड करताना प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, डॉ. अनिरुद्ध बिराजदार, डॉ. विजयकुमार दळवी, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, डॉ. प्रा. विजय गवळी इत्यादी व महाविद्यालयातील विद्यार्थी स्वयंसेवक इ.

११) थॅलेसिया मुक्त लातूर जनजागरण रॅलीमध्ये रासेयो स्वयंसेवकांचा सहभाग:

दिनांक १७ सप्टेंबर २०२५ रोजी इंडियन रेडक्रॉस सोसायटी संचलित डॉ. भालचंद्र ब्लड सेंटर लातूर व राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने मराठवाडा मुक्ती संग्राम दिनानिमित्त 'थॅलेसिया मुक्त लातूर जनजागृण रॅली' आयोजित करण्यात आली होती. या रॅलीमध्ये प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, महाविद्यालयातील हेल्थ अँड वेलनेस सेंटर ची प्रमुख डॉ. स्वाती फेरे, डॉ . रत्नराणी कोळी, महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे व

विद्यार्थी स्वयंसेवकांनी मोठ्या संख्येने सहभागी झाले.

दिनांक १७ सप्टेंबर २०२५ रोजी आयोजित 'थॅलेसिया मुक्त लातूर जनजागृण रॅलीत' सहभागी डॉक्टर स्वाती फेरे, रासेयो कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, डॉ. रत्नराणी कोळी विद्यार्थी स्वयंसेवक इ.

१२) रासेयो (*NSS*)च्या स्थापना दिनानिमित्त दिनानिमित्त सप्ताह : दि. २२ ते २९ सप्टेंबर २०२५

राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथे राष्ट्रीय सेवा योजना +२ स्तर विभागाच्या वतीने रासेयो स्थापना दिवस २४ सप्टेंबर २०२५ चे औचित्य साधून दि. २२ ते २९ सप्टेंबर २०२५ दरम्यान राष्ट्रीय सेवा योजनेचा (NSS) सप्ताह मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला. या अंतर्गत खालील कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले.

अ) राष्ट्रीय सेवा योजना उद्घाटन कार्यक्रम व विद्यार्थी प्रिय शिक्षक भाषण:

दिनांक २२ सप्टेंबर २०२५ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथे राष्ट्रीय सेवा योजना सप्ताह अंतर्गत राष्ट्रीय सेवा योजना (NSS) व विवेक वाहिनीचे उद्घाटन कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले. सप्ताह अंतर्गत पहिल्या दिवशी 'माझा आवडता शिक्षक' या विषयावर विद्यार्थ्याकडून सात ते आठ ओळींमध्ये अभिप्राय मागविण्यात आले होते. यातून डॉ. भीमराव पाटील हे आवडते शिक्षक म्हणून विद्यार्थ्यांनी आपला अभिप्राय दिला. त्यानुसार त्यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

महाराष्ट्र अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीचे राज्याध्यक्ष श्री माधव बावगे, विवेक वाहिनी महाराष्ट्र राज्याचे कार्यवाहक प्राचार्य सविता शेटे, सामाजिक कार्यकर्ते श्री विक्रांत शंके, यांनी विद्यार्थ्यांना अंधश्रद्धा निर्मूलन आणि विद्यार्थ्यांनी वैज्ञानिक दृष्टिकोन बाळगावा याविषयी मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक रासेयो कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी यांनी केले. तर सूत्रसंचालन व आभारप्रदर्शन प्रा. डॉ. राहुल मोरे यांनी केले. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी अश्रत रसाळ, तृप्ती रणसुभे, शिवानी घुटे, स्वाती तिघिले, बिडकर श्रेया, कांबळे यश, पांचाळ राऊ आणि शिंदे विश्वजीत या स्वयंसेवकांनी परिश्रम घेतले.

दिनांक २२ सप्टेंबर २०२५ रोजी विद्यार्थी प्रिय शिक्षक भाषण उपक्रमांतर्गत मार्गदर्शन करताना डॉ. भीमराव पाटील व उपस्थित विद्यार्थी.

दिनांक २२ सप्टेंबर २०२५ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना (NSS) व विवेक वाहिनीचे उद्घाटन कार्यक्रम

ब) 'ऑपरेशन पोलो', 'कारगिल विजय', आणि 'कलम ३७०' या विषयावर चित्रफीत कार्यक्रम:

राष्ट्रीय सेवा योजना सप्ताह अंतर्गत दिनांक २३-०९-२०२५ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील रासेयो च्या सर्व विद्यार्थ्यांसाठी ऑपरेशन पोलो, कारगिल विजय आणि कलम ३७० या विषयावर आधारित VLC मध्ये चित्रफीत दाखवण्यात आली.

ऑपरेशन पोलो :- ऑपरेशन पोलो ही भारतीय सैन्याची कारवाई सप्टेंबर १९४८ मध्ये झाली, ज्याद्वारे हैदराबाद राज्य भारतामध्ये विलीन करण्यात आले. ही भारतीय सैन्याने हैदराबाद संस्थानाविरुद्ध केलेली पोलीस कारवाई होती. या कारवाईमुळे हैदराबादचे भारत संघराज्यात विलीन झाले. हैदराबाद मधील निजामाच्या शासनाचे अस्तित्व संपले आणि हैदराबाद संस्थान भारताचा एक भाग बनले.

कारगिल विजय:- कारगिल विजय दिवस दरवर्षी २६ जुलै रोजी साजरा केला जातो, जो १९९९ मध्ये कारगिल युद्धात भारताने पाकिस्तानवर मिळवलेल्या विजयाची आठवण करून देतो. या दिवशी भारतीय सैन्याच्या शौर्याला आणि देशासाठी केलेल्या बलिदानाला सलाम केला जातो. १९९९ मध्ये भारत आणि पाकिस्तान यांच्यात कारगिल युद्ध झाले. हे युद्ध सुमारे ६० दिवस चालले आणि २६ जुलै रोजी भारताच्या विजयाने संपले. पाकिस्तानने घुसखोरी करून कारगिलच्या उंच शिखरांवर कब्जा केला होता, ज्यांना भारतीय सैन्याने पुन्हा आपल्या ताब्यात घेतले. या विजयी स्वयंसेवक व विद्यार्थ्यांना माहिती देण्यात आली.

क) कलम ३७०:- हे भारतीय राज्यघटनेतील एक कलम होते, ज्याने जम्मू आणि काश्मीर या राज्याला विशेष दर्जा आणि स्वायत्तता दिली होती. या कलमामुळे जम्मू आणि काश्मीरला स्वतःची राज्यघटना, स्वतंत्र राज्य ध्वज आणि अंतर्गत प्रशासनाचे अधिकार मिळाले होते. ५ ऑगस्ट २०१९ रोजी भारत सरकारने हे विशेष दर्जा रद्द केले आणि कलम ३७० निष्क्रिय केले. यानंतर, जम्मू आणि काश्मीर राज्याचे विभाजन करून दोन केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये पुनर्रचना करण्यात आली. याविषयी रासेयो च्या विद्यार्थ्यांना स्वदेश भक्तिची प्रेरणा मिळावी म्हणून स्तर चित्रफित दाखविण्यात आली.

याप्रसंगी कार्यक्रमाधिकारी प्रा विजय गवळी आणि डॉ राहुल मोरे यांची उपस्थिती होती. स्वयंसेवक यश आंबीलपुरे, बोयाने पांडुरंग, कांबळे सदीप, बंडे अश्विनी, मस्के प्रणिता, घोडके तृप्ती, सूर्यवंशी प्रतीक्षा, गणेश स्वामी आणि सेजल पाटील यांनी परिश्रम घेतले

ड) रा.से.यो. (NSS) स्थापना दिनानिमित्त उद्‌बोधन कार्यक्रम (Student Orientation Program):

राष्ट्रीय सेवा योजनेतून ग्रामीण भागातील कामाचे कृतिशील अनुभव मिळाल्याने वेगळे विचार करण्याची प्रेरणा मिळते. यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये अंतर्बाह्य बदल होऊन सामुहिक शक्ती बरोबरच राष्ट्रीय एकात्मतेची जोपासना होते. असे सामाजिक कार्यकर्ते श्री प्रसाद दादा चिकसे यांनी दिनांक २४ सप्टेंबर २०२५ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या (NSS) स्थापना दिनानिमित्त शिव छत्रपती शिक्षण संस्था द्‌वारा संचालित राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथे 'विद्यार्थी उद्‌बोधन कार्यक्रम' (Student Orientation Program) चे उद्‌घाटन करताना व्यक्त केले. यावेळी कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, प्रा. विजय गवळी, प्रा. जयश्री जाधव, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी इ. मंचावर उपस्थित होते. प्रमुख पाहुणे व मान्यवरांच्या हस्ते दीपप्रज्वलन करत शाहू महाराजांच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करून या कार्यक्रमाचे उद्‌घाटन झाले.

या कार्यक्रमाचे अध्यक्षीय भाषणात प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना सांगितले की, 'आपण अभिमानाने सांगतो माझा देश महान आहे, पण आपण राहतो त्याच देशात स्वच्छतेवर काम करावे लागणे ही

दुर्देवी बाब आहे. हि परिस्थिती बदलण्यासाठी राष्ट्रीय सेवा योजना हे एक साधन आहे. यात सहभागी होऊन विद्यार्थी स्वत:मध्ये बदल घडवून नेतृत्व गुण विकसित करत समाजात चांगले बदल घडवून आणण्यासाठी प्रयत्न करतात. म्हणून राष्ट्रीय सेवा योजनेतून चांगले नागरिक तयार करून समाज व देश घडविण्याचे कार्य केले जाते.'

दिनांक २४ सप्टेंबर २०२५ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या (NSS) स्थापना दिनानिमित्त 'विद्यार्थी उद्बोधन कार्यक्रम' (Student Orientation Program) चे उद्घाटन करताना प्रसाद दादा चिकसे व उपस्थित महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. जयश्री जटाळ, इ.

सरकारी धोरणाबाबत मत व्यक्त करताना प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांनी यांनी सांगितले की 'महसूल प्राप्तीसाठी एकीकडे राज्याचे महसूल मंत्रालय तंबाखू, दारू, गुटखा व प्लास्टिक च्या कारखान्यांना परवानगी देते आणि दुसरी कडे समाजकल्याण मंत्रालयाद्वारे शाळा महाविद्यालयील व राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थ्यांना तंबाखू, दारू, गुटखा व प्लास्टिक यावर प्रतिबंधक उपाय करण्यासाठी जनजागृती करण्यासाठी सांगितले जाते. अशाप्रकारे विद्यार्थ्यांकडून जनजागृती रॅलीतुन काय साध्य होणार? यापेक्षा तंबाखू, दारू, गुटखा व प्लास्टिक यांच्या कारखान्यांना परवानगी देणारे महसूल खाते बंद करावे, नाही तर मग जनजागृती करण्यासाठी सांगणारे समाज कल्याण मंत्रालय बंद करावे. कारण जनजागृती करण्यासाठी एवढी मेहनत घेण्यापेक्षा शासनाने तंबाखू, दारू, गुटखा व प्लास्टिक यावर प्रतिबंधक उपाय करण्यासाठी जर त्यांचे कारखान्यांनाच बंद केले तर विद्यार्थ्यांची मेहनत ही वाया जाणार नाही व समाजात आपोआप क्रांती घडवून येईल'. असे प्रतिपादन केले.

दिनांक २४ सप्टेंबर २०२५ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या (NSS) स्थापना दिनानिमित्त 'विद्यार्थी उद्बोधन कार्यक्रम' (Student Orientation Program) प्रसंगी मार्गदर्शन करताना सामाजिक कार्यकर्ते प्रसाद दादा चिकसे व उपस्थित महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ.कल्याण सावंत, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. जयश्री जाधव, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी इ

प्रास्ताविक करताना डॉ. कल्याण सावंत यांनी रासेयो ची संकल्पना मांडत महाविद्यालयात एन.एस.एस. च्या स्थापनेपासून समाज प्रबोधनाचे कार्य कशा पद्धतीने होते. यासंदर्भात माहिती दिली.

याप्रसंगी रासेयोत उल्लेखनीय कामगिरी करणाऱ्या विद्यार्थी स्वयंसेवकांचे मंचावरील मान्यवरांच्या हस्ते प्रमाणपत्र, सन्मान चिन्ह व पुष्पगुच्छ देवून सत्कार करण्यात आले. कार्यक्रमात ४०० पेक्षा जास्त विद्यार्थी उपस्थित होते. कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी डॉ. प्रकाश रोडिया, डॉ. राहल मोरे, श्री. प्रविण सुर्यवंशी, श्री. हरिश बंडगर, रासेयो विद्यार्थी प्रतिनिधी शेख रसूल, निशा चव्हाण, पाटील सेजल, पर्सिस सोनवणे, अश्रत रसाळ व इतर स्वयंसेवकांनीही परिश्रम घेतले. सूत्रसंचालन स्वयंसेविका कु. राजकन्या फावडे कार्यक्रमाधिकारी तर आभार प्रदर्शन प्रा. विजय गवळी यांनी केले.

इ) पंडित दीनदयाळ उपाध्याय जयंती साजरी:

राष्ट्रीय सेवा योजना सप्ताह अंतर्गत दिनांक २५ सप्टेंबर २०२५ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालयातील ग्रंथालय व राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने पंडित दीनदयाळ उपाध्याय यांची जयंती मोठ्या उत्साहात साजरी करण्यात आली. या प्रसंगी महाविद्यालयाचे ग्रंथपाल प्रा. सूर्यकांत मस्के, सहाय्यक ग्रंथपाल सौ. स्वाती सावंत, डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर, डॉ. विजय दळवी, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ.कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, श्री दत्ता पिटले, ग्रंथालयातील कर्मचारी व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. तसेच या जयंतीचे औचित्य साधून महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या माध्यमातून पूढील दोन कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले -

ई) पोस्टर प्रदर्शन स्पर्धा:-

दिनांक २५ सप्टेंबर २०२५ रोजी पंडित दीनदयाळ उपाध्याय यांच्या आयुष्यावर आधारित पोस्टर प्रेझेंटेशन ही स्पर्धा आयोजित केली गेली. पंडित दीनदयाळ उपाध्याय यांचे मुख्य विचार भारतीयता, धर्म, धर्मराज्य आणि अंतोदय यांच्या संकल्पनांमध्ये दिसून येतात. अंत्योदय हा शब्द जरी गांधीवादी शब्दकोशातील असला तरी तो पंडित दीनदयाळ उपाध्याय यांच्या विचारांमध्ये अंतर्भूत आहे. 'सर्वांसाठी शिक्षण' आणि 'हर हात को काम, हर खेत को पाणी' ही त्यांची दृष्टी त्यांच्या आर्थिक लोकशाहीच्या कल्पनेत परिणत झाली. आर्थिक लोकशाहीच्या त्यांच्या कल्पनेचे स्पष्टीकरण देताना ते म्हणतात, 'जर प्रत्येकासाठी मतदान हे राजकीय लोकशाहीचे आधारस्तंभ असेल, तर प्रत्येकासाठी काम हे आर्थिक लोकशाहीचे मापन

दिनांक २५ सप्टेंबर २०२५ रोजी 'पंडित दीनदयाळ उपाध्याय' यांची जयंती निमित्त अभिवादन करताना महाविद्यालयाचे ग्रंथपाल प्रा. सूर्यकांत मस्के, सहाय्यक ग्रंथपाल सौ. स्वाती सावंत, डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर, डॉ. विजय दळवी, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ.कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, श्री दत्ता पिटले, ग्रंथालयातील कर्मचारी व विद्यार्थी इ., पंडित दीनदयाळ उपाध्याय यांच्या आयुष्यावर आधारित पोस्टर सादरीकरण स्पर्धा

आहे. मोठ्या उद्योगांवर आधारित विकास, केंद्रीकरण आणि मक्तेदारीच्या कल्पनांना विरोध करून त्यांनी स्वदेशी आणि विकेंद्रीकरणाचा पुरस्कार केला. विद्यार्थ्यांनी पंडित दिनदयाळ उपाध्य यांच्या आयुष्यातील विविध घडामोडी तसेच त्यांचे कार्य याविषयी आकर्षक पोस्टर्स तयार केली होती. या पोस्टरचे प्रदर्शन भरवण्यात आले. याला महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला. परीक्षक म्हणून राज्यशास्त्र विभागाचे विभाग प्रमुख प्राध्यापक ज्ञानेश्वर बनसोडे यांनी या पोस्टरचे परीक्षण केले. या पोस्टर प्रदर्शनीत कु. आंचल बायस हिने प्रथम क्रमांक पटकाविला तर यश आंबीलपुरे व भक्ती सरवदे यांनी क्रमशः द्वितीय व तृतीय क्रमांक पटकाविले. यावेळी १. चंद्रशेखर साळुंके २. निकिता पारवे ३. रागिणी कांबळे ४. निकिता साळुंके यांनी ही सहभाग नोंदविला होता.

उ) स्वच्छता अभियान:- पंडित दीनदयाळ उपाध्याय यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून दिनांक २५ सप्टेंबर २०२५ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना मधील स्वयंसेवकांनी विद्यालय परिसरात स्वच्छता अभियान राबवले. यानंतर विद्यार्थ्यांना स्वच्छतेची सामूहिक शपथ देण्यात आली. याप्रसंगी कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी व डॉ. राहुल मोरे यांची प्रमुख उपस्थिती होती. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतीसाठी चंद्रशेखर साळुंखे, भक्ति सरवदे, रागिनी कांबळे, ओमदेवी कोंबडे, साक्षी वाघमारे, निकिता साळुंखे, तेजस वाघे, शुभम काळे, यशवंत लांडगे आणि दिनेश सलगर या स्वयंसेवकांनी परिश्रम घेतले.

दिनांक २५ सप्टेंबर २०२५ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथे स्वच्छता अभियान राबविताना रासेयो कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी व उपस्थित विद्यार्थी स्वयंसेवक इ.

ऊ) जागतिक पर्यावरण आरोग्य दिनानिमित्त प्लास्टिक निर्मूलन व वृक्ष संवर्धन जनजागृती कार्यक्रम:

राष्ट्रीय सेवा योजना सप्ताह योजना अंतर्गत दिनांक २६ सप्टेंबर २०२६ रोजी 'जागतिक पर्यावरण आरोग्य दिवस' साजरा करण्यात आला. जागतिक पर्यावरण आरोग्य दिन २६ सप्टेंबर रोजी साजरा केला जातो. हा दिवस पर्यावरण आणि मानवी आरोग्य यांच्यातील संबंधांबद्दल जागरूकता निर्माण करतो, स्वच्छ हवा, पाणी आणि सुरक्षित पर्यावरणाचे महत्त्व अधोरेखित करतो. पर्यावरण आणि मानवी आरोग्य यांच्यातील घट्ट संबंधांवर लक्ष केंद्रित करणे, निरोगी भविष्यासाठी पर्यावरणाचे रक्षण करण्यास प्रोत्साहित करणे आणि शाश्वत

दिनांक २६ सप्टेंबर २०२६ रोजी 'जागतिक पर्यावरण आरोग्य दिवस' निमित्त 'प्लास्टिक निर्मूलन पृथ्वी तसेच वृक्ष संवर्धन' याविषयी जनजागृती कार्यक्रम.

आणि निरोगी ग्रह तयार करणे हा याचा मुख्य उद्देश आहे. या निमित्ताने विद्यार्थ्यांनी प्लास्टिक निर्मूलन पृथ्वी तसेच वृक्ष संवर्धन याविषयी जनजागृती केली. याबाबतीत सुंदर असे व आकर्षक फलक तयार करून त्याच्या माध्यमातून परिसरामध्ये जनजागृती करण्यात आली.

याप्रसंगी कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी व डॉ. राहुल मोरे यांची प्रमुख उपस्थिती होती. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी मानवजीत जाधव, अमृता कांबळे, प्राची गायकवाड, बैले पूजा, शेख सुलतान, रोहित कांबळे, गायकवाड बालाजी, डुकरे अनिकेत आणि नम्रता टिळक या स्वयंसेवकांनी परिश्रम घेतले.

ए) शहीद भगतसिंग जयंती निमित्त व्याख्यान कार्यक्रम:

राष्ट्रीय सेवा योजना सप्ताह अंतर्गत दिनांक २८ सप्टेंबर २०२५ रोजी महान क्रांतिकारक शहीद-ए-आझम भगतसिंग यांची जयंती साजरी करण्यात आली. या निमित्ताने राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील इतिहास विभाग प्रमुख लेफ्ट. डॉ. अर्चना टाक यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले.

लेफ्ट डॉ. अर्चना टाक यांनी आपल्या व्याख्यानात शहीद भगतसिंग यांच्या आयुष्यावर प्रकाश टाकला. त्यांचे बालपण, लहानपणापासून देशभक्तीची भावना, तरुण वयात ब्रिटिश विरोधी विचार, क्रांतिकारक कारवाया, साँडर्स ची हत्या, विधिमंडळात बॉम्बस्फोट, त्यांची फाशी अशा घटना विद्यार्थ्यांना समजावून सांगितल्या. त्या पुढे म्हणाल्या की भगतसिंग यांचे विचार आणि आदर्श विद्यार्थ्यांनी कायम अवलंबले पाहिजे. देशप्रेम, त्याग, समाजवाद अशी भगतसिंगाची विचार सरणी भारताच्या विकसित स्वप्नामध्ये महत्त्वाची भूमिका बजावते.

याप्रसंगी व्यासपीठावर कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे यांची उपस्थिती होती. स्वयंसेवक निलेश चाटे यांनी सूत्रसंचालन केले तर आभार संकेत लोखंडे यांनी मानले. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी प्रांजली सूर्यवंशी, अनिकेत वाले, बायस आंचल, कांबळे समीक्षा, शिरसाठ तनिष्का, बिराजदार आदिनाथ, निलेश चाटे, संकेत लोखंडे आणि समर्थ कसबे यांनी परिश्रम घेतले.

दिनांक २८ सप्टेंबर २०२५ रोजी महान क्रांतिकारक शहीद-ए-आझम भगतसिंग यांची जयंती निमित्ताने आयोजित व्याख्यान कार्यक्रमात मार्गदर्शन करताना इतिहास विभाग प्रमुख डॉ. अर्चना टाक याप्रसंगी मंचावर उपस्थित रासेयो कार्यक्रमाधिकारी प्रा.विजय गवळी, डॉ.राहुल मोरे व विद्यार्थी इ.

ऐ) जागतिक हृदय दिनाच्या निमित्ताने शाहू महाविद्यालयात आरोग्य तपासणी शिबीर:

जागतिक हृदय दिनानिमित्त दिनांक २९ सप्टेंबर २०२५ रोजी सकाळी ११:३० वाजता राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग व हेल्थ केअर सेंटर यांच्या संयुक्त विद्यमाने आरोग्य शिबीर आयोजित करण्यात आले. याप्रसंगी हेल्थ केअर सेंटर ची वैद्यकीय अधिकारी डॉ. स्वाती फेरे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे आणि

विद्यार्थी स्वयंसेवक इत्यादी उपस्थित होते. जागतिक हृदय दिनाच्या निमित्ताने घेण्यात आलेल्या या विशेष आरोग्य तपासणीमध्ये विद्यार्थ्यांचे रक्तदाब मोजण्यात आले. तसेच त्यांना हृदयाची रचना, हृदयाचे कार्य, हृदयाशी संबंधित होणारे विविध आजार, हृदय रोगांशी निगडित सर्व उपचार याविषयी सखोल माहिती देण्यात आली. यावेळी स्वतःचा हार्ट बीटरेट कसा मोजावा, नॉर्मल हार्ट बीटरेट किती असतो, सीपीआर देण्याची गरज केव्हा पडू शकते, व तो कसा द्यावा. याचेही मार्गदर्शन ही हेल्थ केअर सेंटर च्या वैद्यकीय अधिकारी डॉ. स्वाती फेरे यांनी केले.

दिनांक २९ सप्टेंबर २०२५ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग व हेल्थ केअर सेंटर यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित आरोग्य शिबीरात मार्गदर्शन व तपासणी करताना डॉ. स्वाती फेरे व उपस्थित रासेयो कार्यक्रमाधिकारी प्रा विजय गवळी आणि विद्यार्थी इ.

शिबिराच्या यशस्वीतेसाठी प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. जयश्री जाधव, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी आणि विद्यार्थी स्वयंसेवक कु. सरवदे भक्ती, पारवे निकिता, कांबळे रागिनी, शिंदे अनन्या, सुर्यवंशी प्रांजली, वळगे श्रद्धा, रसाळ आश्रत, साळुंके चंद्रशेखर, आदमाने प्रेम यांनी सदर शिबीर यशस्वी होण्यासाठी विशेष परिश्रम घेतले.

१३) महात्मा गांधी व लालबहादूर शास्त्री जयंती :

राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील ग्रंथालय व राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने दिनांक २ ऑक्टोबर २०२५ रोजी राष्ट्रपिता महात्मा गांधी व लालबहादूर शास्त्री यांच्या जयंतीनिमित्त त्यांच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करुन अभिवादन करण्यात आले. या प्रसंगी उपस्थित उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, ग्रंथपाल श्री एस.बी. मस्के, डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, श्री अजय मस्के, हरिश बंडगर, धनंजय पाटील व इतर विद्यार्थी उपस्थित होते.

दिनांक २ ऑक्टोबर २०२५ रोजी राष्ट्रपिता महात्मा गांधी व लालबहादूर शास्त्री यांच्या जयंतीनिमित्त अभिवादन कार्यक्रमात उपस्थित उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, ग्रंथपाल श्री एस.बी. मस्के, डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी इ.

१४) रासेयो स्थानिक समन्वय समितीची बैठक :

दिनांक ४.१०.२०२५ रोजी सायं.०४.३० वा. शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मधील रासेयो स्वयंसेवकांच्या अंतिम यादीला मंजुरी देण्यासाठी व पुरग्रस्त आणि अतिवृष्टीग्रस्तांच्या मदतीसाठी निधी उभारण्यासाठी राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या

स्थानिक समन्वय समितीची बैठक मा. प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांच्या अध्यक्षतेत कॉनफरन्स हॉल मध्ये संपन्न झाली. या बैठकीत लातूर जिल्ह्यातील पूर व अतिवृष्टी ग्रस्त शेतकऱ्यांच्या पाल्यांना मदत करण्यासाठी मदत निधी संकलित करून मदत करण्याचा ठराव घेण्यात आला. तसेच पूरग्रस्तांच्या मदतीसाठी राजर्षी शाहू महाविद्यालय कर्मचारी पतसंस्थेमार्फत १११११० रुपये (अक्षरी एक लाख अकरा हजार एकशे एक फक्त.) चा धनादेश दिल्याबद्दल समितीतील सर्व सदस्यांच्या वतीने अभिनंदनचा ठराव घेण्यात आला. यावेळी या बैठकीत प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, डॉ. अभिजीत यादव, डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, डॉ. महेश वावरे, डॉ. अनुजा जाधव, डॉ. विजय दळवी, प्रा. दत्तात्रय सोनकांबळे, डॉ. पुष्पलता त्रिमुखे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. सुदर्शन पाटील इत्यादी उपस्थित होते.

१५) डॉ. गोपाळराव पाटील यांच्या वाढदिवसानिमित्त शाहू महाविद्यालयात रक्तदान शिबीर संपन्न :

राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग, विलासराव देशमुख शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयातील रक्तपेढी आणि एचडीएफसी (HDFC) बँक शाखा लातूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. गोपाळराव पाटील यांच्या ९४ व्या वाढदिवसानिमित्त दि. १४ ऑक्टोबर २०२५ रोजी रक्तदान शिबीर संपन्न झाले. या शिबिरात ५१ रक्त पिशव्यांचे संकलन झाले.

यावेळी शि.छ.शिक्षण संस्थेचे सचिव प्राचार्य अनिरुद्ध जाधव, सदस्य प्राचार्य डॉ. आर.एल. कावळे, प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. जयश्री जाधव, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, एचडीएफसी (HDFC) बँकेचे श्री शैलेश काळे, श्रीकृष्ण फड, सचिन पाटील, प्राजक्ता जाधव व श्रुती कोटे. समाजसेवा अधिक्षक डॉ. सिद्धेश्वर चौधरी, रक्तसंक्रमण अधिकारी डॉ. रणजीत चव्हाण, डॉ. माधुरी मस्के, निवासी डॉक्टर सचिन आदमाने, अधिपरिचारिक श्री रजनीकांत पोतदार, तंत्रज्ञ शुभम गिरी, प्रसाद वाघमोडे, सहाय्यक तंत्रज्ञ जी. पी. स्वामी, बी. पी. एम. टी. वैष्णवी कांबळे, गजानन भोजणे, गणेश पाटील, इत्यादी उपस्थित होते.

दि.१४ ऑक्टोबर २०२५ रोजी रक्तदान शिबिर प्रसंगी उपस्थित सचिव प्राचार्य अनिरुद्ध जाधव, सदस्य प्राचार्य डॉ.आर.एल. कावळे, प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा.विजय गवळी, डॉ.राहुल मोरे, प्रा.जयश्री जाधव, प्रा.चंद्रप्रभा कुलकर्णी, एचडीएफसी (HDFC) बँकेचे श्री शैलेश काळे, श्रीकृष्ण फड, सचिन पाटील, प्राजक्ता जाधव व श्रुती कोटे. समाजसेवा अधिक्षक डॉ. सिद्धेश्वर चौधरी, रक्तसंक्रमण अधिकारी डॉ. रणजीत चव्हाण व इतर

१६) पुरग्रस्त आणि अतिवृष्टीग्रस्तांसाठी मदत निधी :

दिनांक ७ ते १५ ऑक्टोबर २०२५ दरम्यान पुरग्रस्त आणि अतिवृष्टीग्रस्तांच्या मदतीसाठी राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना, राष्ट्रीय छात्र सेना विभांगाच्या वतीने महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांच्या मार्गदर्शनाखाली महाविद्यालयातील प्रत्येक वर्गात जाऊन मदत फेरी काढून विद्यार्थी, शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचारी यांना मदतीसाठी आवाहन करण्यात आले. एकूण ४१९९२/- रूपये (अक्षरी एक्केचाळीस हजार नऊशे ब्यान्नव रुपये फक्त.) मदत निधी गोळा करण्यात आले. व राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी डॉ. कल्याण सावंत यांच्यामार्फत सदर मदत नीधी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांच्याकडे सुपूर्द करण्यात आले. या उपक्रमासाठी महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ.भीमराव पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ.प्रकाश रोडीया, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा.चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विद्यार्थी स्वयंसेवक नम्रता, सार्थक व इतर विद्यार्थ्यांनी परिश्रम घेतले.

दिनांक ७ ऑक्टोबर २०२५ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालयातील पुरग्रस्त आणि अतिवृष्टीग्रस्त पालकांच्या पाल्यांना मदतीसाठी निधी गोळा करताना रासेयो कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी डॉ. राहुल मोरे व विद्यार्थी स्वयंसेवक इ.

१७) रक्तदाता दिनानिमित्त राजर्षी शाहू महाविद्यालयात जिल्हा स्तरीय रांगोळी, निबंध व पोस्टर स्पर्धा संपन्न :

सर्व दानांमध्ये रक्तदान हे महानतम दान आहे म्हणून विलासराव देशमुख शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयातील रक्तपेढी आणि शिव छत्रपती शिक्षण संस्था द्वारा संचालित राजर्षी शाहू महाविद्यालय लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाद्वारे दि. १३.१०.२०२५ रोजी सामाजिक बांधिलकीच्या नात्याने स्वैच्छिक रक्तदान जनजागृती कार्यक्रमांतर्गत 'रक्तदान हेच श्रेष्ठदान' या विषयावर जिल्हास्तरीय निबंध स्पर्धा, पोस्टर स्पर्धा व रांगोळी स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले.

निबंध स्पर्धेत कु. संध्या तुकाराम कुचेकर, अंजुश्री धंनजय घोडके, शिंदे वैष्णवी पंडित यांनी क्रमशः प्रथम द्वितीय व तृतीय क्रमांक पटकावले. या स्पर्धेचे परीक्षण प्रा. विजय गवळी यांनी केले.

दिनांक १३.१०.२०२५ रोजीरक्तदान जनजागृती कार्यक्रमांतर्गत 'रक्तदान हेच श्रेष्ठदान' या विषयावर पोस्टर व रांगोळी स्पर्धे प्रसंगी उपस्थित प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, विलासराव देशमुख महाविद्यालय व रुग्णालयातील रक्तपेढी चे समाजसेवा अधिक्षक डॉ. सिद्धेश्वर चौधरी, रक्तसंक्रमण अधिकारी डॉ. रणजीत चव्हाण, डॉ.शरयु सूर्यवंशी, रासेयो कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ . प्रकाश रोडिया, इ.

रांगोळी स्पर्धेत शिंदे संकेत दौलतराव व लांडगे साक्षी संतोष यांनी क्रमशः प्रथम व द्वितीय क्रमांक मिळिवले तर राऊत राजश्री श्रीराम व ससाने श्रद्धा संजय यांनी संयुक्तपणे तृतीय क्रमांक पटकावले. या स्पर्धेचे परीक्षण प्रा. प्रतीक्षा पाटील व धनश्री जगताप यांनी केले.

पोस्टर स्पर्धेत सुनील कांबळे व तृप्ती वाघमारे यांनी क्रमशः प्रथम व द्वितीय क्रमांक पटकावले तर आरती घोडके व आदिती बानाडे यांनी संयुक्तपणे तृतीय क्रमांक पटकावले. या स्पर्धेचे परीक्षण डॉ. काकासाहेब राऊत, प्रा. गौरी कोंबडे यांनी केले.

या सर्व विजेत्यां स्पर्धकांना दि. १६.१०.२०२५ रोजी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे यांच्या मार्गदर्शनानुसार पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण लातूर जिल्हा न्यायालयाचे सचिव मा. व्यंकटेश गिरवलकर, लातूर शहराचे उपविभागीय पोलीस अधिकारी समीर साळवे, मानसोपचारतज्ज्ञ डॉ. मिलिंद पोतदार, विलासराव देशमुख महाविद्यालय व रुग्णालयातील रक्तपेढी चे समाजसेवा अधिक्षक डॉ. सिद्धेश्वर चौधरी, रक्तसंक्रमण अधिकारी डॉ. रणजीत चव्हाण, डॉ. शरयु सूर्यवंशी, रक्तपेढी विभाग प्रमुख शिवराज कंटिकर, बसवराज पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. जयश्री जाधव, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी यांच्या प्रमुख उपस्थितीत सन्मान चिन्ह, प्रमाणपत्र व रोख रक्कम पारितोषिक म्हणून देऊन गौरविण्यात आले.

१८) डॉ. ए.पी. जे अब्दुल कलाम जयंती :

दिनांक १५ ऑक्टोबर २०२५ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील ग्रंथालय व राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने भारताचे भूतपूर्व राष्ट्रपती डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम जयंती निमित्त यांच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करून त्यांची जयंती मोठ्या उत्साहात करण्यात आली. यावेळी वाचण प्रेरणा दिनानिमित्त ग्रंथप्रदर्शनी लावण्यात आली. याप्रसंगी महाविद्यालयाचे ग्रंथपाल प्रा. सूर्यकांत मस्के, सहाय्यक ग्रंथपाल सौ.स्वाती सावंत, डॉ. संभाजी पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, प्रा. विजय गवळी, डॉ. गोविंद उफाडे व इतर प्राध्यापक, शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी स्वयंसेवक उपस्थित होते.

दिनांक १५ ऑक्टोबर २०२५ रोजी भारताचे भूतपूर्व राष्ट्रपती डॉ.ए.पी.जे. अब्दुल कलाम जयंती व वाचण प्रेरणा दिनानिमित्त ग्रंथप्रदर्शन कार्यक्रमात अभिवादन करताना ग्रंथपाल प्रा.सूर्यकांत मस्के, सहाय्यक ग्रंथपाल सौ.स्वाती सावंत, डॉ.संभाजी पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, प्रा. विजय गवळी, डॉ.गोविंद उफाडे व विद्यार्थी स्वयंसेवक इ.

१९) राजर्षी शाहू महाविद्यालयात 'अंमली पदार्थ व मद्य व्यसन पुनर्वसन जागरूकता' कार्यक्रम

जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण लातूर, पोलीस अधीक्षक कार्यालय लातूर व राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने दिनांक १६ ऑक्टोबर २०२५ रोजी 'अंमली पदार्थ व मद्य व्यसन पुनर्वसन

जागरूकता' कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण, मुंबई यांच्या आदेशानुसार व महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे यांच्या मार्गदर्शनाखाली या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील यांनी भूषविले. प्रमुख अतिथी म्हणून जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण लातूर जिल्हा न्यायालयाचे सचिव मा. व्यंकटेश गिरवलकर, उपविभागीय पोलीस अधिकारी मा. समीर साळवे, तसेच प्रसिद्ध मानसोपचार तज्ञ डॉ. मिलिंद पोद्दार उपस्थित होते. आपल्या प्रेरणादायी भाषणात डॉ. मिलिंद पोद्दार यांनी सांगितले की, युवकांमध्ये वाढत असलेले व्यसन आणि अमली पदार्थांचे सेवन हे मानसिक, भावनिक व सामाजिक संतुलनावर गंभीर परिणाम करते. त्यांनी सांगितले की, व्यसनमुक्ती केवळ औषधोपचारातून नव्हे तर मनाची शक्ती, आत्मविश्वास आणि सामाजिक सहकार्य यांद्वारे शक्य आहे. विद्यार्थ्यांना त्यांनी 'सकारात्मक विचार ठेवा आणि नकारात्मक आकर्षणांपासून दूर राहा' असा संदेश दिला. अध्यक्षस्थानी बोलताना डॉ. भीमराव पाटील यांनी समाजात व्यसनमुक्ततेचा प्रसार आणि युवकांची भूमिका यावर प्रकाश टाकला. त्यांनी 'स्वच्छ मन सक्षम राष्ट्र' या संदेशातून विद्यार्थ्यांना जागरूकतेचे महत्त्व पटवून दिले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक करताना मा. व्यंकटेश गिरवलकर यांनी सांगितले की 'आजच्या तरुणाईला व्यसनापासून वाचविण्यासाठी मानसिक आरोग्य सेवा कायदा, २०१७ मध्ये नमूद केलेली प्रक्रियेनुसार महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण (MSLSA) च्या आदेशानुसार जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण (DLSA) आणि तालुका विधी सेवा प्राधिकरण (TLSA) द्वारे अंमली पदार्थ आणि मद्य व्यसन पुनर्वसन मार्गावर जागरूकता कार्यक्रम आयोजित करण्याचे निर्देश देण्यात आले. म्हणून सदर कार्यक्रम घेण्यात आला. जेणेकरून समाजाच्या, विशेषतः सामान्य जनतेच्या आणि कायदा अंमलबजावणी अधिकाऱ्यांच्या मानसिकतेत बदल होईल की अशा व्यसनी व्यक्तींचा द्वेष करण्याऐवजी, त्यांना इतर आजारांप्रमाणेच आदर आणि सहानुभूतीने वागवले पाहिजे. असे प्रतिपादन केले.

यावेळी उपविभागीय पोलीस अधिकारी समीर साळवे यांनी ही विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना 'अंमली पदार्थांच्या सेवनाने गुन्हेगारी प्रवृत्ती वाढत आहे. म्हणून भविष्यातील धोके टाळण्यासाठी व्यसनापासून दूर रहावे असे आवाहन केले. डॉ. कल्याण सावंत यांनी प्रथम पाहुण्यांचे परिचय करून दिले. सूत्रसंचालन प्रा. विजय गवळी यांनी केले, तर आभार प्रदर्शन डॉ. प्रकाश रोडिया यांनी केले. यावेळी मोठ्या संख्येने विद्यार्थी उपस्थित होते. या कार्यक्रमाच्या यशासाठी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी आणि डॉ. स्वाती फेरे या शिक्षकांनी विशेष परिश्रम घेतले.

दिनांक १६ ऑक्टोबर २०२५ रोजी 'अंमली पदार्थ व मद्य व्यसन पुनर्वसन जागरूकता' कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना उपविभागीय पोलीस अधिकारी मा. समीर साळवे, प्रसिद्ध मानसोपचार तज्ञ डॉ. मिलिंद पोद्दार व इतर

२०) वंदे मातरम सार्धशताब्दी महोत्सवानिमित्त सामुहिक वंदे मातरम गीत गायन :

वंदे मातरमब सार्धशताब्दी महोत्सव (१५० वर्षे पूर्ण) निमित्ताने दिनांक ७ नोव्हेंबर २०२५ रोजी दुपारी १२:०० वा राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने महाविद्यालयातील 'वंदे मातरम' या राष्ट्रीय गीताचे सामुहिक गायन करण्यात आले. एकाच वेळी महाविद्यालयातील प्रत्येक वर्गात सामुहिक गीत गायन व्हावे यासाठी कार्यालयातून सदर गीताची ऑडीओ क्लीप वाजवली गेली व सोबतच विद्यार्थ्यांनी सामुहिक गीत गायन केले. महाविद्यालयातील प्रत्येक वर्गाचे प्राध्यापक, शिक्षक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी व विद्यार्थी मिळुन १००० पेक्षा जास्त जनलोक या उपक्रमात सहभागी होते.

दिनांक ७ नोव्हेंबर २०२५ रोजी वंदे मातरमब सार्धशताब्दी महोत्सव निमित्ताने 'वंदे मातरम' या राष्ट्रीय गीताचे सामुहिक गायन कार्यक्रम.

सदर कार्यक्रम यशस्वी होण्यासाठी प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा.सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी आणि प्रवीण सूर्यवंशी, विवेक सूर्यवंशी, हरिष बंडगर, शिक्षकांनी विशेष परिश्रम घेतले.

२१) पंडित नेहरू जयंती निमित्त अभिवादन कार्यक्रम :

दिनांक १४ नोव्हेंबर २०२५ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालय लातूर येथील, ग्रंथालय व राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने स्वतंत्र भारताचे पहिले पंतप्रधान पंडित जवाहरलाल नेहरू यांच्या जयंतीनिमित्त त्यांच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करून अभिवादन कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले. याप्रसंगी महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, ग्रंथपाल प्रा. सूर्यकांत मस्के, सहाय्यक ग्रंथपाल सौ. स्वाती सावंत, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ . सचिन भंडारे, डॉ. कलिमोद्दीन मोमिन, डॉ. ज्ञानेश्वर राठोड, डॉ . काकासाहेब राऊत, श्री निजाम शेख, विलास आल्टे, सिद्धेश्वर अंदुर्गे, श्री महेश शिंदे इत्यादी व इतर प्राध्यापक, शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

दिनांक १४ नोव्हेंबर २०२५ रोजी भारताचे पहिले पंतप्रधान पंडित जवाहरलाल नेहरू यांच्या जयंतीनिमित्त अभिवादन कार्यक्रमात उपस्थित महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, ग्रंथपाल प्रा. सूर्यकांत मस्के, सहाय्यक ग्रंथपाल सौ. स्वाती सावंत, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ.सचिन भंडारे, डॉ. कलिमोद्दीन मोमिन, डॉ. ज्ञानेश्वर राठोड, व इतर.

२२) बिरसा मुंडा जयंती :

दिनांक १५ नोव्हेंबर २०२५ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालय लातूर येथील, ग्रंथालय व राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने स्वतंत्रता संग्राम चे महानायक भगवान, धरती आबा म्हणून संबोधले जाणारे व्यक्तिमत्त्व बिरसा मुंडा यांची जयंती मोठ्या उत्साहात साजरी करण्यात आली. या प्रसंगी महाविद्यालयाचे ग्रंथपाल प्रा. सूर्यकांत मस्के, सहाय्यक ग्रंथपाल सौ स्वाती सावंत, प्रा. ज्योती माशाळकर, रासेयो कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी, श्री निजाम शेख व विद्यार्थी स्वयंसेवक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

दिनांक १५ नोव्हेंबर २०२५ रोजी स्वतंत्रता संग्राम चे महानायक भगवान, धरती आबा म्हणून संबोधले जाणारे व्यक्तिमत्त्व बिरसा मुंडा यांची जयंती निमित्त उपस्थित ग्रंथपाल प्रा. सूर्यकांत मस्के, सहाय्यक ग्रंथपाल सौ स्वाती सावंत, प्रा. ज्योती माशाळकर, रासेयो कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी, श्री निजाम शेख व विद्यार्थी स्वयंसेवक इ.

२३) संविधान दिनाच्या निमित्ताने 'हमारा संविधान, हमारा अभिमान' या विषयावर व्याख्यान कार्यक्रम :

राजर्षी शाहू महाविद्यालय लातूर येथे राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग द्वारे दिनांक २६ नोव्हेंबर २०२५ रोजी संविधान दिनाच्या निमित्ताने 'हमारा संविधान, हमारा अभिमान' या विषयावर व्याख्यान कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी मंचावर कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. युवराज शिखरे, प्रा. फेरोज शेख इत्यादी उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे उदघाटन संविधान उददेशिकेचे सामुहिक वाचन करून करण्यात आले.

संविधानामुळेच समता, स्वातंत्र्य, बंधुता व न्यायाची हमी मिळाली. मूलभूत हक्क व कर्तव्याची जाणही संविधानामुळेच आली. संविधानामुळेच आमच्या बोटावर शाही येऊन शाही लोकांची सत्ता जाऊन लोकशाही आली. संविधान एक राष्ट्रग्रंथ आहे. १४० कोटी लोकांच्या संरक्षणाचे सुरक्षा कवच आहे. म्हणून संविधानाचे पालन व रक्षण करणे आपल्या सर्वांची सामुहिक जबाबदारी आहेङ्क. असे मत पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील यांनी या व्याख्यान कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना व्यक्त केले. या कार्यक्रमात विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ. राहुल मोरे

दि. २६ नोव्हेंबर २०२५ रोजी संविधान दिनाच्या निमित्ताने 'हमारा संविधान, हमारा अभिमान' या विषयावर व्याख्यान कार्यक्रमात मार्गदर्शन करताना पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, व मंचावर उपस्थित राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. युवराज शिखरे, प्रा. फेरोज शेख इत्यादी.

यांनी केले तर आभार प्रदर्शन प्रा. विजय गवळी यांनी केले.

२४) शाहू महाविद्यालयात पथनाट्य सादरीकरणातून व्यसनमुक्ती जनजागृती :

जी पिढी देशाचे भावी आधारस्तंभ आहे तीच वर्तमान पिढी समाजात तंबाखू, दारू, गुटखा आणि आंमली पदार्थांच्या सेवनाने व्यसनाधीन होताना दिसत आहे. व त्यांचे गंभीर दुष्परिणाम समोर येत आहेत म्हणून राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथे राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थी स्वयंसेवकांनी दि. २७ नोव्हेंबर २०२५ रोजी पथनाट्यातून व्यसनमुक्ती बाबत जनजागृती केली. यावेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. मुरलीधर जाधव, प्रा. हरिसर्वोत्तम जोशी, प्रा. व्यंकट संपते प्रा. युवराज शिखरे व इतर विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

दि. २७ नोव्हेंबर २०२५ रोजी पथनाट्यातून व्यसनमुक्ती बाबत जनजागृती करताना रासेयो स्वयंसेवक व उपस्थित रासेयो कार्यक्रमाधिकारी प्रा.विजय गवळी, डॉ.राहुल मोरे, प्रा.मुरलीधर जाधव, प्रा.व्यंकट संपत्ते, प्रा.हरिसर्वोत्तम जोशी, प्रा.युवराज शिखरे इ.

सदर व्यसनमुक्ती जनजागृती करण्यासाठी रासेयो चे स्वंयसेवक कु. सृष्टी मोहिते, सायली लोखंडे, अंजली सावंत, साक्षी वाघमारे , ओमदेवी कांबळे, निकिता साळुंके, भक्ती सरवदे, रागीनी कांबळे, निकिता पारवे, चंद्रशेखर साळुंके, सार्धक धुमाळ, अमित जाधव या कलाकारांनी विशेष परिश्रम घेतले.

२५) मौजे महापूर येथे रासेयो कार्यक्रमाधिकारी व विद्यार्थी स्वयंसेवकांची विशेष भेट :

दिनांक १७ डिसेंबर २०२५ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विशेष युवक शिबीरासाठी गावाची पाहणी करण्याकरता मौजे महापूर, ता. जिल्हा लातूर येथे राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, प्रा. विजय गवळी व रासेयो विद्यार्थी स्वयंसेवकांनी विशेष भेट दिली. यावेळी ग्रामपंचायत अधिकारी श्री अनंत सूर्यवंशी व सरपंच प्रतिनिधी संदीप जी माने यांनी गावाबद्दल विशेष माहिती कार्यक्रमाधिकारी व स्वयंसेवकांना दिली.

दिनांक १७ डिसेंबर २०२५ रोजी विशेष युवक शिबीरासाठी गावाची पाहणी करण्याकरता मौजे महापूर, ता. जिल्हा लातूर येथे राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, प्रा. विजय गवळी व रासेयो विद्यार्थी स्वयंसेवक व मार्गदर्शन करताना ग्रामपंचायत अधिकारी श्री अनंत सूर्यवंशी व सरपंच प्रतिनिधी श्री.संदीप माने व इतर.

२६) पानीपतच्या राष्ट्रीय एकात्मकता शिबिरासाठी कु. तृप्ती रणसुभे ची निवड व यशस्वी सहभाग :

हरियाणा राज्यातील गुरु गोबिंद सिंह स्कूल, असंध रोड, पानीपत येथे दिनांक २५ ते ३१ डिसेंबर २०२५ दरम्यान होणाऱ्या राष्ट्रीय एकात्मता शिबिरासाठी महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण संचालनालय पुणे यांच्या कडून लातूर विभागातू राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागातील स्वयंसेविका कु. तृप्ती अनिल रणसुभे हिची निवड करण्यात आली. याशिबिरासाठी संपूर्ण महाराष्ट्रातून ५ मुली व ३ मुलांचा समावेश होता. या शिबिरात तृप्ती रणसुभे हीने फक्त महाविद्यालयाचेच नाही तर महाराष्ट्राचे नेतृत्व करत यशस्वी सहभाग नोंदविले. तृप्ती रणसुभे हीने ने राष्ट्रीय एकात्मता शिबिरामध्ये यशस्वी सहभाग नोंदविल्याबद्दल विभागीय शिक्षण उपसंचालक कार्यालय, लातूर चे उपसंचालक डॉ. दत्तात्रय मठपती, सहायक शिक्षण संचालक संजय पंचगल्ले, शाहू महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, रासेयोचे विभागीय समन्वयक डॉ. संदीपान जगदाळे, लातूरचे जिल्हा समन्वयक व राजर्षी शाहू महाविद्यालयाचे एन. एस. एस. कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी, नांदेड जिल्हा समन्वयक प्रा. मारुती हनुमंतकर, धाराशिव जिल्हा समन्वयक प्रा. मोहन राठोड, शाहूतील रासेयोचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, डॉ. राहूल मोरे, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा. जयश्री जटाळ यांनी तीचे कौतुक केले. महाविद्यालयातील इतर शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थ्यांकडून तिच्या या निवडीबद्दल सर्वत्र कौतुक केले होते.

रासयो स्वयंसेविका तृप्ती अनिल रणसुभे हिचे पानीपत येथे दिनांक २५ ते ३१ डिसेंबर २०२५ दरम्यान होणाऱ्या राष्ट्रीय एकात्मता शिबिरासाठी निवड झाल्याबद्दल अभिनंदन करताना प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, रासेयो कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी, डॉ. प्रकाश रोडिया इ.

२७) लातूर बसस्थानक परिसरात स्वच्छता अभियान :

दिनांक ३१-१२-२०२५ रोजी महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, लातूर विभाग तर्फे हिंदु-हृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे यांच्या जयंतीनिमित्त लातूर बसस्थानक परिसरात सखोल स्वच्छता माहिम रोबविण्यात आली. यावेळी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थी स्वयंसेवकांनी आपल्या हातात झाडू घेऊन बसस्थानक स्वच्छ केले. या स्वच्छता अभियानामध्ये राज्य परिवहन मंडळ लातूर चे आगार व्यवस्थापक बाळासाहेब सुभाष राठोड, बस स्थानक प्रमुख संतोष बिराजदार यांच्या सोबत राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, प्रा. विजय गवळी व मोठ्या संख्येने रासेयो विद्यार्थी स्वयंसेवकांनी उत्स्फुर्त सहभाग घेवुन सदर स्वच्छता मोहिम यशस्वी करण्यासाठी सहकार्य केले.

दिनांक ३१-१२-२०२५ रोजी हिंदु-हृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे यांच्या जयंतीनिमित्त लातूर बसस्थानक परिसरात सखोल स्वच्छता माहिम राबविताना राज्य परिवहन मंडळ लातूर चे आगार व्यवस्थापक बाळासाहेब सुभाष राठोड, बस स्थानक प्रमुख संतोष बिराजदार यांच्या सोबत राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, प्रा. विजय गवळी व विद्यार्थी स्वयंसेवक इ.

सदर स्वच्छता अभियानात राजर्षी शाहू महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागातील कार्यक्रमाधिकारी व विद्यार्थी स्वयंसेवकांनी सक्रिय सहभाग घेतल्याबद्दल आगार व्यवस्थापक बाळासाहेब सुभाष राठोड, बसस्थानक आगार प्रमुख संतोष बिराजदार यांच्या हस्ते रासेयो कार्यक्रमाधिकाऱ्यांकडे महाविद्यालयासाठी स्वच्छता प्रमाणपत्र देण्यात आले.

२८) शिबीर पूर्वतयारीसाठी स्थानिक समन्वय समितीची बैठक :

दि.०२ जानेवारी २०२६ रोजी सायं.०३:०० वा. शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ साठी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वार्षिक विशेष युवक शिबिराच्या पूर्वतयारीसाठी राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या स्थानिक समन्वय समितीची बैठक मा. प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांच्या अध्यक्षतेत कॉनफरन्स हॉल मध्ये संपन्न झाली. या बैठकीत शिबिराची थीम, शिबिराचे स्थळ, तारीख व राबविण्यात येणाऱ्या उपक्रमासंदर्भात चर्चा करण्यात आली. यावेळी बैठकीत प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, डॉ. महेश वावरे, डॉ. अनुजा जाधव, डॉ सचिन भंडारे, प्रा. दत्तात्रय सोनकांबळे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. सुदर्शन पाटील रासेयो चे विद्यार्थी प्रतिनिधी रसूल हमदुले व कु. निशा चव्हाण इत्यादी उपस्थित होते.

२९) शिबीर पूर्वतयारीसाठी महापूर ग्रामस्थांसोबत बैठक :

दिनांक ३ जानेवारी २०२६ रोजी सकाळी ९:३० वा. शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ साठी राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने वार्षिक विशेष युवक शिबीर पूर्वतायारीसाठी ग्रामपंचायत कार्यालय मौजे महापूर ता. जिल्हा लातूर येथे राजर्षी शाहू महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, ग्रामपंचायत अधिकारी श्री. अनंत सूर्यवंशी, गावचे प्रथम नागरिक सरपंच प्रतिनिधी संदीप माने, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे व ग्रामस्थ यांच्या प्रमुख उपस्थितीत बैठक पार पडली. यावेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांनी ग्रामस्थांना शिबिराच्या स्वरूपाबद्दल व गावाच्या विकासाबद्दल मार्गदर्शन केले. त्यावेळी महाविद्यालयाच्या शिबिरास संपूर्ण सहकार्य करू, असे आश्वासन गावकरी आणि ग्रामपंचायत अधिकाऱ्यांनी दिले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक ग्रामपंचायत

दिनांक ३ जानेवारी २०२६ रोजी मौजे महापूर ता. जिल्हा लातूर येथे राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वार्षिक विशेष युवक शिबिराच्या पूर्वतयारीसाठी बैठकीत उपस्थित राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील प्राचार्य डॉ, महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, ग्रामपंचायत अधिकारी श्री अनंत सूर्यवंशी, गावचे प्रथम नागरिक सरपंच प्रतिनिधी संदीप माने, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ.कल्याण सावंत, डॉ.प्रकाश रोडिया, प्रा.विजय गवळी, डॉ.राहुल मोरे व ग्रामस्थ

अधिकारी श्री अनंत सूर्यवंशी यांनी केले.

३०) सावित्रीबाई फुले जयंतीनिमित्त अभिवादन कार्यक्रम : दिनांक ३ जानेवारी २०२६ रोजी ,राजर्षी शाहू महाविद्यालय लातूर येथील, ग्रंथालय व राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने पहिल्या महिला शिक्षिका व प्रसिद्ध समाजसुधारक क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या जयंतीनिमित्त त्यांच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करून अभिवादन कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले. याप्रसंगी महाविद्यालयाचे ग्रंथपाल प्रा. सूर्यकांत मस्के, सहाय्यक ग्रंथपाल सौ. स्वाती सावंत, राष्ट्रीय सेवा योजने चे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, श्री निजाम शेख, विलास आल्टे, सिद्धेश्वर अंदुर्गे, हरिश बंडगर इत्यादी उपस्थित होते.

दिनांक ३ जानेवारी २०२६ रोजी क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या जयंतीनिमित्त अभिवादन कार्यक्रमात उपस्थित महाविद्यालयाचे ग्रंथपाल प्रा. सूर्यकांत मस्के, सहाय्यक ग्रंथकार सौ. स्वाती सावंत, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, सिद्धेश्वर अंदुर्गे व विद्यार्थी स्वयंसेवक इ.

३१) महापूर येथे राजर्षी शाहू महाविद्यालयाच्या रासेयो(NSS) चे विशेष युवक शिबीर संपन्न

शाश्वत विकासासाठी युवक : पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन व पडीक जमीन विकास अभियानासाठी राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने दिनांक ५ ते ११ जानेवारी २०२६ दरम्यान मौजे महापूर ता.जि. लातूर येथे युवक श्रमसंस्कार शिबीर संपन्न झाले. याबाबतीत संक्षिप्त माहिती पूढीलप्रमाणे आहे -

अ) राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वार्षिक विशेष युवक शिबिराचे उद्घाटन :

दिनांक ५ जानेवारी २०२६ रोजी सायंकाळी ५:३० वा. मौजे महापूर ता. जिल्हा. लातूर येथे राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वार्षिक विशेष युवक शिबिराचे उद्घाटन लातूर जिल्हा परिषदेचे अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी मा. श्री अस्लम तडवी यांच्या हस्ते संपन्न झाले. या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. गोपाळराव पाटील हे होते. तर मंचावर प्रमुख पाहुणे लातूर चे जिल्हा नियोजन अधिकारी श्री सोमनाथ रेड्डी, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उप प्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, गावाचे सरपंच सौ. कल्पना माने, ग्रामपंचायत अधिकारी श्री अनंत सूर्यवंशी, प्रतिष्ठीत नागरिक श्री संदीप माने, तंटामुक्ती समितीचे अध्यक्ष श्री उत्तमराव वरवटे इत्यादी व इतर मान्यवर मान्यवर उपस्थित होते.

निस्वार्थ सेवा हीच खरी भक्ती आहे म्हणून गावाच्या सफाई बरोबर मनाची सफाई करणे सुद्धा आवश्यक आहे. असे मत उद्घाटन करताना श्री अस्लम तडवी यांनी व्यक्त केले. अध्यक्षीय समारोप करताना कार्यक्रमाचे अध्यक्ष डॉ. गोपाळराव पाटील यांनी शुभ संदेश देताना सांगितले की, ङ्कशाश्वत ग्रामीण विकासासाठी युवकांनी झटून काम करावे व एन.एस.एस. च्या माध्यमातून ग्रामीण विकासासाठी एक वेगळा ठसा उमटवावाङ्क. प्रमुख पाहुणे सोमनाथ रेड्डी यांनी मार्गदर्शन करताना सांगितले की, जमीन पाणी आणि युवक हीच खरी संपत्ती आहे. नवयुवकांनी कृत्रिम बुद्धिमत्तेचे ज्ञान आत्मसात करुन शेती क्षेत्रात आमुलाग्र बदल घडवून आणण्यासाठी प्रयत्न करावे. प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांनी मार्गदर्शन करताना सांगितले की, गावाच्या विकासात गावातील महिलांचे योगदान

महत्त्वाचे असते. म्हणून समाजात वावरताना महिलांचे सन्मान करणे आवश्यक आहे. ग्रामपंचायत अधिकारी अनंत सूर्यवंशी यांनीही मनोगत व्यक्त केले. प्रास्ताविक डॉ कल्याण सावंत यांनी केले.

कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी यांनी विशेष परिश्रम घेतले. सूत्रसंचालन डॉ. प्रकाश रोडिया यांनी केले तर आभार प्रदर्शन प्रा. विजय गवळी यांनी केले.

दिनांक ५ जानेवारी २०२६ रोजी मौजे महापूर ता. जिल्हा. लातूर येथे राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वार्षिक विशेष युवक शिबिराचे उद्घाटन कार्यक्रम.

आ) रासेयो (NSS) च्या वार्षिक विशेष युवक शिबिराचे समारोप समारंभ व शिबीर काळातील संक्षिप्त आढावा :

दिनांक ११ जानेवारी २०२६ रोजी मौजे महापूर ता. जिल्हा लातूर येथे राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विशेष युवक शिबिराच्या समारोप समारंभ पार पडला. याप्रसंगी वृक्ष दिंडी काढूण्यात आली. यावेळी कार्यक्रमाचे अध्यक्ष श्री छत्रपती शिक्षण संस्थेचे उपाध्यक्ष डॉ. पी. आर. देशमुख, प्रमुख पाहुणे म्हणून लातूर चे माध्यमिक विभागाचे शिक्षणाधिकारी श्री संजय क्षीरसागर, प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, गावचे सरपंच सौ. कल्पना माने, ग्रामपंचायत अधिकारी श्री अनंत सूर्यवंशी, प्रतिष्ठीत नागरिक श्री संदीप माने, तंटामुक्ती समितीचे अध्यक्ष श्री उत्तमराव वरवटे, शालेय समिती अध्यक्ष रामरतन नांगराळे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी इत्यादी मान्यवर मान्यवर उपस्थित होते.

यावेळी शिबिरात रासेयो स्वयंसेवकांनी केलेल्या ग्राम सर्वेक्षणातून तयार केलेली माहिती पुस्तिका प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे सरांच्या हस्ते गावचे सरपंच व ग्राम पंचायत अधिकारी यांच्या कडे सुपुर्द करण्यात आली. समारोप समारंभाचे प्रास्ताविक डॉ. कल्याण सावंत यांनी केले. सूत्रसंचालन प्रा. विजय गवळी यांनी केले तर आभार प्रदर्शन डॉ. राहुल मोरे यांनी केले. प्रमुख पाहुणे श्री संजय क्षीरसागर यांनी समारोप समारंभात मार्गदर्शन केले तर अध्यक्षीय समारोप डॉ. पी. आर. देशमुख यांनी केले.

या सात दिवसीय शिबिरात महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक डॉ. भिमराव पाटील यांनी ग्रामस्वच्छता व आजचा युवक या विषयावर मार्गदर्शन केले. महाराष्ट्र राज्य अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीचे अध्यक्ष श्री माधव बावगे व सदस्य श्री सुधीर भोसले यांनी अंधश्रद्धा निर्मूलन कार्यशाळा घेतली. श्री सुपर्ण जगताप यांनी पर्यावरण संवर्धन परिसंवाद, श्री ह.भ.प. समाधान महाराज उमरगेकर यांनी समाज प्रबोधन पर किर्तन, लातूर तालुक्याचे कृषी अधिकारी श्री प्रमोद राठोड, मंडळ कृषी अधिकारी श्रुतिका खरात, उप कृषी अधिकारी सुर्यकांत लोखंडे यांनी आधुनिक तंत्रज्ञान शेती विकासासाठी गुरुकिल्ली या

विषयावर मार्गदर्शन केले. समाजसेवक श्री प्रसाद दादा चिखसे यांनी पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन या विषयावर आणि डॉ. शुभदा लोहिया यांनी प्लास्टिक निर्मूलन शाश्वत विकास साधण्याची गुरुकिल्ली या विषयावर मार्गदर्शन केले.

या शिबिरातील काव्य संमेलनात प्रा. सय्यद नुरजहाँ, श्री विशाल जाधव, श्री श्याम माने या निमंत्रित कवींसोबतच शिबिरार्थी स्वयंसेवक विद्यार्थ्यांनी ही कवितांचे सादरीकरण केले.

या शिबिरात डॉ. स्वाती फेरे यांच्या मार्गदर्शनाखाली ग्रामस्थ नागरिक व शिबिरार्थीं ची नेत्र तपासणी, दंत तपासणी, त्वचाविकार तपासणी, फिजिओथेरपी द्वारे उपचार करून आरोग्य शिबीर आयोजित करण्यात आले. यासाठी जनरल फिजिशियन डॉ. विश्रांत भारती, त्वचारोग तज्ञ डॉ. गीतांजली स्वामी, दंतशल्यचिकित्सक डॉ. धनश्री पडवळ, वैद्यकीय अधिकारी डॉ. सगिराव पठाण प्राथमिक आरोग्य केंद्र भातांगळी, फिजिओथेरपिस्ट डॉ. प्रतीक्षा लंके व डॉ. काजल चौहान, स्थानिक आशा ताई, आरोग्य सेविका व आरोग्य सेवक यांनी सहकार्य केले.

या शिबिरात के. टू., अरवली, हिमालय, सह्याद्री, सातपुडा अन्नपूर्णा असे एकुण सहा गट तयार केले होते. या सर्व गटातील शिबिरार्थी स्वयंसेवकांनी शिबीरादरम्यान योग साधना, गटचर्चा, सांस्कृतिक कार्यक्रम, ग्राम स्वच्छता, ग्राम सर्वेक्षण, वृक्षारोपण, जल संवर्धन, महिला मेळावा, शेतकरी जनजागृती, व्यक्तिमत्त्व विकास, व्यसनमुक्ती, प्लास्टिक निर्मूलन व पर्यावरण संरक्षण इत्यादी उपक्रम राबविण्यात आले. समारोप समारंभात उत्कृष्ट संघ व उत्कृष्ट स्वयंसेवकांची निवड करून मंचावरील मान्यवरांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला.

या शिबिराच्या यशस्वीतेसाठी प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

दिनांक ११ जानेवारी २०२६ रोजी मौजे महापूर ता.जि.लातूर येथे राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वार्षिक विशेष युवक शिबिराचे समारोप समारंभ प्रसंग.

३२) मतदार जनजागृती अभियानासाठी पोस्टर प्रदर्शनी कार्यक्रम:

दिनांक १३ जानेवारी २०२६ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राज्यशास्त्र व राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने लातूर येथे होणाऱ्या निवडणूकिच्या पार्श्वभूमीवर मतदार जनजागृती अभियानांतर्गत पोस्टर प्रदर्शनीचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा.सदाशिव शिंदे, जिल्हा मतदान समन्वयक श्री. सतीश भापकर, शिक्षण विस्तार अधिकारी श्री. किशोर ढमाले सर, राज्यशास्त्र व लोकप्रशासन विभागप्रमुख प्रा. ज्ञानेश्वर बनसोडे, डॉ.महादेव जाधव, प्रा.सुदर्शन पाटील, प्रा.माधव शेळके, प्रा.श्रीकृष्णा पांचाळ,

प्रा.ऋतुजा बावचकर, डॉ.वितेश निकते, प्रा. सुदर्शन पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी, महाविद्यालयातील इतर शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी उपस्थित होते.

दिनांक १३ जानेवारी २०२६ रोजी मतदार जनजागृती अभियानांतर्गत पोस्टर प्रदर्शनी कार्यक्रमा प्रसंगी उपस्थित प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा.सदाशिव शिंदे, जिल्हा मतदान समन्वयक श्री. सतीश भापकर, शिक्षण विस्तार अधिकारी श्री ढमाले सर ,राज्यशास्त्र व लोकप्रशासन विभागप्रमुख प्रा. ज्ञानेश्वर बनसोडे, डॉ.महादेव जाधव, प्रा.सुदर्शन पाटील, प्रा.माधव शेळके, प्रा.श्रीकृष्णा पांचाळ, प्रा.ऋतुजा बावचकर, डॉ.वितेश निकते, प्रा. सुदर्शन पाटील, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा. विजय गवळी, महाविद्यालयातील इतर शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी इ.

३३) प्रजासत्ताक दिनानिमित्त ध्वजारोहण कार्यक्रमात रासेयो चे पथसंचलन, मतदार जनजागृती शपथ व विविध विभागातील उपक्रमः

दि.२६ जानेवारी २०२६ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथे भारतीय प्रजासत्ताक दिनानिमित्त सकाळी ७:३० वा. शिव छत्रपती शिक्षण संस्था, लातूर चे सदस्य श्री महादेव मुळे यांच्या शुभ हस्ते महाविद्यालयाच्या प्रांगणात ध्वजारोहण करण्यात आले. यावेळी संस्थेचे अध्यक्ष मा. डॉ. गोपाळराव पाटील, सचिव प्राचार्य अनिरुद्ध जाधव, सदस्य डॉ. आर.एल. कावळे, प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, डॉ.धनंजय पालके आणि महाविद्यालयातील प्राध्यापक, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

ध्वजारोहण कार्यक्रमानंतर महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजना, राष्ट्रीय छात्र सेना व वेगवेगळ्या विभागातील विद्यार्थ्यांनी वेगळे उपक्रम सादरीकरण केले. राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थी स्वयंसेवकांनी या वेळी रासेयो च्या वेशभूषेत पथसंचलनाचे सादरीकरण केले. या वेळी वेगवेगळ्या महापुरुषांची वेषभुषा काही विद्यार्थ्यांनी परिधान केली होती. यावेळी रासेयो कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत यांनी मतदार जनजागृती ची शपथ दिली. सदर कार्यक्रम यशस्वी होण्यासाठी डॉ. दिपक वेदपाठक, डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर, डॉ. अर्चना टाक, डॉ. महेश वावरे, डॉ. अनिरुद्ध बिराजदार, प्रा. हरिसर्वोत्तम जोशी, प्रा. वैभव माने, डॉ. रत्नराणी कोळी, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा. जयश्री जाधव, प्रा. विजय गवळी, प्रा. राहूल मोरे, डॉ. सुधीर जाधव यांनी व इतर शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

३४) शाहूच्या दोन स्वयंसेवकांची राज्य प्रजासत्ताक पथ संचालनासाठी निवडः

राजर्षी शाहू महाविद्यालय लातूर च्या राष्ट्रीय सेवा योजनेचे दोन स्वयंसेवक शार्दूल मुजावर व कु. निशा चव्हाण प्राजक्ता बुरुळे यांची राज्य प्रजासत्तक पथ संचालनासाठी

दि.२६ जानेवारी २०२६ रोजी भारतीय प्रजासत्ताक दिनानिमित्त ध्वजारोहण कार्यक्रमात पथसंचलन सादरीकरण करणाऱ्या रासेयो चे विद्यार्थी स्वयंसेवकांसोबत उपस्थित संस्थेचे अध्यक्ष मा.डॉ. गोपाळराव पाटील, सदस्य डॉ.आर.एल. कावळे, प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, डॉ. भीमराव पाटील, डॉ.धनंजय पालके राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, प्रा. विजय गवळी

निवड झाली. २६ जानेवारी रोजी मुंबई येथे महाराष्ट्राचे सन्माननीय राज्यपाल यांच्या समोर पार पडणाऱ्या प्रजासत्तक दिनाच्या पथ संचालन कार्यक्रमात सक्रिय सहभाग नोंदविला.

या यशाबद्दल महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव, गव्हाणे उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, विशेष कार्यासन अधिकारी डॉ. अभिजित यादव, कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. शारदा जाधव, श्रीमती चंद्रप्रभा कुलकर्णी, डॉ. राहूल मोरे, प्रा. विजय गवळी यांनी अभिनंदन केले.

३५) राजर्षी शाहू महाविद्यालयात छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या जयंती निमित्त भव्य रक्तदान शिबीर :

छत्रपती शिवाजी महाराज सार्वजनिक शिवजन्मोत्सव समिती लातूर व राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने दिनांक १४ फेब्रुवारी २०२६ रोजी छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या जयंती निमित्त त्यांना उस्फुर्त रक्तदानाने शिवरायांना युवाशक्तीचे अभिवादन करत महाराष्ट्राचे उपमुख्यमंत्री दिवंगत अजितदादा पवार यांना आदरांजली अर्पण करून भव्य रक्तदान शिबिर संपन्न झाले. या रक्तदान शिबिरात एकुण १२२ रक्तदात्यांनी रक्तदान केले. यावेळी जिल्हा क्षयरोग केंद्राच्या वतीने ९० विद्यार्थी व नागरिकांचे मोफत डिजीटल एक्सरे काढण्यात आले.

शिबिराचे उद्घाटन शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे उपाध्यक्ष डॉ. अजय जाधव यांनी केले. यावेळी संस्थेचे सदस्य श्री अमर देशमुख, कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, शिवजन्मोत्सव समितीचे अध्यक्ष डॉ. हर्षवर्धन राऊत, ॲड. उदय गवारे, डॉ. डी.एस. पाटील, डॉ. रमेश बनाटे, ॲड. विजयकुमार जाधव, डॉ. आम्रपाली देशमुख, डॉ. प्रियंका भोसले, श्री धनंजय शेळके, श्री नेहरू देशमुख, विजय औंढे, दत्ता मोटे, डोणगावे भीम, दत्ता काळे, विवेक जगताप, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. माधव शेळके, विलासराव देशमुख शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय लातूर येथील रक्तसंक्रमण अधिकारी डॉ. वैभव रावणगावे, डॉ. रोशन पंचाऊ, वैद्यकीय विभाग समाजसेवा अधिक्षक डॉ. सिद्धेश्वर चौधरी, धोंडीबा गोबाडे, मुख्यमंत्री सहायता निधी कक्ष चे लालासाहेब गायकवाड, अधिपरिचारक चंद्रशेखर जाधव, तंत्रज्ञ अतिश मस्के, साहाय्यक तंत्रज्ञ आकाश जाधव, कक्षसेवक प्रमोद गवळे, माऊली ब्लड सेंटर चे डॉ. अय्याज शेख, संदीप ढोपरे, रोहिणी कातळे, पांचाळ भुवनेश्वर, निकिता लोमटे, अपेक्षा कांबळे व रा.से.यो. चे विद्यार्थी प्रतिनिधी स्वयंसेवक

दिनांक १४ फेब्रुवारी २०२६ रोजी शिवाजी महाराजांच्या जयंती निमित्त आयोजित रक्तदान शिबीर प्रसंगी उपस्थित प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा.सदाशिव शिंदे, शिवजन्मोत्सव समितीचे अध्यक्ष डॉ. हर्षवर्धन राऊत, ॲड. उदय गवारे, डॉ.डी.एस. पाटील, डॉ.रमेश बनाटे, ॲड.विजयकुमार जाधव, डॉ. आम्रपाली देशमुख, डॉ. प्रियंका भोसले, श्री धनंजय शेळके, श्री नेहरू देशमुख, विजय औंढे, दत्ता मोटे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ.कल्याण सावंत, डॉ.प्रकाश रोडिया, प्रा.विजय गवळी, डॉ.राहुल मोरे, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा. जयश्री जटाळ इ.

मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

या कार्यक्रमाचे उद्घाटक डॉ. अजय जाधव यांनी मार्गदर्शन करताना सांगितले की, अजून तरी रक्ताला पर्याय नाही त्यामुळे रक्तदान हे जीवनदान असून रक्तदाते हे जीवन दाते आहेत. तसेच त्यांनी अजितदादा पवार यांच्या कार्यावर देखील प्रकाश टाकले. शिवजन्मोत्सव समितीचे अध्यक्ष डॉ. हर्षवर्धन राऊत, विजय औंढे यांनीही आपले मनोगत व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांनी अध्यक्षीय समारोप करताना लोक कल्याण हे छत्रपती शिवाजी महाराजांचा श्वास होता. या निष्ठेमुळेच ते रयतेचे आणि रयत त्यांची झाली होती. रक्तदान शिबिर हे शिवकार्यातून मिळालेली प्रेरणा आहे. गरीब व गरजू विद्यार्थी पैसे अभावी शिक्षणापासून वंचित राहू नये, म्हणून एखादा नवीन उपक्रम सुरू करावा. अशी अपेक्षाही त्यांनी व्यक्त केली. प्रास्ताविक डी. एस. पाटील यांनी केले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ. कल्याण सावंत यांनी केले तर आभार प्रदर्शन प्रा. विजय गवळी यांनी केले.

शिबिराच्या यशस्वीतेसाठी शिवजन्मोत्सव समितीचे सर्व सदस्य, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी, स्वयंसेवक, माऊली ब्लड बँक व विलासराव देशमुख शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयातील रक्तपेढीचे कर्मचारी यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

३६) शाहू महाविद्यालयात विवेकाचा जागर कार्यक्रम :

दिनांक १४ फेब्रुवारी २०२६ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग व विवेक वाहिनी विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने 'विवेकाचा जागर' या विषयावर व्याख्यान कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले. या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील हे होते. तर मंचावर महाराष्ट्र राज्य अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीचे कार्याध्यक्ष डॉ. गणेश गोमारे, सचिव इंजीनियर उत्तरेश्वर बिराजदार, सदस्य प्रा. दशरथ भिसे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी इत्यादी उपस्थित होते.

शाळा, महाविद्यालय, शिक्षण संस्था, न्याय संस्था व विद्यापीठांचे पावित्र्य जपणे गरजेचे आहे. अशा संस्थांमध्ये जातीवाद थांबले पाहिजे. जर कोणी जातीच्या नावावर न्यायालयातील मुख्य न्यायाधीश वर चप्पल फेकत त्यांचे अवमान करत असतील तर अन्यायाविरुद्ध आवाज उठविला पाहिजे, व विवेक बुद्धीने अन्यायाविरुद्ध लढण्याचा महापुरुषांचा सांस्कृतिक वारसा जपला पाहिजे. असे विचार जे.एन.यू. नवी दिल्ली तून शिक्षण घेतलेल्या विजयालक्ष्मी शिंदे यांनी प्रमुख पाहुणे म्हणून बोलताना राजर्षी शाहू महाविद्यालयात विवेकाचा जागर कार्यक्रमात व्यक्त केले.

दिनांक १४ फेब्रुवारी २०२६ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग व विवेक वाहिनी विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित 'विवेकाचा जागर' कार्यक्रमात मार्गदर्शन करताना प्रमुख पाहुण्या कु.विजयालक्ष्मी शिंदे व मंचावर उपस्थित कार्यक्रमाचे अध्यक्ष पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, महाराष्ट्र राज्य अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीचे कार्याध्यक्ष डॉ. गणेश गोमारे, सचिव इंजीनियर उत्तरेश्वर बिराजदार, सदस्य प्रा. दशरथ भिसे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी इत्यादी

विजयालक्ष्मी शिंदे हीने प्रमुख पाहुणे म्हणून पूढे बोलताना विद्यार्थ्यांना आवाहन केले की, एकमेकांशी संवाद साधत चळवळीच्या गाणी, भारुड, नाटक या उपक्रमांच्या माध्यमातून प्रबोधन पर कार्य करणाऱ्या आपल्या लोकसंस्कृतीला जपण्याचं कार्य युवकांनी केले पाहिजे.

अध्यक्षीय समारोप करताना डॉ. भीमराव पाटील यांनी सांगितले की, तरुण युवकांनी महाविद्यालयातील शिक्षण घेत चिकित्सक व वैज्ञानिक दृष्टिकोन बाळगून आपले मन, बुद्धी आणि मनगटाचा विकास केला पाहिजे. व समाजात विवेकी जागर घडवून आणले पाहिजे. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक रासेयो कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत यांनी केले. सूत्रसंचालन डॉ. प्रकाश रोडिया यांनी तर आभारप्रदर्शन प्रा. विजय गवळी यांनी केले.

सदर कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, रासेयो कार्यक्रमाधिकारी डॉ. राहुल मोरे, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. विनोद लाटे, प्रा. समरिन बागवान, प्रा. गौरी कोंबडे, प्रा. आसिया बेग, प्रा. आकांक्षा बालसराफ, पत्रकार शाम जैन, सी. रोहिणी गोवंडे, विलास काळे, हरिश बंडगर व विवेक वाहिनी आणि रासेयो च्या विद्यार्थी यांनी ही सहकार्य केले.

३७) राजर्षी शाहू महाविद्यालयात छत्रपती शिवाजी महाराजांची जयंती साजरी :

दिनांक १९ फेब्रुवारी २०२६ रोजी शिव छत्रपती शिक्षण संस्था द्वारा संचालित राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर येथे राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग व ग्रंथालय विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने छत्रपती शिवाजी महाराजांची जयंती मोठ्या उत्साहात साजरी करण्यात आली. या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, परीक्षा नियंत्रक डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर, अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष समन्वयक डॉ. अभिजित यादव, डॉ. विजय दळवी, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, डॉ. व्यंकट धुमाळ, डॉ. अनिरुद्ध बिराजदार, ग्रंथपाल प्रा. सूर्यकांत मस्के, डॉ. ज्ञानेश्वर राठोड, प्रा. अशोक गालफाडे, डॉ. दिपक वेदपाठक, प्रा. माधव शेळके, प्रा. गौरी कोंबडे, प्रा. समरीन बागवान, कार्यालयीन अधीक्षक श्री. शिवाजी कांबळे, शिक्षकेतर कर्मचारी श्री वसंत गुंड, श्री मस्के तुकाराम, श्री कस्तुरकर घनश्याम, श्री संदीप मेश्राम, श्री. सदानंद निकम, श्री. हरिश बंडगर व राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विद्यार्थी स्वयंसेवक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

छत्रपती शिवाजी महाराजांना डोक्यावरच नाही तर डोक्यात घेतले पाहिजे कारण त्यांनी सर्व जाती धर्मातील लोकांना जोडण्याचे कार्य केले. त्यांचाकडून शिक्षण, शेती, जलनीती, गणिमीकावा शिकले पाहिजे. विचार अजरामर राहतील. असे विचार उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना व्यक्त केले. अध्यक्षीय भाषणात डॉ. महादेव गव्हाणे यांनी ङ्गछत्रपती शिवाजी महाराजांच्या विचारांची शिदोरी घेऊन नव्या पिढीने वाटचाल केली पाहिजे. जात, धर्म, भाषेच्या पलिकडे जाऊन त्यांनी अठरापगड

दिनांक १९ फेब्रुवारी २०२६ रोजी छत्रपती शिवाजी महाराजांची जयंती निमित्त अभिवादन कार्यक्रमात उपस्थित प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा.सदाशिव शिंदे, परीक्षा नियंत्रक डॉ.ओमप्रकाश शहापूरकर, अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष समन्वयक डॉ. अभिजित यादव, डॉ. विजय दळवी, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, व्यंकट धुमाळ, डॉ. अनिरुद्ध बिराजदार, ग्रंथपाल प्रा. सूर्यकांत मस्के, डॉ. ज्ञानेश्वर राठोड, प्रा. अशोक गालफाडे, डॉ. दिपक वेदपाठक, प्रा. माधव शेळके, प्रा. गौरी कोंबडे, प्रा. समरीन बागवान, कार्यालयीन अधीक्षक श्री. शिवाजी कांबळे व इतर.

जातीतील लोकांना सोबत घेऊन आपले कार्य केले. त्यांच्याकडून संयम, स्वाभीमान, नियोजन आणि आत्मविश्वासाची प्रेरणा घ्यावी. या राजाला राजा राहू द्या त्यांना देव बनवू नका. त्यांचे विचारांचा प्रचार-प्रसार करण्यासाठी तरुणांनी पुढाकार घेणे आवश्यक आहे. असे आवाहन उपस्थितांना मार्गदर्शन करताना केले.

कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ. कल्याण सावंत यांनी केले. सूत्रसंचालन डॉ. प्रकाश रोडिया यांनी तर आभारप्रदर्शन प्रा. विजय गवळी यांनी केले.

३८) शाहू महाविद्यालयात जिल्हास्तरीय विकसित भारत युवा संसद स्पर्धा संपन्न :

विकसित भारत युवा संसद कार्यक्रम २०२६ अंतर्गत शिव छत्रपती शिक्षण संस्था संचलित राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर (अधिकारप्रदत्त स्वायत्त महाविद्यालय) येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग व माय भारत लातूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने दिनांक २८ फेब्रुवारी २०२६ रोजी जिल्हास्तरीय विकसित भारत युवा संसद स्पर्धा संपन्न झाली. यावेळी कार्यक्रमाचे अध्यक्ष शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. गोपाळराव पाटील यांच्या प्रमुख उपस्थितीत या स्पर्धेचे उद्घाटन प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांनी केले. यावेळी जिल्हा युवा अधिकारी श्री सशांक राऊला, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, श्री संजय ममदापुरे, परीक्षक डॉ. बाळासाहेब शिंदे, श्री अनिल महाजन, डॉ. संतोष कुलकर्णी, श्री सुरेश शिनगारे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे, प्रा. माधव शेळके, डॉ. विजय दळवी इत्यादी उपस्थित होते.

या स्पर्धेसाठी 'आणिबाणी नंतरचे पन्नास वर्षेः भारतीय लोकशाहीसाठी धडा' हा विषय ठेवण्यात आला होता. सदर स्पर्धेत एकूण ९३ विद्यार्थ्यांनी नोंदणी केली होती. यातून सृष्टी जगताप हिने प्रथम क्रमांक पटकाविला. तर केंद्रे आदित्य आणि प्रशांत भाले यांनी क्रमशः द्वितीय व तृतीय क्रमांक पटकाविले, तसेच विशाल परिहार व साक्षी बरगे हे चौथे व पाचवे विजेते पदाचे मानकरी ठरले. या सर्व विजेत्यांना मंचावरील मान्यवरांच्या हस्ते प्रमाणपत्र स्मृतिचिन्ह व पुष्पगुच्छ देऊन सन्मानित करण्यात आले.

या सर्व विजेत्या स्पर्धकांना दि. १० व ११ मार्च २०२६ रोजी मुंबई विद्यापीठात होणाऱ्या राज्यस्तरीय स्पर्धेसाठी आपले विचार मांडण्याची संधी मिळणार आहे. व राज्यस्तरावरील निवड झालेल्या पहिल्या तीन स्पर्धकांना राष्ट्रीय स्पर्धेसाठी भारतीय संसद नवी दिल्ली येथे पाठविले जाणार आहे. तेथे सदर स्पर्धकांना आपले विचार व्यक्त करण्यासाठी संधी मिळणार आहे. असे संयोजकांद्वारे कळिवण्यात आले.

तत्पूर्वी विकसित भारत युवा संसद कार्यक्रम २०२६ अंतर्गत शिव छत्रपती शिक्षण संस्था संचलित राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर (अधिकारप्रदत्त महाविद्यालय) येथील राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग व माय भारत लातूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने दिनांक २८ फेब्रुवारी २०२६ रोजी सकाळी ९:०० वा. जिल्हास्तरीय विकसित भारत युवा संसद स्पर्धा आयोजित करण्यात आले. या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष मा. डॉ. गोपाळराव पाटील हे होते. भारत सरकारच्या युवा व क्रीडा मंत्रालयाद्वारे भारतातील १८ ते २५ वयोगटातील युवकांचे विचार जाणून घेण्यासाठी, युवकांना सामाजिक प्रश्न समजून घेण्यासाठी प्रेरित करणे, युवकांमध्ये निर्णय क्षमता वृद्धिंगत करणे, इतरांच्या विचारांचा व भावनांचा आदर करणे इत्यादी गुण विकसित करण्यासाठी भारतातील ७२८ जिल्ह्यांमधून जिल्हास्तरीय युवा संसद कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आलेली होती. प्रत्येक जिल्ह्यातून १० उत्कृष्ट स्पर्धकांची निवड राज्यस्तरीय स्पर्धेसाठी केली जाणार होती व राज्यस्तरावरील निवड झालेल्या पहिल्या तीन स्पर्धकांना राष्ट्रीय स्पर्धेसाठी भारतीय संसद नवी दिल्ली येथे पाठविले जाणार होते. तेथे सदर स्पर्धकांना आपले विचार व्यक्त

करण्यासाठी संधी मिळणार होती.

या स्पर्धेसाठी 'आणिबाणी नंतरचे पन्नास वर्षे: भारतीय लोकशाहीसाठी धडा' हा विषय ठेवण्यात आला. सहभागासाठी स्पर्धकाचे वय १८ ते २५ वर्षे वयोगट निश्चित करण्यात आले. स्पर्धकांस बोलण्यासाठी ३ मिनिटे वेळ दिला

दि.२८ फेब्रुवारी २०२६ रोजी जिल्हास्तरीय विकसित भारत युवा संसद स्पर्धे प्रसंगी उपस्थित कार्यक्रमाचे अध्यक्ष शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष डॉ.गोपाळराव पाटील, प्राचार्य डॉ.महादेव गव्हाणे, जिल्हा युवा अधिकारी श्री सशांक राऊला, उपप्राचार्य प्रा.सदाशिव शिंदे, श्री संजय ममदापुरे, परीक्षक डॉ.बाळासाहेब शिंदे, श्री अनिल महाजन, डॉ.संतोष कुलकर्णी, श्री सुरेश शिनगारे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ.कल्याण सावंत, डॉ.प्रकाश रोडिया, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा.विजय गवळी, डॉ.राहुल मोरे, प्रा.माधव शेळके, डॉ.विजय दळवी इत्यादी.

गेला. दिलेल्या विषयावरच बोलणे बंधनकारक होते. सहभागी स्पर्धकांना सहभाग प्रमाणपत्र देण्यात आले. स्पर्धेत नोंदणी करण्यासाठी मोठ्या संख्येने या स्पर्धेत स्पर्धकांनी सहभाग नोंदवावे असे आवाहन राजर्षी शाहू महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, जिल्हा युवा अधिकारी, लातूर श्री सशांक राऊलू, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा. चंद्रप्रभा कुलकर्णी, प्रा. विजय गवळी, डॉ. राहुल मोरे व आयोजन समितीच्या सर्व सदस्यांनी केले होते.

३९) 'शहीद दिनानिमित्त' प्रा. नूर सय्यद व ॲड. विक्रांत शंके यांचे व्याख्यान कार्यक्रम:

भारताच्या स्वातंत्र्यासाठी दिनांक २३ मार्च १९३१ रोजी भगत सिंग, सुखदेव, शिवराम राजगुरू यांनी हसत हसत हसावर चढून देशासाठी आपले बलिदान दिले म्हणून दिनांक २३ मार्च २०२६ रोजी राजर्षी शाहू महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांमध्ये स्वदेश भक्तीची प्रेरणा रुजावी यासाठी महाविद्यालयातील सभागृहात 'शहीद दिनानिमित्त' प्रा.नूर सय्यद व सामाजिक कार्यकर्ते आणि महाराष्ट्र जीवन न्यूज चॅनल चे प्रसिद्ध पत्रकार ॲड. विक्रांत शंके यांचे व्याख्यान कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले. सदर कार्यक्रमाचे अध्यक्ष राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. कल्याण सावंत हे होते. तर मंचावर डॉ. प्रकाश रोडिया, प्रा. विजय गवळी, प्रा. जयश्री जटाळ, प्रा चंद्रप्रभा कुलकर्णी यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

विशेष सहभाग

Sr. No.	Name Of The Student	Place	Duration
1	Trupti Anil Ransubhe (12 th Commerce)	National Integration Camp GGSPablicSchool ,AssandhRoad,Panipat (Hariyana)	25 to 31 December 2025
2	Borule Prajkta Datta	SRD Mumbai,Vidyanagari Kalina Campus SantaCruz (E)	17 to 26 January 2026
	Mujawar Shadul Rahemat		
	Chavan Nisha Ravindra		
3	Hamdule Rasul imran	State LevelUtkarsh Camp- Solapur, PunyashlokAhilyadevi Holkar University - Solapur	02 to 07 January 2026
	Devakatte OmkarAbasaheb		
	Taur Namrta Bhagwat		
	Shinde Ankita Santosh		
4	Sayyad AyanIsteeyak	State LevelAvhaan Camp-Akola Dr. Panjabrao DeshmukhKrishi Vidyapeeth- Akola	17 to 26 January 2026
	Deshmukh Juber Riyaz		
	Chavan Pruthviraj Ravindra		
	Patil Vaishnavi Pratap		
	Kate Arti Deepak		
5	Kamble Mrudula Sudarshan	State Level Prerna Camp - Pune Savitribai Phule University-Pune	24 to 28 February 2026
6	Panchal Namdev Sandipan	Road Safety Camp-Pune University Of Mumbai	25 to 26 February 2026
	Taur Namrta Bhagwat		
7	Mujawar Shadul Rehmat	Pre -NRD North Gujrat University, Patan, Gujrat	31 October to 09 November
	Borule Prajkta Datta		
8	Mujawar Shadul Rehmat	Adventure camp Bhandardharamaharashtra	
9	Suryawanshi Omkar	My bharat budget quest DY patil deemed university Navi Mumbai	12th April 2026
10	Waghmare Tripti Satish	District level youth parliament latur Rajarshi shahumahavidyalaya, latur	28-Feb-26
	Bade Aaman Madhav		
	Magar Kishor		
	Hamdule Rasul Imran		
	Nisha Ravindra Chavhan		
	Patil Vaishnavi Pratap		

सांस्कृतिक विभाग

स्वप्नांना देतो आम्ही कलेचा आकार,
मंचावर उमटतो प्रत्येक भावनांचा सागर,
संस्कृतीच्या वाटेवर चालतो घेऊनी हातात हात,
मांडतो आम्ही आमुच्या संस्कृतीचा घाट

राजर्षी शाहू महाविद्यालयाच्या सांस्कृतिक विभागाने २०२५-२६ या शैक्षणिक वर्षामध्ये उत्तुंग कामगिरी केली आहे.

* दि. १२ ते १५ ऑक्टोबर २०२५ या दरम्यान स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ नांदेड व ग्रामीण टेक्निकल ॲण्ड मॅनेजमेंट कॅम्पस विष्णूपूरी यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित 'ज्ञानतीर्थ' युवक महोत्सवामध्ये महाविद्यालयाच्या सांस्कृतिक विभागाने यशस्वीतेची परंपरा कायम राखत दरवर्षीप्रमाणे याही वर्षी विविध कलाप्रकारामध्ये एकुण ०८ पारितोषिके पटकावली. यामध्ये महाविद्यालयाने सादर केलेल्या 'ड्राईव्हर' या एकांकीकेला तृतीय क्रमांक, स्त्री अभिनय प्रथम क्रमांक, पुरुष अभिनय द्वितीय क्रमांक तसेच दिग्दर्शनासाठी द्वितीय क्रमांकाचे पारितोषिके प्राप्त झाली. कव्वाली या गीतप्रकारामध्ये महाविद्यालयाच्या संघास द्वितीय व शास्त्रीय गायनासाठी कु. इश्वरी जोशी हिने द्वितीय क्रमांक पटकावला. लोकनृत्य या अत्यंत महत्वपूर्ण स्पर्धेत उत्तम सादरीकरण करत शाहूच्या संघाने कास्यपदक प्राप्त केले. कोलाज या कलाप्रकारामध्ये चि. पवनराज चव्हाण या विद्यार्थ्याने तृतीय क्रमांकाचे पारितोषिक मिळवले. या संघाला प्रा. डॉ. दिपक वेदपाठक, प्रा. हरिसर्वोत्तम जोशी, प्रा. वैभव माने, प्रा. नितीन पांचाळ, प्रा. मनिषा धोत्रे, प्रा. अनिल कांबळे, श्री. मयुर राजापुरे यांचे मार्गदर्शन लाभले.

* दि. ०१ ते ०४ डिसेंबर २०२५ दरम्यान आयोजित नटवर्य श्रीराम गोजमंगुडे स्मृती करंडक राज्यस्तरीय एकांकीका स्पर्धेत महाविद्यालयाच्या संघाने 'ड्राईव्हर' ही एकांकीका सादर केली व यासाठी संघाला उत्तेजनार्थ क्रमांकाचे पारितोषिक प्राप्त झाले.

* दि. ०१ ते ०४ फेब्रुवारी २०२६ दरम्यान आयोजित अत्यंत प्रतिष्ठेची समजली जाणारी जी. एच. रायसोनी करंडक राज्यस्तरीय आंतरमहाविद्यालयीन एकांकीका स्पर्धेत शाहूच्या संघाने सर्व तृतीय क्रमांक पटकावत महाविद्यालयाच्या सांस्कृतिक परंपरेमध्ये मोलाची भर घातली. यामध्ये महाविद्यालयाला एकुण ६० हजारांची बक्षीसे प्राप्त झाली. संघाने सादर केलेल्या 'ड्राईव्हर' या एकांकीसाठी तृतीय क्रमांक रु. ५१०००/- हजार व सन्मानचिन्ह, सर्वोत्कृष्ठ संगीत प्रथम रु. ५००० व सन्मानचिन्ह, सर्वोत्कृष्ठ दिग्दर्शक रु. ३००० व सन्मानचिन्ह, पुरुष अभिनय तृतीय रु. ३००० व सन्मानचिन्ह अशी बक्षीसे मिळवली. यामध्ये चि. सागर शिंदे या विद्यार्थ्यास सर्वोत्कृष्ठ संगीत प्रथम व संदीप घुगरे यास सर्वोत्कृष्ठ दिग्दर्शन द्वितीय व पुरुष अभिनय तृतीय पारितोषिक प्राप्त झाले. तसेच कु. निकिता कोकाटे, आकांक्षा सारंगे, प्रतिक वाघमारे, श्रीराम सिंघण, गणेश झिपरे, शिवम सुतार या विद्यार्थ्यांनी आपला यशस्वी सहभाग नोंदवला.

* दि. १० ते १४ मार्च २०२६ या दरम्यान सत्यभामा विद्यापीठ चेन्नई येथे आयोजित अखिल भारतीय ३१ व्या आंतरविद्यापीठ राष्ट्रीय युवा महोत्सवामध्ये महाविद्यालयातील विद्यार्थी कु. पृथ्वीराज चव्हाण व कु. शिवम सुतार यांनी सहभाग घेतला होता. स्वा.रा.ती.म. विद्यापीठ नांदेड चे प्रतीनिधीत्व करत कु. शिवम या विद्यार्थ्याने लोकनृत्य या कला प्रकारामध्ये प्रथम क्रमांक पटकावत आंतरराष्ट्रीय युवक महोत्सवापर्यंत जाण्याचा बहुमान मिळवला. या यशस्वीतेसाठी सर्व संस्थाचालक तसेच महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उप प्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे यांनी अभिनंदन केले.

Avishkar

1. Introduction

Avishkar is a prestigious Inter-University Research Project Competition conducted across the state of Maharashtra. Designed to inculcate a research culture and scientific temper among the youth, the convention provides a platform for students and teachers to showcase innovative ideas that can contribute to societal development.

The initiative was pioneered in 2006 by the then Honorable Governor of Maharashtra, Shri. S.M. Krishna. Over the years, it has become a cornerstone of academic excellence, fostering original thinking and providing an opportunity for expression of academic talent from rural and urban areas alike.

2. Participation Overview (2025-26)

In the current academic year, our institution showed enthusiastic participation in the District Level Avishkar competition hosted at Dayanand Science College, Latur The diversity of participants spanned across all eligible categories:

- **Undergraduate (UG) = 18**
- **Postgraduate (PG) = 06**
- **PPG (M.Phil./Ph.D.) = 03**

Institutional Participation Summary:

- **Total Research Projects:** 27
- **Total Students Participated:** 27
- **Total Winner at district Level:** 10

3. Performance and Results

The following tables outline the successful journey of our researchers through the various competitive levels of Avishkar 2025-26.

Table I: District Level Winners
Dayanand Science College, Latur Date : 04/10/2025

Sr. No.	Name of Participant	Category	Level	Rank/Result
1	Pratik Vishwambhar Awad	Commerce, Management and Law	UG	Ist Rank
2	Asiya Yusuf Beg	Commerce, Management and Law	PPG	IInd Rank
3	Amit Kamalakar Joshi	Commerce, Management and Law	PPG	Ist Rank
4	Dnyaneshwari Jadhav	Pure Sciences	UG	Ist Rank
5	Sneha Kirtanaia	Commerce, Management and Law	UG	IInd Rank
6	Fardeen Shaikh	Pure Sciences	PG	Ist Rank
7	Tanaya Naikwade	Pure Sciences	PG	Ist Rank
8	Pooja Garad Multipurpose Products	Agriculture and Animal Husbandry	UG	IInd Rank
9	Devyani Igave :	Medicine and Pharmacy	UG	IInd Rank
10	Surywanshi Preeti	Medicine and Pharmacy	UG	IInd Rank

Table II: University Level Participation & Recognition (S.R.T.M.U, Nanded Date: 5/12/2025)

Sr. No.	Name of Participant	Project Title	Class	Rank/Result
1	Dnyaneshwari Jadhav	Pure Sciences	UG	Ist Rank
2	Sneha Kirtanaia	Commerce, Management and Law	UG	IInd Rank
3	Pooja Garad	Agriculture and Animal Husbandry	UG	IInd Rank
4	Devyani Igave :	Medicine and Pharmacy	UG	IInd Rank
5	Tanaya Naikwade	Pure Sciences	PG	IInd Rank

Table III: State Level (Inter-University)

Sr. No.	Name of Participant	Project Title	Recognition
1.	Dnyaneshwari Jadhav	Indian Herbal Remedies for Kidney Stone Management: A Natural Approach to Renal Health	Participation in State Level
2	Sneha Kirtanaia	Hostel Net - The Smart Hostel Management	Participation in State Level
3	Pooja Garad	Eco bloom: Micronutrient Chelated	Participation in State Level
4	Devyani Igave	Sericin based hydrogel for medical treatments	Participation in State Level
5	Tanaya Naikwade	Eco-friendly Strategies for Micro Plastic Mitigation	Participation in State Level

Avishkar District-Level **Ten Winners** were felicitated by the Principal **Dr. Mahadev Gavhane,** Vice-Principal **Prof. S. N. Shinde**, Avishkar Coordinator **Dr. D. S. Rathod,** and NSS Coordinator. Dr. K.D. Savant

Avishkar University-Level **five Winners** were felicitated by the Principal **Dr. Mahadev Gavhane**, Vice-Principal **Prof. S. N. Shinde,** Avishkar Coordinator **Dr. D. S. Rathod.**

****

वक्तृत्व व वादविवाद विभाग

महाविद्यालयातील वक्तृत्व व वादविवाद विभागातर्फे विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्व विकासासाठी वक्तृत्व कलेचे धडे दिले जातात. त्यांचा सराव करून घेतला जातो. महाराष्ट्रातील अनेक स्पर्धांमध्ये विद्यार्थी सहभागी होतात. या विभागातील प्राध्यापक विद्यार्थ्यांना स्पर्धेमध्ये सहभागी होण्यासाठी मार्गदर्शन व सहकार्य करत असतात.

दरवर्षीप्रमाणे ०२ जानेवारी, २०२६ रोजी 'महर्षी विठठल रामजी शिंदे' राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या स्पर्धेसाठी राज्यातून विविध स्पर्धक सहभागी झाले होते. या स्पर्धेतील विजेते स्पर्धक पुढील प्रमाणे

१. यशराज आप्पा हेगडे - प्रथम क्रमांक व महर्षी विठठल रामजी शिंदे करंडकाचा मानकरी ठरला. रोख पारितोषिक ११०००/- रू, महाविद्यालय: यशवंतराव चव्हाण इन्स्टीटयूट ऑफ सायन्स, सातारा.

२. अभिजीत सोनवणे -द्वितीय क्रमांक स्मृतिचिन्ह व रोख पारितोषिक ७०००/- रू, महाविद्यालय: कॉक्सीट कॉलेज, लातूर

३. रोहित वाघमारे - तृतीय क्रमांक, स्मृतिचिन्ह व रोख पारितोषिक ५०००/- रू, महाविद्यालय: खोलेश्वर महाविद्यालय, अंबाजोगाई

४. श्रुती देशमुख - उत्तेजनार्थ, स्मृतिचिन्ह व रोख पारितोषिक २०००/- रू, महाविद्यालय: दयानंद वाणिज्य महाविद्यालय, लातूर

५. पौर्णिमा मस्के- उत्तेजनार्थ, स्मृतिचिन्ह व रोख पारितोषिक १०००/- रू, महाविद्यालय: दयानंद कला महाविद्यालय, लातूर

६. कार्तिक ज्ञानेश्वर दराडे - उत्तेजनार्थ,स्मृतिचिन्ह व रोख पारितोषिक १०००/- रू, महाविद्यालय: पशुवैद्यकीय व पशुविज्ञान महाविद्यालय, लातूर .

या राज्यस्तरीय स्पर्धेसाठी परीक्षक म्हणून ॲड राजेंद्र लातूरकर लातूर व प्रा. संभाजी नवघरे, यांनी कार्य केले. या स्पर्धेचे उदघाटन प्रसिद्ध पत्रकार डॉ.सितम सोनवणे यांच्या हस्ते झाले. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे हे होते, तर व्यासपीठावर उपप्राचार्य प्रा सदाशिव शिंदे, वक्तृत्व वादविवाद मंडळाचे प्रमुख डॉ. विजय दळवी, परीक्षक ॲड. राजेंद्र लातूरकर व प्रा. संभाजी नवघरे हे उपस्थित होते. या स्पर्धेचे बक्षीस वितरण महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा. डॉ. महादेव गव्हाणे, परीक्षक- ॲड. राजेंद्र लातूरकर, प्रा. संभाजी नवघरे यांच्या हस्ते करण्यात आले.

कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ. विजय दळवी यांनी केले तर प्रा.विनय गायकवाड यांनी आभार मानले. सूत्रसंचालन डॉ. सुदर्शन पाटील व प्रा. सायली समुद्रे यांनी केले

शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मधील वक्तृत्व व वादविवाद विभागातील बक्षीसप्राप्त विद्यार्थी

अ. क्र.	विद्यार्थ्याचे नाव	वर्ग	स्पर्धा माहिती
1	प्रविण अंकुश बिराजदार	11वीं वाणिज्य	1) दिनांक 10 ऑक्टोबर 2025 रोजी जिल्हास्तरीय इंग्रजी वक्तृत्व स्पर्धा (राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर) तृतीय क्रमांकाचे पारितोषिक ₹500. 2) दिनांक 14 नोव्हेंबर 2025 रोजी राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धा शहीद टिपू सुलतान सार्वजनिक जयंती उत्सव, लातूर भव्य वक्तृत्व स्पर्धा तृतीय क्रमांकाचे पारितोषिक रु.5000, प्रमाणपत्र, सन्मानचिन्ह 3) दिनांक 20 जानेवारी 2026 रोजी राज्यस्तरीय इंग्रजी वक्तृत्व स्पर्धा, एस.बी.ई.एस. महाविद्यालय, छत्रपती संभाजीनगर तृतीय क्रमांकाचे पारितोषिक रु. 2500, प्रमाणपत्र व सन्मानचिन्ह

2	कु. जान्हवी विष्णुदास करडिले	12वी कला	1) दिनांक 10 सप्टेंबर 2025 रोजी राज्यस्तरीय वृत्कृत्त्व स्पर्धा दयानंद महाविद्यालय,लातूर द्वितीय क्रमांकाचे पारितोषिक 1500 रुपये, प्रमाणपत्र व सन्मानचिन्ह 2) दिनांक 10 सप्टेंबर रोजी राज्यस्तरीय वादविवाद स्पर्धा दयानंद महाविद्यालय, लातूर प्रथम क्रमांकाचे पारितोषिक 2100 रूपये, प्रमाणपत्र, सन्मानचिन्ह प्राप्त. 3) दिनांक 14 नोव्हेंबर 2025 शहीद टिपू सुलतान सार्वजनिक जयंती उत्सव, लातूर, 2025 भव्य वृक्तृत्व स्पर्धा प्रथम क्रमांकाचे पारितोषिक 11000 रु., प्रमाणपत्र, सन्मानचिन्ह प्राप्त. 4) 3 जानेवारी 2026 रोजी रोटरी क्लब, लातूर व दयानंद महाविद्यालय, लातूर द्वारा आयोजित केलेल्या जिल्हा स्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेत प्रथम क्रमांक
3	कु. सेजल विजय पाटील	12वी कला	1)दिनांक 10 सप्टेंबर 2025 रोजी दयानंद महाविद्यालय, लातूर येथे आयोजित राज्यस्तरीय वादविवाद स्पर्धेत प्रथम क्रमांकाचे पारितोषिक 2100 रुपये, प्रमाणपत्र, सन्मानचिन्ह प्राप्त 2) दिनांक 24 फेब्रुवारी 2025 राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर राष्ट्रीय सेवा योजना अंतर्गत विशेष युवक शिबिरात उत्कृष्ट स्वयंसेवक पारितोषिक 500 रुपये व प्रमाणपत्र प्राप्त
4	कु. राजकन्या फावडे	एम.ए प्रथम वर्ष	1. क्रीडा व युवक सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे अंतर्गत जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालय लातूर आयोजित जिल्हास्तरीय युवा महोत्सव 2026 कथालेखन स्पर्धेत प्रथम पारितोषिक 2. नेहरू युवा केंद्र नांदेड जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालय, नांदेड विभागीय युवा महोत्सव 2026 आयोजित कथालेखन स्पर्धेत द्वितीय पारितोषिक 3. क्रीडा व युवक सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे अंतर्गत जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालय, पुणे द्वारा राज्यस्तरीय युवा महोत्सव आयोजित कथालेखन स्पर्धेत द्वितीय पारितोषिक 4. जिल्हा निवडणूक अधिकारी कार्यालय, लातूर राष्ट्रीय मतदार दिन आयोजित जिल्हास्तरीय वक्तृत्व स्पर्धा द्वितीय पारितोषिक 5. निमंत्रितांचे कवी संमेलन जिल्हास्तरीय काव्य वाचन स्पर्धेत प्रथम पारितोषिक. 6. स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ,नांदेड आयोजित राज्यस्तरीय काव्य वाचन स्पर्धेत तृतीय पारितोषिक.
5	मगर किशोर हरिदास	बी.ए तृतीय वर्ष	1)जिल्हा क्रीडा कार्यालय लातूर वक्तृत्व द्वितीय क्रमांक-2000रु प्रमाणपत्र 2) विकसित भारत युथ पार्लमेंट 2026. उत्तेजनार्थ पारितोषिक
6	आदिश्वरी दिपक माने	B.Sc.CS First Year	विकसित भारत युथ पार्लमेंट 2026 उत्तेजनार्थ पारितोषिक

क्रीडा व युवक सेवा संचालनालय महाराष्ट्र राज्य, पुणे अंतर्गत जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालय, पुणे द्वारा राज्यस्तरीय युवा महोत्सव आयोजित कथालेखन स्पर्धेत द्वितीय पारितोषिक मिळाल्याबददल अभिनंदन करताना प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, डॉ. विजय दळवी व इतर मान्यवर

कु. जानवी कर्डिले हिचा वक्तृत्व स्पर्धेतील यशाबददल कौतुक करताना प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, डॉ. विजय दळवी, डॉ. भीमराव पाटील , प्रा.विनय गायकवाड व प्रा. विजय गवळी

महर्षी विठठल रामजी शिंदे - राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेचे उदघाटक प्रसिध्द पत्रकार डॉ.सीतम सोनवणे मार्गदर्शन करताना

महर्षी विठठल रामजी शिंदे - राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेतील विजेते स्पर्धक, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे व इतर मान्यवर

महर्षी विठठल रामजी शिंदे - राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेत शाहू करंडकाचा मानकरी यशराज अप्पा हेगडे (सातारा)

दयानंद महाविद्यालय, लातूर येथे आयोजित राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेतील विजेत्या स्पर्धकांचे कौतुक करताना महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, डॉ. विजय दळवी, डॉ. सुधीर जाधव व प्रा. विजय गवळी.

शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मध्ये वक्तृत्व वादविवाद विभागाच्या वतीने आयोजित राज्यस्तरीय स्पर्धेसाठी व विविध महाविद्यालयांच्या स्पर्धेमध्ये विद्यार्थ्यांना सहभागी होण्यासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य, प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक डॉ. भीमराव पाटील, वक्तृत्व वाद-विवाद विभागाचे प्रमुख प्रा. डॉ.विजय दळवी, प्रा. सायली समुद्रे, प्रा. विनय गायकवाड व प्रा. विजय गवळी आदिनी परिश्रम घेतले व सहकार्य केले.

***

विद्यार्थी परिषद

या शैक्षणिक वर्षात विद्यार्थी परिषद सदस्य निवडीसंदर्भात विद्यापीठाकडून कोणतीही सूचना प्राप्त न झाल्याकारणाने महाविद्यालयातील विविध शाखेतील वर्ग व तुकडीनुसार गुणानुक्रम पहिला विद्यार्थी हा 'विद्यार्थी परिषदे'चा सदस्य म्हणून निवड करण्याचा 'विद्यार्थी परिषद समिती'च्या बैठकीत निर्णय घेण्यात आला. यासंदर्भात 'विद्यार्थी परिषद समिती'ची बैठक दि. ०६ जानेवारी २०२६ रोजी दुपारी ०३.०० वाजता व्ही. एल. सी. हॉलमध्ये पार पडली. बैठकीच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे हे उपस्थित होते. तर उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे यांची विशेष उपस्थिती होती. तसेच यावेळी विद्यार्थी परिषद समिती सदस्यांचीही उपस्थिती होती. परिषदेच्या वतीने 'कॉलेज डे' व 'वार्षिक स्नेहसंमेलना'चे आयोजन जानेवारीच्या शेवटच्या आठवड्यात करण्यात यावे, असा निर्णय घेण्यात आला.

गुणवत्तेनुसार निवडलेले ६९ विद्यार्थी व सपोर्ट युनिट गटातून निवडलेले ०६ विद्यार्थीशी एकूण ७५ विद्यार्थ्यांची 'विद्यार्थी परिषद' अस्तित्वात आली. परिषदेची पहिली बैठक दि.२० डिसेंबर २०२४ रोजी प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे व उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे यांच्या मार्गदर्शनात घेण्यात आली. परिषदेच्या नूतन सदस्यांचे स्वागत करण्यात आले. परिषदेची विविध कामे आणि कोणकोणते उपक्रम घेता येतील, यावर साधक -बाधक चर्चा झाली.

परिषदेची दुसरी बैठक दि.१० जानेवारी २०२६ रोजी झाली. परिषद सचिव म्हणून फरदिन शेख (M.Sc.BT II.), यांची तर सहसचिव म्हणून श्रावणी लगडे (B.Sc. CS III), शैलेश जामगे (B.Sc. CS III), आदित्य सोनकांबळे (MA Geog.II) आणि विद्यार्थी परिषद समन्वयकपदी गणेश गव्हाणे (MA Pol.Sci.II), यांची निवड झाली. विद्यार्थी परिषदेच्या वतीने 'वार्षिक स्नेहसंमेलन' व 'कॉलेज डे' चे आयोजन २५ ते ३० जानेवारी २०२६ दरम्यान करण्याचे ठरविण्यात आले. संमेलनाच्या उद्घाटनपर समारंभाचे प्रमुख पाहुणे म्हणून पोलीस महानिरीक्षक मा. विश्वास पाटील यांना निमंत्रित करण्याचे ठरविण्यात आले.

'कॉलेज डे' आयोजनासाठी विद्यार्थी-प्राचार्य, उपप्राचार्य, क्रीडा संचालक, प्रशासकीय अधिकारी, पर्यवेक्षक, कार्यालय अधीक्षक पदासाठी शनिवार, दिनांक १० जानेवारी २०२६ रोजी ०३.०० वा. झालेल्या मुलाखतीत पुढील उमेदवारांची निवड निवडसमितीमार्फत करण्यात आली. विद्यार्थी- प्राचार्य- स्नेहा सिद्राम शिंदे (M.Sc.CS II), विद्यार्थी- उपप्राचार्य- राजकन्या राजकुमार फावडे (M.A.Pol.Sci.I), प्रतीक विश्वांभर आव्हाड - (B. Sc-CS III), तनया चंद्रकांत नाईकवाडी (M.Sc-BT III), विद्यार्थी-प्रशासकीय अधिकारी- अथर्व निवृत्ती मादरपल्ले (B.Sc-CA III), सक्षम गोपीराज शिंदे (B.Sc-BT III), विद्यार्थी- परीक्षा नियंत्रक- ओमकार राजेंद्र सूर्यवंशी (B.Sc-CS III) विद्यार्थी- क्रीडा संचालक- निसर्गराज राजकुमार जमादार (BA III CEP), विद्यार्थी- पर्यवेक्षक- ऋतूजा व्यंकट ताकभाते (B.Sc-CS III) विद्यार्थी- कार्यालयीन रजिस्टार- अश्लेषा गोरख हलबुर्गे (B.Sc-CS III) यांनी आपापली जबाबदारी उत्कृष्टपणे पार पडली. विभाग प्रमुखांनी निवडलेले 'विद्यार्थी-विभाग प्रमुख' व विद्यार्थी शिक्षकांची संख्या २४० इतकी होती. उत्साहात आणि आनंदात 'कॉलेज डे' चा उपक्रम यशस्वी पूर्ण करण्यात आला.

दि. ६ व ७ फेब्रुवारी २०२५ रोजी दोन दिवस वार्षिक स्नेहसंमेलनाचे आयोजन करण्यात आले होते. उद्घाटक म्हणून सुप्रसिद्ध गायक मा. मंगेश बोरगावकर यांची तर बक्षीस वितरण समारंभासाठी आयपीएस अधिकारी मा. सचिन खर्डे व उपविभागीय अधिकारी मा. रोहिणी नन्हे-विरोळे यांची उपस्थिती होती. उद्घाटन आणि समारोपाच्या सत्राशिवाय महाराष्ट्राच्या लोककला व विविध गुणदर्शन, आनंदनगरी, ललित कला, समूहनृत्य, विनोदी विडंबन, मुकाभिनय, संगीत व शेलापागोटे अशा भरगच्च कार्यक्रमाची मेजवानी विद्यार्थ्यांना मिळाली. भारतीय राज्यघटनेला ७५ वर्ष पूर्ण झाल्यानिमित्त

'वार्षिक स्नेहसंमेलना'स 'समता पर्व' असे नाव देण्यात आले होते. संमेलनाच्या विविध समित्यांमध्ये विद्यार्थी परिषदेच्या विद्यार्थ्यांनी उत्स्फूर्तपणाने समिती सदस्य म्हणून काम केले. विशेषतः शिस्त समितीतील परिषदेच्या विद्यार्थ्यांचा सक्रिय सहभाग महत्त्वाचा होता. परिषदेचे प्रभारी म्हणून डॉ. संभाजी पाटील यांनी काम पाहिले.

विद्यार्थी परिषदेच्या बैठकीत मार्गदर्शन करताना प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, मंचावर उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, परिषदेचे प्रभारी डॉ. संभाजी पाटील व परिषदेचे उपस्थित विद्यार्थी

कॉलेज डे: सहभागी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे

कॉलेज डे: अनुभव कथन करताना 'कॉलेज डे' चे विद्यार्थी-प्राचार्य स्नेहा शिंदे

'कॉलेज डे': प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे व उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, परिषदेचे प्रभारी डॉ. संभाजी पाटील, महाविद्यालयीन प्राध्यापक यांच्यासोबत 'कॉलेज डे'च्या उपक्रमातील विद्यार्थी प्राचार्य, विद्यार्थी उपप्राचार्य व सहभागी विद्यार्थी- अध्यापक यांचे एकत्रित छायाचित्र

वार्षिक स्नेहसंमेलन 'शांतिपर्व': शाहूश्री पुरस्कार २०२४-२५ संस्था सचिव श्री. बी. बी. ठोंबरे यांच्या हस्ते प्रदान करताना शाहूश्री पुरस्कार प्राप्त नागेश दीपक कांबळे व प्राची परमेश्वर मोरे. प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, परिषदेचे प्रभारी डॉ. संभाजी पाटील आदी प्राध्यापक

Health Care Center

"Shariramadyam Khalu Dharmasadhanam" indeed, only with a healthy body can we effectively discharge our responsibilities. Guided by this principle, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya has taken a significant step beyond merely focusing on academic excellence to nurture the health of its students, teaching staff, and non-teaching staff through its 'Health Care Center.' This brief report outlines the various initiatives, health camps, and expert sessions conducted during the academic year...

a) Objectives:

* To create health awareness among the college community.
* To ensure timely diagnosis of ailments through regular check-ups.

b) Health Check-ups:

* Health check-ups for students.
* Special health check-up sessions organized for teaching and non-teaching staff.

c) Health Camps Organized:

* Details (including dates) of camps such as blood donation drives, eye check-ups, dental clinics, or hemoglobin testing.

d) Expert Guidance and Lectures:

* Information on lectures covering topics like mental health, nutrition, first aid (e.g., CPR training), or seasonal health precautions.

e) Facilities at the Health Care Center:

* Information regarding basic facilities, first-aid kits, and emergency assistance available at the center.
* "We have emphasized preventive healthcare rather than just treatment."
* "The camps conducted under the guidance of expert doctors received an enthusiastic response."
* "Recognizing the vital role of good health in the holistic development of students, the Health Care Center remains constantly active."

"Thus, the various initiatives implemented throughout the year helped foster a healthy environment within the college." "We intend to create a 'healthy Shahu Complex' by implementing new initiatives in the future as well."

Guest lecture for students On air pollution control by Dr. Geetanjali Kaushik

Health talk for students by Dr. Priyanka Rathod (well-known oncological surgeon from MJ Hospital, latur) on women's day .

Free Health checkup Camp for villagers at Mahapur in NSS residential camp with specialist doctors

"Nai Roshni Yojana" An Awareness session for NCC cadets by Dr. Swati Fere

"Tarunai Vaat Walanachi" Guest lecture by Dr.Manisha Barmade (Gynecologist)

"Masik Pali Vyavsthapan Karyashala" By UJJAS(Aaditya Birla Foundation)team

"Thalassemia Awareness Rally" and Awareness session by Dr. Asad Pathan ,Dr. Rajesh Patil ,Dr. Ravikiran Bhatambre in association with Bhalchandra Blood Bank Latur.

"World Heart Day Celebration & Checkup" at health care center

"My Doctor for You "Alumni specialty OPD by Prosthodontist Dr. Sandeep Fere, Endodontist Dr. Dhanashree Padwal and Dr. Rashmi Shah offering free checkup for staff and students.

"Drug Addiction & Drug Abuse and Rehabilitation Awareness" by Department of police,Vidhi pradhikaran at RSML.

"My Doctor for You" Alumni specialty OPD by Dr. Vishrant Bharti well-known Physician

"My Doctor for You "Alumni specialty OPD by Orthopedic Surgeon Dr. Prashant Ghule.

Health Care Center RSML providing First Aid and emergency medical Services at national kabaddi competitions.

IIT - JAM

Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur achieved outstanding success in the national-level IIT-JAM and GATE 2026 examinations due to structured institutional frameworks. Recognizing the importance of post-bachelor research pathways at elite Indian Institutes of Technology, Principal Dr. Mahadev Gavhane launched a dedicated campus IIT-JAM Cell during the 2022–23 academic year. Dr. Nishank Pimple was appointed as the Coordinator to spearhead the cell's academic and administrative operations. To facilitate optimal preparation conditions for the candidates, the institution provided a 24x7 study room, premium research textbooks, personalized departmental counselling sessions, and routine doubt-clearing forums.

To systematically cultivate interest and build technical capacity, the Department of Mathematics partnered with IIT Bombay to execute the **"One Day IIT GATE-JAM 2026 Awareness Programme"** on September 15, 2025. Organized specifically for second- and third-year B.Sc. students, the workshop featured Ms. Priyanka Talwar and Mr. Kunal Sharma from IIT Bombay as official resource persons. The training provided students with core testing strategies, deep insights into examination trends, and a clear understanding of scientific research careers. This critical collaboration substantially heightened academic enthusiasm, resulting in an immediate increase in competitive exam registrations among final-year science students

A total cohort of 44 B.Sc. third-year students formally registered for the high-stakes IIT-JAM 2026 examination, choosing regional test facilities across Nanded, Solapur, and Pune. Ahead of the national testing date, Vice Principal Prof. S.N. Shinde extended formal encouragement and institutional support to all participants. On the official exam date of February 15, 2026, Dr. Nishank Pimple and Mr. Akshay Bhandare personally managed all travel arrangements and escorted the students to the Solapur examination centre. This proactive, on-site logistical support ensured that all registered candidates achieved safe, punctual, and entirely stress-free entry into their exam halls

The dedicated support model established by the IIT-JAM CELL yielded excellent academic outcomes during the 2026 examination cycle. **Six students** successfully qualified in the **IIT-JAM 2026 examination**, achieving a major milestone for the college. This achievement validate the effectiveness of the cell's targeted preparation model and establish a strong foundation for future batches. Moving forward, the institution aims to expand these mentoring modules to inspire a larger segment of B.Sc. graduates to pursue advanced research and scientific careers across India.

IIT- JAM CELL Coordinator Dr. Nishank Pimple addressing the students in Workshop

Principal Dr. Mahadev Gavhane and Vice Principal Prof. Sadashiv Shinde interacting with IIT JAM Aspirants

Coordinator Dr. Nishank Pimple and Mr. Akshay Bhandare with IIT-JAM-2026 aspirants at examination Centre, Solapur on 15th Feb 2025.

Felicitation of Arvind Murkute
IIT-JAM AIR – 570 (Mathematical Statistics)

Felicitation of Mohini Mali
IIT-JAM AIR – 581 (Mathematics)

Felicitation of Sakshi Sawant
IIT-JAM AIR – 895(Biotechnology)

Felicitation of Vaishnavi Shinde
IIT- JAM AIR-1971 (Chemistry)

Felicitation of Nandini Sonar
IIT- JAM AIR-2121 (Chemistry)

Felicitation of Atharv Survase
IIT- JAM AIR-3798 (Physics)

Felicitation of all IIT JAM 2026 Qualified Students

*****

Training & Placement Cell

1. Training and Placement Cell in Coordination with **Sagar Motors, Latur** organized **"Campus Placement Drive" for the post of Back Office Executive** in our college campus on 13.05.2026**.** Total 07 students got selected in this drive from our college.

2. Aparaitech – Software & AI Company Bengaluru, Karnataka in Association with **Training and Placement Cell** organized a virtual Campus placement drive for the post of Business Development Associates (BDA) on 25.02.2026. Total 7 students got selected.

Felicitation of Selected students in Aparaitech – Software & AI Company Bengaluru

3. Training and Placement Cell in Coordination with **Macleods Pharmaceuticals Ltd, Mumbai** arranged **a Campus Placement Drive** for the post of **Production Manager/Quality Control Officer/Store department attendant** on **Monday**, **23.02.2026** in VLC. Total **39 students from Chemistry, Microbiology and Biotechnology departments** participated in this Campus Drive out of which **14 students** got selected.

Mr. Yash Ojha,Hr Officer, explaining the procedure of recruitment in Placement Drive

Mr. Krupal Rana , Dy Manager explaining the job role to the students

Placement Drive – Interview Session

Felicitation of selected students by Principal and Vice Principal

4. Training and Placement Cell in Coordination with **QSPIDERS,** a leading Software Testing /Software Development /Non Engineering Training Organization, Bengaluru arranged an Internship Placement Integrated boot camp Program for 2026 passing batch on **12th January 2026** at 11:30 am in online mode. Total **37 students** from our college got internship letters (**Software Test Engineer/Software Full Stack Developer/Python Engineer)** and internship starts from 16th Feb and 16th May 2026.

5. **Reliance Latur Pattern Pvt. Ltd. Latur** in Association with Training and Placement Cell arranged a Campus Placement Drive for **Tele caller cum Educational Counselor** position on **12.02.2026** in our college campus at 11**:00 am** in **Training & Placement CELL**. Total 23 students registered for the campus drive.

Interview Panel – Reliance Latur Pattern Pvt. Ltd. Latur

6. Training and Placement Cell, in association with **Technolearn Trainings, Pune** organized a **Online Campus Placement Drive** for Program: - **1) Diploma In Java Full Stack Development, 2) Python with Data Science** on 25th Sept. 2025 at 02:00 pm. **Total 05 students (BCA & B.Sc. C.S.)** from our college cleared all the rounds successfully and eligible for internship which starts from 19th Jan 2026.

7. **Birla Open Minds, International School, Latur** in Association with **Training and Placement Cell, Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur** arranged a Campus Placement Drive for Teaching, and Administrative positions on 06.01.2026 in our college campus at 09:00 am. Total 23 students participated in the drive and 5 students got selected.

8. Training and Placement Cell in Coordination with IBF Skills Academy, Kolhapur & NIIT-Axis & HDFC Bank arranged a campus placement drive for the post of Asst. Manager (BRO) on 08.07.2025 in our college campus. Among 52 students registered, 7 students got selected.

Placement Officer Dr. Nishank Pimple Felicitating Mr. Amar Godbole, Branch Manager, IBF Skills Academy. Kolhapur

9. During academic year 2025-2026 Training & Placement Cell Organised various Online and offline Training Sessions/ workshops/campus Placement drives of companies such as TCS, Cognizant Freshers Hiring, Clinilaunch, Gettute Hanumangarh, Rajasthan, MSME Sambhajinagar, Quess Corp Limited Bangalore, TATA, TOYOTO, Pune, Travel LYKKE, Viman Nagar,Pune Ved Educational Foundation, Gwalior.

****

Science Association

In the academic year 2025-26 **Department of Science Association** has been conducted only formation and inauguration activities which have been proved fruitful to the students for their academic and extracurricular excellence.

1. Science Association is formed on 18th September 2026, Mr. Jaywant Gutte (UG) is selected as president, Mr. Onkar Dhok, Miss. Payal Deshmukh and Miss. Arti Kate as Vice-President, Mr. Aniket Choure as Secretary and Miss. Tammana Shaikh, Miss. Vaishnavi Dabade and Miss. Neha Gore as joint secretary and other all student are active members of the association.
2. Inaugural function of Science Association held on 25th September 2025.Science Association was inaugurated on 25th September 2025at the auspicious hands of Chief Guest Dr Omprakash Bhusnure sir Professor and Head Department of Quality Assurance, PG and Ph.D. Coordinator, Channabasweshwar Pharmacy, College, Latur Chairperson of the program was Vice-Principal, Prof. Sadashiv Shinde sir, On this occasion, Coordinator of Science Association Dr. Dhananjay Palke, Members Prof. K.D. Savant, Dr. D. V. Raje, Dr. D. S. Rathod Dr. M. S. Wavare , Dr. R. R. Londhe, Mr. A. A. Bhandare, Mr. D. B. Awad, Miss. Sonali Patil, Miss. Heena Sayyed all staff members and all the students were present.
3. Finally program is concluded with vote of thanks proposed by Miss. Arti Kate.

Dignitaries, staff and office bearers of Science Association for lamp lightening

Dignitaries and President of Science Association on dice.

Felicitation of Chief Guest Dr. Omprakash Bhusnure by Chairperson Prof. Sadashiv Shinde on occasion of Inaugural Function

Felicitation of President of Science Association Mr. Jaywant Gutte by Chief Guest Dr. Omprakash Bhusnure

Felicitation of Miss Pratiksha Jagtap by Chief Guest Dr. Omprakash Bhusnure for Qualifying SET Examination

Felicitation of Miss. Priyanka Kande Patil by Chief Guest Dr. Omprakash Bhusnure for Qualifying SET Examination

Chief Guest Professor Omprakash Bhusnure delivering Inaugural speech.

Chief Guest Professor Omprakash Bhusnure delivering Inaugural speech.

Students and Staff Present on occasion of Inaugural Function of Science Association

Presidential Speech by Chairperson Vice-Principal Prof. Sadashiv Shinde.

Vote of Thanks by Vice-president Miss. Arti Kate

Dignitaries with Office bearers of Science Association.

ग्रीन क्लब

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन व युनिसेफ यांच्या संयुक्त संकल्पनेतून, शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ ते २०२४-२५ या दोन वर्षांसाठी सुरू केलेला हा उपक्रम होता. याचा मुख्य उद्देश महाविद्यालयीन युवकांच्या सहभागातून पाणी बचत व पर्यावरण संवर्धन हा होता. हा उपक्रम शासन स्तरावरून जरी पूर्ण झालेला असला, तरी राजर्षी शाहू महाविद्यालयाने तो पुढे चालू ठेवला आहे. तोच उद्देश समोर ठेवून शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मध्ये 'ग्रीन क्लब'ची स्थापना करून त्याअंतर्गत विविध उपक्रम घेण्यात आले आहेत.

१. ग्रीन क्लबची स्थापना व उद्घाटन:

दिनांक २५.०९.२०२५ रोजी महाविद्यालयात ग्रीन क्लब उद्घाटन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. हा कार्यक्रम महाविद्यालयाच्या सभागृहात पार पडला. या कार्यक्रमात प्रमुख पाहुणे म्हणून श्री. देविदास जाधव (अतिरिक्त आयुक्त, लातूर मनपा, लातूर) हे उपस्थित होते. तसेच, याप्रसंगी श्रीमती सन्मती मेस्त्री (पर्यावरण अधिकारी, लातूर मनपा, लातूर) आणि श्रीमती गीतांजली कौशिक (मुख्य सल्लागार, राष्ट्रीय स्वच्छ हवा कार्यक्रम, महाराष्ट्र राज्य) या देखील उपस्थित होत्या.

ग्रीन क्लब उद्घाटन प्रसंगी शाहू महाराजांच्या प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण करताना उपस्थित मान्यवर

२. ग्रीन क्लब पदाधिकारी निवड

विद्यार्थ्यांची पर्यावरण, पाणी बचत व पर्यावरण संवर्धनावबाबतची कार्य करण्याची अंगभूत उत्सुकता आणि आवड लक्षात घेऊन ग्रीन क्लबच्या पदाधिकाऱ्यांची निवड करण्यात आली.

अध्यक्ष: रत्नदीप भूर

उपाध्यक्ष: कु. नेहा गोरे, कु. वैष्णवी पाटिल, कु. राजनंदिनी पुरी

सदस्य: कु. गायत्री बिराजदार, कु. कांचन काळे, कु. अंजली गोरे, कु. वैष्णवी फडसे, कु. गायत्री पटाइत, कु. आरती उददेवाल, कु. महादेवी जाधव आणि रोहन सूर्यवंशी.

ग्रीन क्लब पदाधिकाऱ्यांचे स्वागत करताना मान्यवर

ग्रीन क्लबचे सर्व पदाधिकारी आणि मान्यवर

३. पोस्टर व रांगोळी स्पर्धेचे आयोजन

ग्रीन क्लब व लातूर महानगरपालिका यांच्या संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालयात खालील विषयांवर पोस्टर सादरीकरण व रांगोळी स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते.

१.ऊर्जा बचत व संवर्धन

२. झाडांचे महत्त्व व संवर्धन

३. शाश्वत पर्यावरण आणि उपाययोजना

४. स्वच्छ हवा आणि मानवी आरोग्य

या स्पर्धेमध्ये सुमारे ७५ विद्यार्थ्यांनी वरील विषयांवर पोस्टर्स तयार करून सादर केले, तर २५ विद्यार्थ्यांनी पर्यावरणपूरक विषयांवर आकर्षक रांगोळ्या काढून पर्यावरण संवर्धन, स्वच्छ हवेचे महत्त्व आणि हवा स्वच्छ ठेवण्याच्या विविध उपाययोजनांवर प्रकाश टाकत विद्यार्थी, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे लक्ष वेधून घेतले.

पोस्टर सादरीकरण उदघाटन प्रसंगी मान्यवर

पोस्टरचे निरीक्षण करून विद्यार्थ्यांच्या संकल्पाना समजून घेताना प्रमुख पाहुणे

पोस्टरचे निरीक्षण करून विद्यार्थ्यांच्या संकल्पाना समजून घेताना प्रमुख पाहुणे आणि महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे.

विद्यार्थ्यांनी साकारलेल्या रांगोळ्यांचे निरीक्षण करताना मान्यवर

४. अतिथी व्याख्यानाचे आयोजन

दिनांक ११ सप्टेंबर २०२५ रोजी महाविद्यालयातील ग्रीन क्लब, हेल्थ आणि वेलनेस समिती व लातूर शहर महानगरपालिका यांच्या संयुक्त विद्यमाने, सकाळी ११ वाजता महाविद्यालयातील VLC हॉलमध्ये विद्यार्थ्यांसाठी "Air Pollution & Control" या विषयावर अतिथी व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. या व्याख्यानाला डॉ. गीतांजली कौशिक (मुख्य सल्लागार, राष्ट्रीय शुद्ध हवा कार्यक्रम, भारत सरकार) प्रमुख वक्ता म्हणून उपस्थित होत्या.

विद्यार्थ्यांना स्वच्छ हवा या विषयावर मार्गदर्शन करताना साधन व्यक्ती डॉ. गीतांजली कौशिक

या व्याख्यानात त्यांनी लातूर शहरातील वायुप्रदूषणाची स्थिती विद्यार्थ्यांसमोर मांडली. विद्यार्थी हे केवळ विद्यार्थी नसून उद्याच्या भारताचे सुजाण नागरिक म्हणून आपल्या भविष्यातील शहरातील हवा कशी शुद्ध ठेवली पाहिजे आणि वायू प्रदूषण कसे कमी करता येईल, याबाबत त्यांनी सविस्तर मार्गदर्शन केले तसेच विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष करता येण्यासारख्या उपाययोजना सुचवून विद्यार्थ्यांमध्ये शुद्ध हवेबद्दल जाणीवजागृती निर्माण केली.

५. उन्नत भारत अभियानात सहभाग

प्रादेशिक समन्वय संस्था म्हणून कार्य पाहणाऱ्या डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या पत्राच्या संदर्भाने, महाविद्यालयाने १ जुलै ते २१ ऑगस्ट या दरम्यान आयोजित केलेल्या 'National Student Paryavarn Com{etition (NSPC)' मध्ये सहभागी होण्याचा निर्णय घेतला. या अभियानाचा भाग म्हणून महाविद्यालयातील विद्यार्थी मोठ्या संख्येने सहभागी होऊन त्यांनी यशस्वीरित्या प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेतले.

५. वृक्ष लागवड अभियान

शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मध्ये एक विद्यार्थी एक वृक्ष हि संकल्पना ग्रीन क्लब राबवली. या अंतर्गत ग्रीन क्लब समन्वयक विद्यार्थ्यांनी आपापल्या सोयीनुसार उपलब्ध जागेमध्ये (घराजवळील मोकळी जागा, शेती किंवा घराजवळील सार्वजनिक मोकळी जागा इ.) ठिकाणी वृक्ष लागवड करण्यात आली. त्यामाध्यमातून पर्यावरण संतुलन राखण्यासाठी प्रयत्न करण्यात आले.

ग्रीन क्लब अंतर्गत वरील उपक्रम घेण्यासाठी महाविद्यालयाचे आदरणीय प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांचे प्रोत्साहन आणि मार्गदर्शन मोलाचे ठरले. वरील सर्व उपक्रमांचे आयोजन करण्यासाठी ग्रीन क्लब समन्वयक डॉ. किशोर शिंदे, सहसमन्वयक प्रा. श्रीमती सुचित्रा कसबे आणि प्रा. श्रीमती सुनीता जाधव आणि ग्रीन क्लबचे सर्व सदस्यांनी परिश्रम घेतले. तसेच महाविद्यालयातील इतर प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी व विद्यार्थी यांनी वेळेवेळी सहभाग घेऊन उपक्रम यशस्वी करण्यासाठी सहकार्य केले.

मान्यवरांच्या भेटी

लातूर जिल्ह्याचे पोलीस अधिक्षक श्री अमोल तांबे यांचा सत्कार करताना सोबत पोलीस निरिक्षक श्री सुनिल रेजितवाड महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, डॉ. विजय दळवी व इतर

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेडचे कुलसचिव डॉ. डी. डी. पवार यांचे समवेत, शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे सचिव मा. श्री बी. बी. ठोंबरे, प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे

शासकीय कला महाविद्यालय, बेसन (गुजरात) येथील अभ्यासमंडळ महाविद्यालयातील विविध उपक्रमाची माहिती घेत असताना सोबत महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, डॉ. ओमप्रकाश शहापूरकर, डॉ. कल्याण सावंत, डॉ. अभिजीत यादव, डॉ. विजय दळवी.

सुप्रसिद्ध अभिनेत्री रूपलक्ष्मी शिंदे, शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे माजी अध्यक्ष कै. डॉ. गोपाळराव पाटील, प्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे

संविधान हाच राष्ट्रविकासाचा आधार : पतंगे

शाहू महाविद्यालयात 'एआय'वर चर्चासत्र

संविधान हाच व्यक्ती व राष्ट्रविकासाचा आधार

शाहू महाविद्यालय उद्या परिसंवाद

नेते आणि अभिनेत्यांनी विचारपू

रंगोळी, पोस्टर प्रेझेंटेशन अन् शॉर्ट

व्हिडिओतून कुष्ठरोग जनजागृती

रक्तदान शतकाने विद्यार्थ्यांचे शिवरायांना अभिवादन

शाहू महाविद्यालयात नाटक, पोवाडा व शिवचरित्राची सामान्य ज्ञान स्पर्धा

परभाषा शिकतान मातृभाषाही जपाव

कला, स्थापत्य क्षेत्रातीलह

भारत जागतिक अर्थव्यवस्थेत नंबर एकचा

शाहूच्या विशाल जगतापची बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमध्ये निरीक्षक पदावर निवड

शाहू महाविद्यालयात बुधवारी पोस्टर स्पध

प्रतिनिधी | लातूर

लातूर शहरातील राजर्षी शाहू महाविद्यालयाच्या जैकांइज्ञान विभाग, हुडको चौक, एमआयडीसी, लातूर च्या वतीने बायोइनसाइट-२०२५ या ए च्या राष्ट्रीय विद्यार्थी पोस्टर स्पर्धेचे बुधवार, दि. १२ मार्च रोजी आयोजन करण्यात आले आहे.

सकाळी १० वाजता या पोस्टर स्पर्धेचे उद्घाटन होणार आहे. सेंद्रिय शेती: ही पर्यावरणास अनुकूल आणि स्थानी शेती पद्धत असल्याने

Shiv Chhatrapati Shikshan Sanstha's

Rajarshi Shahu Mahavidyalaya, Latur

Empowered Autonomous Institution

NAAC Accredited - 'A+' Grade with 3.49 CGPA (IV Cycle)

Govt. of India Sponsored PM-USHA Scheme

UGC-CPE (Phase III), DST-FIST (Phase II), Status ISO 9001:2015 (QMS) Certification

e-mail : principal@shahucollegelatur.org.in

स्थापना : १९७०